

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

А. М. Трибуханчик

АНГЛІЙСЬКА БЕЗ ПОМИЛОК

*Навчальний посібник для студентів
освітньо-кваліфікаційних рівнів
"спеціаліст" і "магістр"
факультетів іноземних мов*

**Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник
для вищих навчальних закладів**

Ніжин
2014

УДК 811.111'36(075.8)
ББК 81.43.21-923.2
Т67

Гриф надано Міністерством освіти і науки України
Лист від 23.05.2014 р. №1/11-7867

Рецензенти:

Карпенко О. Ю. – завідувач кафедри граматики англійської мови
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Левицький А. Е. – професор теорії і практики перекладу з англійської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Швачко С. О. – завідувач кафедри перекладу Сумського державного університету

А. М. Трибуханчик

Т67 Англійська без помилок : навч. посіб. для студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів "спеціаліст" і "магістр" факультетів іноземних мов / А. М. Трибуханчик. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2014. – 227 с.

ISBN 978-617-527-095-0

Посібник містить список часто вживаних лексичних одиниць, а також найпоширеніших орфографічних, фонетичних та граматичних явищ, що створюють труднощі для тих, хто вивчає англійську мову, і можуть спричинити помилки в усному і писемному мовленні студентів, для яких англійська мова є першою чи другою іноземною мовою. Їх вивчення і систематичне опрацювання допоможе позбутися таких помилок на аудиторних та індивідуальних заняттях, при виконанні контрольних і тестових завдань.

УДК 811.111'36(075.8)
ББК 81.43.21-923.2

ISBN 978-617-527-095-0

© А. М. Трибуханчик, 2014
© НДУ ім. М. Гоголя, 2014

ПЕРЕДМОВА

Останнім часом збільшується кількість студентів, що після отримання ступеня бакалавра бажають продовжити своє навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями "спеціаліст" і "магістр". Значно збільшується і контингент студентів факультетів іноземних мов, а також інших факультетів, які вивчають англійську як додаткову спеціальність. На жаль, початковий рівень знань і навичок багатьох студентів не може задовольнити викладачів, які значну частину часу на занятті витрачають на виправлення мовленнєвих неточностей і помилок, що заважають спілкуванню, і яких, здавалося б, студенти повинні були позбутись ще на попередньому етапі навчання.

Як засвідчує практика викладання, у процесі вивчення мови дійсно трапляються численні труднощі різноманітного характеру, що в кінцевому результаті призводить до виникнення мовленнєвих помилок. Серед таких помилок можна виділити своєрідне ядро – типові, найпоширеніші помилки, пов'язані з різноманітними причинами:

1. Вплив рідної мови, унаслідок чого чуємо неправильні висловлювання типу *He suggested to do it тощо.
2. Існування якогось явища лише в англійській мові і його відсутність у рідній мові. Цей чинник призводить до виникнення фраз типу *It was much snow on the ground; *I will work till he won't come.
3. Вплив схожих структур англійської мови, що породжує неправильні речення типу *He hadn't to go there; *I lay the book on the table.

У посібнику зібрані такі типові труднощі, що пов'язані зі згаданими факторами, стисло сформульовано відповідні правила і подано приклади правильного вживання.

Автор рекомендує таку методику роботи над подоланням типових труднощів.

1. У ході заняття викладач водночас зі спонтанною корекцією помилок повинен занотовувати ті з них, які є найчастотнішими та включені в даний посібник. Після закінчення певного етапу заняття викладач просить студентів записати у свої зошити для роботи над помилками ті одиниці, у вживанні яких були допущені помилки, і відразу ж виконати вправу на закріплення правильних варіантів: переклад із української англійською, трансформаційне завдання або вправу на кшталт What would you say if..., що вимагає вживання закріпленої одиниці.
2. По закінченні заняття викладач виокремлює найхарактерніші труднощі й дає студентам індивідуальні завдання: написати у своїх Correction books по 3–5 речень з важкими для них словами й структурами, вивчити їх і бути готовими відтворити на наступному занятті.

3. З метою запобігання можливим помилкам викладач просить студентів повторити 5–10 правил із посібника, усно або письмово виконати відповідні вправи на закріплення й бути готовими правильно вживати важкі слова та вирази у своєму мовленні. На наступному занятті ці завдання та вправи мають бути перевірені викладачем.
4. До деяких правил, що запобігають найбільш поширеним найчастотніші помилкам, у посібнику пропонуються й комунікативні завдання для розвитку монологічного й діалогічного спонтанного мовлення. Їх слід виконувати в аудиторії під контролем викладача, причому можна використовувати не лише матеріал даного правила, але й залучати структури з інших пунктів, що вже були засвоєні.

Така регулярна й комплексна цілеспрямована робота, як засвідчує практика, досить швидко дає позитивні наслідки й призводить до помітних зрушень у правильності мовлення студентів. Разом з тим автор не рекомендує занадто зосереджуватися на ретельному аналізі типових помилок і приділяти їм забагато часу на заняттях із практики мовлення. Така робота не може бути самоціллю, а є принагідною, хоча й обов'язковою та систематичною, складовою частиною заняття.

Матеріал посібника поділено на дві частини в залежності від поширеності певних фонетичних, орфографічних та лексико-граматичних явищ, що призводять до помилкового мовлення студентів. Перша й друга частини можуть бути рекомендовані для поглибленого опрацювання студентами рівнів "спеціаліст" і "магістр" відповідно.

Автор висловлює щире подяку доктору філологічних наук професору С.І.Потапенку за суттєві зауваження й рекомендації щодо структури посібника та форм розміщення матеріалу й сподівається, що пропоноване видання суттєво допоможе студентам, що вивчають англійську мову та прагнуть говорити й писати нею без помилок.

Список умовних скорочень

adj. – adjective
 attr. – attribute
 conj. – conjunction
 n. – noun
 pass. – passive voice
 prep. – preposition
 smb. – somebody
 vi – неперехідне дієслово або значення дієслова
 амер. – американізм
 незліч. – незлічуваний іменник

adv. – adverb
 int. – interjection
 etc. – тощо
 num. – numeral
 pl. – plural
 sg. – singular
 smth. – something
 v. – verb
 vt – перехідне дієслово або значення дієслова
 зліч. – злічуваний іменник

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арбекова Т.И. Английский без ошибок. – М.: Высшая школа, 1990.
2. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.А. Учебник английского языка. – М.: Изд-во ГИС, 1992.
3. Верба Г.В., Верба Л.Г. Довідник з граматики англійської мови. – К.: Освіта, 1995.
4. Коломієць В.О. Типові труднощі тих, хто вивчає англійську мову. – Ніжин: НДПУ ім. Миколи Гоголя, 1999.
5. M.Benson, E.Benson, R.Ilson. The BBI Combinatory Dictionary of English. – Amsterdam-Philadelphia: John Benjamins, 1990.
6. H.W. Fowler, F.G. Fowler. The Concise Oxford Dictionary of Current English. – Oxford: University Press, 1987.
7. J.B. Heaton, N.D. Turton. Longman Dictionary of Common Errors. – L.: Longman, 1987.
8. A.S.Hornby. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. – Oxford: University Press, 2004.
9. J.Povey. Get it right. – М.: Vysshaya Shkola, 1984.
10. J.Povey, I.Walsh. An English Teacher's Handbook of Educational Terms. – М.: Vysshaya Shkola, 1982.

ЧАСТИНА І

І. ФОНЕТИЧНІ ТА ОРФОГРАФІЧНІ ТРУДНОЩІ

1. Дотримуйтесь правил вимови неозначеного та означеного артиклів. Неозначений артикль має форму **a** або **an** перед словами, що починаються з голосного звука. Артикль **a** вимовляється як нейтральний звук /ə/ при читанні або плавному мовленні. Перед паузою, коли мовець шукає необхідне наступне слово, артикль звучить як дифтонг /eɪ/: *This is a ...very good idea.*

Означений артикль **the** має три форми вимови: /ðə/ - перед словами, що починаються з приголосного звука: /ðə buk /; /ði/ - перед словами, що починаються з голосного звука: /ði æpl/; /ði:/ - перед паузою в мовленні незалежно від звука, з якого починається наступне слово: *It was the... most important day.* Якщо логічний наголос падає на означений артикль, він також вимовляється як /ði:/, наприклад: *"The" is the definite article.*

Exercise 1. Прочитайте вголос наступні групи слів та речення, зверніть увагу на правильну вимову означеного артикля:

the pen, the bed, the tea, the door, the cat, the girl, the chair, the jam, the fire, the van, the thriller, the seat, the zoo, the shoe, the hat, the man, the leg, the world, the eagle, the ink, the end, the apple, the art, the aim, the eye, the ointment, the ear, the air, at the exam, in the afternoon, on the island, at the evening party, the apple of the eye, the Irish Sea, the early bird, the actual fact.

How did you do at the exams? What did the aunt say? I go there in the afternoon. Chinese is the... most difficult language.

2. Правильно вимовляйте наступні пари голосних звуків, які мають смислорозпізнавальне значення: /z:- ɔ:/; /i-i:/; /ʌ-a:/; /e-æ:/; /ɔ- ɔ:/.

Exercise 2. Прочитайте вголос наступні групи слів, зверніть увагу на вимову голосних, що мають смислорозпізнавальне значення.

	[i - i:]
pit - Pete <i>яма - Петро</i>	live - leave <i>жити - залишати</i>
tin - teen <i>банка - підліток</i>	slip - sleep <i>ковзати - спати</i>
fill - feel <i>наповнювати - відчувати</i>	lid - lead <i>кришка - вести</i>
sit - seat <i>сидіти - місце</i>	bit - beat <i>шматок - бити</i>

[ʌ-a:]

but - bart <i>але - баронет</i>	hut - heart <i>хатина - серце</i>
hum - harm <i>музикати - шкодити</i>	stuck - stark <i>загрозливий - цілковитий</i>
luck - lark <i>везіння - жайворонок</i>	cud - card <i>жуйка - карта</i>

[e-æ]

bed - bad <i>ліжко - поганий</i>	send - sand <i>посилати - пісок</i>
beg - bag <i>просити - сумка</i>	ben - ban <i>гора - заборона</i>
peck - pack <i>клювати - пакувати</i>	head - had <i>голова - мав</i>

[ɔ- ɔ:]

cot - caught <i>койка - спіймав</i>	shot - short <i>постріл - короткий</i>
hock - hawk <i>застава - яструб</i>	stock - stork <i>капітал - лелека</i>
cod - cord <i>тріска - мотузок</i>	chock - chalk <i>клин - крейда</i>

[ɔ- ɜ:]

walk - work <i>прогулянка - робота</i>	lock - lurk <i>замок - йти крадькома</i>
soar - sir <i>злітати - сер</i>	for - fir <i>для - ялинка</i>
port - pert <i>порт - нахабний</i>	born - burn <i>народжений - горіти</i>

Пам'ятайте про наступні особливості вимови й написання:

2.1. Не забувайте, що кінцеві дзвінки приголосні звуки в англійській мові не оглушуються й також мають смислорозпізнавальне значення:

/ t -d, k-g, t-d, f-v, p-b, s-z, tʃ-d ʒ/.

Exercise 2.1. Прочитайте вголос наступні групи слів, не оглушуючи дзвінкої приголосної в кінці слова.

mat - mad <i>матрац - божевільний</i>	leaf - leave <i>лист - залишати</i>
back - bag <i>назад - сумка</i>	cap - cab <i>кепка - екіпаж</i>
rich - ridge <i>багатий - кряж</i>	root - rude <i>корінь - грубий</i>
niece - knees <i>племінниця - коліна</i>	safe - save <i>надійний - рятувати</i>

2.2. Не змішуйте вимову наступних пар приголосних звуків, які вживаються в різних за значенням словах: /f -θ, n-ŋ, v-w, s-θ, z-ð/.

Exercise 2.2. Прочитайте вголос наступні групи слів. Зверніть увагу на вимову приголосних, що мають смислорозпізнавальне значення.

/f-θ/, /n-ŋ/

fin - thin <i>плавник - тонкий</i>	ban - bang <i>заборона - стук</i>
fig - thick <i>інжир - товстий</i>	bun - bung <i>булочка - шлюз</i>
fug - thug <i>задуха - головоріз</i>	tan - tang <i>засмага - присмак</i>
fan - thank <i>уболівальник - дякувати</i>	
ran - rang <i>побіг - задзвонив</i>	

/v-w/, /s-θ/

vine - wine <i>лоза - вино</i>	sin - thin <i>гріх - тонкий</i>
vain - wain <i>даремний - віз</i>	face - faith <i>обличчя - віра</i>
sank - thank <i>потонув - дякувати</i>	sought - thought <i>шукав - думав</i>

/z-ð/

sees - seethe *бачить - кипіти*
tease - teethe *дражнити - прорізатись*
rise - writhe *підніматись - корчитись*
breeze - breathe *бриз - дихати*

2.3. Правильно вимовляйте слова із задньоязиковим звуком /ŋ/: *English, think, drink* тощо, а також слова, які закінчуються на **-ing** типу *speaking*.

2.4. Зверніть увагу на правильну вимову часто вживаних географічних назв: *The Carpathians* /kə:'peɪθiənz/, *the Caucasus* /'kɔ:kəsəs/, *the Crimea* /kraɪ'miə/.

2.5. Правильно вимовляйте такі часто вживані іменники: *tourist* /'tuərist/, *situation* /,sitʃu'eɪʃn/, *education* /,edʒu'keɪʃn/, *question* /'kwɛstʃn/, *clothes* /'kləʊðz/, *months* /mʌnθs/, *pensioner* /'penʃənə/, *failure* /'feɪljə/.

2.6. Правильно наголошуйте такі широко вживані слова: *con'tribute, dis'tribute, 'exercise, 'compound, ho'tel, 'occur, 'sometimes*.

2.7. Зверніть увагу на те, що форма множини минулого часу дієслова **to be** вимовляється як /wz:/, коли воно стоїть під наголосом, у ненаголошеній позиції вона вимовляється як /wə/: *'Were they at home?* □ *No, they were at work.*

2.8. У спеціальних питаннях, що мають дієслово **to be** в ролі присудка, фразовий наголос падає на відповідну форму цього дієслова: *Where ↗ is he?*

2.9. Якщо перед власним займенником стоїть прийменник, то фразовий наголос падає на прийменник, залишаючи займенник ненаголошеним: *I stayed ↗ with them.*

2.10. Запам'ятайте наступні прикметники, що утворюють антонімічні пари за допомогою різних негаційних префіксів: *attentive-inattentive, responsible-irresponsible, correct-incorrect, probable-improbable, experienced-inexperienced*.

2.11. Слова, що закінчуються на *-s*, утворюють присвійний відмінок додаванням *'s*, наприклад: *a waitress's /'iz/ job*. Власні імена такого типу теж набувають *'s* наприклад: *Charles's /'tʃa:lɪz/ poetry*. До імен видатних людей просто додають апостроф, наприклад: *Dickens' novels*. Тут можлива вимова */'dɪkɪnz /* або */'dɪkɪnzɪz/*.

2.12. У більшості дієслів, що закінчуються на */aɪz/*, цей суфікс може передаватися на письмі як *-ise* або *-ize*. Написання *-ise* більше вживається в британському варіанті англійської мови, написання *-ize* – в американському варіанті. Запам'ятайте наступні слова, які пишуться **лише з *-ise***: *advise, surprise, despise, advertise, exercise*.

2.13. Зверніть увагу на правильну вимову закінчення *-ed* у другій та третій формі правильних дієслів: */d/* – після голосних та дзвінких приголосних; */t/* – після глухих приголосних; */d/* – після слів, що закінчуються на */t/* або */d/*.

Exercise 2.13. Прочитайте вголос наступні пари дієслів, звертаючи увагу на правильну вимову закінчення минулого часу *-ed* після різних типів приголосних звуків:

to love - loved; to seem - seemed; to cry - cried; to enjoy - enjoyed; to peel - peeled; to look - looked; to dress - dressed; to cook - cooked; to drop - dropped; to want - wanted; to regret - regretted; to shout - shouted; to decide - decided; to provide - provided.

2.14. Неозначений артикль має два варіанти написання: *a* - перед приголосними звуками, *an* - перед голосними звуками. Слова, які починаються літерою *h*, яка не вимовляється, потребують артикля *an*: *an apple* - яблуко, *a (n) hotel* - готель, *an hour* - година.

2.15. Запам'ятайте слова, що пишуться з великої літери: English / German / French, etc.; American; an Englishman / an American; English people / the English; Americans; Green Street / Shevchenko Street, etc.

2.16. Запам'ятайте написання наступних слів: cannot; can't; will not; won't; shall not; shan't; paid. Уникайте розповсюджених помилок типу *I can not do it. *He willn't go there. *I payed him the money yesterday.

3. Пряма мова має такі особливості при передаванні її на письмі: а) після слів автора ставиться кома або двокрапка; б) пряма мова береться в лапки, які ставляться **зверху** як на початку, так і в кінці фрази; в) пунктуаційні знаки в кінці прямої мови ставляться **всередині** лапок, але якщо

слова автора переривають пряму мову, то **кома** ставиться **поза** лапками; г) репліки, що належать різним персонажам, звичайно пишуться з нового рядка; е) тире після прямої мови перед словами автора **не ставиться**:

1. My friend said, 'We shall go there tomorrow'.

2. 'I will be very happy if you come,' my friend said.

3. 'No', he said, 'I cannot skate.'

4. "Will it rain tomorrow?" the traveller asked. "No," the old man answered.

Зверніть увагу, що подвійні лапки зараз вживаються в американському, а одинарні – в британському варіанті англійської мови. Лапки (одинарні або подвійні) також ставляться **зверху** рядка й у інших випадках, наприклад, при цитуванні чіхось слів: Professor Johnson advises teaching 'not the subject but the whole child'.

Власні назви, які в українській мові беруться в лапки (назви кораблів, готелів тощо), в англійській мові виділяються курсивом у друкованому тексті, а в рукописному підкреслюються. Назви газет і журналів пишуться звичайним шрифтом: The article published in The Daily Mirror aroused everybody's interest.

II. ПРИЙМЕННИКИ

4. Запам'ятайте, які прийменники вживаються в наступних виразах:

to listen **to** smb. / smth.

слухати когось / щось

to look **at** smb. / smth.

дивитись на когось / щось

to look **after** smb. / smth.

доглядати за кимось / чимось

to wait **for** smb. / smth.

чекати когось / щось

in the morning / evening /
afternoon

вранці / ввечері / після обіду

on Sunday / Monday, etc.

в неділю / понеділок тощо

in August / December, etc.

у серпні / грудні тощо

in (the) summer / winter, etc.

влітку / взимку тощо

on the second of March

другого березня

Але:

that day / morning / evening, etc.

того дня / ранку / вечора

last week / month / year / summer

минулого тижня / місяця / року /
літа

to be absent **from** a lesson

бути відсутнім на уроці

to be against smth. / smb. /
doing smth.

бути проти чогось / когось /
того, щоб...

to arrive **in** a country or a city

прибувати до країни або великого міста

to arrive at a town, village	прибувати до маленького міста, села
to be angry with / at smb.	бути сердитим на когось
to be angry at / about smth.	бути сердитим на щось
to be ashamed of smth.	соромитись чогось
to behave towards somebody	поводитися з кимось
to go on a trip / on a holiday / on a business trip	їхати в подорож / на канікули / у відрядження
to go for a walk	іти на прогулянку
to go in for sport	займатися спортом
to go out of a room	вийти з кімнати
to be good at smth.	бути здібним до чогось
to fall off a tree / a horse / a ladder	впасти з дерева / з коня / з драбини
on a farm	на фермі
to be on fire	бути у вогні
to happen to smb. / smth.	траплятися з кимось / чимось
to have money on / about smb.	мати гроші при собі
in a week / in two days / in a month, etc.	за тиждень / два дні / місяць тощо
a key to the door	ключ від дверей
to knock at / on the door	стукати у двері
to be late for smth.	запізнюватись кудись (<i>напр., на урок</i>)
to leave / start / set out for somewhere	від'їжджати кудись
love for smb. / of smth.	любов до когось / до чогось
need for smb. / smth.	потреба у комусь / чомусь
Але:	
to need smth. (<i>без прийменника</i>)	потребувати чогось, мати потребу
to prepare for an examination	готуватися до іспиту
to be present at the lesson	бути присутнім на уроці
a reason for smth. / to do smth.	причина чогось / щоб зробити щось
to be under repair	бути на ремонті
to be sorry for smb. / about smth.	шкодувати когось / шкодувати за чимось
to spend / waste / lose time on smth.	приділяти / втрачати / гаяти час на щось
to be surprised at smth. / at what smb. does	дивуватися чомусь / з того, що роблять щось
at that time	у той час
to translate from... into...	перекладати з... чим (мовою)

on the way somewhere
on the way home
at the weekend

на шляху кудись
дорогою додому
у вихідні

Exercise 4.1. Revise the prepositional phrases from *to listen to smb. / smth. up to that day* and fill in the gaps with prepositions if required.

1. Tom always does his morning exercises ___ the morning.
2. We didn't go to the museum ___ that day as it was a day off.
3. In Britain most people don't go to work ___ Saturday and Sunday.
4. The pupils looked ___ the new boy with great interest.
5. People in Ukraine celebrate Women's Day ___ the 8th of March.
6. How long did you wait ___ me yesterday?
7. Schoolchildren have their summer holidays ___ June, July and August.
8. I am sorry, I didn't listen ___ the radio yesterday.
9. It's so nice to go for rest to the Crimea ___ summer.
10. Who looked ___ you when you were a child?

Exercise 4.2. Revise the prepositional phrases from *last week up to to go for a walk* and use the correct form from the variants in brackets.

1. I have no reason to be ashamed (for, of, in) my behaviour.
2. John's parents were (for, against) his becoming a builder as he was in poor health.
3. Our boss went (for, on) a business trip 3 days ago.
4. The weather was wet when the delegation arrived (in, to) London.
5. My friend and I often go (to, for, on) a walk together.
6. How many words did you learn (on, at, -) last week?
7. Children should behave respectfully (to, with, towards) their parents.
8. Don't be angry (on, with) me for my sharp words.
9. When the travellers arrived (in, at, to) Nizhyn, it was already dark.
10. How many pupils were absent (from, at, on) the lesson yesterday?

Exercise 4.3. Revise the prepositional phrases from *to go in for sport up to a key to the door* and translate the following into English.

1. Ніхто не зміг знайти ключа від дверей і ми були змушені чекати на дорослих.
2. Влітку Джон завжди жив на фермі у свого дядька.
3. Ті, що займаються спортом, майже ніколи не хворіють.
4. У мене не було грошей при собі у той момент, і я не зміг купити годинника.
5. Кажуть, що Микола дуже здібний до математики.
6. Коли пожежники прибули, будинок уже був у вогні.
7. Хазяйка вийшла із квартири, коли почула дзвінок у двері.
8. Це завдання буде готове за два дні.
9. Хлопчик упав з дерева і зламав руку.
10. Що з тобою трапилось? Чому ти не з'являєшся в школі?

Exercise 4.4. Revise the prepositional phrases from *to knock at the door* up to *to be under repair* and answer these questions using the expressions given.

1. Why don't trees grow in this area? (need for water). 2. Why was Tom praised by the teacher? (to be present at the lesson). 3. Couldn't you see the beginning of the performance? (to be late for smth). 4. Isn't it strange that the teacher is in a bad mood today? (a reason for smth). 5. Why couldn't I find your brother at home yesterday? (to leave for somewhere). 6. Will you be able to cope with the work on your own? (to need smb.'s help). 7. Why does Ted spend so much time in the library? (love of books). 8. Did you really stop when you drove up to the bridge? (to be under repair). 9. Why did you go to bed late last night? (to prepare for smth.). 10. What should you do if the door-bell doesn't ring? (to knock at the door).

Exercise 4.5. Revise the prepositional phrases from *to be sorry for smb.* up to the end of the list and translate these sentences into English.

1. На шляху до Лондона принц зустрів старого чоловіка з довгою бородою. 2. На вихідні наша сім'я часто виїжджає на природу. 3. Я дуже зайняти і не хочу гаяти час на розмови з вами. 4. Чому ти не переклав ці речення з української на англійську? 5. Я дуже жалію людей, які шукають своїх зниклих родичів. 6. Я навіть не подумав про біль у той час. 7. Дорогою додому я часто заходжу за покупками. 8. Ніхто не здивувався словам вчителя, бо всі знали, що він говорить правду. 9. Ви й справді не шкодуєте про свій вчинок? 10. Ольга витрачає 2 години на домашню роботу щоденно.

Exercise 4.6. Imagine you've just returned from a holiday to the Crimea, share your impressions with your groupmates.

5. У наступних виразах зміна прийменника пов'язана зі зміною значення:

at the end of smth.

у кінці чогось (*напр., вулиці, книги*)

in the end

врешті-решт, нарешті / *рос. наконец* /

He took some medicine and recovered in the end.

Він випив ліки й нарешті видужав.

from... till / to...

від... до (*якщо час обмежений*)

I stayed there from the 23rd of October to the 26th of November.

Я залишався там від 23 жовтня до 26 листопада.

since...

від... (*якщо дія почалася і триває*)

I have been living in this town since 1995.

Я живу в цьому місті з 1995 року.

from... to

What's the distance from Kyiv to L'viv?

at a lesson / before a lesson / after a lesson

Але:

in class / before classes / after classes
a lecture **in** a subject

He gave a lecture in History.

a lecture / lesson / book **on** smth.

I was at a lecture on Shakespeare yesterday.

a ticket **to** London / **to** the cinema

a ticket **for** a film / **for** a performance

Але:

an examination *card*

to work **at** a factory / **at** a plant / office

to work **for** a firm / **for** a company

to work **at** a school

to work **at** / **on** smth.

від... до (*про відстань*)

Яка відстань від Києва до Львова?

на уроці / перед уроком / після уроку

на занятті / до занять / після занять

лекція з якогось предмета

Він прочитав лекцію з історії.

лекція / урок / книга з якоїсь теми

Вчора я був на лекції, присвяченій творчості Шекспіра.

білет до Лондона / до кінотеатру

білет на фільм / на виставу

екзаменаційна картка

працювати на фабриці /

заводі / у офісі

працювати на фірмі / у компанії

працювати в школі

працювати над чимось

Exercise 5. Translate the following into English.

1. Чи знає хтось відстань між Києвом та Одесою? **2.** Студент взяв екзаменаційну картку і почав готуватися до відповіді. **3.** Професор Браун читає лекції з літератури. **4.** Мій друг працює у відомій фірмі. **5.** Скільки коштує квиток до Львова? **6.** Як довго ви працюєте над цією проблемою? **7.** Каникули тривали від 1 червня до 31 серпня. **8.** Ми встигаємо зробити багато вправ на уроці. **9.** Я бачив незнайомого чоловіка у кінці дороги. **10.** Я хочу заговорити з вами з того часу, як я прийшов сюди. **11.** Було дуже важко дістати квиток на цю популярну виставу. **12.** Після занять деякі учні залишаються в школі. **13.** Його батько – підприємець, але він рідко працює в офісі. **14.** У бібліотеці Богдан часто працює над своїми доповідями. **15.** Мама Оксани працює в школі вже 10 років. **16.** Автомобіль проїхав декілька метрів і нарешті зупинився.

III. ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ

АРТИКЛЬ

6. У складеному іменному присудку, що складається з дієслова-зв'язки **to be** й іменної частини, перед іменною частиною вживається неозначений артикль: *He is a clever boy*. Він розумний хлопець.

Неозначений артикль **не вживається**, коли іменник означає посаду, яку займає одна людина одночасно: *He is headmaster of our school*. Він директор нашої школи.

Exercise 6. Say it in English.

1. Ісаак Ньютон – видатний англійський фізик. 2. Усім відомо, що Аліса – сумлінна учениця, яка завжди готова відповісти. 3. Чи хтось знає, хто директор цієї компанії? 4. Це загальновідомий факт. 5. Авраам Лінкольн був президентом США. 6. То була надзвичайно цікава історія. 7. Батько Ганни – головний менеджер будівельної компанії. 8. То був дуже важкий рік для країни. 9. Усі поважають нашого сусіда, адже він директор найбільшої школи в районі. 10. Зима – холодна пора року, чи не так?

7. Перед іменниками, що позначають членів сім'ї того, хто говорить, а також його родичів, артикль не вживається:

*Mother is coming home
late tonight.*

Мама приходить додому пізно
сьогодні ввечері.

Якщо ми говоримо про **чиїхось** родичів, то вживаємо або означений артикль **the**, або ж відповідний присвійний займенник:

He had a large family.

У нього була велика сім'я.

*The father was a doctor, the
mother was a teacher.*

Батько був лікарем, мати –
вчителькою.

Pete is absent today.

Петро сьогодні відсутній.

His mother has said that he is ill.

Мати сказала, що він хворий.

Exercise 7.1. Fill in the gaps with an article or a pronoun if required.

1. Ted is a student. ___ father is proud of this fact. 2. I told ___ mother I would be late for supper. 3. Olha likes playing with dolls. ___ mother is sure she'll become a teacher. 4. When ___ brother came, he told us about his life in a big city. 5. Fred won't go to the swimming-pool today. ___ sister tells us he's unwell. 6. 'Why does nobody obey ___ Mother?' – Father exclaimed angrily. 7. ___ Daddy, can I watch this TV program tonight? 8. As ___ aunt was very strict, Tom tried to behave in a good way. 9. Victoria had ___ elder brother. ___ brother paid little attention to her, preferring the company of other boys. 10. I wondered if ___ Uncle would give me some money for a present.

Exercise 7.2. Make up a conversation with your groupmate about the members of your families. Be sure to mention their appearance, professions, hobbies, everyday occupations.

Exercise 7.3. Speak on your friends' family members. Say how old they are, what they look like, what they do every day.

8. Якщо перед власним ім'ям вказується посада, титул, звання особи, то артикль **не вживається**. Якщо власне ім'я відсутнє, то вживається означений артикль:

Doctor Wilson receives patients in the evening.

Доктор Вільсон приймає хворих увечері.

The doctor said he would come in the evening.

Лікар сказав, що прийде ввечері.

President Lincoln abolished slavery in the USA.

Президент Лінкольн скасував рабство в США.

Exercise 8. Paraphrase the sentences to use the definite article.

Model: Director Smith will be present at the meeting – The director will be present at the meeting.

1. President Bush declared war on Iraq. 2. Countess Rees gives a party tomorrow. 3. Captain Williams will be on duty in the barracks. 4. Doctor Johnson will perform this operation. 5. Prime Minister Tony Blair will make a speech tomorrow. 6. Chairman Fred Watson declared the meeting closed. 7. MP Steve Jenkins appeared on TV in a chat show. 8. Let me speak to Colonel McRoy about it. 9. Senator Brandon fell in love with Jennie. 10. Queen Victoria gave her name to a whole epoch.

9. Перед сполученням "іменник + кількісний числівник" артикль **не вживається**: *Exercise 5* - вправа 5, *page 25* - сторінка 23, *school 14* - школа № 14. Перед сполученням "порядковий числівник + іменник" вживається **означений** артикль: *the eleventh page* - одинадцята сторінка, *the third row* - третій ряд.

Exercise 9. Paraphrase the sentences to use the definite article with an ordinal numeral.

Model: Let's do Exercise 5 together. – Let's do the fifth exercise together.

1. To find the answer, consult Page 23. 2. Can you tell me where Text 3 begins? 3. Will you open your books at Page 120? 4. Note 12 will give you some extra information. 5. Theatre-goers don't like to sit in Row 13. 6. Lucy lives in Hostel 3, the first floor. 7. Room 174 in our hotel is the best one. 8. Let's analyse

Sentence 5 of this text. **9.** There were no students in Lecture Room 27. **10.** They say Card 10 is the most difficult one at the exam.

10. Зверніть увагу на вживання артикля перед такими власними іменниками: назви морів, океанів, річок – із означеним артиклем:

the Black Sea Чорне море

the Pacific Ocean Тихий океан

the Dnieper ріка Дніпро

Назви країн, міст, сіл вживаються **без артикля**:

We live in Ukraine. Ми живемо в Україні.

Phil returned from Paris last year. Філ повернувся з Парижу минулого року.

The village of Honcharivka is on the Desna. Село Гончарівка розташовано на Десні.

Назви вулиць також уживаються без артикля. Імена й прізвища людей, імена тварин у казках – без артикля. Однак перед прізвищем сім'ї у множині вживається означений артикль: *the Browns* – сім'я Браунів.

Exercise 10.1. Fill in the gaps with the necessary article if required.

1. ___ Portugal is situated on the coast of ___ Atlantic Ocean. **2.** The tourists went to ___ Warsaw by train. **3.** ___ Volga is one of the longest rivers in ___ Europe. **4.** Alice approached the tree and greeted ___ Little Bird. **5.** We had a good time at ___ Davidsons' party. **6.** Peter has received a new flat in ___ Shevchenko Street. **7.** Have you seen ___ Tom and ___ Jane today? **8.** The town of ___ Chernihiv is situated on ___ Desna. **9.** In spring ___ Neva often floods the lower territories. **10.** ___ Clever Snake lived in a forest and other animals often asked her for advice.

Exercise 10.2. Imagine you are talking with an English student about the geography of your countries. Try to name as many geographical objects as possible and describe them in detail.

11. Артикль **не вживається** у деяких сталих словосполученнях, що означають **процеси**, пов'язані з перебуванням у певному місці:

to go to school / college / university	ходити до школи, навчатись у коледжі / університеті
to be at school / college / university	бути в школі / у коледжі / університеті
to be in prison	сидіти у в'язниці
to be in hospital	перебувати в лікарні, лікуватись
to go (in)to hospital	лягати в лікарню

to be at table
to go to market
to go to church, to be in / at church
to be in town, to go to town

сидіти за столом, приймати їжу
ходити на базар
ходити до церкви, бути в церкві
бути в місті, поїхати до міста

Exercise 11. Answer the following questions, keeping in mind the absence of the article in some set expressions.

1. Why did Sam go to town yesterday? **2.** Will you still be at school this time tomorrow? **3.** Who usually goes to market in your family? **4.** Does your Granny go to church on Sunday? **5.** Why did Jack fall ill when he was in prison? **6.** Should you go into hospital if you break your arm? **7.** How long can you be in hospital with pneumonia? **8.** At what age did you go to school? **9.** Why wasn't Irene at university last week? **10.** Are your parents still in town?

12. Зверніть увагу на відсутність артикля перед назвами свят, що містять слово **day**:

Christmas (Day)

Різдво

May Day

Першотравень

New Year's Day

Новий рік

Victory Day

День перемоги

Women's Day

Міжнародний жіночий день

Constitution Day

День Конституції

Exercise 12.1. Say it in English.

1. Ми були на площі в День незалежності. **2.** У школі відбувся вечір напередодні Дня української армії. **3.** Ця зустріч відбулась після Різдва. **4.** День перемоги святкується в багатьох країнах світу. **5.** Що подарували вашій сестрі на 8 Березня? **6.** Як ви святкували Новий рік? **7.** День Конституції – нове свято для українців. **8.** Раніше на Перше травня чекали дівчата та дорослі. **9.** Міжнародний жіночий день змушує чоловіків виявити фантазію. **10.** Новий рік – це свято подарунків.

Exercise 12.2. Imagine you've met a tourist from America who is interested in Ukrainian holidays. Describe them in detail and ask in what way holidays are celebrated in the USA.

13. З назвами речовин, страв уживається **означений артикль**, якщо йдеться про конкретну речовину, на яку вказує співрозмовник або назва якої уточнюється підрядним реченням. Якщо вказується неозначена кількість, вживається займенник **some**. Коли ж говорять про речовину взагалі, то артикль **не вживається**. Порівняйте наступні речення:

ІМЕННИК

15. Деякі англійські іменники не збігаються з відповідними іменниками української (російської) мови у категорії числа. Наступні іменники вживаються **як однина** (після них дієслово-присудок стоїть **в однині**):

advice	поради	medicine, fruit	ліки, фрукти
a gate	ворота	news	новини
gossip	плітки	success	успіхи
hair	волосся	a race	змагання
information	відомості	a sledge	санчата
knowledge	знання	a vacation	канікули
money	гроші	a watch	годинник (рос. часы)

Your knowledge of English is very good. Ваші знання з англійської дуже гарні.

There's a lot of fruit in the orchard. У саду багато фруктів.

My money has been stolen. Мої гроші вкрадено.

Щоб указати на **одну** пораду, інформацію, новину, вживаються вирази зі словом **piece**:

a piece of advice - порада, a piece of news – новина тощо:

Your piece of advice was useful. Ваша порада була досить корисною.

Exercise 15.1. React to the following questions using the word given.

1. Why has Paul failed his exam? (knowledge) 2. Your brother's recovered from the flu quickly, hasn't he? (medicine) 3. Are you sure the information you have is true to fact? (gossip) 4. It's so snowy today. Would you like to play snowballs? (a sledge) 5. Where is the salary you received yesterday? (money) 6. Why do people always listen to this old man's words? (advice) 7. Can you tell me the exact time? (watch) 8. Why has Jane gone to the hairdresser's? (hair) 9. Why is everybody pleased to see the postman? (news) 10. Will you continue taking part in the competition? (race) 11. Are you glad the school year is coming to an end? (vacation) 12. Why couldn't you get into the garden yesterday? (gate) 13. What do you think of these facts which are useful for our business? (information)

Exercise 15.2. You are a school-leaver who is going to enter a university. Your mother graduated from that university many years ago. Find out details about student life and listen to her advice.

Exercise 15.3. Make up a talk between a first-year student who is going to study in another town and her grandmother who is giving her some advice how to spend her pocket-money.

Exercise 15.4. Is the following news good or bad for you? Why? Discuss it with your partner:

- a) you have learned that you'll have 2 English classes every day;
- b) you have been told that there will be no exams or credits at the end of every year;
- c) it has been announced that the best students will be sent to Britain for a year.

16. На відміну від своїх українських / російських відповідників, наступні англійські іменники вживаються у **формі множини**. Запам'ятайте їх:

clothes	одяг	potatoes	картопля
opera-glasses	бінокль	grapes	виноград
onions	цибуля (рос. лук)	police	поліція
carrots	морква	radishes	редька
studies	заняття		

My clothes are wet. Мій одяг мокрий. *The police were there.* Поліція була там. *The potatoes were hot.* Картопля була гаряча. *Studies are over.* Заняття закінчилися.

Exercise 16. Make up questions to which the following sentences would be the answers.

Model: John's clothes are wet, he's got in the rain. – Why are John's clothes wet?

1. Our studies are over by the 1st of June. **2.** The police were looking for the criminal in the house. **3.** The opera-glasses were expensive, so I didn't take them. **4.** The soup was tasteless as there were few potatoes in it. **5.** The onions were bought in the market. **6.** The radishes were so tasty that I decided to buy some more. **7.** Grapes are grown in the south of Ukraine. **8.** Carrots are very useful for children who have health problems. **9.** There are most unprecedented clothes in this shop. **10.** The police are trying to restore moral and social equilibrium.

17. Іменники **news, weather, advice, progress, work** в англійській мові є **незлічуваними** і тому не можуть вживатися з **неозначеним** артиклем:

<i>This is good news.</i>	Це гарні новини.
<i>What beautiful weather today!</i>	Сьогодні чудова погода.
<i>This is difficult work.</i>	Це важка робота.
<i>He gave me such strange advice.</i>	Він дав мені такі дивні поради.

Водночас вони можуть вживатися з **означеним** артиклем:
The work done by you is very useful. Виконана вами робота дуже корисна.

Exercise 17. Say it in English.

1. Це неприємні новини. 2. Я гадаю, що це надійна інформація. 3. Джордж робить великі успіхи у вивченні англійської мови. 4. Не виходьте з дому в таку холодну погоду. 5. Яка жахлива погода сьогодні! 6. Поговоріть з Павлом. Він напевно запропонує вам хорошу роботу. 7. Це легкі гроші. 8. Новини, які вчора мені розповіли, виявилися сенсаційними. 9. Порада, яку я прочитала в газеті, посприяла мені в житті. 10. Успіхи, яких досяг цей громадський діяч, є феноменальними.

18. Іменники **life i mind** набувають форму **множини**, коли вони належать до підмета в множині або ж коли перед ними стоїть займенник у множині:

*They changed their **minds**.*

Вони змінили свою думку.

*Their **lives** were very hard.*

Їхнє життя було дуже важким.

Exercise 18. 1. Use the correct form from the variants in brackets.

1. Charles Dickens' (life, lives) in childhood was very hard. 2. After the discussion the jury members changed their (mind, minds). 3. By talking with well-informed people we improve our (mind, minds). 4. The heroes laid down their (life, lives) for their country. 5. Don't you realize that the fireman risked his (life, lives) to save you? 6. We couldn't make up our (mind, minds) as to what we should do next. 7. Many people's (life, lives) changed for the better at that time. 8. Dick's face was so serious, you never knew what he had on his (mind, minds). 9. Computers have a great influence on our (mind, minds). 10. Owing to scientific innovations common people's (life, lives) have changed a lot.

Exercise 18.2. Have the following inventions changed people's lives? In what way? Discuss them, comment on their positive and negative aspects:

a) mobile phones; b) the Internet; c) satellite television; d) high-speed trains.

19. Слова **hundred, thousand, million** можуть бути як іменниками, так і числівниками. У функції числівника вони вживаються **лише в однині**, у функції іменника – як в однині, так і в множині:

There are 80 thousand people in our town.

У нашому місті 80 тисяч мешканців.

Thousands of people were

Після буревію тисячі людей

homeless after the hurricane.

залишилися без житла.

Exercise 19. Say it in English.

1. Сотні робітників вийшли на площу. 2. На заводі працює близько 600 робітників. 3. Ця подія трапилась багато тисяч років тому. 4. На цьому острові мешкають тисячі птахів. 5. Мільйони років тому Європа була вкрита густими лісами. 6. Відстань від Землі до Сонця – 150 мільйонів кілометрів. 7. У нашій школі навчаються більше семисот учнів. 8. Нещодавно Ніжину виповнилася тисяча років. 9. Тисячі глядачів налаштовуються на Бі-Бі-Сі щодня. 10. Власники газет удаються до рекламних трюків, щоб привабити тисячі читачів.

20. Звичайно іменник, що означає місце роботи або перебування, **вилучається** після іншого іменника у присвійному відмінку:

We all hurry to the doctor's when we fall ill. Ми поспішаємо до лікаря, коли захворіємо.

Exercise 20. Change the following sentences as in the model.

Model: He visited the doctor's surgery when he was ill. – He visited the doctor's when he was ill.

1. Do you often go to the baker's shop? 2. Lisa went to the hairdresser's saloon on Sunday. 3. I sometimes visit the shoemaker's workshop to have my shoes repaired. 4. Nick, it's high time for you to visit the barber's saloon, your hair is so long. 5. They've just visited the butcher's shop and bought some meat there. 6. Yesterday he was hurrying to the doctor's place when I saw him. 7. The chemist's shop was closed at 6 o'clock on Monday. 8. The greengrocer's shop allures us by its multitude of products. 9. Her favourite shop assistant worked at a dairy shop. 10. The bookmaker's saloon is visited by gamblers.

ПРИКМЕТНИК, ПРИСЛІВНИК

21. Деякі прикметники і прислівники утворюють ступені порівняння шляхом зміни основи:

good – better – the best

bad – worse – the worst

little – less – the least

many, much – more – the most

far – farther – the farthest

further – the furthest

He is the best pupil in our form.

гарний – кращий – найкращий

поганий – гірший – найгірший

маленький – менший – найменший

багато – більше – найбільше

далекий – дальший – найдальший

Він – найкращий учень у нашому класі.

Exercise 21.1. Choose the correct form from the variants in brackets.

1. There are (many, more, the most) pupils in our school than in yours.
2. The last question on the list is the (less, least) difficult.
3. I am afraid your answer is (far, father, the farthest) from the truth.
4. Today the weather is much (bad, worse, the worst) than yesterday.
5. Who is the (good, better, best) football player in your school?
6. English is (little, less, the least) difficult than German.
7. In his (further, the furthest) speech the lecturer told the audience about the current events in the world.
8. In this photo (many, more, the most) illustrious people of our country are depicted.
9. This slogan is (bad, worse, the worst) than that, an eye-catching one.
10. The (little, less, the least) whizz-kid in this country was 7 years old.

Exercise 21.2. An optimist and a pessimist are talking about the future. Try to imagine what changes will take place in this country in 10 years from now. Use the adjectives given in the proper form.

22. Унікайте подвійних ступенів порівняння типу ***more better, *more bigger** у прикметниках, які **вже мають суфікс**, що вказує на вищий ступінь порівняння:

That girl is cleverer than Jane.

Та дівчинка розумніша за Джейн.

Для підсилення значення прикметника вживається вираз **much + прикметник у вищому ступені** зі значенням "значно, набагато":

The days are much longer now than in winter.

Зараз дні набагато довші, ніж взимку.

Exercise 22. Say it in English.

1. Сьогодні ваша відповідь краща, ніж учора.
2. У його диктанті менше помилок, ніж я сподівався.
3. Я бачу, у вас зарплати вищі, ніж на нашому заводі.
4. Його брат набагато старший за нього.
5. Чорне море глибше, ніж Азовське море.
6. Те, що трапилось потім, виявилось набагато важливішим.
7. Я припускаю, що їхня швидкість була набагато вища, ніж 40 км на годину.
8. Додай ще грудочку цукру, і кава буде смакувати краще.
9. Ніхто не сподівався, що Галина прийде набагато раніше.
10. Без сумніву, Петрова нова квартира більша за стару.

23. Зверніть увагу на наявність означеного артикля перед прикметником у найвищому ступені порівняння. Перед **прислівником** у найвищому ступені порівняння артикля немає:

*This is **the** best answer.*

Це найкраща відповідь.

*You've read **best** of all today.*

Сьогодні ви читали найкраще за всіх.

Which of you skates fastest?

Котрий із вас катається на ковзанах найшвидше?

*Paul is **the** fastest skater.*

Пол – найшвидший ковзаняр.

Exercise 23.1. Change the following sentences to use *the* + adjective.

Model: You answered best of all yesterday. – You gave the best answer yesterday.

1. John performed worst of all at the competition.
2. Despite his failure, Tom worried least of all after the exam.
3. Pete is so talkative, he speaks most at all meetings.
4. Pamela has to take a bus as she lives farthest from the school.
5. I don't like it that you speak loudest of all in our company.
6. Afraid to lose the game, our team played hardest and won in the end.
7. Victor usually stays longest of all after a concert to see the actors going out.
8. Who spoke firmest at the dispute?
9. The old lady behaved coldest of all towards Oliver Twist.
10. After the loss of his sister Charles suffered deepest in the family.

24. Після деяких англійських дієслів уживається **прикметник**, тоді як українською мовою такі фрази перекладаються за допомогою **прислівника**. Сюди належать такі дієслова, як **to look, to feel, to taste, to smell, to sound**:

You look well today.

Ви добре виглядаєте сьогодні.

He felt bad yesterday.

Вчора він погано почувався.

The music sounds terrible.

Музика звучить жахливо.

У реченні *You look **well** today* слово *well* також є прикметником.

Exercise 24. Say it in English.

1. Це виглядає дуже гарно.
2. Пахне досить дивно.
3. Пацієнт почувався погано і не хотів говорити голосно.
4. Її відповідь прозвучала неввічливо.
5. Як ви почуваетесь? – Я відчуваюсь дуже кепсько.
6. Борщ має чудовий смак.
7. Його слова прозвучали грубо, і всім стало незручно.
8. Ця страва пахне жахливо, я боюсь її куштувати.
9. Чоловік виглядає так молодо, хоча йому за шістьдесят.
10. Всі почувалися кепсько, начебто ніч не спали.

25. Англійські прикметники **good** – гарний та **bad** – поганий мають відповідні прислівники: **well** – добре, **badly** – погано, які слід вживати після дієслова. Порівняйте наступні приклади:

*He is a **good** student.*

Він гарний студент.

*He speaks English **well**.*

Він добре говорить англійською.

*The weather is **bad**.*

Погода погана.

*I skate **badly**.*

Я погано катаюся на ковзанах.

Exercise 25. Choose the correct form from the variants in brackets.

1. Though Nick speaks French (bad, badly), he understands everything. 2. I felt so (bad, badly) yesterday that I couldn't go anywhere. 3. Can you hear everything (good, well)? 4. Did your team perform (good, well) or (bad, badly) at the championship? 5. Don't think (bad, badly) of me, I meant no harm. 6. The young musician played so (good, well) that everyone listened with admiration. 7. I am afraid to go to the river because I swim (bad, badly) and may drown. 8. The old woman couldn't see the letters (good, well) and had to put on glasses. 9. The potatoes tasted so (good, well) that I asked for more. 10. Your words sound so (good, well) that I have a (good, well) desire to believe them.

26. Для порівняння двох однакових прикметників або прислівників вживається сполучник **as... as**, для різних – сполучник **not so... as** або **not as ... as**;

Paul is as tall as Ted.

Пол такий же високий, як і Тед.

I don't run so/as fast as my friend.

Я бігаю не так швидко, як мій друг.

Заперечна частка **not** при цьому стоїть при дієслові.

Exercise 26. Answer the following questions using as... as or not so (as)... as.

1. Do you know English as well as Ukrainian? 2. Are there as many places of interest in Nizhyn as there are in Kyiv? 3. Is Literature as interesting for you as Mathematics? 4. Is playing badminton as easy as playing tennis? 5. Was last winter as cold as this winter? 6. Isn't it so difficult to get up early in summer as it is in winter? 7. Is your mother as old as your father? 8. Will you study as well next year as you studied last year? 9. Will you be as busy tomorrow as you are today? 10. Why don't you get up as early on Sunday as on week-days?

27. Не змішуйте наступні іменники на позначення назв країн і відповідні прикметники – назви мови або національності:

France - French

Франція – французький;
французька мова

Germany - German

Німеччина – німецький; німецька
мова; німець

Russia - Russian

Росія – російський; російська мова;
росіянин

Spain - Spanish

Іспанія – іспанський; іспанська мова

Ukraine - Ukrainian

Україна – український;

українська мова; українець

Paul lives in France. He speaks French. Поль живе у Франції. Він говорить французькою мовою.
Hans is a German. He lives in Germany and speaks German. Ганс – німець. Він живе в Німеччині й говорить німецькою мовою.

Exercise 27. 1. React to the following questions using the words given.

Model: Why has Peter gone to France? (to learn French) – Peter has gone to France as he wants to learn French.

1. Why does Lucy speak German so fluently? (to live in Germany) **2.** Why do people of different nationalities in Russia understand each other? (to speak Russian). **3.** Why was it so easy for you to travel in Spain? (to know Spanish well). **4.** Why has this American professor come to Ukraine? (to study Ukrainian customs). **5.** Isn't it strange that Olha speaks English without an accent? (to spend one's childhood in England). **6.** When did you meet the Australian delegation? (to come from Australia). **7.** Ernesto is an Italian. What part of the country does he come from? (Northern Italy). **8.** What should you do if you want to master Polish? (to live in Poland for some time). **9.** Is she still dating with that notorious Georgian? (to move to Georgia). **10.** What makes people immigrate from Moldova? (recession).

Exercise 27.2. Imagine you are a geography teacher. Tell your pupils what countries are situated on the European continent, what we call the people living there, what languages are spoken in them.

ЗАЙМЕННИК

28. Щодо людини питальний займенник **what** означає професію, **who** – ім'я чи прізвище, ступінь родинних зв'язків тощо:

<i>What is your father?</i>	Хто ваш батько?
<i>He is an engineer.</i>	Він інженер.
<i>Who is this boy?</i>	Хто цей хлопець?
<i>He is my best friend.</i>	Він мій найкращий друг.

Exercise 28. Ask *who* or *what* questions to which the following sentences would be the answers.

Model: He is a student. – What is he?

John was my roommate in the hostel. – Who was John?

1. The energetic young woman is a school teacher. **2.** Peter is my groupmate. **3.** The man who's speaking on the telephone is our college professor. **4.** The girl I met in the street last week turned out to be my sister's friend. **5.** John Smith is an experienced industrial worker. **6.** He is a well-known scientist from the USA.

7. Charles was an old acquaintance of mine. 8. This articulate young man is a manager. 9. Mary Crowd is my daughter-in-law. 10. The overbearing, bulky lady you spoke to yesterday, will be your boss.

29. Неозначені займенники **some, any, no**, що означають неозначену кількість, належать до іменника і стоять перед ним: **some** – у стверджувальному реченні, **any** – у заперечному та питальному, **no** – у заперечному реченні:

*There were **some** chairs in the room.* У кімнаті було декілька стільців.

*Do you know **any** films of foreign production?* Ви знаєте які-небудь фільми іноземного виробництва?

*There was **no** hope left.* Надії не залишалось.

Займенник **any** може вживатись у стверджувальному реченні в значенні "будь-який", а займенник **some** – у ввічливих проханнях, що мають форму питального речення:

There are 3 books here. Тут три книги. Ви можете взяти

*You can take **any** of them.* будь-яку з них.

*Will you pass **some** salt, please?* Будь ласка, подайте трохи солі.

Exercise 29.1. Ask questions on the following sentences and have them answered in the negative.

Model: There were some pupils in the corridor. – Were there any pupils there? No, there were no pupils there. No, there weren't any pupils there.

1. There are some benches in the yard. 2. There was a student in the lecture-room. 3. There will be some flowers in spring. 4. He can speak some foreign languages. 5. They have some books on travels. 6. Pete knows some poems by Burns. 7. We could see some cars in the parking lot. 8. Dolly bought some meat at the butcher's two days ago. 9. Mr. Johnson has made some important discoveries. 10. Ted was playing some instrument when I looked in.

Exercise 29.2. Say it in English.

1. Будь ласка, зважте мені трохи цукру. 2. Там стояло три авто. Він міг сісти в будь-яке з них. 3. Чи не розкажете нам якусь цікаву історію? 4. На столі лежало три квитки. Будь-який із них міг бути моїм. 5. Прошу, передайте мені трохи салату. 6. У програмі багато цікавих передач, можете подивитись будь-яку з них. 7. Будь ласка, скажіть їй декілька співчутливих слів. 8. У бібліотеці досить книжок про кохання, можете вибрати будь-яку. 9. Офіціанте, чи не дасте нам трохи гірчиці? 10. У цьому магазині так багато красивих квітів, можна взяти будь-що до вподоби.

Exercise 29.3. Your mother has sent you to a grocer's shop with a list of foodstuffs you have to buy. The grocer is an elderly woman who doesn't hear very well. Explain to her what you wish and discuss the prices.

30. Похідні від займенників **some, any, no – something, nobody** тощо вживаються як підмет або додаток і належать до дієслова:
Somebody came to see me yesterday. Хтось приходив до мене вчора.
*I didn't see **anything** strange there.* Я не бачив там нічого дивного.

Exercise 30. React to the following questions using the words given.

Model: Did you speak to anybody yesterday? (nobody) – No, I spoke to nobody yesterday.

1. Was anybody present in the yard? (somebody) **2.** Have you seen anything unusual today? (nothing) **3.** Do you have anything to complain of? (something) **4.** Did anything happen to upset you so much? (something) **5.** Does anybody speak English here? (somebody). **6.** Was there anything wrong in my behaviour at the party? (no; anything). **7.** Will anyone answer for these crimes? (someone). **8.** Can you tell John anything bad about me? (no; anything). **9.** Did the people see anything terrible in the sky? (something). **10.** Was there anything unforgettable about London? (something).

31. У заперечних реченнях у ролі підмета вживаються займенники **nobody, no one, none, nothing**:

No one will be absent tomorrow.

Ніхто не буде відсутній завтра.

Nothing terrible will happen if you don't come.

Нічого жахливого не трапиться, якщо ти не прийдеш.

Зверніть увагу на те, що дієслово-присудок при цьому стоїть у **стверджувальній формі і в однині**:

Nobody is ready for the dictation.

Ніхто ще не готовий до диктанту.

Exercise 31. Answer these questions using *nobody, no one, none, nothing* as the subject.

1. Will anyone go on an excursion if it rains? **2.** Can anybody tell me the meaning of this word? **3.** Has anything happened to make Pete so angry? **4.** Is anybody going to take the responsibility? **5.** Why can't anything be done to change the situation? **6.** Why wasn't anyone prepared for the test? **7.** Do you think something prevented him from telling the truth? **8.** Was anybody watching TV at 7 yesterday morning? **9.** Has anything been decided concerning our summer vacations? **10.** Should anyone obey this man's stupid orders?

32. В умовних підрядних реченнях після сполучника **if** звичайно вживаються займенники **anybody, anything, anyone, any of you / us / them:**

*If anyone rings me up, tell him
I won't be at home tonight.*

Якщо хтось зателефонує мені,
скажіть, що мене не буде вдома
сьогодні ввечері.

*If any of them is late, please open
the door for him.*

Якщо хтось із них запізниться,
відчиніть йому двері.

Exercise 32. Say it in English.

1. Якщо хтось зайде, скажіть, що я повернусь за хвилину. **2.** Якщо щось трапиться з вами, я не буду винен. **3.** Якщо хтось із них запізниться, то залишиться без вечері. **4.** Всі будуть невдоволенні, якщо хтось із двох братів залишиться на другий рік. **5.** Якщо хтось виходитиме останній, попросіть його замкнути двері. **6.** Петро буде стурбований, якщо не побачить когось із вас на вокзалі. **7.** Якщо хто-небудь не дотримає слова, я буду дуже розчарований. **8.** Якщо хтось із вас захоче відплатити негіднику, я допоможу. **9.** Якщо хтось із цих студентів захоче обдурити викладача, його скоро викриють. **10.** Якщо щось трапиться, то в мене будуть гроші на чорний день.

33. Оскільки в англійському реченні може бути **лише одне заперечення**, переклад українських речень із кількома запереченнями слід змінювати:

*Nihto ničogo ne može kazati
pro ce.*

Nobody can say anything about it.

Exercise 33. Say it in English.

1. Ніхто не хоче нічого казати мені. **2.** У домі нікого не було, і ми пішли геть. **3.** Джордж каже, що нікуди не поїде, доки не складе іспити. **4.** Чому ж діти нічого не знали про небезпеку пустощів із вогнем? **5.** Ніхто не хотів програвати матч, і всі боролися до останнього. **6.** Чому ніхто з вас не зможе зустріти делегацію? **7.** Ніхто й не думав, що це буде так складно. **8.** Дуже прикро, що нічого не зроблено для покращення стану хворого. **9.** Хлопчика ніде не було видно. **10.** Ніяка погода не змусить мене одягнути теплу шапку.

34. Оскільки після похідних займенників із другим компонентом **body** і **one** не може вживатися прийменник **of**, то в цьому випадку вживаються відповідно займенники **some, any, none:**

*Some of them read this book last
week.*

Дехто з них прочитав цю книгу
минулого тижня.

Can **any** of you speak to Professor Brown?
None of us could answer this question.

Чи може хто-небудь із вас поговорити з професором Брауном?
Ніхто з нас не міг відповісти на це питання.

Exercise 34. Make up sentences using some, any, none + of + pronoun.

Model: The pupils came to the gym. Did anybody take part in the competition? – Yes, some of them took part in the competition. – No, none of them took part in the competition.

1. There was a young teachers' conference yesterday. Did anybody speak at the conference? **2.** There are many sentences in this text. Can anything be omitted to make it shorter? **3.** The plant produces thousands of cars. Can any cars be made cheaper? **4.** There are a lot of books in your library. Do you lend anything to your friends? **5.** You have so many friends in Britain. Does anybody write to you? **6.** Alice is proud of her teachers. Does anybody praise her, too? **7.** You saw 5 films on TV last week. Was there anything interesting? **8.** This forest has lots of pine trees. Is there anything very tall? **9.** There were 30 questions on the exam list. Was there anything very difficult? **10.** You met dancing natives in the village. Was anyone very beautiful?

35. Як слово, що заміщує, **any** вживається щодо **незлічуваних** іменників. Щодо **злічуваного** іменника в однині слід вживати слово **one**:

*He asked us for help, but nobody gave him **any**.
I need a dictionary, but I have no money to buy **one**.*

Він попросив допомоги, але ніхто йому не надав її.
Мені потрібен словник, але я не маю грошей, щоб купити його.

Exercise 35. Complete these sentences, using any or one.

1. I wanted to borrow some money, but nobody could lend me _____. **2.** Oh, you need a piece of advice! I think I can give you _____. **3.** George would like to have a dog, but his parents don't let him buy _____. **4.** Though we needed fresh information, we couldn't get _____. **5.** I decided to find some shop to buy a watch, but I couldn't see _____ anywhere. **6.** You are lucky to have a rich relative, but I haven't got _____ in our town. **7.** Timothy hoped to receive some encouragement, but he didn't get _____. **8.** So you've bought a bunch of flowers for your girlfriend, but I didn't buy _____ as I had no money. **9.** I went to the disco to hear some news from him, but I didn't hear _____. **10.** Oh, these apples are so cheap, but I have no bag for them. – I can lend you _____.

36. Питальні займенники **who** і **what** узгоджуються з дієсловом в **однині**, хоча у відповіді на питання дієслово може стояти й у множині, як того вимагає ситуація: *Who is there in the room? What was there on the table?*

Exercise 36. Say it in English.

1. – Хто в кімнаті? – Там 2 учні. **2.** – Що лежить на столі? – Там лежить новий словник. **3.** – Хто в класі розмовляє англійською вільно? – Багато учнів розмовляють вільно. **4.** – Що ж було в цій книзі, що ти так захопився? – У ній було безліч пригод. **5.** – Хто ще був у кімнаті, крім вас? – У ній було багато гостей. **6.** – Чи було щось незвичайне в його промові? – Так, у ній було декілька незнайомих слів. **7.** – Хто відсутній на уроці сьогодні? – Петро й Олена відсутні. **8.** – Що було у твоїй кишені? – Там були ключі й гроші. **9.** – Хто ще не має даних про своїх родичів? – Багато з присутніх. **10.** – Хто не знає, що треба робити? – Ми не знаємо.

37. Питальний займенник **which** стосується як осіб, так і предметів, коли йдеться про вибір, тому питання типу "хто з вас...?" або "котрий з них...?" починається з займенника **which**:

There are three chairs here.

Тут три олівці. Який із них ваш?

Which of them is yours?

I can see four boys.

Я бачу чотирьох хлопців.

Which of them is Bob?

Котрий із них Боб?

Уникайте типових помилок типу *What of them is yours? *Who of them is Tom?

Exercise 37. Ask questions on the following sentences beginning with "which of" and using the words given.

Model: There are 2 twins in this picture. (Tom) – Which of them is Tom?

1. I met 2 girl-friends in the street. (Kate). **2.** There were 2 suits in the wardrobe. (father). **3.** We have received 2 parcels. (yours). **4.** The boys bought 3 bicycles last month. (John). **5.** Two old men were sitting on a bench. (Jack's grandfather) **6.** Father gave us 2 bunches of roses on Women's Day. (mother). **7.** Three big dogs were playing in the yard at that time. (your neighbour's). **8.** I noticed some little kids running after a cat. (your nephew). **9.** There are a lot of gleaming, colonial-style mansions on the beach. (yours). **10.** We have received 2 letters. (Donald's).

38. Вказівні займенники **this** і **that** мають форму множини **these** і **those**. Ці форми слід вживати перед іменниками в множині: **these boys, those pupils: I met those girls in the park yesterday.**

Exercise 38. Choose the correct form from the variants in brackets.

1. Where have you put (this, those, that) slippers? 2. What are you going to do with (that, those) papers? 3. Nobody is interested in (that, those) music. 4. A lot of poor people live in (that, those) parts of the country. 5. The boy is looking at (that, these) visitors in surprise. 6. It's small wonder I didn't notice (that, those) mistakes. 7. Do you know (that, those) children? 8. Few people realize what (this, these) means. 9. When will you speak to (this, that, those) people? 10. (This, these) stories are very amusing.

ДІЄСЛОВО

39. Конструкція **there is / are** узгоджується в числі з **першим** словом, яке стоїть після неї: *There is a book and three exercise books on the table. There were 3 chairs and a sofa in the room.*

З нею не слід змішувати спеціальні питання, що стосуються декількох предметів або осіб. Тут присудок має форму **множини**: *Where are the piano and the chairs?* Де піаніно й стільці?

Exercise 39. Use the correct form of the verb "to be" to fill in the blanks.

1. There ___ a wardrobe in the corner of the room. 2. Where ___ the teacher and the pupils? 3. There ___ some letters in the letter-box. 4. Where ___ the dictionary and the textbook I gave you yesterday? 5. ___ there a piece of chalk and a duster at the board? 6. How ___ the room and the Christmas tree decorated? 7. ___ there any butter and eggs in the fridge? 8. There ___ not any salt and pepper on the table. 9. Why ___ the door and the window closed? 10. There ___ Pete and his parents in the headmaster's office.

40. Українські речення, що починаються **обставиною місця**, перекладаються за допомогою конструкції **there is / are**. Українські речення, що починаються **підметом**, перекладаються також із підмета:
На столі книга. There is a book on the table.
Книга на столі. The book is on the table.

Exercise 40.1. Translate these sentences into English, using the construction THERE IS/ ARE if required.

1. На подвір'ї було багато людей. 2. Хоча була зима, на землі лежало мало снігу. 3. Сніг був на деревах і на дахах будинків. 4. Автомобіль уже біля дому, ми можемо вирушати. 5. Неподалік стоїть тролейбус, спробуймо встигнути на нього. 6. Корабель у відкритому морі (at sea). Він прямує до Африки. 7. У порту багато пароплавів, ходімо туди швидше. 8. Дзеркало

стоїть напроти дверей. **9.** Біля паркану сиділо маленьке кошеня. **10.** Собака сидів у будці й не подавав голосу, коли хтось заходив у двір.

Exercise 40.2. You and your girl-friend have just moved into new flats. Describe the furniture in your flats, say where every piece of it is situated.

41. Оскільки слово **there** в конструкції **there is/are** має роль формального підмета, а не обставини місця, воно має **повторюватись** при наявності відповідної обставини в українському реченні:

Там було багато дерев. There were a lot of trees **there**.

Exercise 41. Say it in English.

1. Там було багато людей. **2.** Чи було там багато снігу? **3.** Там було багато води, і ми вирішили залишитися. **4.** Там не було небезпеки. **5.** Не йдіть у ліс, там багато гадюк. **6.** Чи там багато грибів? **7.** Ходімо на річку, там сьогодні мало тих, хто відпочиває (holiday-makers). **8.** Не йдіть на вулицю. Сьогодні холодно, і там мало людей. **9.** У їхньому класі майже всі спортсмени. А є там баскетболісти? **10.** То ти йдеш на ставок, щоб покататися на ковзанах? А чи ти знаєш, що там є гарний лід?

42. З конструкцією **there is / are** часто вживаються неозначені займенники **some, any**, які можуть не перекладатись. Зверніть увагу на особливості творення заперечної форми:

*There is **not any** book on the table.* На столі немає книги.

*There is **no** book on the table.*

*There are **not any** books on the table.* На столі немає книг.

*There are **no** books on the table.*

Не слід вживати неозначений артикль після частки **no**.

Exercise 42. Make the following sentences negative (2 forms).

Model: There are some trees in the yard.

There are not any trees in the yard.

There are no trees in the yard.

1. There are some candies on the plate. **2.** There are some desks in the room. **3.** There are some plates on the table. **4.** There are some toys on the shelf. **5.** There are some tickets in the wallet. **6.** There are some nuts in the tree. **7.** There are some students in the library. **8.** There are some books in his bag. **9.** There are some new dresses in the shop. **10.** There are some good articles in the magazine.

43. Не змішуйте речення, що перекладаються за допомогою конструкції **there is / are** з такими, що починаються займенником **it**. Речення з конструкцією вказують на наявність предмета в певному місці, виражають якість твердження або вказують на певний факт. Речення з безособовим займенником **it** описують явища природи, час, відстань, уточнюють інформацію попереднього речення:

It was late and the meeting was put off. Було пізно, і збори були відкладені.

There was a meeting yesterday and I had to be present at it. Вчора були збори, і я мав бути присутнім на них.

Exercise 43. Say it in English. Use either *there is / are* or the impersonal pronoun *it*.

1. Було холодно, і діти вирішили залишитись вдома. 2. Стояла зима, і скрізь було багато снігу. 3. До школи було недалеко. 4. Чи була правда в його словах? 5. Було дуже рано, коли мандрівники вийшли з міста. 6. У кімнаті було так жарко, що Роберт укритися потом. 7. Була якраз сьома вечора, і в школі були батьківські збори. 8. Коли я зазирнув у купе, там було темно і людей зовсім не було. 9. На заняттях мало студентів, оскільки стоїть осінь, і багато хворих на грип. 10. Вчора йшов дощ з ранку до вечора, і на автобусних зупинках стояли натовпи народу.

44. При утворенні заперечної форми дієслова **to have** можливі такі варіанти:

I have not a book. I haven't any book. ♦ I have no book. I have not any books. I have no books.

З незлічуваними іменниками можливі такі форми:

He hasn't any money. ♦ He has no money. ♦ He hasn't enough money.

Зверніть увагу на **відсутність артикля** перед іменником при вживанні частки **no**.

Exercise 44. Make the following sentences negative.

1. I have a brother. 2. She has some mistakes in her dictation. 3. We have a comfortable house. 4. She has a loving husband. 5. They have trees in their yard. 6. The dog has a kind master. 7. We have some butter in the fridge. 8. You had some doubts about this man. 9. I'll have good holidays in summer. 10. We'll have some food when we get home.

45. Деяким зворотним дієсловом в українській мові відповідають дієслова без зворотного займенника в англійській мові:

to wash	умиватись	to bathe	купатись
to feel	почуватись	to dress	одягатись
to hide	ховатись	to behave	поводитись

*You are so dirty. Go and wash.
He feels bad today.
The girl behaved badly.*

Який ти брудний. Піди вмийся.
Він почувається погано сьогодні.
Дівчинка поводитись погано.

Зверніть увагу на вживання **прикметника** після **feel** і **прислівника** після **behave**. Вираз **to behave oneself** означає "добре поводитись":
Don't be naughty. Behave yourself. Не пустуй. Поводься добре.

Для більшої виразності зі зворотними займенниками може вживатися прийменник **by**:
He did it all by himself. Він зробив це цілком самостійно.

Exercise 45.1. Say it in English.

1. Дівчинка вдяглася й пішла до школи. 2. Чому ти не хочеш купатись у річці? 3. Якщо ти не будеш поводитись чемно, тебе не пустять за стіл. 4. Я вже вмився й збираюся снідати. 5. Усі сховалися за дерева, один лише Том стояв розгублено. 6. Я почуватимусь кепсько, якщо зраджу свою подругу. 7. Від'їжджаючи на канікули, Джон обіцяв добре поводитись і не завдавати турбот бабусі. 8. Дік такий талановитий! Він цілком самостійно розв'язав цю складну задачу. 9. Як ти почуватимешся, якщо твій брат не буде добре поводитись у театрі? 10. Щоб скупатися в ополонці, тобі не треба дуже одягатись – це не допоможе, якщо ти не звик до холоду.

Exercise 45.2. Exchange ideas with your groupmate how you will feel and behave and why:

- a) after getting an excellent mark in English;
- b) after winning a lump sum of money in a lottery;
- c) after missing the last train from Kyiv to Nizhyn;
- d) after you discover your money was stolen in the market.

Exercise 45.3. Little John is 5 years old. Can you describe how he will behave and what he will do in the following situations:

- a) when a lot of guests come to his birthday party;
- b) when his mother takes him to the theatre to watch a children's play;
- c) if his mother forbids him to play computer games.

46. Якщо два дієслова стоять поруч, то перше з них має певну особову форму, а друге вживається в інфінітиві з часткою **to**:

They began to plant trees in spring. Весною вони почали садити дерева.

Однак після модальних дієслів частка **to** не вживається:
He must prepare a report for tomorrow. Він мусить підготувати доповідь на завтра.

Exercise 46. Fill in the gaps with *to* if required.

1. When did Paul begin ___ work in France? 2. Lucy can ___ swim across the river within a minute. 3. The audience stopped applauding, and the pianist began ___ play. 4. You must ___ take care of your younger sister. 5. When did it begin ___ rain? 6. You may ___ open this letter if you want to. 7. The exams came to an end, and Susan began ___ feel really happy. 8. You can ___ come to my place wherever you wish to. 9. The old man couldn't ___ cross the street, and we decided ___ help him. 10. "You must ___ take the medicine right now," said the doctor and began ___ dress.

47. Після деяких дієслів непрямий додаток (означає особу, до якої звернена дія) вживається з часткою **to**. Сюди належать:

to explain	пояснювати	to repeat	повторювати
to lie	брехати	to describe	описувати
to dictate	диктувати	to sell (to) smb.	продавати
to translate	перекладати		

The teacher explained a new rule to us. Учитель пояснив нове правило нам.
Can you describe to the pupils what you see there? Ти можеш описати учням, що бачиш там?

Exercise 47. React to the following using a suitable verb from the list.

Model: I'm afraid he doesn't understand the rule. (to explain) – I think you'll have to explain it to him again.

1. Why do you think Tom is an honest person? (to lie) 2. Do you think I can understand this article in French? (to explain) 3. John has never been to London, but he wants to see it so much! (to describe) 4. Mrs. Andrews is so feeble, she can't write the letter by herself. (to dictate) 5. I don't quite understand what you've said. (to repeat) 6. The old house is too expensive to keep, and my aunt doesn't know what to do. (to sell) 7. Why are you shouting at your little son? (to lie) 8. Do you understand all these weird thoughts of philosophers?(to explain) 9. Your handwriting is awful (to dictate) 10. I can't understand this grammar rule. (to explain)

48. Наступні дієслова завжди вживаються з непрямим додатком, і навіть тоді, коли його немає в українському реченні, **його треба додавати**:

to allow smb. to do smth.	дозволяти комусь робити щось
to advise smb. to do smth.	радити комусь робити щось
to order smb. to do smth.	наказувати комусь робити щось
to remind smb. of smb. / smth.	нагадувати комусь про когось / щось

Exercise 48.1. Say it in English.

1. Коли солдати дійшли до переходу, офіцер наказав зупинитися. 2. Я знову хочу нагадати про ці історичні події. 3. Раджу не залишатись після роботи надовго. 4. Дозвольте відчинити вікно, у кімнаті так душно. 5. Лікар порадив пацієнтові відпочинок у горах. 6. Мати не дозволяє мені їсти багато морозива. 7. Учитель наказав згорнути книги та зошити. 8. Ця квітка нагадує мені про нашу першу зустріч. 9. Моя тітка любить давати поради подрузам коли треба й не треба. 10. Цей знак наказує зупинитись.

Exercise 48.2. Answer these questions using the verbs from the list.

1. Do your parents allow you to come home late? Why? 2. What can you advise your friend who's lost his money? 3. What does your headmaster order pupils to do if they misbehave? 4. Do you think it's polite to remind people of their promises? Why? 5. Do you allow your brother to take your things? Why? 6. What can you advise your friend who is in love? 7. Does your mother often order you to do something? 8. Do you always remind your friends of their drawbacks? 9. Would you advise anything to a stranger? 10. What do we call a person who enjoys ordering everybody about?

49. Після наступних дієслів прийменник **не вживається**. Відповідні українські дієслова потребують вживання після себе додатка з **прийменником**:

to approach smb. / smth.

наближатися до когось/чогось

to fight smth.

битися з чимось

to climb smth.

злізати на щось

to follow smb. / smth.

прямувати за кимось / чимось

to enter smth.

заходити до, вступати до чогось

to join smb. / smth.

приєднатись до чогось/когось

to marry smb.

одружитись з кимось, вийти заміж за когось

to refuse smth.

відмовитись від чогось

to need smb. / smth.

мати потребу в комусь / чомусь

Exercise 49. Say it in English.

1. Усі знають, що Джордж нещодавно одружився зі Сьюзан. 2. У дитинстві цьому письменникові довелося боротися з бідністю. 3. У мене немає потреби у ваших консультаціях. 4. Автомобіль прямував за нами досить довго. 5. Хлопчик наблизився до води й зупинився. 6. Деяким людям так важко відмовитися від смачної їжі. 7. Приєднуйтесь до нашої компанії! 8. Коли ви вступили до університету? 9. Кіт заліз на дерево й почав нязвати. 10. Як він може відмовитися від такої вигідної пропозиції?

50. Уникайте помилок при вживанні наступних неправильних і правильних дієслів, які збігаються в деяких своїх формах:

to beat (beat, beaten)	бити
to bite (bit, bitten)	кусати
to lay (laid, laid)	класти
to lie (lied, lied)	лежати
to cost (cost, cost)	коштувати
to raise (raised, raised)	піднімати
to rise (rose, risen)	підніматись
to fall (fell, fallen)	падати
to feel (felt, felt)	почувати
to strike (struck, struck)	бити, ударяти
to stroke (stroked, stroked)	гладити
to find (found, found)	знаходити
to found (founded, founded)	засновувати
to hang (hung, hung)	вішати (<i>предмет</i>)
to hang (hanged, hanged)	вішати (<i>людину</i>)
to saw (sawed, sawed)	пиляти
to sew (sewed, sewn)	шити
to sow (sowed, sown)	сіяти

Exercise 50.1. Review the verbs from *to beat up to to feel* and choose the correct form from the variants in brackets.

1. The man (rose, raised) his head and looked at us in surprise. **2.** Tom (fell, felt) off a ladder and broke his arm. **3.** I didn't know a dog had (beaten, bitten) you some days before. **4.** Tired after a hard working day, the woman (laid, lay) down on the sofa and fell asleep. **5.** The dictionary (costed, cost) 10 dollars and I decided to buy it. **6.** The new pupil (fell, felt) awkward and we decided to cheer him up. **7.** Fred (lay, laid) a long time on the beach yesterday. **8.** When little Cinderella lived in the family, her cruel stepmother often (beat, bit) her. **9.** The sun (raised, rose) in the east. **10.** He slipped on the ice, (felt, fell), then (rose, raised) himself and went on skating. **11.** After the liberation the city (laid, lay) in ruins.

Exercise 50.2. Review the verbs from *to strike up to the end* and use the verb in brackets in the necessary form.

1. The criminal is sure to be (to hang) for his numerous crimes. **2.** After the crops had been gathered in, the farmers (to sow) maize in the field. **3.** All the pupils (to find) it interesting to work with the new teacher. **4.** Does any of you know when Odessa was (to found)? **5.** Insulted, the woman (to strike) the hooligan on the cheek. **6.** Had you (to sew) the button on before

putting on the shirt? **7.** My Uncle bought a beautiful landscape and (to hang) it in the living-room. **8.** The kitten was so nice that I (to stroke) it tenderly. **9.** I've just (to saw) the log in two and want to chop it. **10.** Have you (to sew) the new apron yet?

51. Питання, що починаються словами **how long** і **since when**, вимагають вживання **The Present Perfect Continuous Tense**:

Відколи ви чекаєте на мене? Since when have you been waiting for me?

Exercise 51. Say it in English.

1. З якого часу ви живете в цьому селі? **2.** Як довго ваш брат працює будівельником? **3.** Відколи вони чекають на новини? **4.** Як довго він хворіє? **5.** З якого часу цей студент вчить другу іноземну мову? **6.** Як довго діти граються на подвір'ї? **7.** Відколи ви дружите? **8.** Скільки часу ви вже розв'язуєте цю складну задачу? **9.** З якого часу ми святкуємо цю подію? **10.** Як довго він спить?

52. Для вираження дії, що завершилась у попередній період до моменту мовлення, але має зв'язок із теперішнім, слід вживати **Present Perfect**. Указівкою на вживання цього часу є відсутність обставини минулого часу в українському реченні. Порівняйте:

Він написав листа. He **has written** a letter.

Він написав листа вчора. He **wrote** a letter yesterday.

Також вживайте **Present Perfect** зі вказівкою на період часу, який ще не закінчився:

Я бачив декілька фільмів цього місяця. I have seen a few films this month.

Exercise 52. Complete the sentences with the verbs to play, to choose, to write, to speak, to fight in the necessary form.

1. Susan said: 'I ___ the piano in my childhood'. **2.** Mary ___ with her little brother before Mother came home from work. **3.** Have you ___ your future profession yet? **4.** The minister ___ to speak English at last week's conference on education. **5.** Kate ___ a letter to the newspaper a week ago. **6.** Have you ___ an article about this event? **7.** A lot of people ___ at the meeting yesterday. **8.** My Mother hasn't ___ to the headmaster yet. **9.** In 1941 our troops ___ bravely against the German army. **10.** Jack is so dirty! I guess he's just ___ with his friends in the yard.

53. Питання, що починаються словом **when** і стосуються минулого, вимагають вживання **Past Simple**:

- *Ви були коли-небудь в Англії?* ‘Have you ever been to England?’
– *Так, був.* ‘Yes, I have.’
– *А коли ви там були?* ‘When were you there?’
– *Я був там наприкінці минулого року.* ‘I was there at the end of last year.’
– *Вам сподобалося там?* ‘Did you like it there?’
– *Так, я чудово провів там два тижні.* ‘Yes, I spent a wonderful fortnight there.’

Як видно з прикладу, Present Perfect вживається на початку розмови. Далі ця розмова продовжується в Past Simple, оскільки дії асоціюються з минулим.

Exercise 53. Say it in English.

1. – Ти коли-небудь подорожував літаком? – Так. – А коли ти літав останнього разу? **2.** – Вони коли-небудь вивчали німецьку? – Так. – А коли ж вони вивчали її? **3.** – Чи у вашому класі відбувались змагання з тенісу? – Так, звичайно. – А коли відбулись останні змагання? **4.** – Вас коли-небудь викликали до директора? – Декілька разів. – А коли вас викликали востаннє? **5.** – Кімната така незатишна. Тут прибирали коли-небудь? – Так. – Коли ж тут прибирали останнього разу? **6.** – Ви коли-небудь куштували японські страви? – Так, раз чи два. – А коли ви ходили до японського ресторану востаннє? **7.** – Чи цей фільм колись показували по телебаченню? – Багато разів. – А коли ви його бачили? **8.** – Чи Микола коли-небудь складав іспити? – Ну звичайно ж. – А коли його востаннє екзаменували? **9.** – Чи Марійку запрошували на вечірки? – Аякже. – Коли ж вона була там минулого місяця? **10.** Коли ви востаннє телефонували до Києва?

54. Зверніть увагу на те, що в часах групи **Perfect** дієслово **to be** у значенні "побувати, відвідати" вживається з прийменником **to**. У **Past Simple** вживається прийменник **in** або **at** з аналогічним значенням:

- Have you been to L'viv before?* Ви раніше були у Львові?
Were you in L'viv last week? Чи були ви у Львові минулого тижня?

Exercise 54. Answer the following questions using the necessary preposition and the words given.

Model: Has John been to Paris this year? (last year) – No, he hasn't. He was in Paris last year.

1. Has Mother been to the hairdresser's this week? (2 weeks ago). **2.** Have the children been to the Zoo this week? (last summer). **3.** Have you been to the library this term? (2 weeks ago) **4.** Have your friends ever been to the

Crimea? (2 years ago) **5.** Has Max been to the circus? (in his childhood) **6.** Have Lucy and Jane been to the Baikal? (some years ago). **7.** Has Fred been to the department store this month? (not long ago). Has your teacher been to the Carpathians? (last winter). **9.** Has the traveller ever been to the North? (3 years ago). **10.** Have the students been to the mountains? (last vacation).

55. Прислівники **lately, recently** – ("нещодавно, останнім часом") вживаються з **Present Perfect**. Крім того, **recently** може вживатись і з **Past Simple**. Обставина часу **last time** "востаннє, в останній раз" вживається з **Past Simple**:

I have met him lately.

Я нещодавно зустрів його.

Nick has bought a new watch recently.

Нещодавно Нік купив нового годинника.

I saw him in Poltava last time.

Востаннє я бачив його в Полтаві.

Крім того, замість **last time** можна вживати просто **last**, яке ставиться перед смисловим дієсловом або після дієслова **to be**: *I was last in Odesa in 1990.*

Exercise 55. Say it in English.

1. Я нещодавно познайомився з відомим письменником. **2.** Востаннє я приїздив до Львова минулого року. **3.** Боб нещодавно брав участь у змаганнях із шахів. **4.** Останній раз Петро ходив у похід у шостому класі. **5.** Нам нещодавно зателефонували з радіо й запросили на передачу. **6.** Останнього разу я був у цирку ще в дитинстві. **7.** Петренки недавно купили новий телевізор. **8.** Ви були на художніх виставках останнім часом? **9.** Останнім часом Ольга часто хворіє. **10.** Коли ви були в лікаря останнього разу?

56. Прислівник "вже" відповідає **yet** в Present Perfect у питальному реченні. Прислівник **already** у питальному реченні виражає подив і ставиться наприкінці:

Have you finished your work yet?

Ви вже закінчили свою роботу?

Have you finished your work already?

Хіба ви вже закінчили свою роботу?

Exercise 56.1. Say it in English.

1. Хіба ти вже пообідав? **2.** Ви бачили вже цей фільм? **3.** Хіба сім'я Браунів вже переїхала на нову квартиру? **4.** Батько вже прийшов з роботи? **5.** Хіба тітонька вже помила посуд? **6.** Твоя мати вже бачила твій щоденник? **7.** Хіба вода вже закипіла? **8.** Ти вже витер дошку? **9.** Хіба сонце вже зійшло? **10.** Вистава вже почалася?

Exercise 56.2. Your friend has come to you in the evening. Discuss what things you have done already and what you wanted to do, but haven't done yet. Explain why.

57. Прислівник **just** "щойно, тільки-но" вживається з **Present Perfect**. Синонімічний вираз **just now** вживається з **Past Simple**.
I've just spoken to him. I spoke to him just now. Я щойно розмовляв із ним.

Exercise 57. Paraphrase the following sentences, using just now instead of just.

1. Susan has just left school. **2.** Tom has just planted a tree. **3.** Billy has just washed up. **4.** Helen has just dusted the furniture. **5.** We've just revised all the grammar rules. **6.** The doctor has just examined me. **7.** Mary and her mother have just baked a cake. **8.** The pupil has just made a few mistakes in the sentences. **9.** Ann has just laid the table. **10.** The dog's just swallowed a big piece of meat.

58. Вживання герундія або інфінітива після дієслова **to stop** змінює значення фрази. Вираз із герундієм означає "припинити щось робити", вираз із інфінітивом – "зупинитись, щоб щось зробити":
Jim stopped reading and looked up. Джим припинив читати і підняв голову.
Walking along the street, Kate stopped to read an advertisement. Йдучи вулицею, Кейт зупинилась, щоб прочитати об'яву.

Exercise 58. Read these sentences, using the gaps with the verbs given in the necessary form.

Model: Coming up to the door, I stopped (look) at the flat number. – Coming up to the door, I stopped to look at the flat number.

1. Entering the room, the man stopped (switch on) the light. **2.** Coming into the studio, the actor stopped (laugh) and became serious. **3.** Seeing the lion, the hunter stopped (take) aim. **4.** He stopped (work) when lunch time came. **5.** Meeting my teacher in the corridor, I stopped (greet) him. **6.** It has just stopped (rain). **8.** Noticing a new book on the counter, Alex stopped (look) at it. **9.** When did you stop (watch) that dull film? **10.** In the middle of his speech the lecturer stopped (glance) at his watch.

59. Після наступних часто вживаних дієслів вживається лише **інфінітив: to afford, to choose, to learn, to plan:**
I can afford to go there today. Я можу дозволити собі піти туди сьогодні.

*He chose to study Chemistry
in college.*

Jane learned to read at 5.

*We planned to start out in
the morning.*

Він вирішив вивчати хімію в
коледжі.

Джейн навчилася читати у віці 5 років.

Ми планували вирушити вранці.

Exercise 59. 1. Answer these questions, using the verbs *to afford, to choose, to learn, to plan.*

1. Why don't you go to your office by car? **2.** What profession did Pete decide to follow? **3.** Why does your son attend the music school? **4.** When are they going to start off? **5.** Will you be able to buy a new TV soon? **6.** Will the students go to the Crimea or the Caucasus on their vacation? **7.** You never miss an English class, do you? **8.** They will begin the construction of a new swimming pool soon, won't they? **9.** Why haven't they accepted their friends' invitation to visit Canada? **10.** Why did Sam prefer to stay at home instead of going out?

Exercise 59.2. Two former classmates are meeting 10 years after leaving secondary school. Tell each other what you planned to do 10 years ago. Could you afford to realize all your plans? Why?

60. Після наступних часто вживаних дієслів уживається лише герундій: **to dislike, to enjoy, to finish, to give up, to mind, to practise, to put off, to risk, to suggest:**

*He finished reading and put the
paper down.*

*Would you mind my closing the
door?*

*I don't want to risk climbing this
mountain.*

Він закінчив читати й поклав
газету.

Ви не проти того, щоб я зачинив
двері?

Я не хочу ризикувати та
підніматися на цю гору.

Exercise 60. 1. Ask questions to which the following sentences would be the answers. Use the words given.

Model: I hate the idea of watching Mexican melodramas. (to dislike) – Do you really dislike watching Mexican melodramas?

1. I don't skate on the pond in cold weather. (to dislike). **2.** The meeting didn't begin on time yesterday because of absence of electricity. (to put off) **3.** Yes, I turn off the radio after I listen to the news. (to finish) **4.** Napoleon asked the enemy to surrender or else he would destroy the city. (to suggest) **5.** My Uncle is fond of musical comedy. (to enjoy) **6.** You should speak in public more if you want to become a teacher. (practise) **7.** I won't open a

parcel if I don't know who sent it (risk) **8.** I can wash up after supper if you're tired. (to mind) **9.** I've decided that it is rather unhealthy to smoke so much. (to give up) **10.** Granny asked Chris to play in another room as she felt unwell. (to suggest)

Exercise 60.2. Discuss with your friend what you enjoy doing in your free time and why. Is there anything you dislike doing? Explain the reasons why.

Exercise 60.3. Make up a talk between a doctor and his patient, a 40-year-old man, who can't give up smoking. Suggest different methods to give up this harmful habit.

61. Деякі дієслова в англійській мові, як правило, не вживаються в формі **Continuous**. Це дієслова, що виражають відчуття (**see, hear**), бажання, почуття (**want, wish, love, like, agree**), розумову діяльність (**know, believe, recognize, remember, understand**). Замість форм **Continuous** вживаються, згідно зі змістом, форми **Simple** або **Perfect**:

I hear the pleasant music coming out of the window. Я чую приємну музику, що лине з вікна.

I have known this doctor for 5 years. Я знаю цього лікаря протягом 5 років.

Exercise 61. Paraphrase the following sentences to use the verbs on the list in the Simple or Perfect tense.

Model: I'm willing to watch this football match. (to want) – I want to watch this football match.

1. Alec noticed big clouds gathering in the sky at noon. (to see) **2.** When I turned on TV, I started listening to an amusing talk show. (to hear) **3.** Ted has a strong desire to go up in the world. (to want) **4.** Jim has always had an inclination to become a good doctor. (to wish) **5.** It was moving to see that the old man had been fond of his wife all those years. (to love) **6.** Rosa has been fond of sweets since childhood. (to like) **7.** I have no information about this girl's address. (to know) **8.** We are putting trust in this man's words. (to believe). **9.** When I looked at the stranger, I identified him with my former teacher. (to recognize) **10.** Though Julia left her village long ago, she's been keeping in memory all her friends who stayed there. (to remember) **11.** We were listening to the man, but had no idea what his words meant. (to understand)

62. Для вираження бажання, щоб хтось виконав певну дію, вживайте зворот **to want smb. to do smth.** Уникайте неправильних фраз

типу **I want that you will go there*. Складний додаток вживається також після виразу **would like**:

Nobody wanted John to be ill. Ніхто не хотів, щоб Джон хворів.

Exercise 62. 1. Translate the following into English, using the construction to want/ would like smb. to do smth.

1. Діти хочуть, щоб батько пограв із ними в шахи. 2. Мама хотіла б, щоб Стів лягав спати вчасно. 3. Батько хоче, щоб Роджер навчився влітку плавати. 4. Вчителька не хотіла б, щоб Олена й Катя пропускали уроки. 5. "Ти хочеш, щоб я водив собаку на прогулянку частіше?" - запитав Олег батька. 6. А хто б не хотів, щоб Лінда вивчила декілька рецептів англійських страв? 7. Я не хочу, щоб ви мені телефонували дуже рано. 8. Хіба бабуся не хотіла, щоб Джейн одягла нову сукню на вечірку? 9. Ви хотіли б, щоб Чарльз співав у новорічному концерті? 10. Чи хотіли б діти, аби батьки повели їх до зоопарку у вихідні?

Exercise 62.2. Imagine you've just come to study in a new school where your sister also studies. You want to find new friends and tell your sister what kind of people you'd like them to be.

63. Якщо в непрямій мові передається ряд послідовних минулих подій, то перша подається в **Past Perfect**, а наступні – в **Past Simple**, якщо ця послідовність не порушується:

Jack told me he had been to the theatre where he met his old friend Nick. After the play they went home together. They had supper and played chess.

Exercise 63. Complete the sentences with the words given in the required tense.

1. Martin told us he had met with an accident some days before. He (to take) into hospital and (to stay) there for two weeks. 2. The Zoo attendant told the director somebody had opened the lion's cage at night. The lion (to leave) the cage and (to go about) the Zoo territory. 3. The teacher said he (to arrive) in London on a warm summer day. The next morning he (to go out) of the hotel. He (to see) a lot of historic places that day. 4. The traveller said the expedition (to reach) the mountains in the evening. They (to stop) and (to have) supper. After supper they (to begin) to put up a tent. 5. The postman told his colleagues he (to visit) an old lady the previous day. He (to give) her a parcel, and the woman (to begin) crying. He couldn't explain why.

64. При узгодженні часів деякі обставини місця й часу можуть замінюватись: **ago - before, here - there, now - then, today - that day,**

yesterday - the day before, last night - the previous night, tomorrow - the next / following day:

Bob said, "I met with an accident last night".

Боб сказав: "Учора ввечері я потрапив у аварію".

Bob said that he had met with an accident the previous night.

Боб сказав, що потрапив у аварію минулого вечора.

Exercise 64. Put the following into indirect speech. Make the necessary changes of the verbs and adverbial modifiers.

Model: John said , 'I will buy a guinea pig for my brother tomorrow'. – John said he would buy a guinea pig for his brother the next day.

1. Mary said, 'I helped my granny about the house yesterday.' **2.** Richard told his friends, 'I bathed in the Black Sea last year'. **3.** Peter said, 'I was at the theatre two days ago.' **4.** The girl said, 'I don't know if there are any animals here.' **5.** Betty said to her friends, 'I am doing my homework and can't go out now.' **6.** Father said, 'I can't play with you today because I am very busy.' **7.** We asked Susan, 'Did you sleep well last night?' **8.** The teacher asked the monitor, 'Who will be on duty tomorrow?' **9.** Colin said to the librarian, 'I am sorry I couldn't return the book last week.' **10.** We asked the examiner, 'Will we learn the results next week?'

65. Якщо від підрядного з'ясувального речення залежть ще одна частина, складним, то правилу узгодження часів підпорядковуються **всі** частини, що входять до його складу. Це правило відоме під назвою "подвійне узгодження":

*The doctor said he **would** come if the patient **felt** worse.*

Лікар сказав, що прийде, якщо хворий почуватиметься гірше.

Exercise 65. Use the required verb form instead of the infinitive in brackets.

1. The girl said she would buy the shoes if they (to cost) less. **2.** The policeman told the thief he (to go) to prison if he (to continue) stealing. **3.** Sam said he (to buy) a new car if he (to have) enough money. **4.** Sally asked her mother if they (to go) to the circus if she (to be) free on Sunday. **5.** Chris never told his friends he (refuse) to go skating with them if they (to ask) him to. **6.** The mother warned Jack he (to catch cold) if he (not to put on) warm clothes. **7.** The professor asked the student what (to happen) if he (to carry out) that experiment. **8.** The conductor told the passenger he (to miss) the train if he (not to hurry up). **9.** The saleswoman told Susan she (to buy) the jeans at once when she (to try) them on. **10.** The patient asked the doctor if he (to come) again when he (to feel) worse.

66. Після сполучників **till, until, before, unless** дієслово вживається в **стверджувальній** формі. В українській мові дієслово має заперечну частку "не":

Richard won't go there before you come.

Річард не піде туди, доки ви не прийдете.

I won't leave home till I see him.

Я не піду з дому, доки не побачу його.

He waited until the car stopped.

Він зачекав, доки автомобіль не зупиниться.

Зверніть увагу на те, що в підрядному реченні часу / умови вживається **теперішній час**, навіть коли в головному реченні дієслово не стоїть у майбутньому часі:

Don't enter the room until the child falls asleep.

Не заходьте до кімнати, доки дитина не засне.

Don't stop if anyone calls you.

Не зупиняйтесь, якщо хтось покличе вас.

Exercise 66.1. Combine these sentences into one using the conjunctions till, until, before, unless.

Model: I won't go anywhere. I will finish my homework. – I won't go anywhere until I finish my homework.

1. Ted's mother will not turn on the TV. Ted will finish reading the book.
2. The bus won't leave the garage. The driver will check if everything is O.K.
3. The monkey won't do the trick. Her master will give her a banana.
4. It won't rain. The wind will not change its direction.
5. Victor won't enter the university. He won't pass the entrance exams.
6. Pamela won't go to the hairdresser's. Her hair will grow longer.
7. The farmers won't sow the wheat. It will not rain soon.
8. Freda won't start to work as a doctor. She will graduate from the medical university.
9. Sally won't find her watch. She will look for it everywhere.
10. The fruit-trees won't yield much fruit. The gardener will do his work properly.

Exercise 66.2. Say it in English, using the proper tense form in the subordinate clause.

1. Петро вирішив зачекати, доки не настане ранок.
2. Не пишіть йому листа, доки не отримаєте відповіді.
3. Не говоріть Тетяні всю правду, доки не впевнитесь в її надійності.
4. Не відчиняйте нікому двері, доки не дізнаєтесь, хто прийшов.
5. Не вмикайте прилад, якщо не знаєте, як ним користуватися.
6. Автомобіль почекав, доки всі не перейдуть вулицю.
7. Не починайте готувати борщ, доки не купите м'ясо.
8. Я не хотів говорити голосно, доки дитина не засне.
9. Не намагайтесь обдурити мене, якщо не хочете неприємностей.
10. Урок не відбудеться, якщо придуть не всі.

67. Правило вживання теперішнього часу для вираження майбутньої дії стосується лише підрядних речень часу та умови. Якщо після сполучників маємо підрядне з'ясувальне речення, то, звичайно ж, може вживатись і майбутній час:

We'll tell him about it when he comes. Ми скажемо йому про це, коли він прийде.
I shall tell you when I'll be ready. Я скажу тобі, коли я буду готовий.

Exercise 67. Use the verbs in brackets in the required tense form.

1. The children will go on a hiking tour if it (not to rain). **2.** Robert's parents don't know if their son (to go) to the computer club tonight. **3.** Cars will be able to cross the river when the bridge (to be) built. **4.** Does any of them know when the first exam (to begin)? **5.** Nick won't skate before the river (to be) covered with thick ice. **6.** Everyone wonders when the river (to be) frozen. **7.** Will the plane take off at once after the passengers (to go) on board? **8.** Do you remember when our plane (to take off)? **9.** No one will start eating before Father (to take) the first spoonful. **10.** Can the conductor tell us when we (to come) to our stop?

68. В англійській мові є два типи безособових речень: іменні й дієслівні. Вони описують явища природи, стан погоди, час, відстань. Роль формального підмета тут виконує займенник **it**, який не перекладається. Іменна частина може бути виражена прикметником, іменником або числівником:

It is very frosty today. Сьогодні дуже сильний мороз.
It will be winter soon. Соро буде зима.
It was 5 o'clock when we came home. Була п'ята година, коли ми прийшли додому.
It is easy to read this book. Цю книгу легко читати.
It is 3 kilometers to the station. До вокзалу три кілометри.

Не вживайте прислівника при перекладі речень типу "Дивно, що...", "Цікаво, що..."
Дивно, що ви не знаєте цього. It is **strange** that you don't know him.

У дієслівних реченнях присудок виражений безособовими дієсловами **to rain, to snow, to drizzle, to freeze**:

It was drizzling the whole day yesterday. Увесь день учора була мряка.

Питальна й заперечна форми утворюються за допомогою допоміжних дієслів:
It didn't often rain last year. Минулого літа не часто йшов дощ.

Exercise 68.1. Say it in English.

1. Восени буде холодно. 2. Вже буде зима, коли ми повернемося. 3. До школи далеко, поїдьмо автобусом. 4. Неважко помітити, що Джек утомився. 5. Дуже важливо, що його не було вдома в ту ніч. 6. Чи часто тут ідуть дощі влітку? 7. Сніг ішов рідко тієї зими, тож ми не змогли зліпити сніговика. 8. Сьогодні мрячить із сьомої ранку. 9. Вчора не морозило, так що сьогодні на вулицях не слизько. 10. Ми підемо рибалити, якщо не засніжить.

Exercise 68.2. In a summer camp you've got acquainted with a girl from Italy. Tell each other about the weather in your countries in different seasons of the year.

69. Питальні речення, звернені до співрозмовника з метою одержати від нього розпорядження, вказівку щось зробити, перекладаються за допомогою модального дієслова **shall**:

Мені читати текст?

Shall I read the text?

Їм залишатися вдома?

Shall they stay at home?

Exercise 69. Say it in English.

1. Мені йти до дошки? 2. Відчинити двері? 3. Їй залишитися після уроків? 4. Нам записувати домашнє завдання? 5. Дітям уже йти до школи? 6. Вимкнути телевізор? 7. Відповідати? 8. Йому відмовитися від цієї пропозиції? 9. Вам налити кави? 10. Нам уже виходити з автобуса?

70. Після модальних дієслів **can, may, must** дієслово вживається без частки **to**, у той час як після їхніх еквівалентів ця частка зберігається:

I won't be able to call you tomorrow. Я не зможу зателефонувати вам завтра.

She wasn't allowed to eat an ice-cream. Їй не дозволили з'їсти морозиво.

We had to stay behind after classes. Нам довелося залишитися після уроків.

Exercise 70. Change the sentences, using equivalents instead of the modal verbs: **can – to be able to, may – to be allowed to, must – have to.**

Model: We can speak on the telephone. (tomorrow) – We'll be able to speak on the telephone tomorrow.

1. George may work here. (next week) 2. Sally must obey her mother in everything. (in childhood) 3. Can you solve this problem on your own? (in two days) 4. You may cross the street. (at the green light) 5. The meeting must be put off because of the chairman's illness. (yesterday) 6. Who can swim in this cold water? (next winter) 7. Pete may write with his pencil. (at

the next lesson) **8.** The concert must begin, though there are few people in the hall. (yesterday) **9.** I can run this distance in a short time. (to be in good form) **10.** We can wish our teacher a happy birthday. (in a few days).

71. Еквівалент дієслова **must - to have to do smth.** – утворює питальну й заперечну форму за допомогою допоміжних дієслів:

*You **didn't have to** translate the whole of the text.* Вам не потрібно було перекладати весь текст.

Уникайте типової помилки **I hadn't to translate the whole of the text.*

Exercise 71.1. Say it in English.

1. Чи потрібно було віддавати хлопчика до школи так рано? **2.** Вам не потрібно вставати так рано. **3.** Хіба вони мали дістатися до вершини так швидко? **4.** Робітникам не було потреби страйкувати. **5.** Чи комусь було потрібно говорити дівчинці правду про її батьків? **6.** Мандрівникам не треба було зупинятися, бо було ще досить рано. **7.** Чи треба мені буде зустрітися з шефом? **8.** Вам не слід турбуватися, поїзд прибуде вчасно. **9.** Учителю не потрібно буде пояснювати це правило двічі. **10.** Ніку не потрібно було втручатися в розмову.

Exercise 71.2. Peter took an exam in English yesterday and failed. He is talking to an experienced student about the possible mistakes he made while preparing for it. Tell him what he had to do and what he didn't have to do.

72. При узгодженні часів модальне дієслово **must** замінюється на **had to**, якщо передається значення необхідності, зумовленої обставинами. У значенні наказу чи загальновизнаного обов'язку воно залишається **без змін**:

*He knew he **had to** stay at home.* Він знав, що йому треба було залишатись вдома. *His friend was going to come that night.* Його друг збирався зайти ввечері.

*The doctor said I **must** have regular meals.* Лікар сказав, що я повинен їсти регулярно.

*Mother said all children **must** go to school at the age of seven.* Мама сказала, що всі діти повинні йти до школи у сім років.

Exercise 72. Fill in the blanks with *must* or *had to* wherever necessary.

1. The teacher said all pupils ___ do their homework in time. **2.** Fred knew he ___ be present at the class meeting. **3.** My coach thought I ___ train

regularly if I wanted to win the competition. **4.** The inspector understood he ___ check the passengers' tickets thoroughly. **5.** The headmaster told the pupils one of them ___ be on duty every day. **6.** Irene didn't believe she ___ rewrite the whole dictation because of mistakes. **7.** The teacher told us English children ___ go to school at the age of 5. **8.** The boss informed Mr. White he ___ be at the airport at the appointed time. **9.** Were you surprised to learn that young men in Ukraine ___ join the Army at 18? **10.** Paul understood he ___ go through a medical examination before receiving a driving licence.

ПОРЯДОК СЛІВ У РЕЧЕННІ

73. При передачі питань у непрямій мові вони стають підрядними з'ясувальними реченнями й мають **прямий порядок слів** - такий, як у стверджувальному реченні:

I asked him, 'Do you know this word?' Я запитав його: "Ти знаєш це слово?"
I asked him if he knew that word. Я запитав його, чи він знає те слово.
Nobody could explain how the man had lived. Ніхто не міг пояснити, як жив той чоловік.

Питання до підмета і до його означення, що починаються словами **who, what, what kind of, which of, whose, how many**, у непрямій мові зберігають **прямий** порядок слів:

I asked George, 'Who told you about it?' Я запитав Джорджа: "Хто сказав тобі про це?"
I asked George who had told him about it. Я запитав Джорджа, хто сказав йому про те.

Питання типу **Who is..; what is...** належать до прямого додатка, тому при переході в непряму мову на перше місце слід ставити **підмет**:
He asked me, 'What is your hobby?' Він запитав мене: "Яке у тебе хобі?"
He asked me what my hobby was. Він запитав мене, яке моє хобі.
She asked them, 'Who is Pete?' Вона запитала їх: "Хто такий Піт?"
She asked them who Pete was. Вона запитала їх, хто такий Піт.

Але якщо **who / what** є **підметом** у питанні, то в непрямій мові воно залишається на **першому** місці й порядок слів **не змінюється**:

The teacher asked, 'Who is on duty?' Вчителька запитала: "Хто сьогодні чергує?"
The teacher asked who was on duty. Вчителька запитала, хто черговий.

Exercise 73.1. Put the following sentences into indirect speech.

Model: I asked him, 'Do you know this man?' – I asked him if he knew that man.

1. The travel agent asked me, 'Could I have your name and address?' **2.** Ted asked Mother, 'What will you cook for dinner?' **3.** We asked the coach, 'Will

Howard get the prize?’ 4. The tourist asked the guide, ‘Where shall we go after that?’ 5. The patient asked the doctor, ‘Will I feel better after this medicine?’ 6. The traveller asked me, ‘How will I get to the airport?’ 7. We asked the photographer, ‘When will the pictures be ready?’ 8. The editor asked Martin, ‘How much do you expect for your story?’ 9. The teacher asked the class, ‘When was London founded?’ 10. We asked Lucy, ‘Will you raise this question at the meeting?’

Exercise 73.2. Change questions to the subject of the sentence into indirect speech.

Model: I asked George, ‘Whose friend did you meet yesterday?’ – I asked George whose friend he had met the day before.

1. We asked the pupils, ‘Who watched this program last week?’ 2. The detective asked the witness, ‘What lay on the table when you came in?’ 3. Alice asked Polly, ‘What kind of dress did you wear at the party?’ 4. The policeman asked the two boys, ‘Which of you has stolen the money?’ 5. I asked my friends, ‘Whose birthday will we mark in June?’ 6. The Geography teacher asked the class, ‘How many people live in Canada?’ 7. Charles asked me, ‘Who’s given you such a nice present?’ 8. Dorris asked us, ‘How much did the new CD cost?’ 9. Nelly asked Mother, ‘Which of my friends do you like most?’ 10. Robert asked the teacher, ‘How many new words are there in the text?’

Exercise 73.3. Say it in English.

1. Я запитав у вчителя, хто такий був Авраам Лінкольн. 2. Вчитель запитав клас, хто ще не готовий до контрольної. 3. Ми запитали у дідуся, яка в нього була професія раніше. 4. Ми запитали Неллі, що розташовано в центрі Лондона. 5. Вони запитали екскурсовода, хто був той старий чоловік, і дізнались, що він сторож. 6. Увійшовши до класу, класний керівник запитав, хто відсутній. 7. Директор запитав хлопців, хто сердився на нього за покарання. 8. Я запитав студентів, який білет був найважчим для них. 9. Після відвідин зоопарку я запитав дітей, хто злякався тигра. 10. Друг запитав мене, хто була та сива жінка, що стояла біля пам’ятника.

74. У питально-заперечних реченнях, які мають **повну** форму, підмет стоїть відразу ж після **першого** допоміжного дієслова перед часткою **not**:

*Did **you** not know about it?*

Хіба ви не знали про це?

*Didn't **you** know about it?*

*Was **he** not asked this question?*

Хіба йому не задали цього питання?

*Wasn't **he** asked this question?*

Exercise 74. Change the following as in the model.

Model: Didn't he win the competition? – Did he not win the competition?

1. Hasn't Jack lost his watch? 2. Wasn't Jane late for the concert? 3. Didn't the guests leave early? 4. Wasn't Mr Black at home at that time? 5. Didn't you wake up early yesterday morning? 6. Why didn't he get a better mark in Physics? 7. Why won't you come tomorrow? 8. Won't they go to the Crimea in summer? 9. Why won't Pete translate this article by himself? 10. Wasn't he speaking on the phone at that time?

75. У присудку питального речення, який має декілька елементів, підмет стоїть після **першого** допоміжного дієслова:

*Who was **the bridge** built by?*

Ким було побудовано міст?

*When will **your friend** be able to call you?*

Коли твій друг зможе зателефонувати тобі?

Exercise 75. 1. Ask questions on the following, beginning with the words given.

Model: The work will be finished tomorrow. (When) – When will the work be finished?

1. We have been working here since the morning. (Since when) 2. John will have to take 2 exams to enter the university. (How many) 3. The tourists had reached the village before dark. (When) 4. The children will be allowed to watch TV late if they behave themselves. (On what condition) 5. There won't be any people at the station at night. (When) 6. Radio was invented by Popov. (Who) 7. The light had been put out before we entered the building. (Why) 8. Sam will be translating the text the whole day tomorrow. (How long) 9. Tony will be able to work on the Internet if he buys a computer (When) 10. The bridge had been constructed before we came here. (When)

Exercise 75.2. Imagine you are a tourist from another country. Have a talk with a guide and find out some information about the sights of Nizhyn.

76. Зверніть увагу на звичайний порядок слів у фразах "я з другом", "він із другом":

My friend and I played chess yesterday.

Ми з другом вчора грали в шахи.

He and his friend went shopping together.

Вони з другом пішли по покупки разом.

Exercise 76. Say it in English.

1. Ми з Віктором виграли багато грошей у лотерею. 2. Вона з подругою якраз були вдома, коли пролунав дзвінок. 3. Ми з подругою любимо симфонічну музику. 4. Він із туристами вирішили заночувати в лісі. 5. Ми з дівчинкою розшукуємо її батьків. 6. Вона з учнями готувалися до диктанту в той час. 7. Ми з хлопцями втекли, коли з'явився господар саду. 8. Джон із другом не знали, що річка така глибока. 9. Він із другом цілий вечір грали в шахи.

77. Зверніть увагу на порядок слів при вживанні дієслова з прийменниками, які мають самостійне значення (фразові дієслова). Прийменник може стояти як **між** дієсловом та іменником, так і **після** іменника:

*He switched **off** the light and went out.* Він вимкнув світло і

*He switched the light **off** and went out.* вийшов із кімнати.

Займенник може стояти **тільки між** дієсловом і прийменником:

*John saw fashionable jeans in the shop yesterday. He tried **them** on and decided to buy them.* Вчора Джон побачив у магазині модні джинси. Він приміряв їх і вирішив купити.

Exercise 77. Paraphrase these sentences to use a required pronoun.

Model: I put on my coat and left. – I put it on and left.

1. The scientist carried out the experiment. 2. I want to clear this matter up. 3. Can you fill in the basket? 4. Will you please hand it your test-book? 5. I've mixed up these two words. 6. Why don't you want to pick up the coin? 7. Nobody wants to go and see the guests out. 8. I can't make out your handwriting. 9. The coffee is so tasteless, I can't drink up the cup. 10. At last the boxer managed to knock down his opponent.

78. Прислівники неозначеного часу **often, seldom, sometimes, usually, never, ever, still, always** тощо, а також слова **hardly** - ледве, **only** – лише, **almost** – майже займають таку позицію в реченні: **перед** смисловим дієсловом; **після** дієслова **to be**; **після** модального дієслова; **після** першого допоміжного дієслова в складеному присудку:

*The girl **often** misses classes.* Дівчинка часто пропускає уроки.

*He is **only** a child.* Він усього лише дитина.

*Alice could **hardly** say a word.* Еліс ледве могла вимовити слово.

*I **sometimes** meet Bob in the park.* Я іноді зустрічаю Боба в парку.

*The stew is **almost** ready.* Рагу майже готове.

Exercise 78. Say it in English.

1. Він не часто навідується до своїх родичів.
2. Чому Том так рідко грає в шахи?
3. Ви ніколи не повинні обманювати людей.
4. Ми вже майже закінчили роботу.
5. Джон усе ще хворів.
6. Вона завжди була стурбованою.
7. Ви коли-небудь літали літаком?
8. У кімнаті було так жарко, я ледве міг дихати.
9. Вона знає лише декілька віршів англійською мовою.
10. Чи сестра іноді згадує про нас?

79. Сполучник **so** означає "тому, отже", **as** означає "тому що, оскільки":
He wanted to be useful to people, so he became a doctor. Він хотів бути корисним людям, отже, він став лікарем.
She became a teacher as she liked to work with children. Вона стала вчителькою, тому що любила працювати з дітьми.

So as означає "для того, щоб", після цього сполучника вживається **інфінітив**. Після аналогічного за значенням сполучника **so that** вживається **підрядне речення**:

I have cleaned the room so as to make Mother happy. Я прибрав кімнату, щоб порадувати маму.
- *I have cleaned the room so that Mother could be happy.*

Exercise 79. Complete the sentences with *so, as, so as, or so that*.

1. We preferred to stay at home ___ it was raining cats and dogs.
2. It was fine frosty weather, ___ the kids took their skis and went to the woods.
3. The teacher explained the rule twice ___ to make it clear.
4. Alice washed all the dishes ___ Mother could have a rest.
5. I don't remember this word, ___ I'll consult a dictionary.
6. The grandmother put on the light ___ the boys might play in the yard in the evening.
7. The driver stopped ___ he'd lost his way.
8. Nick closed the cage ___ to prevent the parrot from flying away.
9. The fox hid in the ground ___ the hunter couldn't find it.
10. ___ it hadn't rained long, we decided to water the fruit-trees.

80. Оскільки дієслова **to like, to hate, to think, to consider, to find** перехідні, то після них вживається формальний додаток **it**, коли вони стоять у головному реченні:

I think it strange that he refused your offer. Я вважаю дивним, що він відмовився від вашої пропозиції.
I consider it important that he should come. Для мене важливо, щоб він прийшов.
I don't like it when it rains. Мені не подобається, коли йде дощ.
I hate it when you talk like that. Мені неприємно, коли ви так розмовляєте.

Підрядні речення способу дії при цих дієсловах поєднуються словом **way**:

*I like **the way** he plays chess.*

Мені подобається те, як він грає в шахи.

Exercise 80. 1. Say it in English.

1. Я вважаю дивним, що Джек відмовився від запрошення.
2. Учителю не подобається, коли ви не готові до уроку.
3. Я люблю, коли тихо падає сніг.
4. Ви не вважаєте дивним те, що злочинець не залишив жодних слідів?
5. Мені не сподобалося те, як ви реагували на цю подію.
6. Вам сподобалося, як піаніст виконував цей твір?
7. Петро не міг терпіти, коли йому заважали.
8. Нам не сподобалося, як хлопчик розмовляв із батьками.
9. Директору сподобалося те, що Дмитро відразу визнав, що не мав рації.
10. Я думаю так, як я звик.

Exercise 80.2. Imagine you are a doctor in a children's polyclinic. Give recommendations to a young mother on what should be done to make her baby healthy.

81. Сполучник **who** приєднує підрядне означальне речення, що стосується людей, **which** – предметів і тварин:

*The doctor **who** treated you is skilful.* Лікар, який вас лікував, досвідчений.

*The car **which** had run over a passerby, disappeared.* Автомобіль, що збив пішохода, зник.

*The dog **which** bit you yesterday belongs to John.* Собака, який вкусив вас учора, належить Джону.

Замість них може вживатись сполучник **that** для всіх випадків:
*He met a man **that** looked like his father.* Він зустрів чоловіка, схожого на свого батька.

Те ж саме справедливо щодо займенника **whose** – **чий**, що стосується як людей, так і тварин або предметів:

*This is the man **whose** son lives in London. I saw a car **whose** windows were half-open.*

Exercise 81. Combine the sentences into one, using *who, which, that* or *whose*.

1. He is a scientist. He made an important discovery.
2. This is a cat. It lives in our house.
3. I saw a film last week. It was about war.
4. George was a curious monkey. Its house was in a forest.
5. Do you know that dog? His master lives in the opposite house.
6. We found a wallet in the street. It was full of coins.
7. Father doesn't like my friends. They are fond of loud music.

8. Do you remember this boy? He was bitten by a dog on the way home.
9. Mrs. Edwards is a housewife. Her son owns a big company. 10. Do you remember this swimmer? He was an Olympic champion some years ago.

82. Оскільки у функції означення вживається лише простий дієприкметник I, що виражає дію, одночасну з тією, що виражена присудком речення, то російський дієприкметник минулого часу (напр., **прочитавший, сделавший**) відповідає **підрядному означальному реченню** в англійській мові:

*Профессор, **сделавший** доклад, очень известен в мире науки.*

The professor **who has made the report** is well-known in the scientific world.

Вживання дієприкметника I змінює зміст речення:
*The professor **making** a report is well-known.*

Профессор, **делающий доклад**, очень известен.

Українські речення з підрядними означальними перекладаються з урахуванням цього правила – або дієприкметником I, або підрядним реченням:

Хлопчик, який грається на подвір'ї, – мій друг.

*The boy **playing** in the yard is my friend.*

Хлопчик, що грався на подвір'ї, був моїм другом.

*The boy **who was playing** in the yard was my friend.*

Exercise 82. Say it in English.

1. Чоловік, який мешкає в цьому будинку, є відомим композитором.
2. Ви пам'ятаєте цього спортсмена, який грає за київське "Динамо"?
3. Письменник, який написав багато детективних романів, приїжджає до нашого міста.
4. Ви впізнаєте автомобіль, який прямує за нами?
5. Викладач, який підготував декілька поколінь вчителів, працює в нашому університеті.
6. Професор, який екзаменує студентів, дуже суворий.
7. Автобус, який зупинився біля зупинки, був переповнений.
8. Водій, який відвіз вас до лікарні, – мій гарний знайомий.
9. Актриса, яка грає роль Амалії, – зірка нашого театру.
10. Лікар, який робить операцію, є шанованим за межами країни.

83. Слово "що", яке вводить підрядне додаткове речення, може бути або сполучником, або сполучним займенником. У функції сполучника воно відповідає англійському **that**, у функції сполучного займенника - **who/what**:

*Я не знав, **що** він хворий.*

I didn't know **that** he was ill.

*Я не знав, **що** йому подобається.*

I didn't know **what** he liked.

Зверніть увагу, що в останньому випадку сполучний займенник має логічний наголос.

Exercise 83. Complete these sentences with *that* or *who/what*.

1. I cannot say ___ Tom is disobedient.
2. Did you suspect ___ had committed the crime?
3. Does any of you know ___ he is going to say?
4. The students understood ___ the exam wouldn't be easy.
5. All hoped ___ Ann would soon recover.
6. Jack couldn't realize ___ was the reason for his failure at the contest.
7. The editor wasn't sure ___ he would like to publish in the next issue.
8. Robert was glad ___ he had followed the coach's instructions.
9. Philip believed everything ___ others told him.
10. The captain wasn't sure ___ he had picked up in the boat.

84. У відповіді на питання, що починається словом **who**, вживається або один об'єктний відмінок особового займенника, або називний відмінок разом із відповідним допоміжним або модальним дієсловом: *Хто розповів йому про це? Я / Не я. – Who told him about it? (It was) me / not me* або *I did / I didn't*.

Після **as** і **than** також вживається або лише об'єктний відмінок займенника, або називний з наступним повторенням дієслова:

He is taller than me.

Він вищий за мене.

He is taller than I am.

She is as busy as him.

Вона така ж зайнята, як і він.

She is as busy as he is.

He is 5 years older than her.

Він на п'ять років старший за неї.

He is 5 years older than she is.

Exercise 84. 1. Respond to the following questions as in the model.

Model: Who has done it? – Me/ Not me. OR: I have/ I haven't.

1. Who has broken the window? (He).
2. Who will buy a computer for the school? (They).
3. Who was playing the guitar at that time? (She).
4. Who will plant fruit-trees in the school orchard? (We).
5. Who can repair the bicycle? (He).
6. Who will be allowed to feed the cow? (I).
7. Who won the first prize last week? (They)
8. Who must take Jerry to the doctor? (She).
9. Who had arrived before supper yesterday? (You).
10. Who may speak to the boss? (We).

Exercise 84.2. You and your friend are talking about your families. Discuss the common features and differences of the two families.

85. Коли ставиться спеціальне питання до прийменникового додатка, прийменник залишається на своєму місці, тобто **після дієслова**. Винесення прийменника на перше місце можливе, але рідко вживається й належить до книжної мови:

What were you looking at when I came? На що ви дивилися, коли я ввійшов?

What did you talk about yesterday? Про що ви розмовляли вчора?

Exercise 85. 1. Say it in English. Consult the list of prepositions in point 4 (page 11).

1. За ким буде доглядати ця медсестра? **2.** Кого ви чекали весь учорашній день? **3.** До якої країни прибула ця делегація минулого тижня? **4.** На кого ж ви сердитесь? **5.** Яким видом спорту ви займались у школі? **6.** До яких предметів здібний ваш молодший син? **7.** До чого ви готуетесь зараз так ретельно? **8.** За чим вони шкодують? **9.** На що ви марнуєте свій дорогоцінний час? **10.** О, Тед так часто говорить дурниці! То чому ж ти дивуєшся?

Exercise 85.2. Tom is 10 years old and his mother doesn't want him to go to a summer camp because she is afraid of possible dangers. Try to clear up the situation and make her relaxed.

86. Зверніть увагу на те, як слід відповідати на розділові запитання з заперечним змістом (у першій частині такого речення дієслово стоїть у заперечній формі). У позитивній відповіді на таке запитання вживається **yes** + стверджувальне речення, у негативній – **no** + заперечне речення (в українській мові навпаки):

*Вам не подобається цей фільм, "You don't like this film, do you?"
так? - Ні, подобається. - "Yes, I do."
- Так, не подобається. - "No, I don't."*

Exercise 86. Say it in English.

1. – Ви не працюватимете в неділю, так? – Ні, працюватиму. **2.** – Ольга не хотіла йти на дискотеку вчора, правда? – Так, не хотіла. **3.** Ви ще не зателефонували у поліцію, так? – Ні, зателефонував. **4.** – Вони ж не зможуть обговорити це питання, правда? – Так, не зможуть. **5.** – То ж я не повинен перевдягатися до обіду, чи не так? – Так, не повинні. **6.** – Ірина не могла прийти так швидко, правда? – Ні, могла. **7.** – Містер Джонсон не був здивований, так? – Так, не був. **8.** – Ніхто з хлопців не міг кататися на велосипеді, правда? – Ні, дехто міг. **9.** – Вона ж не розкрила свого секрету, правда? – Так, не розкрила. **10.** – У кімнаті не було людей, так? – Ні, були.

ІV. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЦІ

УКРАЇНСЬКІ СЛОВА Й ВИРАЗИ, ЩО МАЮТЬ ДЕКІЛЬКА АНГЛІЙСЬКИХ ЕКВІВАЛЕНТІВ ІЗ РІЗНИМ АБО ОДНАКОВИМ ЗНАЧЕННЯМ

87. Багато (рос. **много**). Переклад цього слова залежить від типу речення й стилю мовлення. У розмовному стилі рекомендується вживати такі еквіваленти: **many, much** - у заперечних і питальних реченнях, **a lot (of)** - у стверджувальних реченнях: *Did you read many English books last year? – Yes, a lot.* В офіційному стилі (газетні статті, документи тощо) можливе вживання **many, much** у стверджувальних реченнях у функції прямого додатка: *The government had many problems last year.*

Разом з тим, **many** може вживатись і в розмовному стилі в наступних випадках: а) як означення до підмета: *Many pupils like to wear uniforms;* б) як означення до іменників, що позначають час: *Many years ago I lived alone;* в) як означення до іменників у прийменникових зворотах: *about many questions;* д) якщо при займеннику **many** є прислівник ступеня: *very many books.*

Exercise 87. Complete the following sentences with *many, much* or *a lot of*.

1. Did you see ___ films last year? – Yes, ___. **2.** Paul doesn't like learning ___ poems by heart. **3.** Was there ___ snow on the ground last winter? – Yes, ___. **4.** Have you planted ___ trees this year? – No, not ___. **5.** The Prime Minister had ___ meetings with foreign delegation last week. **6.** ___ schoolchildren will take part in tomorrow's competitions. **7.** ___ weeks had passed before the stranger appeared again. **8.** We put the question to ___ scientists, but no one knew the answer. **9.** The traveller saw very ___ interesting places in London. **10.** John knows ___ words in English.

88. Біля, поруч (рос. **возле**)

Якщо слово **near** є прикметником або прислівником, то воно може утворювати ступені порівняння: *Can you show me a nearer way? He moved nearer to the screen.*

Exercise 88. Say it in English.

1. Я покажу вам найближчий шлях до бібліотеки. **2.** Фільм був цікавий, і бабуся сіла ближче до телевізора. **3.** Чи не скажете, де найближча аптека? **4.** Ця подія трапиться в близькому майбутньому. **5.** Під час уроку вчитель стояв біля вікна й дивився, як учні пишуть контрольну. **6.** Собака заціка-

вився незнайомим предметом і підійшов ближче. **7.** Виграти в лотерею – це найближчий шлях до багатства. **8.** Мені було погано видно його обличчя, тому я підійшла ближче. **9.** Закохані стояли поруч і слухали, як співає соловей. **10.** Сильний вітер змусив нас забігти до будинку біля озера.

89. Боятись

to be afraid **of** smb. / smth.

боятися когось / чогось

to be afraid **for** smb.

боятися за когось

to be frightened **at** smth.

злякатись від чогось

to be frightened **by** smb.

бути наляканим кимось

to be scared **of** smth.

злякатися чогось

The little girl is not afraid of dogs. ♦ The mother was afraid for her son who hadn't come home in time. ♦ The child was frightened at the sight of a snake.

♦ *Tom was frightened by his father who shouted at him.*

♦ *Naughty children aren't scared of punishment.*

Exercise 89. Fill in the blanks with a required preposition.

1. This criminal is so bold, he is not scared ___ punishment. **2.** Tom hasn't come home in time, we are afraid ___ him. **3.** Susan was so frightened ___ the lion's roar that she began to tremble. **4.** Don't be afraid ___ me! I won't do you any harm. **5.** Little Paul was frightened ___ the tall stranger who spoke loudly. **6.** I haven't met a man who isn't afraid ___ anything. **7.** You shouldn't be afraid ___ Robert. He is a very experienced fireman. **8.** Are you really frightened ___ my threats? **9.** I am afraid ___ living in old houses because I might be frightened ___ a ghost. **10.** Scared ___ the possible flood, the people began leaving their houses.

90. Важкий (рос. тяжелый)

heavy

1. Важкий (від великої ваги);

a heavy bag / suitcase / burden

важка сумка / валіза / ноша

a heavy storm / rain / cold

2. Важкий, сильний, великий

difficult

сильна буря / дощ / холод

difficult job / exam/ test / task

важкий, складний

hard

важка робота / іспит / тест / задача

a hard job / trial / competition

важкий, напружений, втомливий

важка робота / випробування /

змагання

I had to pay the porter who carried my heavy suitcases. ♦ While at sea, they got in a heavy storm. ♦ It is so difficult to pass my English exam.

Exercise 90. Answer the following questions, using the correct equivalent for "важкий", "сильний".

1. Why couldn't you lift the bag? 2. Isn't it strange that Pete couldn't cope with the job on his own? 3. Well, how did you like the storm yesterday? 4. You are tired after the competitions, aren't you? 5. What do you think about the test in Algebra? 6. Did the employer ask you many questions? 7. Do you think children will manage to carry out this task? 8. Why does your husband do his shopping every week? 9. Do you think she will cope with 5 children alone? 10. Why aren't you reading English books in the original?

91. Великий

large/big

a large/big man, a large/big box/city

great

a great man / idea / cathedral/
writer

великий (*про розмір*);

великий чоловік, велика коробка,
велике місто

великий (*про важливість, значимість*), визначний, відомий;
визначна людина / грандіозна ідея
/ визначний собор / великий
письменник

Mr Wilson was a big elderly man with grey hair. ♦ Mark Twain was a great American writer.

92. Весь день

all day; all day long; the whole day

It was raining hard all day long yesterday.

93. Вечір, вечірка

evening

party / evening party

to give / throw / hold a party

The party was held at my friend's. We gathered there in the evening.

вечір (*як час доби*)

вечір, вечірка (*як зустріч, зібрання*)

влаштувати вечірку

94. Випадок (рос. случай)

an incident

an accident

a case

an occasion

випадок, пригода

нещасний випадок

випадок із медичної або судової
практики

подія, привід до чогось

There was a funny incident in the classroom yesterday. ♦ Fred was driving a car and met with an accident. ♦ It was a new case for the doctor demanding all his attention. ♦ At the school-leaving party I had a good occasion to thank all our teachers.

Exercise 91–94. Say it in English.

1. Багато людей мешкають у великих містах.
2. Це грандіозна думка, вона мені подобається.
3. Петро захворів і залишився вдома на весь день.
4. Був чудовий літній вечір.
5. Ми збираємось на новорічну вечірку у Віктора.
6. Нора отримала підвищення на службі та з цього приводу влаштує вечірку.
7. Багато нещасних випадків трапляється через перевищення швидкості.
8. Ця смішна пригода трапилася минулої вечірки.
9. Лікар переглянув історію хвороби й відклав її вбік.
10. 9 березня – визначна дата для українців.

95. Вирішувати (рос. решать)

to decide to do smth.	вирішити щось зробити
to decide against doing smth.	вирішити не робити чогось
to decide that...	вирішити, що...
to decide on smth.	зупинитись на чомусь
to solve a problem	розв'язувати проблему
to do a sum	розв'язувати арифметичну задачу

We discussed a lot of plans of spending our holiday and at last decided on going to the Crimea. ♦ Why did he decide against speaking at the meeting? ♦ Why have you decided to become a teacher? ♦ In the end Fred decided against speaking at the meeting. ♦ We discussed a lot of plans and finally decided on going to the Crimea. ♦ The problem of air pollution is hard to solve. ♦ Pupils do a lot of sums at their Maths lessons.

Exercise 95.1. Translate the following into English.

1. Після довгих суперечок батьки зупинились на тому, щоб Олег вступав до медичного університету.
2. Вислухавши аргументи лікаря, я вирішив не починати паління сигарет.
3. Ваша проблема непроста, але спробуємо розв'язати її.
4. Ольга почувалася недобре й тому вирішила зателефонувати подрузі та сказати, що не прийде до школи.
5. Є багато складних задач у підручнику, але я впевнений, що зможу їх розв'язати.
6. Ніхто не зможе розв'язати проблему безробіття, адже вона така складна.
7. Чому глядачі вирішили, що вистава закінчилася?

Exercise 95.2. Imagine you are a psychologist. Your patient is a woman who has many problems in her family. Find out what they are and suggest some ways to solve them.

96. Відкривати (рос. открывать)

to open a door / a book / one's or smb. 's eyes (to smth.)	розгорнути, відчинити / двері, книгу, розкрити чийсь очі (на щось)
---	--

to discover smth.

відкривати, дізнаватись

(часто несподівано для себе)

to discover a continent / a fact / a law

відкрити континент / факт / закон

Exercise 96. 1. Answer these questions.

1. Should we open a window if it's too stuffy in a room? 2. Do you know who discovered America? 3. Would you thank the person who opened your eyes to your friend's dishonesty? 4. Can you name the man who discovered the law of gravity? 5. Can you forgive your friend if you discover he has lied to you? 6. Can you open a box of chocolates for me? 7. What must we do when we discover the unpleasant truth? 8. Would you like to discover your own law in Chemistry? 9. Was it very difficult to discover new continents? 10. Do you open any book during your summer vacation?

Exercise 96.2. Make up a conversation between a school headmaster and a young teacher who wants to work at your school. What interesting facts about this profession can the applicant for a job discover?

97. Відмовляйтесь (рос. отказываться)

to refuse smth.

відмовитись прийняти те, що пропонують

to refuse to do smth.

відмовитись зробити щось

to refuse smb.'s help

відмовитись від допомоги

to refuse to answer

відмовитись відповідати

to give up smth. / doing smth.

відмовитись продовжувати

почате, припинити щось робити

to give up a job / an idea / smoking

відмовитись від роботи / ідеї / кинути палити

Ted was offered a glass of water, but he refused it. ♦ We saw we wouldn't finish the job by 6 o'clock, so we gave it up.

Exercise 97. 1. Ask questions to react to the following. Use the phrases given.

1. Tom said he wouldn't come to the party. (to refuse an invitation) 2. Fred said he wouldn't take part in the competition. (to refuse to do smth.) 3. The producer decided against staging the play. (to give up the idea) 4. Jane was asked many questions, but she said nothing. (to refuse to answer) 5. George suddenly decided not to continue his work for the company. (to give up a job) 6. The driver said he wouldn't bring our suitcases. (to refuse to go into the house) 7. Ann said she wouldn't put the dress on. (to refuse to wear black) 8. The shop assistant said she wouldn't give my money back. (to refuse to exchange the

приймача й запам'ятав всю передачу. 8. Чашку поставили далеко від хворого, і він не міг самостійно напитися. 9. Чи далеко від пішохода зупинився велосипедист? 10. Дівчинка так любить грати на скрипці.

103. Дарувати, подарувати

to give smb. smth. as a present / подарувати комусь щось
to present smb. **with** smth.
to give a present to smb. / зробити, дати комусь подарунок
to give smb. a present

The pupils presented the teacher with flowers. ♦ I decided to give her a present on her birthday.

Exercise 103.1. Imagine it is New Year's eve. You are talking with your friend about the celebration and presents you will give out and receive. What presents do you receive on other holidays?

104. Директор

Слово **director** вживається в словосполученнях *директор заводу, компанії, фірми*. У словосполученні *директор школи* слід вживати слово **headmaster**:

He is headmaster of our school. ♦ The delegation will be received by the director of the plant.

105. Днями (рос. на днях)

the other day в один із минулих днів.
one of these days в один із наступних днів, скоро
I saw John the other day. ♦ I hope to see him one of these days.

106. Довго

Слово **long** вживається в питальному й заперечному реченні, у стверджувальному реченні - **a long time**:

Have you been waiting long? Yes, I have been waiting a long time.

Разом з тим вираз **too long** може вживатися в усіх типах речень у значенні "більше очікуваного часу":

They stayed too long.

107. Дозволити собі

to afford smth. дозволити собі щось
to afford **to do smth.** дозволити собі щось зробити

Зверніть увагу на відсутність зворотного займенника після дієслова та вживання **інфінітіва**, а не герундія:

I can't afford this expensive car. ♦ He is so rich. Surely he can afford such a grand house. ♦ We couldn't afford to pay so much for the flat.

Exercise 107.1. You are planning to have a holiday in Yalta. Phone up a tourist agency for further details about the town. Find out what conveniences and services you can afford there.

108. Допомогати (рос. помогать)

Це дієслово може бути як перехідним, так і неперехідним, тобто вживатись без прямого додатка:

to help smb. to do smth.

допомогати комусь щось робити

to help

допомогати, приносити користь,
полегшення

She began to cry, and it helped. ♦ The mother asked Helen to help her (to) clean the flat.

Exercise 103-108. Translate the following into English.

1. Що вам подарували на день народження? **2.** Під час перерви Олега попросили зайти до кабінету директора. **3.** У якому віці містер Браун став директором автомобільного заводу? **4.** Днями в школі відбулася зустріч із відомим письменником. **5.** То ви не вірите, що днями опублікують результати розслідування? **6.** Чи Наталка довго живе у цьому районі? – Так, довго. **7.** Дощ тривав недовго. **8.** Лектор говорив занадто довго, і всі стомилися. **9.** Нарешті спортсмен може дозволити собі розслабитися і не дотримуватися режиму. **10.** Чи не дивно, що такий заможний чоловік не дозволяє собі тримати служницю? **11.** Допоможіть мені перекласти текст. **12.** Щоб краще бачити, дідусь узяв окуляри, і це допомогло.

109. Доки (рос. пока)

Сполучник **till / until** вводить підрядне речення часу й означає "до тих пір, доки не..." Сполучник **while** вводить також підрядне часу й означає "у той час як..." Після нього звичайно вживається якийсь час групи **Continuous**:

I'll be watching TV till Mother turns off the light. ♦ Jane was reading a magazine while her brother was doing his sums.

Exercise 109. Fill in the gaps with till/ until or while.

1. We'll be working in the garden ___ it begins to rain. **2.** Mother was washing up ___ I was cleaning my room. **3.** The secretary won't type the letter ___ the boss comes. **4.** ___ his sister was swimming in the pool, Pete was waiting for her in the lobby. **5.** What was Nick doing ___ Mike was watching a football match on TV? **6.** Steve didn't go skating ___ his health became better. **7.** Will you stay outdoors ___ it gets dark? **8.** Ted was finishing his homework ___ it was getting dark. **9.** Nobody will leave

school ___ the classes are over. **10.** The man was running after the trolley-bus ___ passers-by were looking at him in surprise.

110. До якого часу

before (сполучник): перш ніж; (прийменник) до, перед
He ran away before I could say a word. ♦ It happend before Christmas.

by (прийменник) до (вказує до наближення до певного моменту, строку):
by tomorrow / by 5 o'clock / by then до завтрашнього дня / до п'ятої
till / until (прийменник) години / до того часу

1. до

I haven't known him till this time.

2. до, не раніше

He didn't write anything till last week.

till / until (сполучник): до тих пір, поки

I shall work until he comes.

Exercise 110. Answer these questions, using before, by, till/ until.

1. Could you read and write before you went to school? **2.** Will your classes finish by the 1st of June? **3.** Where had your grandparents lived before the war? **4.** Do you watch TV programs until it gets very late? **5.** Will you be waiting for your mother's return till 8 o'clock in the evening? **6.** Was the house you live in built before or after your birth? **7.** Pete will finish school in a year. Will he be ready for independent life by then? **8.** Can you clean the house before the parents come back? **9.** Will your book be finished by the end of the year? **10.** Where had you worked before you moved here? **11.** Will you be writing the report until it gets late?

111. Дуже подобатись (рос. очень нравится)

Цей вираз може поєднуватися з дієсловом або іменником й звичайно ставиться у кінці речення:

I like this book very much. ♦ He liked to read by the fire in the evening very much.

Exercise 111. Say it in English.

1. Тобі дуже подобається дивитись мультфільми, так? **2.** Мені не дуже подобається ваша ідея. **3.** Здається, дітям дуже сподобалась екскурсія до зоопарку. **4.** Я помітив, що Алісі дуже подобається ходити по магазинах. **5.** Я впевнений, що вам сподобається ця ваза. **6.** Іван сказав, що подорож йому дуже сподобалась. **7.** Хоч Петро хвилювався, промова дуже сподобалась усім присутнім. **8.** Ці парфуми дуже подобаються мамі. **9.** На мою думку, золото дуже подобається кожній дівчині. **10.** Розумні діти дуже подобаються вчителям.

112. Забувати

to **forget** smth.

забувати, не пам'ятати

to **leave** smth. (behind)

забути, залишити, не принести з собою

Take your raincoat. You forgot it before. ♦ He couldn't find his wallet in his pocket because he had left it behind at the hotel.

Exercise 112. 1. Complete the sentences with *to forget* or *to leave* in the required form.

1. I shall never ___ your kindness to me. 2. I couldn't find the letter, because I had ___ it on the table. 3. Don't ___ to post the parcel. 4. John couldn't read the text as he had ___ to bring his dictionary to school. 5. The boy was upset as he had ___ his sports uniform and couldn't play football. 6. Greg is so absent-minded! He always ___ his promises. 7. Why aren't you skating? Have you ___ your skates? 8. I will never ___ your kindness when I was in a fix. 9. You shouldn't put on this heavy coat. ___ it behind, it's warm outside. 10. Mr. Green didn't ___ the incident when he couldn't enjoy the play because he'd ___ his spectacles at home.

Exercise 112.2. Imagine you are a journalist visiting a left-luggage department at a big railway station. Find out from the clerk what things are usually left behind in trains and how they get to this department.

113. Закінчити навчальний заклад

to leave / finish school

закінчити школу

to graduate **from** / finish a college / an institute / a university

закінчити коледж / інститут / університет

Kate left school with a gold medal and entered a medical college. ♦ After graduating from a university students receive a diploma.

114. Закінчуватись (рос. оканчиваться)

Слово **to end** або **to finish** указує на завершеність дії, вираз **to be over** підкреслює стан завершення:

I came to the Institute at 12, but the lecture was already over. ♦ I learned that the lecture had ended half an hour before I came.

Exercise 113.1–114. Say it in English.

1. Ви знаєте, коли Петро закінчив школу? 2. Коли Ольга закінчила університет, вона почала працювати. 3. Спектакль уже закінчився, коли ми під'їхали до театру. 4. Нарешті фільм закінчився, і Ендрю міг поділитися своїми враженнями з подругою. 5. Чи правда, що після закінчення коледжу хлопців можуть призивати до армії? 6. Війна закінчилася в 1945 році. 7. Нарешті хворому дали таблетку, і біль минув.

to **miss** a train / a bus /
a plane

запізнюватись на поїзд /
на автобус / на літак

We were late for the party and had to apologise to the host. ♦ If you don't hurry up, you'll miss the two-o'clock train.

Exercise 116. 1. Answer these questions using *to be late for smth.* or *to miss smth.*

1. Why didn't the teacher allow Ted to come in?
2. How do some pupils explain the reason for coming late to school?
3. Why didn't Lucy see the beginning of the concert?
4. Can you explain why Mr. Brown couldn't get to the congress in time?
5. Isn't it strange that I don't remember the beginning of this talk show?
6. Why are the passengers in such a hurry?
7. Why did the delegation arrive so late?
8. Why is your face so red and you are breathing so heavily?
9. How will she explain her absence to the boss?
10. Why is Olha still at the airport?

Exercise 116.2. Imagine you have a sister who is absent-minded and is always late for different places. Find out how it happens and advise her how to arrange her time rationally.

117. За тиждень / місяць тощо (рос. **через неделю** и т. п.)

Говорячи про майбутні події з точки зору теперішнього або минулого, ми вживаємо вираз **in a week / month**, etc. Але говорячи про минулі події, слід вживати вирази зі словом **later**:

He will come in a week. ♦ Ted promised that he would come in two weeks.

He came two weeks later and told us about his illness.

Exercise 117. Say it in English.

1. Ми закінчуємо семестр за два тижні.
2. Пожежа розпочалася о шостій ранку. За три години вогонь загасили.
3. Я знаю, що спектакль розпочнеться за півгодини.
4. Петро вступив на курси у вересні. Через два місяці він вже міг працювати на комп'ютері.
5. Побачимось за тиждень!
6. Ми познайомилися на початку літа. Через декілька днів ми стали друзями.
7. Лікар попросив хворого завітати за три дні.
8. Вони зустрілися на озері влітку, а через рік побрались.
9. Мері закінчила університет у 2000 році, а вже через 2 роки стала директором фірми.
10. Ми приїхали на море вчора, а додому повернемося через місяць.

118. Зауважувати, помічати (рос. **замечать**)

to **notice** smb. / smth.

помічати, зауважувати (за

to **remark** smb./smth. (*formal*)

допомогою очей та вух)

to remark (on smth.)

зауважити, сказати вголос

to remark that ...

зауважити, що ...

Going down the street, I noticed a small dog near the bus stop. ♦ She remarked that she liked my new curtains. ♦ It would be rude to remark on her appearance.

Exercise 118.1. Fill in the blanks with *to notice* or *to remark* in the required form.

1. Did you ___ anything unusual in the house? 2. The headmaster ___ that he would be absent the next day. 3. Did you ___ the similarity between them? 4. Everybody was afraid to ___ on Tom's behavior at the meeting. 5. The passers-by saw a man lying on the ground, but pretended not to ___ him. 6. Fred doesn't like it when Mother ___ on his disobedience. 7. Everybody dislikes it when someone ___ on our drawbacks. 8. You have such a bad habit to ___ every stain on somebody's clothes. 9. When we came in, I ___ a letter on the table. 10. She was so illustrious that everyone ___ on it.

Exercise 118.2. Jane is 7 years old and she has returned home after her first day in school. Her mother is eager to find out what unusual things the girl has noticed during the school-day.

119. Заходити

to come **into** some place /

заходити кудись

to enter some place (*без прийменника !*)

to enter an institute / university

вступати до інституту/
університету

He came into the living room and sat down. ♦ You have to take two exams to enter the university.

Exercise 119. Say it in English.

1. Не заходьте в цей ліс, там багато змій. 2. Багато наших випускників мріють вступити до інституту. 3. Вчитель попросив учня зайти до класу й сісти за парту. 4. Делегати почали заходити до зали. 5. Ніхто не гадав, що Макс вступить до університету. 6. Вступити до інституту стало легше зараз, ніж 10 років тому. 7. Не заходьте до кімнати, тут пофарбовано. 8. Після промови школярі почали заходити до школи. 9. Не бійся вступати до університету, у тебе вистачить знань. 10. Не заходь до двору, там злий собака.

120. Звертати увагу (рос. **обращать внимание**)

to pay attention **to** smth.

звертати **свою** увагу на щось

to draw / call smb.'s attention

привертати **чийось** увагу до когось

to smth. / smb.

/ чогось

to attract smb.'s attention

привертати чиясь увагу (через свої якості)

He didn't pay attention to my words. ♦ The teacher called the pupils' attention to the rule. ♦ The girl's new dress attracted everybody's attention.

Exercise 120. 1. Fill in the blanks with *pay, draw or attract* in the required form.

1. He is such a nuisance. Don't ___ attention to him.
2. The judge ___ the attention of the jury to this detail.
3. The strange noise ___ everybody's attention.
4. '___ attention to the way the article is used in this sentence,' said the teacher.
5. Who ___ your attention to this man?
6. This picture always ___ people's attention.
7. He ___ attention to the trifles but overlooked the essentials.
8. You should ___ their attention to this detail.
9. Girls always try to ___ boys' attention.
10. The publisher wanted to ___ the attention of people to the book.

Exercise 120.2. Your foreign friend has come on a visit to your native town. Take him on an excursion and call his attention to some interesting places in your town.

121. З одного боку,... з іншого

Цей вираз перекладається за допомогою фразеологічного звороту зі словом **hand: on the one hand,... on the other hand.**

On the one hand, travelling by plane is convenient, but on the other – too expensive.

Exercise 121. Say it in English.

1. З одного боку, річка глибока, з іншого – її треба перейти.
2. З одного боку, задача складна, але з іншого – дуже цікава.
3. З одного боку, ця подія неприємна, а з іншого – треба задуматися над нею.
4. З одного боку, вона розумна людина, але з іншого – досить нерозсудлива.
5. З одного боку, сукня досить гарна, але з іншого – занадто дорога.
6. З одного боку, будинок занедбаний, з іншого – має гарне розташування кімнат.
7. З одного боку, стрічка красива, з іншого – вона мені не личить.
8. З одного боку, він гарний фахівець, з іншого – він не вміє працювати з людьми.
9. З одного боку, вона хазяйновита, з іншого – зовсім не економна.
10. З одного боку, готель п'ятизірковий, з іншого – обслуговування дуже погане.

122. Зручний (рос. удобный)

Слово **comfortable** передбачає комфортність, слово **convenient** означає "такий, що влаштовує щодо часу, місця тощо":

a comfortable chair / bed /

зручний стілець / ліжко / одяг

comfortable clothes

convenient time / place /
washing machine

зручний час / місце / пральна
машина

The new sofa is very nice and comfortable. ♦ Our time-table for the next week is rather convenient.

Exercise 122.1. Complete the following sentences with *comfortable* or *convenient*.

1. These spouses are looking for a _ set of furniture for their sitting-room. 2. The night was so cool outdoors that I missed my _ bed. 3. Summer is the most _ time for recuperation. 4. Our firm offers a great variety of _ clothes. 5. When Tonya bore a baby she bought a _ washing mashine. 6. Your shoes are more _ for me than mine. 7. The forest is rather a _ place for a picnic. 8. I brought that _ chair from my parent's place. 9. Let's choose a _ time for both of us to go shopping. 10. My only desire is to buy a _ car with all modern equipment.

Exercise 122.2. You are thinking of buying a sports car and have come to a car shop. Ask the manager questions about the prices, the number of seats, the top speed and other details which would be convenient for you.

123. Зустрічати (рос. встречать)

to meet smb./ smth.

зустріти когось/щось

to meet with smth.

зустрітись, зіткнутись з чимсь

to come across a new word

зустріти нове слово

I met Peter at the bus-stop the other day. ♦ You are sure to meet with difficulties while studying a foreign language. ♦ Jane seldom comes across new words in her home reading now.

Exercise 123.1. Say it in English.

1. На вулицях Києва можна зустріти людей різних національностей. 2. Я зустрічала Вас де-небудь раніше? 3. Він випишує кожне нове слово, яке зустрічає в книжці. 4. Коли я вийшла на вулицю, я зустрілася з давньою приятелькою. 5. Багато подружніх пар зустрічають негаразди на перших порах. 6. Ці сестри зустрілись уперше після довгої розлуки. 7. Вона відчайдушна й може спокійно зустріти небезпеку. 8. Читаючи газету, я зустріла нове й дуже цікаве висловлювання. 9. Він мріє зустрітись з цією кінозіркою. 10. Більшість людей зустрічають старість цілком непередготованими.

Exercise 123.2. Two pupils are talking about the difficulties they come across while learning English. Discuss the problems of grammar rules and memorizing new words in the texts you study.

124. Інший (рос. другой)

Слово **another** вживається перед іменником у однині й означає "один із трьох або більшої кількості", або "ще один, додатковий":

*I don't like this coat. Will you show me **another** one, please? ♦ Have **another** cup of coffee.*

Якщо йдеться про **два** предмети або **дві** особи, то вживається вираз **one** and **the other**:

*There are two books on the table. **One** is Ukrainian, **the other** is English.*

Займенник **other** вживається перед іменником у **множині**:

*Some people like winter. **Other** people like summer.*

Other може вживатися самостійно, як іменник, тоді воно може мати множину й означений артикль:

*Pete, Nick and **others** skate well.*

♦ *At the cinema I met Bob, Paul and **the others**.*

Exercise 124.1. React to the following sentences, using *another*, *one* and *the other*, *other(s)*.

Model: I don't like this dress. – Give me another one, please.

1. Your cake is so tasty. **2.** I don't like the colour of this dress. **3.** There were two students in the library. **4.** Some children like skating. **5.** I have two sisters. **6.** These pictures are so cheap. **7.** I don't like the idea of spending the vacation in the mountains. **8.** Some inhabitants of the town were against building a new plant. **9.** This pair of shoes is too small for me. **10.** I met two new friends at the cinema.

Exercise 124.2. Ask questions, using the word "other" as a noun.

Model: Nick invited Jack and Tim to his party – Did he invite the others?

1. I would like to go to the countryside with Helen. **2.** My daughter prefers to spend time with me. **3.** Three students from this group are writing diploma papers. **4.** These ten trees were planted by me. **5.** I will take the smallest suitcase with me. **6.** I have eaten only two pieces of cake. **7.** My groupmates are good at English. **8.** I will only buy these books in the original. **9.** I want to invite Ann to my birthday party. **10.** Nick likes teasing Paul.

125. Історія

Коли йдеться про історію як науку, то вживається слово **history**. У значенні "історія, оповідання" слід вживати **story**, а в значенні "історія, випадок" – слово **thing**:

*I studied **History** at school. ♦ I want to tell you an interesting **story**.*

♦ *This **thing** happened to me yesterday.*

Exercise 125. Answer the following questions, using the words *history, story, thing*.

1. Why has he chosen this very faculty? 2. Do you like reading E. Poe? 3. Why are you so excited? 4. What is your favourite subject? 5. When did you find out about these jewels first? 6. Are your friends really trustworthy? 7. Is she a good interlocutor? 8. Why has he dropped out of the University? 9. Why do you like your granny so much? 10. What happened to you yesterday, you came back home so pale?

126. Їдальня (рос. столовая)

A canteen - їдальня в школі, на виробництві, фабриці, **a dining-room** - кімната-їдальня у квартирі.

Workers usually go to the canteen during the lunch break. ♦ The guests were sitting in the spacious dining-room when I came.

Exercise 126. Say it in English.

1. Чому дітей у шкільній їдальні так погано годують? 2. Я мрію про великий будинок із затишною їдальнею. 3. Літин чоловік змушений харчуватись у заводській їдальні. 4. Їдальня на виробництві часто не відповідає санітарно-гігієнічним нормам. 5. Усі кімнати були гарно оздоблені, а особливо – їдальня. 6. Дискотека відбудеться після святкового обіду в шкільній їдальні. 7. Коли ти вже відремонтуєш стіл у їдальні? 8. Лікарі заборонили продавати чіпси в шкільній їдальні. 9. Комісія відвідала їдальню нашої фабрики. 10. Час уже купити нові меблі для нашої їдальні.

127. Легкий

light

1. легкий на вагу

a light suitcase / bag / box / burden легка валіза / сумка / коробка / ноша

2. легкий, неважкий (у переносному значенні)

light music / entertainment / reading легка музика / розвага / легке читання

slight незначний, невеликий

a slight headache / cold / mistake / незначний головний біль /

improvement невелика застуда / помилка /

невелике поліпшення

easy нескладний, неважкий

easy work / task / exercise / problem легка робота / задача / справа/ проблема

This suitcase is rather light. ♦ I prefer listening to light music before going to bed. ♦ There's been a slight improvement in the patient's health lately.

Take it easy. Не беріть цього близько до серця.

Exercise 127.1. Choose the correct word from the variants in brackets.

1. These tasks are too (light, slight, easy) for such a bright child. 2. In the evening I like to relax, listening to the (light, slight, easy) music. 3. Bringing up children isn't (light, slight, easy) work. 4. Alla takes only necessary things, that's why her suitcase is rather (light, slight, easy). 5. Though the child had just a (light, slight, easy) cold, I insisted on visiting a doctor. 6. Every problem seems to be (light, slight, easy) for her. 7. Henry is so careless and makes a lot of (light, slight, easy) mistakes in his tests. 8. The patient had a (light, slight, easy) improvement on Monday. 9. Riding a horse isn't a (light, slight, easy) entertainment for me. 10. Don't mix up a home reading lesson and (light, slight, easy) reading for your pleasure.

Exercise 127.2. Arrange a conversation between two friends who intend to open a new restaurant. Will it be an easy job? Discuss the details connected with: the name of the restaurant, the number of employees, how to attract customers, etc.

128. Любити щось робити

to like **doing** smth.

любити щось робити (*взагалі*)

to like **to do** smth.

полюбляти щось робити (*у певній
ситуації*)

I like reading. ♦ I like to read in the evening.

Exercise 128. Paraphrase the following sentences, using to like doing something instead of to like to do something.

Model: My granny likes to gossip with her friends in the evening. – My granny likes gossiping.

1. I like to listen to jazz when I am sad. 2. Tom likes to box after each quarrel with his girlfriend. 3. Nick likes to clean the room at night. 4. Ann likes to get presents on her birthday. 5. Mother likes to tell me fairy-tales before going to sleep in the evening. 6. My brother likes to go fishing in summer. 7. My friend likes to play the piano when the guests come. 8. Her daughter likes to recite poems by heart standing on a chair. 9. Children like to be praised by their parents for some good deeds. 10. I like to read books before going to sleep.

129. Між, поміж (рос. между)

Якщо маємо на увазі **два** предмети або дві особи, то вживаємо лише слово **between**, якщо три й більше - **among** або **between**:

I divided the cake between my brother and sister. ♦ The wood-cutter lived among wild animals in the forest. ♦ Switzerland lies between France, Germany, Austria and Italy.

Exercise 129. Complete the following sentences with *between* or *among*.

1. There were a lot of students _ her guests. 2. Their child was standing _ them. 3. I don't like to sit _ sweethearts. 4. There were three newcomers _ her groupmates this year. 5. This scientist was living _ wild animals for ten years. 6. I divided the money _ two friends. 7. Sam said he wouldn't appear _ the adults at the party. 8. There were a lot of beautiful flowers _ these two houses. 9. I would like to live here, _ two picturesque lakes. 10. She was like a black sheep _ her relatives.

130. Менше

Слово **smaller** вживається щодо злічуваних іменників у значенні "менший за розміром", слово **fewer** - до злічуваних іменників у значенні "менше за кількістю", слово **less** - до незлічуваних іменників:
This room is smaller than that. ♦ I make fewer mistakes now than last year.

♦ *Today we have less free time than yesterday.*

Exercise 130. Answer the following questions, using *fewer*, *smaller*, *less*.

Model: Why are you so happy? – Today I've made fewer mistakes.

1. Why are you so tired? 2. Where would you like to live, in a mansion or in a flat? 3. Why have you changed your job? 4. When will you go to the seaside? 5. Why have you chosen this piece of cake? 6. Why are you waiting for the 5 o'clock train? 7. Why is her test better than mine? 8. Why has she eaten porridge quicker than her sister? 9. Why didn't you go skating yesterday? 10. Why are Ann's clothes not so expensive as Jane's?

131. На відстані (рос. на расстоянии)

at a distance of...

на певній відстані

in the distance

на відстані, удалині

He lived at a distance of 5 miles from school. ♦ We saw a train in the distance.

Exercise 131. Say it in English

1. Удалині виднівся батьківський дім. 2. Куля пролетіла на відстані 3 сантиметрів від серця. 3. Потяг з нашими валізами зник удалині. 4. На відстані 10 метрів від будинку ми викопали великий басейн. 5. Він завжди тримався на відстані від однолітків. 6. Це був збіг обставин, що вони жили на відстані кількох метрів один від одного. 7. Я б хотіла, щоб мій будинок був на великій відстані від столиці. 8. Удалині залишилось рідне село і розбиті надії. 9. На відстані 10 метрів від дерева ми знайшли годинник батька. 10. Удалині з'явився човен із веселими молодими людьми.

132. Незважаючи на щось (рос. **несмотря на**)

Цей вираз має два еквіваленти – один із прийменником, інший – без прийменника: **in spite of / despite smth.:**

In spite of the rain, we went for a walk.

Exercise 132.1. Paraphrase the following sentences, using *in spite of/despite something*.

Model: We went to the river. (cloudy sky) – In spite of the cloudy sky, we went to the river.

1. She won the 1st prize. (broken arm)
2. Granny baked a cake.(headache)
3. Tom entered the University. (poor knowledge of Geometry)
4. Ann set out on a journey.(weather forecast)
5. Nick went fishing.(heavy rain)
6. Nelly ate a lot of ice-cream.(sore throat)
7. The child played with matches. (mother's prohibition)
8. Kate went to school.(high temperature)
9. The teacher gave the pupils a difficult test. (to be not ready)
10. I stayed at my friend's for a long time. (to promise to come early)

Exercise 132.2. You are a TV journalist interviewing a famous pop-star who has become a success in spite of many problems and hardships on her way. Find out the reasons for her success.

133. Носити

to wear smth.

носити (*про одяг, коштовності тощо*); **мати на собі**

to carry smth.

нести (*в руці, на спині, в сумці тощо*); **мати при собі**

Young people like wearing fashionable clothes. ♦ Women in Africa carry their babies on their backs while working.

Exercise 133, 136. Say it in English.

1. Одягни плащ, бо йде дощ.
2. Вона завжди одягає багато коштовностей на вечірки.
3. Андрій завжди носив вишуканий костюм із дорогою тканини.
4. Володя носив ноутбук, куди б не пішов.
5. Усі гості були одягнені в гарний святковий одяг.
6. Анна носить короткі спіднички.
7. Катя носить у сумці все необхідне.
8. Яна не любить носити задовгі спідниці.
9. Цього сезону молодь буде одягнена в яскраві кольори.
10. Зніми светр, тут досить тепло.

134. Один, сам.

Слово **alone** означає "один, без сторонніх" і вживається як предикатив після дієслова-зв'язки. **Lonely** означає "одинокий, самотній" і може вживатися також як означення до іменника. Порівняйте:

He is alone in the room. ♦ He is so lonely after his parents' death.

♦ I saw a lonely traveller on the road.

Слово **himself** тощо означає "самостійно, без допомоги". Для більшої виразності може вживатися прийменник **by**:

He did it all by himself.

Exercise 134. Answer the following questions, using *alone, lonely, oneself/himself/herself, by oneself/himself/herself*.

Model: Why are you so scared? – I am alone in the house without electricity.

1. Why is the child crying? **2.** Your friend is sad after the death of his dog, isn't he? **3.** Are your parents at home? **4.** Have you done this Exercise with somebody's help? **5.** Would you like me to stay with you today? **6.** This composition is so interesting. Who has written it? **7.** Do you help your son to eat? **8.** Why do you think he has stolen your money? **9.** Why are you looking for a pet? **10.** This cake is delicious. Who has baked it?

135. Одружуватись, виходити заміж.

to marry smb. (*без прийменника!*) одружитись з кимось, вийти заміж за когось

to get married (to smb.) одружитись, вийти заміж (за когось)

to marry smb. off (to smb.) видати заміж (за когось), одружити (з кимось)

Alice married John in her last year in college. ♦ The woman who is going to get married is called a bride. ♦ Poor parents often dream of marrying off their child to a rich spouse.

Exercise 135. 1. Fill in the gaps with the particle "to" if necessary.

1. She got married _ John in 1991. **2.** Every girl is dreaming of marrying _ a handsome and rich man. **3.** The father is tired of Hanna's temper and is looking forward to marrying her off _ anyone. **4.** At the end of the book the main character marries _ his sweetheart. **5.** In the past parents used to marry their daughters off _ old and rich men. **6.** Taurus wants to marry _ Libra. **7.** This old lady would go to any lengths to get married _ that salesman. **8.** Frank said that he would marry _ the person he loved. **9.** This year a renowned lawyer has got married _ a simple girl. **10.** Many mothers try to marry their daughters off _ anyone before they are thirty.

Exercise 135.2. A mother and her 17-year-old daughter are making plans for the girl's future. Discuss if it is reasonable for her to get married soon. Dwell on the future husband's traits of character, his profession, etc.

136. Одягати (рос. одевать).

to wear smth.	носити, бути одягненим у щось
to put on / take off smth.	одягати щось / скидати щось
to be dressed in smth.	бути одягненим у щось

In rainy weather Tom wears a raincoat. ♦ We take off our shoes when we come into a flat and put them on again when we go out. ♦ At the fancy dress-ball Mary was dressed in the clothes of Cinderlla.

Exercise 136 (see Exercise 133)

137. Останній (рос. последний).

the last - 1. останній у ряду, після якого нічого більше немає

2. останній пункт перед тим, що обговорюється

the latest

найновіший, найостанніший

the latter

(книжне) другий із двох, що були згадані

It was the last novel she wrote before she died. ♦ The last time we met you had a beard. ♦ Vic is dressed in the latest fashion. ♦ Between travelling by ship or by plane most people choose the latter.

Exercise 137. Fill in the gaps with the words *the last, the latest, and the latter.*

1. It was the _ time I warned you not to go to the river alone. 2. Sandy was hesitating for a long time what to buy: a dress or a skirt and chose the _ . 3. We advise our students to listen to the _ news. 4. Nick is always the _ student to hand in his test. 5. Gil buys fashion magazines to see the _ models of clothes. 6. When I was offered some books by Pushkin and Shevchenko, I chose the _ . 7. Henry was about to miss his train and jumped into the _ carriage. 8. This shop is full of the _ brands of furniture. 9. Our students have to choose between studying French or German, the majority chooses the _ . 10. The _ piece is always the tastiest.

138. Чекати, очікувати (рос. ожидать)

to wait for smb. / smth.	чекати на когось / щось
to wait for a friend / a bus / the beginning of a lesson	чекати на друга / автобус / початок уроку
to expect smb. / smth.	очікувати, сподіватися на якусь подію
to expect a friend / the news / changes	очікувати на друга / новини / зміни

How long have you been waiting for me?

♦ *We can't expect any changes in the old system.*

Exercise 138.1. Translate it into English.

1. Як довго ти на мене чекаєш? 2. Вчитель запізнився, і учні терпляче чекали на початок уроку. 3. Тобі потрібно зачекати на автобус. 4. Почекай, доки я зберусь, і ми підемо разом. 5. Чому ти постійно очікуєш від мене якихось неприємностей? 6. Кожного дня я відчиняю поштову скриньку, очікуючи на листа. 7. Вона простояла біля вікна до ранку, очікуючи на дітей. 8. Очікування на новини змусило її серце шалено битися. 9. З переїздом до нової оселі вони очікували й на інші позитивні зміни. 10. Зачекай на Дмитра, він пішов по м'яч.

Exercise 138.2. Your neighbour, a school-leaver, wants to enter the Foreign Languages Faculty. She is asking you, who study there, what she can expect from her student life.

139. Піднімати щось

to raise one's hat / glass / a curtain	піднімати капелюха / склянку / завісу в театрі
to raise a question	порушувати питання
to raise one's voice (to smb.)	підвищувати голос (на когось)
to lift a box / a suitcase	піднімати коробку / валізу
to pick up a book / pencil	підняти книгу / ручку
to open a curtain	піднімати занавіску на вікні

The boy raised his hand to show he knew the answer. ♦ The question of attendance was raised at the meeting. ♦ You shouldn't raise your voice to your parents. ♦ The suitcase is too heavy to lift. ♦ I've dropped the key to my flat and want to pick it up. ♦ Please open the curtain, it's dark here.

Exercise 139. 1. React to the following situations, using to raise, to lift, to pick up, to open where necessary.

Model: We haven't enough books. – The teacher has already raised this question.

1. It's too dark in the room. 2. Your pencil is on the floor. 3. Hanna's suitcase is too heavy. 4. Their father often shouts at them. 5. Our house needs repairing. 6. Your friend is greeting you with his hat. 7. The show is over. 8. The waitress has already brought your juice. 9. There are a lot of boxes with tomatoes near the car. 10. I saw your book lying under the bench.

Exercise 139.2. Your sister-in-law is planning to visit you at the weekend in order to go to Kyiv on Sunday and have a good time there. Call her up and find out what she would prefer to do, raising the questions about exhibitions, sporting events, coach tours in the city, etc.

140. Поводитись (рос. вести себя)

to behave well / badly поводитись добре / погано
to behave **oneself** добре поводитись

Mother doesn't like it when my younger sister behaves badly. ♦ Bob was promised to be taken to the Zoo if he behaved himself.

Exercise 140. 1. Ask questions using the words in brackets.

Model: The child behaves well. (strict parents) – Has he got very strict parents?

1. Ann began to behave herself. (to buy a new dress) **2.** My mother asked me to behave well before going to the party. (to be naughty) **3.** A lot of children behave badly nowadays because they are spoilt. (kindergarten) **4.** I have been behaving myself the whole week. (to go to the circus) **5.** When Tom plays with Ted he always behaves badly. (to play with John) **6.** Girls behave better than boys. (opinion polls) **7.** My child behaves so badly that I can't take him to the seaside. (to stay at home) **8.** When Max is alone in the room he behaves himself. (full of people) **9.** I didn't expect you to behave so badly. (to keep silent) **10.** Take the hat off and behave yourself. (to raise one's voice)

Exercise 140.2. Imagine your friend has just returned from London and you are going to visit it in a few weeks. Find out how to behave in different situations: in the street, on a bus, at a restaurant, on an excursion, etc.

141. Повторювати

Переклад цього слова залежить від відтінку його значення. **To repeat** означає "говорити те, що було вже сказано", **to revise / review** "освіжати, поновлювати в пам'яті". Порівняйте:

I repeated the new words after the teacher. ♦ The teacher asked us to revise the grammar rules.

Exercise 141. Choose the right word and fill in the gaps (to repeat, revise, review).

1. To learn a new song I usually _ words after a singer. **2.** The teacher asked us to _ a poem. **3.** Children usually _ words of abuse after adults. **4.** I don't ask you to _ her opinion about me. **5.** I usually _ theory in my mind before a lesson. **6.** I didn't expect Allan to _ my words in the presence of all my relatives. **7.** We are teaching our parrot to _ words after us. **8.** You should _ grammar rules every day to gain proficiency. **9.** Please, _ your question once more. **10.** I can't _ the words of Henry's letter.

142. Погоджуватись (рос. соглашаться)

to agree to do smth. погоджуватись щось зробити
to agree **with** smb. / smth. погоджуватись, мати таку ж саму думку

to agree **to** smth.

дати згоду на щось

I fully agree with you / your opinion. ♦ The bank manager agreed to our request for a loan.

Exercise 142. Translate it into English.

1. Батьки погодилися зробити ремонт удома. 2. Я погоджуюся з тобою, що відпочинок у горах досить небезпечний. 3. Директор школи дав згоду на відкриття нашого клубу. 4. Я щаслива, що ти погодилась поїхати зі мною до бабусі. 5. Я не погоджуюся з думкою, що всі білявки нерозумні. 6. Коли Емілі дала згоду на шлюб, Артур був на сьомому небі від щастя. 7. Брат не погоджується дати мені свій мотоцикл у вихідні. 8. Катя завжди має таку ж думку, як і Аня. 9. Коли офіцер дасть згоду на звільнення, Денні приїде додому. 10. Я погоджуюсь, що жити одній у великому будинку досить самотньо.

143. Поздоровляти

Вітаючи когось із конкретною подією, ми вживаємо вираз **to congratulate smb. on smth**:

*I congratulate you **on** your promotion.*

Цей вираз, проте, не вживається щодо свят. У цьому випадку вживаються такі фрази:

(A) Happy / Merry Christmas!

(A) Happy New Year!

Вітання з днем народження перекладаються так:

A happy birthday (to you)! I wish you a happy birthday! Many happy returns (of the day)!

Exercise 143. React to the following sentences, using the necessary phrase.

Model: Ann was given a bonus. – I congratulate her on her bonus.

1. I have published a new book. 2. Nick has won the first prize in racing. 3. Ann was promoted and now she is the executive head of a big firm. 4. Ken has bought a nice house in the countryside. 5. Tomorrow will be the 1st of January. 6. On Monday I received a letter from my pen-friend. 7. Nancy is celebrating her birthday today. 8. Christmas is on our doorstep. 9. Greta bore a child a week ago. 10. Today is the 14th of January.

144. Позичати (рос. одалживать).

to borrow **from** smb.

позичати у **когось**, брати в борг

to lend smb. smth. (lent, lent) /

позичати **комусь**, давати

to lend smth. **to** smb.

в борг

to borrow a book **from** the library узяти книгу в бібліотеці

If you are short of money, you can borrow it from your friends. ♦ Charles was always ready to lend a few dollars to his brother. ♦ For how long can I borrow a book from the school library?

Exercise 144. Fill in the gaps, using *to borrow*, *to lend*. Put them in the correct form.

1. If you want to get rid of your best friend _ him money. **2.** Betty is so lightweight, she can't help _ from her friends. **3.** My parents' jobs are so low-paid that we need to _ money to keep body and soul together. **4.** Sarah is a bookworm and every day _ books from the library. **5.** The weather was nasty and Ted _ me his raincoat. **6.** It was so dull in the train and I _ a broadsheet from one of the passengers. **7.** This public figure has _ a lump sum of money from the bank. **8.** Andrew began his business _ money to people and getting several per cent interest. **9.** Nick is said to have proposed to Jane, because he has _ a lot of money from her father. **10.** If I were in your shoes I wouldn't risk _ money to a stranger.

145. Помілятись (рос. ошибаться).

to be mistaken about smth./smb.	помілятись щодо чогось / когось
to be mistaken in smth.	помілятись в чомусь
to make a mistake in smth.	зробити помилку в чомусь
if I am not mistaken	якщо я не помиляюсь

Ann's parents were mistaken about her real plans. ♦ I was mistaken about Steve, he turned out to be a traitor. ♦ How many mistakes did you make in your dictation? ♦ If I'm not mistaken, I've seen you somewhere before.

Exercise 145. Disagree with the following, using a suitable phrase from the list.

Model: This picture was painted by a famous artist. – You are mistaken about it, it was painted by my friend.

1. London is situated on the river Mississippi. **2.** Ann is so naive, she believes everything. **3.** The opinion poll showed that the happiest people live in Ukraine. **4.** You are so fond of reading, you must have a big library at home. **5.** Vera has written her test quicker than the rest, she must know the subject well. **6.** The weather will be fine tomorrow. **7.** Tim is so slim, he must be going in for sports. **8.** You have answered the question in such a shrewd way. **9.** The Dnieper is the longest river in the world. **10.** Tom walked Nelly home yesterday.

146. Поспішати (рос. спешить)

to hurry to some place	поспішати кудись, квапитись
to be in a hurry	поспішати

pupils _ learn the rule. **5.** Her brother makes her _ wash his socks. **6.** Every day the tourists were made _ buy some food at the distant shop. **7.** My granny makes me _ read this book every evening. **8.** Our neighbours were made _ lend us some money after the fire. **9.** The heavy storm made us _ look for shelter. **10.** The owner of the shop made his shop assistants _ sell defective clothes.

149. Природа

nature (*без артикля!*)

природа (*в абстрактному або поетичному значенні*)

the forces / laws / wonders of nature

сили / закони / дива природи

the country/ countryside

природа, пейзаж, ландшафт

to be in the country

бути на природі

Man has always wanted to discover the laws of nature. ♦ We usually spend our weekend in the country.

Exercise 149. React to the following questions, using the words from the list.

Model: Why are you buying so much food? – We are going to the countryside.

1. Why is Teddy walking to the local lake every day? **2.** The teacher kept you spellbound for an hour. What did he tell you? **3.** What is your sister drawing? **4.** While reading books, I usually omit the description of the countryside. Do you? **5.** Why do the Lavrinenkos take their children to the village every summer? **6.** What is the aim of scientists? **7.** What is the best rest for you? **8.** Why have you bought the book "The Bermudian triangle"? **9.** Why have you decided to build your house in this place? **10.** Why doesn't life in a metropolis allure you?

150. Проводжати

to accompany smb.

супроводжувати когось

to see / walk smb. home

проводжати додому когось

to see smb. off

проводжати когось (*до аеропорту або на залізницю*)

to see smb. out

проводжати когось із будинку

On the 1st of September parents often accompany their kids to school.

♦ *Richard remembered the day when he first walked his girlfriend home.*

♦ *Can you see the tourists off? ♦ The host went to see the guests out after the partry.*

Exercise 150. Ask questions, using the words from the list, have the questions answered.

Model: The group of students is going to Paris next week. – Are you going to accompany them?

152. Ризикувати (рос. рисковать)

Перехідне дієслово **to risk** вимагає обов'язкового прямого додатка і вживається в таких конструкціях:

to risk smth.	ризикувати чимось
to risk it	ризикувати, ризикнути (<i>загалом</i>)
to risk doing smth.	ризикнути щось зробити

You shouldn't risk your health by smoking so much. ♦ Nobody dared to climb the mountain, but John decided to risk it. ♦ Would you risk coming up to the monkey at the Zoo?

Exercise 152. React to the sentences, using the words from the list.

Model: You drink too much. – You shouldn't risk your health by drinking too much.

1. Nobody dared to go out during such a freak storm.
2. You shouldn't drive at high speed.
3. Harry decided to jump with a parachute.
4. In a casino people usually put everything at stake.
5. Peter likes to feel the thrill of jeopardy.
6. Adolescents are often engaged in dangerous sports.
7. Andrew will set out for the Himalayas next week.
8. Ann is going to accuse her boss of carelessness.
9. It was late at night and Betty wanted to hitch a lift.
10. To paddle is dangerous here, the river has tricky rapids.

153. Протягом якогось часу

during + іменник	під час чогось (<i>при вказівці на конкретний період часу</i>)
during the lesson / exam / journey	під час уроку / екзамену / подорожі
while (<i>сполучник</i>) + підрядне речення	у той час, як щось відбувається
<i>while he was away</i>	під час його відсутності
<i>while we were having dinner</i>	під час обіду
<i>I was doing my homework while sister was watching TV. ♦ We'll have a good rest during our holidays.</i>	

Exercise 153. Fill in the gaps with *during/while*.

1. Joe has written his best-seller _ his last journey.
2. A lot of legendary stars were singing _ the show.
3. His mother was living on the breadline _ he was in the glare of publicity.
4. _ the exam Alice showed an unbelievable felicity of phrase.
5. _ the police were looking for the criminal in the town, he lived in the country.
6. _ this fashion season long skirts were in great demand.
7. Chris was in the public eye _ his work as a member of parliament.
8. Lana has won a lot of rewards _ her study at the University.
9. Lena was reading classified ads _ we were having supper.
10. Nina was speaking up for herself _ her father was scolding her.

154. Робота

Слово **work** є незлічуваним іменником і означає "будь-яка робота взагалі". Слово **job** є злічуваним іменником і означає "конкретна робота, посада, вакансія":

Ted liked his work and he was happy about it. ♦ He is constantly changing jobs.

Exercise 154. Choose the correct word.

1. Fiona liked her (job, work) and breezed into the office every day. 2. Henry is constantly changing his (job, work). 3. When I first met him, he was looking for a (job, work). 4. Erik's (job, work) has led to a breakdown in communication with his wife. 5. Catherine has a great bias against this (job, work). 6. To get this (job, work) you should avoid your bursts of temper. 7. The stereotype, that all blonds are dumb, doesn't let the majority of them find a well-paid (job, work). 8. Due to Paul's (job, work) he was a guest of honor at the party. 9. To my mind, being a bill-sticker isn't a good (job, work) for him. 10. Karrol has to commute to (job, work) every day.

155. Розділяти

to divide smth.

to divide a cake / a text

to share smth.

to share the joys of life /

impressions / experience

розділяти, ділити на частини щось

ділити пиріг / текст

розділяти, ділитися, поділяти

поділяти радощі життя / ділитись

враженнями / досвідом

I divided the porridge among the three children.

♦ *Fred shared his impressions with us.*

Exercise 155. Answer these questions, using *to divide/to share*.

Model: Is your sister reserved? – No, she shares everything with me.

1. Have you eaten all the candies yourself? 2. How many pieces of cake have you got? 3. Isn't the text too big to learn by heart? 4. Why do you rely on Diana so much? 5. Where is the rest of porridge? 6. What is Helen telling her friends? 7. Why are this teacher's lessons so interesting? 8. Why are you unhappy today? 9. Why do people call Susan greedy? 10. Isn't your house too big for one person?

156. Село

У значенні "село, сільська місцевість" вживається слово **country**, у значенні "конкретне село" – **a village**:

In winter John lived in town, in summer he went to the country. ♦ The village my granny lives in is 20 km from our town.

Exercise 156. Choose the correct word from the variants in brackets.

1. In this (village, country) Nancy lived last year. 2. This is the (village, country) Shevchenko was born in. 3. In summer a lot of people go to the (village, country). 4. The (village, country) my parents live in is 20 km from the city. 5. Because of the breakdown in communication with his father Jack went to live to the (village, country). 6. Nowadays there is a tendency to buy houses in the (village, country). 7. This is rather a picturesque (village, country). 8. The bulk of talented, illustrious people was born in the (village, country). 9. This is the (village, country) I would like to live in. 10. Next week we'll move to my friend's (village, country).

157. Слухати, слухатись

to listen to smb. / smth.

слухати когось / щось

to listen to music / to the teacher

слухати музику / вчителя

to obey smb. / smth.

слухатися, коритися комусь / чомусь

to obey one's parents / smb.'s command слухатися батьків / команди

He is fond of listening to quiet music before going to bed. ♦ Soldiers must obey their officers' orders.

Exercise 157. React to the following statements, using to listen to somebody / something, to obey somebody/something.

Model: He's got into trouble. – Not to get into trouble, you should obey your parents.

1. He turned out to be a notorious villain. 2. The test was extremely difficult. 3. I am very nervous and want to relax. 4. Luke's mother is against his setting out for Africa. 5. Nick's boss is very strict. 6. Jane's parents don't allow her to come home late. 7. Our teacher's voice is so pleasant. 8. In this wood there are a lot of birds. 9. Inna is fond of the Beatles. 10. These spouses quarrel so often.

158. Спати

to sleep

спати (взагалі)

I slept well last night.

to be asleep

спати, перебувати уві сні

He was asleep when I entered.

to fall asleep

засинати

to sleep fast

міцно спати

I slept well last night. He was asleep when I entered.

♦ *When did the boy fall asleep?* ♦ *Children usually sleep fast in the morning.*

Exercise 158. Translate it into English.

1. Поки мама готувала обід, дитя міцно спало. 2. Після нашої тривалої розмови я довго не могла заснути. 3. Більшу частину подорожі до моря Оля спала. 4. Для багатьох людей найзаповітнішим бажанням є міцно спати. 5. Петро любить засинати під музику. 6. Світлана спала, коли її телефон різко задзвенів. 7. Лікар дав матері кілька пігулок, і вона буде міцно спати до ранку. 8. Уві сні ми бачимо те, що хотіли б мати наяву. 9. Уся сім'я міцно спала в той час, як грабіжники виносили речі. 10. Спи, ранок мудріший від вечора.

159. Спочатку (рос. сначала)

Слово **first** означає "спочатку, перед тим, як зробити щось інше, вираз **at first** – "на перших порах" (мається на увазі, що далі ситуація зміниться).

First read the rule, then do the exercise. ♦ At first I couldn't drive the car in a big city.

Exercise 159. Expand these sentences using *first, at first*.

Model: I don't understand the text. – First translate all the unknown words, then read it.

1. It's so difficult to learn to drive a car. 2. I can't read English books in the original. 3. The child doesn't understand the rule. 4. I don't remember the answer to this question. 5. I won't cope with a little baby. 6. Nina can't cook. 7. I fell off a bicycle yesterday. 8. Kelly is going to give up her work. 9. The child has eaten the whole cake. 10. Many students drop out of the university in the 1st year of study.

160. Ставити оцінку

to **give** (smb.) a mark ставити оцінку (за усну або письмову відповідь)
to **put** (smb.) a mark ставити оцінку за **письмове** завдання

What mark were you given for your report? ♦ The teacher will put us marks for the dictations after she corrects them.

Exercise 160. Fill in the gaps with the words *to give/to put* in the correct form.

1. The pupil showed all the rivers on the map and the teacher _ him a good mark. 2. Sometimes it's so difficult to _ a mark. 3. The teacher _ me a bad mark for the test. 4. When Natalie was a school-girl, her teachers always _ her excellent marks for her compositions. 5. The members of the examining board must _ a mark for every kind of task. 6. The teacher has forgotten to _ a mark

for Nikita's answer. **7.** All of us were waiting for a mark the teacher would _ Tom for his test. **8.** The pupil finished his answer and the teacher _ him a three. **9.** A lot of teachers enjoy the possibility to _ a bad mark. **10.** I dreamt that the teacher _ me a bad mark for the test.

161. Старший, найстарший

Прикметники **elder, the eldest** звичайно відносять до членів однієї родини і вживаються як означення до іменника. **Older, the oldest** у цій функції стосуються також людей, що не є членами однієї родини. Запам'ятайте наступні вирази:

She is my elder/older sister. ♦ She is 5 years older than I am.

♦ Who is the eldest/oldest in the family?

Exercise 161. Complete the sentences with *elder/older, the eldest/the oldest*.

1. She is my _ sister. **2.** Sam is 10 years _ than Jack. **3.** Who is _ in the group? **4.** Who is _, you or your brother? **5.** My mother is 5 years _ than yours. **6.** _ citizens of our town will gather on Sunday to celebrate this holiday. **7.** That boy looked _ than this one. **8.** Who is _ in the family? **9.** I can't believe that Mary is _ than her sister. **10.** We need a person _ than you are.

162. Слово **like** може бути прикметником, прислівником або прийменником. Слово **alike** вживається лише як предикатив після дієслова-зв'язки й стоїть у кінці речення:

He looks like his father. ♦ Don't talk like that.

♦ He was running like mad. ♦ These two boys look alike.

Exercise 162. Choose *like/alike* to fill in the gaps.

1. This boy looks _ his prominent father. **2.** Don't talk _ a failure. **3.** Deb was working _ a bee all day long. **4.** These two books look _. **5.** Tony doesn't feel empathy with his father _ his sister. **6.** Charlotte is talented _ her mother. **7.** Sally always has brushes with her teacher _ her friend Emma. **8.** All Chinese people look _ for me. **9.** This is such a dull meeting, _ the previous one. **10.** To an amateur these two pictures look _.

163. Також

Слова **too, also** вживаються у стверджувальних і питальних реченнях. **Too** пояснює все речення й стоїть у кінці, **also** поєднується з дієсловом і стоїть або перед смисловим дієсловом, або після дієслова **to be**, модального або першого допоміжного дієслова. **Either** вживається в заперечних і питально-заперечних реченнях і стоїть у кінці речення:

I don't like horror films. My brother doesn't like them either. ♦ Haven't you been to L'viv either?

Exercise 163. React to the statements, using *too, either, also* where necessary.

Model: I like going to the theatre – I like it too.

1. I don't like living in the suburbs.
2. The story of Jackson rocked Washington.
3. Inga is a very culturally-minded girl.
4. I like to read fables in the evening.
5. My friends are pushing their way to the top very fast.
6. Jack is a tough young man.
7. I would like to belong to the upper echelon.
8. Kim is living at the expense of his parents.
9. Martin won't drop out of the University this year.
10. I don't like this public figure.

164. У кінці

at the end of smth.

у кінці чогось

at the end of the street / book / story

у кінці вулиці / книги / оповідання

in the end

насамкінець, нарешті

We had been arguing for a long time. In the end we got tired and decided to have a rest. ♦ The mystery will be solved at the end of the book.

Exercise 164. Fill in the gaps with the prepositions *in/at*.

1. Yesterday I saw this scholar _ the end of the street.
2. They got married _ the end of the book.
3. _ the end she got angry and filed for divorce.
4. – the end of the story the main character settles old scores once and for all.
5. _ the end he became a legendary film star.
6. – the far end of the room I saw her speaking with a new boy.
7. A lot of people achieve recognition only posthumously _ the end.
8. _ the end of the film Scarlet and Ret are together.
9. _ the end of her career Kelly became a star.
10. _ the end the judge imposed the most severe punishment upon the defendant.

165. Хворий (рос. больной)

У функції означення до іменника вживається слово **sick**, у функції предикатива - слово **ill** (америк. тж. sick):

I came up to the sick child and looked at it. ♦ Don't disturb him. He's ill.

Exercise 165. Choose the correct word from those in brackets.

1. I came up to the (ill, sick) child and looked at it.
2. Peter is (ill, sick). Don't disturb him.
3. You look very (ill, sick) today. Go home.
4. The witness was (ill, sick) and didn't turn up during the trial.
5. His wife is (ill, sick), that's why he is angry.
6. This person is (ill, sick), avoid any contact with him.
7. I felt empathy with the (ill, sick) relative.
8. The Counsel for the Defence said that the accused had killed a mortally (ill, sick) person.
9. The doctor examined her (ill, sick) pet.
10. There were a lot of (ill, sick) children at school today.

166. Цілком, зовсім (рос. совершенно, полностью)

Quite – зовсім, цілком. Це прислівник, вживається в стверджувальних, заперечних і питальних реченнях як часткове заперечення. **At all** – зовсім. Цей вираз вживається в заперечних реченнях як повне заперечення. **Altogether** – зовсім (повне заперечення в стверджувальному реченні). Зверніть увагу на місце цих слів у реченні:

I am quite happy. ♦ I don't quite like it. ♦ I don't like it at all. ♦ The car has broken down altogether.

Exercise 166. Fill in the gaps with quite, at all, altogether.

1. I am __ well-off. 2. I don't __ like autograph hunters. 3. Mark doesn't like tabloids __. 4. This vase has broken down __. 5. Albert has __ retaliated for this crime. 6. The robber was rumbled __. 7. The teacher doesn't lack self-confidence __. 8. Your son is __ an aspiring boy. 9. This is not an eye-catching picture __. 10. That was the last straw and their marriage fell apart __.

167. Ще (рос. еще)

More – для позначення додаткової кількості з незлічуваними іменниками і злічуваними іменниками у множині. **Another** – для позначення додаткової кількості зі злічуваними іменниками в однині.

Other – після **what** у питальному реченні, далі за ним стоїть іменник. Слово **else** вживається після **what, who, where** у питальному реченні без наступного іменника. **Yet** – у заперечних і питально-заперечних реченнях, це слово стоїть звичайно у кінці речення. Зверніть увагу, що в питальному реченні **yet** має значення "вже". **Still** – після дієслова **to be**, указує на продовження дії або стану. Якщо немає дієслова **to be**, **still** стоїть перед смисловим дієсловом.

Please give me three more books. ♦ Please give me another cup of tea.

♦ What other books by this writer have you read? ♦ Where else have you seen him? ♦ I haven't seen this film yet. ♦ Have you seen him yet?

♦ He is still here. ♦ I still trust her.

Exercise 167. Choose the correct word from those in the brackets.

1. Please give me ten (yet, still, else, more, other, another) plates. 2. Please, bring Kelly (yet, still, else, more, other, another) glass of milk. 3. What (yet, still, else, more, other, another) songs of this singer have you heard? 4. Where (yet, still, else, more, other, another) could you meet him? 5. John hasn't written the composition (yet, still, else, more, other, another). 6. Have you talked to you mother (yet, still, else, more, other, another)? 7. Our guests are (yet, still, else, more, other, another) here. 8. Jeremy (yet, still, else, more, other, another) relies on his doctor. 9. What (yet, still, else, more, other, another) friends of your daughter do you

know? **10.** Where (yet, still, else, more, other, another) can we go to have a good and cheap rest?

168. Шкода (рос. жаль)

it's a pity = I am sorry that...

It's a pity that you couldn't come yesterday.

I am sorry that I don't know him.

Шкода, що...

Шкода, що ви не змогли прийти вчора.

Шкода, я не знаю його.

Exercise 168. 1. Translate it into English.

1. Шкода, що наші футболісти зазнали поразки. **2.** Шкода, що Андрій постав перед судом. **3.** Шкода, що він родом з провінції. **4.** Шкода, що злочинець не отримав по заслугі. **5.** Шкода, що Бетті спілкується з ровесниками з поблажливою посмішкою. **6.** Шкода, що твоя подруга виявилася легковажною. **7.** Шкода, що його бос такий безжальний. **8.** Шкода, що я не змогла купити цей бестселер. **9.** Шкода, що ти не слухаєш Бі-Бі-Сі. **10.** Шкода, що Петро не хоче їхати з тобою за кордон.

Exercise 168.2. You are in favour of a healthy way of life. Tell your sister, who is often ill, about some rules to improve her health and find out why she refuses to follow them.

169. Щоденник (рос. дневник)

a day-book

книга запису витрат і прибутків у магазині

a diary

особистий щоденник людини

a record-book

шкільний щоденник учня;
залікова книжка студента

The shopkeeper puts his income in the day-book. ♦ Lisa usually writes about the events of the day in her diary. ♦ Pupils must show their record-books to their parents. ♦ Every student has a record-book.

Exercise 169. Choose the correct word from the brackets.

1. Lucia is so enigmatic, she is writing something every night in her __ (day-book, record-book, diary). **2.** The members of our group will bring their __ (day-book, record-book, diary) tomorrow. **3.** This shop-assistant is writing in the __ (day-book, record-book, diary) carelessly. **4.** When our father saw his __ (day-book, record-book, diary) he got violent. **5.** Every time my brother brought a bad mark in his __ (day-book, record-book, diary), our father made him do 30 press-ups. **6.** When Greta studied at the university her __ (day-book, record-book, diary) was her pride. **7.** Our shop-keeper is writing something in the _

(day-book, record-book, diary). **8.** The professor was very angry and put a bad mark in John's ___ (day-book, record-book, diary). **9.** Sheila cried when she found out that her sister had read her ___ (day-book, record-book, diary). **10.** Little Jimmy hid his ___ (day-book, record-book, diary) not to be punished.

170. Що стосується, щодо, ... (рос. что касается...)

Цей вираз відповідає двом конструкціям: **As for / to smb. / smth. ; As/so far as smb. / smth. is concerned:**

As for John, he was busy yesterday night. ♦ As far as my duties are concerned, I know them perfectly well.

Exercise 170. React to the following sentences, using: as for somebody / something; as far as somebody / something is concerned.

Model: This young man is very popular. – As for me, he is a villain.

1. The books by D.Dontsova are sought after. **2.** To my mind, Adriano is an unprecedented actor. **3.** I am lured by the lights of metropolis. **4.** Our country is renowned for whizz-kids. **5.** In my opinion Julia is an inspiring orator. **6.** I cringe in the presence of unknown people. **7.** Igor's suit is always immaculate. **8.** To my mind, our sportsmen will get a lot of rewards this year. **9.** I will give evidence under oath. **10.** The judge is convinced that it was manslaughter.

171. Цікавитись, поцікавитись (рос. интересоваться)

to be interested in smth.

цікавитись чимось, захоплюватись

to wonder + підр. реч.

поцікавитись, бажати знати

I am interested in music. ♦ I wonder where he lives.

Exercise 171. Translate it into English.

1. Сучасні молоді люди цікавляться комп'ютерними науками. **2.** Цікаво, хто цей жартівник? **3.** Сашко захоплюється колекціонуванням старовинних речей. **4.** Вона бажає знати, де міська лікарня. **5.** Неля захоплюється йогою та може годинами медитувати. **6.** Мені цікаво, коли ти почнеш після себе прибирати? **7.** З юних років дочка Івана цікавилась медициною. **8.** Йому було цікаво, як працює прилад. **9.** Я захоплююсь різними таємницями нашої цивілізації. **10.** Мені цікаво, чому вона сьогодні так дивно себе поводить.

ТРУДНОЩІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПЕРЕКЛАДОМ ДЕЯКИХ СЛІВ І ВИРАЗІВ

172. Зверніть увагу на особливості перекладу речень типу "Ви знаєте..? Ви не знаєте..? Хіба ви знаєте..?"

<i>Ви не знаєте, де він живе?</i>	}	Do you know where he lives?
<i>Ви знаєте, де він живе?</i>		
<i>Хіба ви не знаєте, де він живе?</i>		Don't you know where he lives?
<i>Хіба ви знаєте, де він живе?</i>		Oh, do you know where he lives?

Два останніх речення **виражають подив**.

Exercise 172. Translate it into English.

1. Ви знаєте, чому його нема? 2. Ви не знаєте, чому його нема? 3. Хіба ви знаєте, чому його нема? 4. Хіба ви не знаєте, чому його нема? 5. Ви знаєте, що вони купили новий дім? 6. Ви не знаєте, що вони купили новий дім? 7. Хіба ви знаєте, що вони купили новий дім? 8. Хіба ви не знаєте, що вони купили новий дім? 9. Ви знаєте, хто цей громадський діяч? 10. Ви не знаєте, хто цей громадський діяч? 11. Хіба ви знаєте, хто цей громадський діяч? 12. Хіба ви не знаєте, хто цей громадський діяч?

173. Відправляйтесь у дорогу.

to start on a journey; to set off; to start out

The three brothers packed their things and started out.

Exercise 173. Translate it into English.

1. Цей спортсмен зазнав поразки й завтра вирушає у зворотну дорогу. 2. Аллу запросили в гості до Москви, і вона вирушила в дорогу. 3. Діти довго збирали речі й врешті-решт вирушили в дорогу. 4. У той час, як ми збирались вирушити в дорогу, вона читала книжку. 5. Коли вони вирушили до США? 6. Вони вирушили до Гімалаїв задовго до того, як ви повернулись з Криму. 7. Наприкінці книги Том вирушає в дорогу до тітки. 8. Більшість людей вирушають у дорогу влітку, лише одиниці залишаються вдома. 9. Вона не захотіла пояснювати, чому вирішила вирушити в дорогу. 10. У той час вирушати в дорогу було досить небезпечно.

174. Декламувати вірш (рос. декламировать стихотворение) to recite a poem

When I came into the hall, Jane was reciting a poem by Kipling.

175. Один із...

Ця фраза перекладається за допомогою виразу **one of** + іменник у множині:

*One of the **boys** didn't come home in time yesterday.*

176. Сказати, щоб...

Ця фраза перекладається за допомогою виразу **to tell smb. to do smth.**: *I told him to ring me up later.*

Exercise 174–176. Translate it into English.

1. Один із учнів нашого класу вміє гарно декламувати вірші. 2. Я сказав Тіму, щоб він декламував вірш на шкільному вечорі. 3. Одна з подруг сказала мені, щоб я завітала до них у неділю. 4. Мама сказала, щоб я зателефонувала, як тільки ми дістанемось бабусиною села. 5. Один із братів поспішав відправити до пошти кореспонденцію. 6. Я сказала, щоб один із них переклав цей текст до кінця. 7. Один із іспанців сказав нам, щоб ми прийшли наступного дня. 8. У той час, як студент декламував вірш, інші записували незнайомі слова. 9. Один із друзів запропонував поїздку на природу. 10. Учитель сказав, щоб ми пояснили правило одному з хлопців.

177. У близькому майбутньому (рос. в ближайшем будущем) in the **near** future

Запам'ятайте також особливості перекладу таких виразів:

молоде покоління	- the younger generation
за останні дні / тижні / місяці	- over the last / past few days / weeks / months
у нашій країні	- in this country
у той рік	- that year (<i>без прийменника</i>)
завтра / вчора у цей час	- this time tomorrow / yesterday (<i>без прийменника</i>)
у наш час, зараз	- now / at present / nowadays

Exercise 177. 1. Translate it into English.

1. У нашій країні почало процвітати приватне підприємництво. 2. У близькому майбутньому ми зустрінемось із кореспондентом із Англії. 3. Молоде покоління виявляє тенденцію до безжальності. 4. За останні дні Дмитро досяг значного прогресу у володінні мовою. 5. Того року бідні верстви населення страждали від економічного спаду. 6. Зараз важко передбачити, що буде з нами завтра в цей час. 7. Фестиваль молодих талантів цього разу буде проводитись у нашій країні. 8. За останні місяці я набула вміння

тримати себе в руках. **9.** Старші різко критикують молоде покоління. **10.** Вчора в цей час я працювала в бібліотеці.

Exercise 177.2. Your former schoolmate left your native town 5 years ago and is living in a big city now. Make up a telephone conversation with him and tell him about the changes in the town over the last 5 years.

178. ..., чи не так? Справді? Так?

Питання, що закінчуються цими словами, відповідають **розділовим питанням** в англійській мові. Друга частина утворюється за допомогою питальної або заперечно-питальної форми смислового, модального або відповідного допоміжного дієслова. Якщо перша частина речення стверджувальна, то кінець – питально-заперечний, якщо перша частина заперечна, то кінець – питальний:

You were ill yesterday, weren't you? Ви були хворі вчора, чи не так?

You haven't told me everything, have you? Ви не все мені сказали, правда?

У розмовній мові можливе також вживання слова **right** у кінці речення:

You're busy today, right? ♦ She won't come tonight, right?

Уникайте поширеної помилки типу:

**Your friend is a student, yes?*

Exercise 178. Translate it into English.

1. Ви були в небезпеці вчора, чи не так? **2.** Ви не звинувачуєте його в скоєнні цього злочину, правда? **3.** Ти мені збрехала в понеділок, так? **4.** Ти не надіслала пошту, правда? **5.** Ти готувалась до екзамену, чи не так? **6.** Ти не потребуєш моєї допомоги, так? **7.** Твоя машина на ремонті, чи не так? **8.** Ти не відїжджаєш до Києва, правда? **9.** Вони мають гроші при собі, так? **10.** Це ключ до твоєї кімнати, так?

179. Рос. читавший, говоривший тощо

Російський дієприкметник минулого часу відповідає в англійській мові **підрядному реченню**. Не вживайте для перекладу англійського дієприкметника I, оскільки він змінює значення речення (Див. також правило 82):

Человек, читавший книгу у окна, был студентом.

The man **who was reading a book by the window**, was a student.

Человек, читающий книгу у окна, – студент.

The man **reading a book by the window** is a student.

Exercise 179. Translate it into English.

1. Девушка, спрашивавшая Аню, интересуется плаванием. 2. Студент, пишущий у окна, – её брат. 3. Один из мужчин, идущих улицей, – наш босс. 4. Ребенок, упавший на землю, совсем не плакал. 5. Человек, рассказавший нам эту историю, куда-то уехал. 6. Женщина, моющая пол в доме, – наша соседка. 7. Люди, идущие в столовую, – работники нашего завода. 8. Художник, рисовавший этот пейзаж, живет во Франции. 9. Девушка, садящаяся в машину, – наша ровесница. 10. Диктор, декламировавший это стихотворение, – известный актёр.

180. ... Щоб щось зробити

Ця фраза перекладається за допомогою інфінітива:

I have come to help you.

Я прийшов, щоб вам допомогти.

Exercise 180. Translate it into English.

1. Вони вирушать до Криму швидко, щоб відпочити на морі. 2. Гості пішли додому, щоб устигнути на автобус. 3. Ми лягли спати, щоб відпочити. 4. Вони розійшлись несподівано, щоб не травмувати дитину. 5. Тері наділа шолом, щоб захистити голову. 6. Григорій купив білет на реактивний літак, щоб летіти до Італії. 7. Ріта збрехала батькам, щоб залишитись у подруги. 8. Женя зробила помилку навмисне, щоб не їхати на конкурс. 9. Діна переклала текст, щоб отримати гарну оцінку. 10. Люда хвалила товар, щоб продати його швидше.

181. Як ви думаєте? тощо

What do you think?

Як ви думаєте?

What do you call it?

Як це називається?

What does he look like?

Який він на вигляд?

Exercise 181. Translate it into English.

1. Як ви думаєте, що вони візьмуть до Криму? 2. Як називається цей вид тварин? 3. Як виглядає твоя сестра? 4. Як ви думаєте, чому вони розійшлись? 5. Як виглядає цей будинок? 6. Як називається той ресторан, де працює Ненсі? 7. Як ви думаєте, що він їй подарує? 8. Як це називається? 9. Як виглядає твій чоловік? 10. Як ви думаєте, що він скаже під час суду?

СЛОВА І ВИРАЗИ, ЩО ЧАСТО ПОПЛУТУЮТЬСЯ

182

accurate	точний, правильний
neat	чистий, акуратний
tidy	охайний, акуратний
trim	чепурний, елегантний

My Smith is an accurate person and always comes on time. ♦ The boy was dressed in a neat suit and looked very tidy. ♦ Susan's trim dress showed her good taste in clothes.

Exercise 182. Choose the correct word to fill in the gaps: *accurate, neat, tidy, trim.*

1. Erick is a __ person and very punctual, he'll come on time. **2.** All their children were dressed in __ suits and white caps. **3.** This little girl is very __, she washes her hands before every meal. **4.** Debora's husband demanded a __ shirt every day. **5.** Katherine's dress was the best at the party. **6.** Men are said to be not so __ as women. **7.** This watch gives __ time. **8.** I'd like to buy something _ for my birthday party. **9.** Sydney laid the table with a __ tablecloth. **10.** You have a running nose and need a lot of __ handkerchiefs.

183

to acquaint smb. with smb. / smth.	познайомити когось із кимось / чимось
to get acquainted with smb. / smth.	познайомитись із кимось / чимось
to meet smb.	зустрітись з кимось (<i>неформально</i>)
to introduce smb. to smb.	представити когось комусь

Let me acquaint you with my friend.

♦ *When did you get acquainted with this girl?*

♦ *We can meet a lot of teen-agers at a disco-party.*

♦ *Roger introduced me to his bride, Helen.*

Exercise 183. React to the following questions, using the words from the list.

Model: How long haven't you seen Olha? – I met her at the cinema last Sunday.

1. What does your future son-in-law look like? **2.** Have you known each other long? **3.** Why did you come home so late yesterday? **4.** Would you go to the business lunch with your husband? **5.** Do you know this blue-eyed boy? **6.** Where did you get this photo of O. Ponomaryov? **7.** Would you like to talk to one of the film stars? **8.** Have you heard anything from Nick?

9. You are on friendly terms with John, aren't you? 10. What do you know about Julia?

184

to be **afraid** of smb. / smth.

боятися когось / чогось

to **agree to** smth.

давати згоду на щось

to **agree with** smb. / smth.

погоджуватись з кимось / чимось,
не заперечувати

to be **angry** with smb. / at smth.

гніватись на когось / щось

I agree to your participation in the conference. ♦ Your arguments are very convincing and I agree with them. ♦ The mother was angry with her son because of his bad behaviour. ♦ I am not angry at your words at all.

Exercise 184. 1. Fill in the gaps with prepositions.

1. Yesterday our chairman agreed _ your participation in the conference.
2. Your story is quite convincing and I agree _ you. 3. The father was angry _ his daughter, because she had told him a lie. 4. Don't tell him anything, because he'll be angry _ your words. 5. The child was afraid _ water and couldn't swim. 6. His temper was violent and everybody was afraid _ him. 7. The refugees agreed __ our help. 8. I don't agree _ an overbearing style of teaching. 9. After the quarrel they were angry _ each other for a long time. 10. Andrew was very ill and agreed _ our taking him to hospital.

Exercise 184.2. Your elder sister is living in Kyiv with her family and often visits the Zoo with her little children. Persuade her to take you to the Zoo at the weekend and find out what animals it is possible to see there.

185

to be 14 (years old)

мати 14 років

a 14-year-old boy

14-річний хлопець

at the age of fourteen

у віці 14-и років

a child of six / aged six

6-річна дитина

a woman of fifty-three

53-річна жінка

Mother taught me to read when I was five. ♦ Sam is a 12-year-old boy who is fond of chess. ♦ Most children go to school at the age of seven. ♦ Mr Brown is an elderly man of sixty-five.

Exercise 185. Answer the questions, using the structures given.

1. How old is your mother? 2. Who is there in the car? 3. When did you learn to play the guitar? 4. How old is your son? 5. Who is depicted in the

photo? **6.** When did you begin to walk? **7.** How old is your neighbour? **8.** Does your sister have children? **9.** Who did you get acquainted with yesterday? **10.** When did your parents get married?

186

to allow smb. **to do** smth.

дозволяти комусь щось робити
(дати дозвіл або можливість)

to let smb. **do** smth.

дозволяти (неофіц. стиль)

Let us go there today.

Ходімо туди сьогодні.

Let's not go there today.

Не йдімо туди сьогодні.

Let him speak.

Нехай він говорить.

Do not (don't) let him do it.

Не дозволяйте йому цього робити.

Exercise 186. Fill in the particle "to" if necessary.

1. My granny doesn't allow me _ swim in that river. **2.** Let us _ go to the cinema today. **3.** The teacher allows us _ walk and speak English during classes. **4.** Let Jim _ tell us everything. **5.** The mother said that she wouldn't allow John _ open the box once more. **6.** Let Kate go, she is in a hurry. **7.** Jill was ill and her parents allowed her not _ go to school. **8.** My mother allows me _ wear this trim dress only on Sundays. **9.** This box is rather light, let him _ take it. **10.** Drivers are not allowed _ make a mistake.

187

to answer a question (без
прийменника!)

відповідати на питання

an answer **to** a question

відповідь на питання

The boy couldn't answer the teacher's question. ♦ Does anyone know the answer to this difficult question?

Exercise 187. Fill in the particle "to" if necessary.

1. She answered _ the question correctly and got an excellent mark. **2.** I was looking for an answer _ the question rather a long time. **3.** The child kept silent and didn't want to answer _ the question. **4.** The answer _ the question on the examination card was quite easy. **5.** Little Jack asked so many questions, that sometimes it was very difficult to answer _ them. **6.** An answer _ the question can be found on page 6. **7.** The pupil couldn't answer _ a question and the teacher got angry with her. **8.** There are a lot of wonders of nature and scientists are looking for answers _ them. **9.** She didn't know whether to answer _ a question or to tell a lie. **10.** You made a lot of mistakes in the test and didn't answer _ 7 questions.

188

to approach smb. / smth. (*без прийменника*) наблизитися до когось / чогось
to come **up to** smb. / smth. підходити до когось / чогось

The little girl approached the cage and stood still.

◆ *Don't come up to the sleeping child!*

Exercise 188. React to the following questions, using *to approach somebody/something, to come up to somebody/something.*

Model: Have you found all the answers to today's seminar?(teacher) – Let's come up to our teacher and ask him to help us.

1. Why is everybody running? (black cloud) **2.** Have you seen Tom recently? (in the theatre) **3.** How far is you house from here? (10 meters) **4.** Why don't you speak with Jane? (quarrel) **5.** Did you ask our boss to give you a holiday? (to be busy) **6.** Where are we driving right now? (a village) **7.** Where did you decide to meet? (local cafe) **8.** Is the animal healthy? (dangerous) **9.** What is there in front of us? (post-office) **10.** Why don't you let your child play in this squat? (risky)

189

As for / to smb. / smth.

Щодо когось / чогось (*на початку стверджувального речення*)

How about smb. / smth. =

Як щодо когось / чогось (*на початку питального речення*)

What about smb. / smth.?

Як щодо того, щоб зробити щось?

How / what about doing smth.?

щодо когось / чогось (*у*

concerning smb. / smth.

середині речення)

As for Peter, he is absolutely innocent. ◆ What about our homework for Monday? ◆ How about going to the disco-party tonight? ◆ I know nothing concerning his further plans.

Exercise 189. Translate it into English.

1. Щодо Миколи, то він хоче стати біржовим маклером. **2.** Як щодо вечері в ресторані? **3.** Як щодо того, щоб відсвяткувати Новий рік удома? **4.** Вона сказала, що не знає нічого з його минулого. **5.** Як на мене, то я віддаю перевагу легкій музиці. **6.** Як щодо твоєї кішки? Ми візьмемо її з собою? **7.** Як щодо того, щоб подарувати йому якийсь із останніх бестселерів? **8.** Олівія розповіла мені, що їй стає моторошно від цих спогадів. **9.** Джон добре інформований щодо його планів на майбутнє. **10.** Щодо Джека, то він заплющує очі на правду.

190

to ask smb. smth.	запитати когось про щось
to ask smb. a question	задати питання комусь
to ask smb. about smth.	запитати когось про щось
to ask smb. + підрядне речення	запитати когось, чи...
to ask smb's advice	попросити у когось поради
to ask (smb.) for smth.	попросити у когось щось

We asked the policeman the way to the museum.

◆ *The teacher asked us a lot of questions yesterday.* ◆ *I asked Peter about our homework for Monday.* ◆ *The old woman opened the door and asked us for a piece of bread.* ◆ *When John was in trouble, he asked me for help and I gave it to him.*

Exercise 190. React to the following questions.

Model: Why are you so sad? – The teacher asked me a very difficult question and gave me a bad mark.

1. Why are you waiting for Sam here? **2.** Why is Nick looking for something in the reference-book? **3.** Why has Gill got a bad mark? **4.** What did this stranger tell you? **5.** Why did your friend call you so late in the evening? **6.** Where are you going so early? **7.** What were you talking about so long? **8.** Why have Molly and Susan argued? **9.** What happened to you yesterday? **10.** Why are the boys hurrying to the hospital?

191

to be awake	не спати
to awake (awoke; awoke)	прокидатись
to awake somebody	будити когось
to wake (up) (woke, woken)	прокидатись
to wake up somebody	будити когось

He was still awake when I entered the room.

◆ *I awoke in the middle of the night.*

◆ *Don't wake me up so early.*

Exercise 191. React to the following statements, using a suitable word.

Model: Speak louder. – Speak louder, the child has woken up.

1. You look so sleepy today. **2.** We'll have to get up early tomorrow. **3.** Speak in a whisper. **4.** Don't enter the room. **5.** It's the middle of the night and the neighbours are shouting. **6.** Let's go fishing tomorrow. **7.** How about having a run in the morning? **8.** You have missed the train. **9.** The bed is very uncomfortable. **10.** Jane was late for classes yesterday.

192

on the bank of a river	на березі річки
at the shore of the sea / ocean	на березі моря / океану
on the coast	на узбережжі
at the seaside	на приморському курорті

The house stood on the bank of a deep river. ♦ Our rest camp is situated at the shore of the Black Sea. ♦ Rich people often spend the week-end on the coast of the Mediterranean. ♦ They met each other at the seaside.

Exercise 192. 1. Fill in the preposition *on* or *at*.

1. We decided to break our camp _ the bank of a river. 2. Their picturesque village was situated _ the shore of the sea. 3. I'd like to buy a plot of land _ the coast. 4. She has got so sunburnt _ the seaside. 5. His yacht was waiting for us _ the shore of the ocean. 6. This photo was taken _ the bank of the river Desna. 7. A lot of men and women fall in love _ the seaside every year. 8. These two friends have met _ the shore of the sea. 9. We were playing ball _ the coast. 10. Children like to build sandcastles _ the shore of the sea.

Exercise 192.2. Discuss with your groupmate the possibility of spending your summer holidays near water and talk over the advantages and disadvantages of being near the sea, river, ocean or lake.

193

to beat (beat, beaten) smb.	бити, лупцювати когось
to bite (bit, bitten) smb. / smth.	кусати, вкусити когось / щось

A big dog bit my brother yesterday.

♦ *Tom Canty's father was a cruel man and beat the boy very often.*

Exercise 193. Choose the correct word from the brackets, use the proper grammar form.

1. A big dog (to beat, to bite) my friend yesterday. 2. Jerald was a ruthless man and often (to beat, to bite) his children. 3. There was a warning on the door that the dog can (to beat, to bite). 4. The teacher never (to beat, to bite) any of them. 5. I saw him (to beat, to bite) his younger brother in the garden. 6. The child (to beat, to bite) me and laughed. 7. Denny said that she would never (to beat, to bite) her children. 8. The majority of husbands (to beat, to bite) their wives in a fit of jealousy. 9. Jim was afraid that the dog would (to beat, to bite) him and ran away. 10. Shawn is so strong that it's impossible to (to beat, to bite) him.

194

to **begin** (began, begun) починати, розпочинати
to **become** (became, become) ставати, перетворюватися
I began to teach at the age of twenty-two. ♦ He became a teacher three years ago.

Exercise 194. Answer the following questions, using *to begin* or *to become*.

Model: When did you learn to swim? – I began to swim when I was ten.

1. When did you learn to speak English? **2.** Has the bell rung? **3.** Is it still cloudy outdoors? **4.** Where are you hurrying? **5.** You have put off some weight, haven't you? **6.** Is she working now? **7.** Your daughter has grown up so quickly, hasn't she? **8.** Is your brother still studying at the university? **9.** Is Peter Jackson still a driver? **10.** Can she really have opened her own cafe?

195

Не змішуйте слів **before** / **after** та **in front of** / **behind**. Стосовно часу вживаються слова **before** і **after**, стосовно положення у просторі - **in front of** і **behind**.

I think we've met before. ♦ I'll do my homework in Algebra after supper tonight. ♦ He stood in front of the box-office looking at the bills.

Водночас, слова **before** і **after** можуть вживатися, коли йдеться про розташування, пов'язане з часом або місцем у ряду:

I was before you on the line. "G" comes after "C" in the alphabet.

Exercise 195. Chose the correct word/word-combination from the brackets.

1. Jane came up to me (behind, after) her sister. **2.** I think we have met (in front of, before). **3.** Nick said he would come to our place (behind, after) supper tonight. **4.** She stood (in front of, before) the door, hesitating to come in. **5.** There were a lot of fruit trees (in front of, before) the house. **6.** Ann was (in front of, before) Kate on the line. **7.** "H" comes (behind, after) "D" in the alphabet. **8.** Her sister jumped (in front of, before) them and was screaming with delight. **9.** There was a secret room (behind, after) the wardrobe. **10.** We stood (in front of, before) the house and were astonished by its beauty.

196

beside smb. / smth. поруч із кимось / чимось
besides smb. / smth. крім, на додаток до когось / чогось
except (for) smb. / smth. крім, за винятком когось / чогось
Tom was standing beside the window when I came in. ♦ There are ten more boys in the group besides Bill. ♦ There was nobody in the classroom except the teacher.

Exercise 196. React to the following questions, using *beside, besides, except*.

Model: Where is my bag? – It is standing beside the table.

1. Where were you standing when they came in? **2.** Who is there in the room? **3.** How many students are there in your group? **4.** Who is depicted in this photo? **5.** What did she give you for your work? **6.** Who is going to the Crimea with you? **7.** Did everybody congratulate John on his promotion? **8.** Has everybody given the books back to the library? **9.** Who is left without a cake? **10.** Where is your room situated?

197

on board a ship

на борту корабля

(без артикля перед **board** і без прийменника перед **ship**!)

I found myself on board a big ocean ship and got into my cabin.

198

to be born

народитися

to be born **into** a poor

народитися в бідній /

family / a rich family

багатій сім'ї

to give birth (**to** a baby)

народити (дитину)

Exercise 197, 198. Translate it into English.

1. Я прокинувся на борту корабля й не міг пригадати, що зі мною трапилось. **2.** Ніка народилась у квітні цього року. **3.** Цей честолюбний чоловік народився в бідній сім'ї й досяг усього сам. **4.** Призначення кожної жінки – народити дитину. **5.** Якби Діана народилась узимку, то ми б усі переїхали жити до бабусі. **6.** Поспішайте, ця дівчина збирається народити дитину. **7.** Народившись у багатій сім'ї, вона не вмiла економити. **8.** На борту корабля було багато прославлених людей. **9.** Тобі пощастило народитися в сорочці! **10.** Ми не обираємо, у якій сім'ї народитися – у бідній чи багатій.

199

to break

розбивати(сь), розривати(сь) (*про якусь річ*)

to break **down**

зламатись, зіпсуватись (*про машину, механізм*)

The glass / vase / rope / cup broke.

◆ *Someone broke the window-glass and the headmaster was very angry.*

◆ *Why did the car break down?*

Exercise 199. Choose the correct word/word-combination from the brackets, use it in the proper form.

1. The children were playing the ball in the flat and (to break, to break down) the window. 2. We were approaching the coast of the sea, when the car (to break, to break down). 3. The rope was rather old and (to break, to break down) when we wanted to get some water from the well. 4. When her favourite cup (to break, to break down), she burst into tears. 5. My granny's old TV-set (to break, to break down) and she had to buy a new one. 6. The father was very angry with us, when he saw his ancient vase (to break, to break down). 7. My watch has (to break, to break down) and I must have it repaired. 8. The jar with milk (to break, to break down) in sister's arms and hurt her foot. 9. The child has (to break, to break down) his father's expensive mobile phone. 10. He was rather careless with his motorcycle and in the end it (to break, to break down).

200

to breathe / bri:ð/

дихати

breath / breθ/

дихання, подих

After running three miles the man breathed heavily. ♦ His uneven breath showed that he was tired out.

Exercise 200. Fill in the gaps with *to breathe* or *breath*.

1. His lack of _ showed that he was unconscious. 2. After playing football Ken _ heavily. 3. Emma was so beautiful that everyone held his _. 4. The old woman's heavy _ showed that she was ill. 5. We should _ in fresh air to be healthy. 6. With the first _ the child began to cry. 7. The room was so dusty that it was difficult to _. 8. Sandra's __ showed that she was a bit drunk. 9. The victim's lungs were damaged and she couldn't _ by herself. 10. Mother told me to take Sally to the park to have a walk and to _ spring air.

201

to bring smb. / smth.

принести, привезти когось / щось
(до місця перебування мовця)

I brought my friends home yesterday.

to bring smb. smth.

принести щось комусь

Will you bring me the books, please?

to get smb. smth.

принести (сюди), приносити,
привозити комусь щось

If he feels bad, get him a glass of water.

to take smb. / smth.

брати, віднести, повести когось / щось
(з місця перебування в інше місце)

Could you take these boxes into the cellar? ♦ In the morning I take my little sister to the nursery school.

Exercise 201. Translate it into English.

1. Він привіз нас додому пізно ввечері. 2. Ти принесеш мені свої фото? 3. Якщо в нього болітиме голова, принеси таблетку. 4. Віднесіть, будь-ласка, цей одяг до пральні. 5. Кожного дня Роза відводить дитину до дитсадка. 6. Моя подруга принесла мені багато цікавих журналів. 7. Якщо вистачить грошей, привези нам сувеніри. 8. Віднеси фрукти до холодильника. 9. Цей чоловік підвезе вас до театру. 10. Вранці я поведу собаку до ветлікарня.

202

to call smb.	кликати; телефонувати
to call on smb.	зайти, завітати до когось
to call at some place	зайти кудись
to call for smb.	зайти за кимось

I called Peter in the evening to find out the homework. ♦ When my friends called on me, we decided to go for a walk. ♦ On my way home I called at the baker's to buy some bread. ♦ Going to school in the morning, Sam usually calls for me.

Exercise 202. Fill in the prepositions *on, at, for* where necessary.

1. Daniel called _ me late in the evening to find out the home task. 2. When Tim called _ Jack, they decided to go to the swimming pool. 3. My husband told me to call _ the chemist's to buy some painkillers. 4. Nick usually calls _ Ted on their way to the gymnasium. 5. Call _ me in the evening and I'll dictate to you the recipe of the cake. 6. Tomorrow I'll have a housewarming party, please call _ me. 7. Call _ the dairy and buy some milk. 8. Please, call _ me and we'll see Betty off together. 9. Today Megan called _ our sick Susan and brought her some fruit. 10. Your children played with your phone and called _ me.

203

to care for smb. / smth.	любити когось, цікавитись чимось
to care about smth.	цікавитись чимось
to take care of smb. / smth.	піклуватись, дбати, доглядати

The woman cares for her little children. ♦ I care about my younger brother's progress at school. ♦ He cares for modern music and likes listening to it. ♦ Lucy takes care of her old grandmother. ♦ Take care of your health and don't go out bare-headed.

Exercise 203. Fill in the gaps with the prepositions *for, about, of*.

1. Margaret doesn't care _ her little son. 2. Our mother always cares _ our school progress. 3. My brother cares _ football and watches every match on TV.

4. Anthony takes care _ his little fish. 5. Take care _ your little sister. 6. Jack cares _ Chemistry and has a lot of test tubes at home. 7. It's so evident that your boyfriend cares _ you. 8. My elder sister cares _ my relationships with neighbours. 9. The granny takes care _ her health and goes in for sport. 10. Jimmy doesn't take care _ his shoes, they are dirty and broken.

204

in class	на занятті, на заняттях
before / after classes	до / після занять
at / during a lesson	на уроці, під час уроку
before / after the lessons	до / після уроків

Exercise 204. React to the following questions, using the words from the list.

Model: Where have you learnt this song? – I have learnt this song in class.

1. Where have you learnt to play the guitar? 2. When do you go in for sports? 3. Why are you so sleepy? 4. Did you go to the theatre last week? 5. Where did you draw such a beautiful picture? 6. When do you do your home task? 7. Why have you quarreled with Tommy? 8. Where are you hurrying? 9. When do you have breakfast? 10. Why is Sarah so happy?

205

to come home (<i>без прийменника!</i>)	приходити додому
to come back / return home	повертатись додому
to come back home from work	повертатись додому з роботи
to come to work	приходити на роботу

Father comes home tired in the evening. ♦ When will the expedition return home? ♦ John came back home from work late yesterday.

♦ Fred is an accurate man and always comes to work in time.

Exercise 205. Answer the following questions, using the words from the list.

Model: Why are you going by taxi? – I have to come to work before my boss.

1. Why are you hurrying? Let's watch one more movie. 2. Is Lucia still at Rachel's place? 3. Will you join our game in the evening? 4. Why is our boss so angry with Arnold? 5. Is your brother still in the office? 6. When will your parents give our tools back? 7. Why are you waking Inga up? 8. Your car has broken down, shall I take you to work? 9. What is she doing on the farm so late? 10. Why have you built this nestling box?

206

in (the) daytime / **by** day удень
at night уночі

Most people work in the daytime and sleep at night.

Exercise 206. Fill in the blanks with prepositions.

1. I didn't see this speck on her dress ___ the daytime, I was too busy.
2. That foolhardy boy was driving at high speed ___ night.
3. Don't wear sunglasses ___ night, you'll spoil your eyesight.
4. ___ daytime our canteen was full of visitors.
5. ___ night we went out to admire the Moon.
6. ___ night she put on her best dress and looked gorgeous.
7. ___ daytime he did paper rounds.
8. ___ night my father worked at the plant.
9. After their hard labour ___ the daytime they were sleeping fast.
10. The lady has never come out late ___ night.

207

to be **dead** бути мертвим
to **die** (died, died) помирати

When the policeman came up to the man, he was dead. ♦ Taras Shevchenko was born in 1814 and died in 1861.

Exercise 207. Choose the correct word from the brackets, use it in the proper form.

1. When the police entered the flat, the man (to die, to be dead).
2. William Shakespeare was born in 1564 and (to die, to be dead) in 1616.
3. When we learned that our little parrot (to die, to be dead), we cried.
4. Her breath was so difficult to perceive that we thought she (to die, to be dead).
5. During the years of plague thousands of people (to die, to be dead).
6. Such a life was a heavy burden for her and she (to die, to be dead) in the end.
7. In 1933 people suffered from hunger and (to die, to be dead) like flies.
8. The plane fell and all the passengers (to die, to be dead).
9. She got seriously ill and (to die, to be dead) a week later.
10. If she hadn't missed the train she would (to die, to be dead) now.

208

to dream (dreamt, dreamt) [dremt] мріяти; бачити сон
to dream **of** smth. / doing smth. мріяти про щось / про те, щоб...
to dream **about** smb. / smth. бачити сон про когось / щось;

to dream **that** ... приснитися
I often dream of making a trip to Paris. приснитися, що...
Я часто мрію про подорож до Парижа

*Mother sometimes dreams about
her youth.
He dreamt that he was a prince.*

Мамі часто сниться її молодість.
Йому приснилося, що він був
принцем.

Exercise 208. React to the following questions, using the words from the list.

Model: Why are you saving money? – I am dreaming of a trip to Greece.

1. Would you like to become a top model? **2.** You seem to be so unhappy. What's up? **3.** What is your sacred dream? **4.** What are you looking for in this book? **5.** Why is Jack in such high spirits? **6.** Rick has got a new sportscar, hasn't he? **7.** Why has Jane put on such a trim dress? **8.** Why are you hurrying to the post office? **9.** Why is Kate always buying lottery tickets? **10.** Why is Tom afraid of going to the seaside?

209

to **do** exercises / lessons / one's homework

to **do** one's bed / the room

to **do** a sum / the sums

to **do** smb. harm

to **make** a mistake / a report

to **make** one's bed

робити вправи / уроки / домашнє завдання

прибирати ліжко / кімнату

розв'язувати задачу

робити зло / рос. причинять вред

робити помилку / доповідь

готувати ліжко до сну

Steve begins doing his homework at 6. ♦ Little Mary does her bed all by herself. ♦ Can you help me to do this sum? ♦ Don't be afraid of me! I'll do you no harm! ♦ Paul was asked to make a report at the meeting. ♦ As you make your bed, so you must lie on it.

Exercise 209. 1. Fill in to do or to make in the proper form.

1. Nelly was__ her home task for one hour. **2.** My daughter never __ her bed. **3.** The sums were too difficult and no one could__ them. **4.** Go home and __ you homework. **5.** To make amends with the parents for the broken window Tim __ the flat. **6.** This boy is rather weird and can __ the child harm. **7.** I have__ a few mistakes but the teacher put me a bad mark. **8.** For the majority of people to __ a report in front of an audience is a great challenge. **9.** As you __ your bed, so you'll sleep in it. **10.** The kitten is very mild and won't __ any harm.

Exercise 209.2. On a visit to Britain you've got acquainted with a British student who is interested in the way of life in Ukraine. Make up a talk with him on your typical working day.

210

to eat (ate, eaten)

їсти

Зверніть увагу на правильну вимову другої форми цього дієслова:

/et/, амер. /eit/. He ate porridge for breakfast.

Exercise 210. Translate it into English.

1. Одні люди живуть, щоб їсти, інші – їдять, щоб жити. 2. Хто з'їв усі цукерки? 3. Моя подруга дуже любить їсти морозиво. 4. Вчора в моєї бабусі ми їли смачний фруктовий пиріг. 5. У той час, як діти їли, батьки дивились телепередачу. 6. Ми допомогли мамі прибрати після того, як усе поїли. 7. Вони гуляли на вулиці до 6 години, а потім повечеряли. 8. Ці комахи з'їли половину врожаю. 9. Чому ти не їв цілий день сьогодні? 10. Моя сестра дуже смачно готує, і мої друзі приходять до нас, щоб поїсти.

211

to enjoy smth.

насолоджуватися чимось

to enjoy oneself

розважатись

to join smb. / smth.

приєднуватись до когось / чогось

to entertain smb.

розважати когось; приймати

гостей

She enjoys modern music / listening to modern music. ♦ Alice gave a party last week and we enjoyed ourselves. ♦ When we joined the tourists, it was getting dark. ♦ You'll have to entertain the guests at tomorrow's party.

Exercise 211. React to the following questions, using the words from the list.

Model: Where are you hurrying? – I have joined the tourist's club and I am going there.

1. Where are your children? 2. What kind of music do you like? 3. When will you give a party? 4. Are you going in for sports? 5. Why is Helen so cheerful? 6. What have you bought so much ice-cream for? 7. Is tomorrow your mother's birthday? 8. Are you going to the seaside this year? 9. Is your brother fond of boxing? 10. How have you got to town so soon?

212

to take an exam

складати екзамен

to pass an exam

скласти екзамен

to fail an exam / examination

не витримали іспиту

Steve took an exam in History yesterday, but he hadn't prepared for it well and couldn't pass it.

Exercise 212. Choose the correct word from the brackets, use it in the proper form.

1. Our group will (to take, to pass, to fail) an exam in Literature on Monday. 2. George hadn't prepared for the exam and (to pass, to fail, to take) it. 3. Sharon is such a hard-working girl, she (to fail, to take, to pass) all the exams. 4. The student was learning the rules up till morning, being afraid to (to pass, to take, to fail) an exam. 5. It's very risky not to learn all the questions, you can (to take, to pass, to fail) an exam. 6. Ted is so trim today, he will (to pass, to fail, to take) an exam at the driving school in the evening. 7. After all of us (to take, to pass, to fail) this serious exam we went to the cafe to celebrate it. 8. My sister is so foolhardy, tomorrow she'll (to fail, to take, to pass) her exam and today she enjoys herself. 9. The bulk of the students of our University (to pass, to take, to fail) the exams successfully. 10. In the 5th year of studies it's not so scary to (to take, to pass, to fail) exams as in the 1st one.

213

to fall (fell, fallen)

падати

to feel (felt, felt)

відчувати, почувати(сь)

to fell (felled, felled) smth.

рубати, валити (*дерево тощо*)

The boy fell off a tree and broke his arm. ♦ I felt somebody's presence in the dark room. ♦ The woodcutter found a tall tree and felled it.

214

felt - Past Simple від to feel – почувати

left - Past Simple від to leave – залишати

I felt very sorry for the poor child. ♦ He left his boots in the corridor and entered the room.

Exercise 213, 214. Choose the correct word from the brackets, use it in the proper form.

1. This patient has (to fall, to feel, to fell, to leave) off a tree and broken his leg. 2. Though there were a lot of people in the room, Eddy (to fall, to feel, to fell, to leave) his friend's presence. 3. Richard (to fall, to feel, to fell, to leave) very sorry for the poor homeless cat. 4. The woodcutters (to fall, to feel, to fell, to leave) the best trees and the park is awful now. 5. Diana (to fall, to feel, to fell, to leave) her suitcases on the doorstep and came into the house. 6. I came into the deserted house and (to fall, to feel, to fell, to leave) somebody's presence. 7. When the results of the exam were announced, I (to fall, to feel, to fell, to leave) disappointed. 8. I need a woodcutter to (to fall, to feel, to fell, to leave) this old tree. 9. The main characters (to fall, to feel, to fell, to leave) in love at the beginning of the story. 10. You (to fall, to feel, to fell, to leave) the book at my place in a hurry yesterday.

215

to fill smth. **with** smth.

наповнювати щось чимось

to be filled **with** smth.

бути наповненим чимось

to be full **of** smb. / smth.

бути повним когось / чогось

Let me fill your cup with some more coffee. ♦ The boy's basket was filled with mushrooms. ♦ The room was full of people / smoke.

Exercise 215. React to the following questions, using the words from the list.

Model: Why are going back home from the forest so early? – My basket is already filled with mushrooms.

1. Would you like some juice?
2. Have you picked many mushrooms?
3. Why is it so stuffy in here?
4. Do you have some milk in the jug?
5. Did you really see her crying?
6. Is Tim on the breadline now?
7. Why are your bags so heavy?
8. Do your parents help you with food?
9. Why are you taking off your clothes?
10. Why don't you want to go home by bus?

216

to fill (filled, filled)

наповнювати

to feel (felt, felt)

відчувати

I filled the jug full of water. ♦ I felt that I was blushing scarlet.

Exercise 216. Fill in the gaps with the verbs to fill/to feel in the proper form.

1. My sister the bucket full of water.
2. Ret that he was getting ill.
3. When I saw my mistakes I that I was a fool.
4. Mother the fridge full of food.
5. The child the bucket full of sand.
6. Jack sorry when he saw her broken toy.
7. My granny my bags full of fruit.
8. After such praise I I was blushing scarlet.
9. When we were thirsty, this good woman our jugs full of juice.
10. Every time I speak with this woman I she is rather odd.

217

to find smb. / smth.

знаходити когось / щось

to **look for** smb. / smth.

шукати когось / щось

I am looking for my text-book, but I cannot find it.

Exercise 217. Translate it into English.

1. Цілий день я шукаю свій щоденник, та не можу знайти.
2. Моя сестра читає оголошення, бо шукає роботу.
3. Сідні така роззява, вона постійно шукає щось зі своїх речей.
4. Я знайшла цей золотий браслет під сидінням авто.
5. Аромат її парфумів був таким ніжним, що я не можу знайти чогось схожого.
6. Коли ми знайшли телефон, він був розбитим.
7. Я не

змогла знайти відповідь на це питання навіть в Інтернеті. **8.** Де ви знайшли цю ампулу з ліками? **9.** За допомогою передачі "Все для тебе" багато людей знаходять одне одного. **10.** Ти шукала цю книгу всюди в кімнаті?

218

a fool (іменник)

дурень

foolish (прикметник)

дурний, нерозумний, безглуздий

Don't be such a fool as to go there.

◆ *No one will persuade me to do such a foolish thing.*

Exercise 218. Fill in the gaps with *fool/foolish*.

1. Alex got offended when Mary jokingly called him a . **2.** First we considered our newcomer to be a , but then he showed his wit. **3.** To my mind, tempting fate is a thing. **4.** Jane was ashamed of the words said by John and called him a . **5.** Juia's parents thought that marrying one of the underprivileged men was a idea. **6.** After Jack's constant telling lies our friendship was over. **7.** Sandra is so overbearing that many men seem in her presence. **8.** Tim was such a not to prepare for the examination. **9.** Because of the children's game the house was on fire. **10.** What has taken my key to the door?

219

to know smth.

знати щось

to learn smth.

дізнатися (мимоволі) про щось

to find out smth.

дізнатися, з'ясувати (за допомогою зусиль)

I don't know the homework for tomorrow. Can you help me? ◆ She learned recently that a famous pop star would come to their town. ◆ Peter didn't remember my address, so he found it out by asking a policeman.

Exercise 219. React to the following,

Model: Do you know her address? – I found it out yesterday.

1. Why are you not ready for today's classes? **2.** Do you know that Jane is marrying Bill on Sunday? **3.** Will this famous pop star come to this country? **4.** Do you know the address of your cousin? **5.** What did the policeman ask you? **6.** Why is Emma so disappointed? **7.** Where is Nick hurrying? **8.** Why did you stay at school after classes? **9.** What is Rachel looking for in this book? **10.** Why are your eyes full of tears?

220

first (прислівник) **1.** спершу, спочатку; **2.** вперше:

First I opened the door, then I came straight in. ◆ When were you first in London?

at first - на перших порах (*номім будуть зміни*):

At first I decided to stay at the hotel, but then I changed my mind and moved to another one.

for the first / second / last time - вперше / вдруге / востаннє

Вираз із прийменником вживається як обставина часу:

I came to Zhytomyr for the first time when I was ten.

the first / second / last time

Вираз без прийменника вживається після **to be** у перфекті й на початку речення:

This is the first time that I have been to your town. ♦ Also: The first time I came to Lviv I was only ten.

Exercise 220. 1. Answer the questions as in the model.

Model: When were you in Lviv? – I was in Lviv a year ago last time.

1. When did she meet her husband? **2.** What did you do before calling for a doctor? **3.** Why did they live with their parents in such a small flat so long? **4.** When were you in our town? **5.** How did you learn to drive a car? **6.** Why have the Whites changed their minds and gone away by car? **7.** Do you like beer? **8.** Have you met our groupmates lately? **9.** Aren't you afraid to jump with a parachute? **10.** Helen isn't satisfied with the service of the hotel, is she?

Exercise 217-220.2. Imagine you've just returned from Britain. Tell your groupmate how you visited a bookshop in London to buy a good dictionary.

221

on the ground / first / third floor

на **першому** / **другому** /
четвертому поверсі

a two-storeyed building

двоповерховий будинок

There's a grocer's shop on the ground floor of our house. ♦ My class-mate has received a flat in a nine-storeyed building.

Exercise 221. Translate it into English.

1. На першому поверсі ми розташували службові приміщення. **2.** Цей нотаріус має кабінет на четвертому поверсі. **3.** Вони завжди приймають гостей у їдальні на першому поверсі. **4.** Було важко, коли ми жили на 9 поверсі та ліфт деякий час не працював. **5.** Наш тато мріє про гарний двоповерховий будинок. **6.** Молодші учні навчаються на першому поверсі. **7.** Цей триповерховий старовинний будинок належить відомому бізнесменові. **8.** Коли ми завітали до нього, він писав щось у бібліотеці на другому поверсі. **9.** Наша майбутня квартира на четвертому поверсі

багатоповерхового будинку. 10. Чимало людей продають житло на першому поверсі під офіси.

222

forever = always

завжди, постійно

for ever = for always

назавжди

He is forever asking me for some pocket money. ♦ At that time we didn't realize that John had left for ever.

Exercise 222. Choose the correct word/word combination from the brackets.

1. This beggar is (forever, for ever) asking me for money. 2. Dina packed her things and left (forever, for ever), without saying a word. 3. Your car is (forever, for ever) under repair. 4. Which of these books can you give me (forever, for ever)? 5. This student is (forever, for ever) not ready for the exams and takes them for the second time. 6. I dream of moving to France (forever, for ever). 7. Sherry (forever, for ever) dreams about the seaside where she had a rest. 8. After John got poisoned at the canteen, he promised to keep away from it (forever, for ever). 9. The builders have finished their work and left our house (forever, for ever). 10. You are (forever, for ever) singing too loud in the bathroom.

223

friendly

дружній, приятельський

united

згуртований, дружний

The President arrived in Kyiv on a friendly visit. ♦ Our family is very united.

Exercise 223. Fill in the gaps with friendly/united.

1. The ambassador of Poland arrived in Kyiv on a _ visit. 2. Our group is very _ . 3. This girl has such a _ smile. 4. My son is very_ and can begin to talk with a complete stranger. 5. The child listened to the woman's _ words and stopped crying. 6. I dream of a _ family. 7. The foolish joke has ruined our_ team. 8. To my mind, a _ group of people can achieve a tremendous success. 9. The tutor tried to do his best to make his team be _ . 10. Though Hanna's offender came for a _ talk, she couldn't forgive him.

224

to get **on** a train /

сідати на поїзд / на автобус

on a bus / on a plane

/ на літак

to get **off** a train / a bus

сходити з поїзда / автобуса

to get **into** a car

сідати в автомобіль

to get **out** of a car

виходити з автомашини

In the morning Mr Simpson gets on a bus and goes to his office. ♦ We must help old people get off the bus. ♦ Can you unlock the door? I can't get into the car.

Exercise 224. 1. Fill in the blanks with prepositions.

1. Don't get _ this train, it's not yours. 2. Every day this girl gets _ the same bus at the same time. 3. Wake up, we'll have to get _ the train in 10 minutes. 4. All the family got _ the car and set out for the Crimea. 5. We saw our guests off at the airport and they got _ the plane. 6. There were so many people in the bus, that it was immensely difficult to get _ it. 7. Stop, I'll get _ of the car to buy some food. 8. Molly was about to miss her train and got _ the train at the last minute. 9. When I got _ this luxurious car, I was full of delight. 10. When we got _ the plane, a guide was meeting us at the airport.

Exercise 224.2. You plan to visit Germany to take part in an international conference on nature protection. Find out from an experienced traveller how to get there.

225

to give smb. smth. /	давати комусь щось
to give smth. to smb.	
to take smth. from smb. / smth.	брати щось у когось
to give a lesson / a talk	давати урок / робити доповідь
to give a lecture	читати лекцію
to take smb. out for a walk	повести когось на прогулянку

Але

to **borrow** a book from the library взяти книгу в бібліотеці

Nick's friend gave him lots of presents on his birthday. ♦ The teacher took the piece of chalk from my hand. ♦ Students give a few lessons during their teaching practice. ♦ When do you take your dog out for a walk?

♦ He often borrows books from the school library.

Exercise 225. React to the following.

Model: Why have these Americans come to your town? – They will give some lectures.

1. I'm as hungry as I've never been! 2. This prominent professor has arrived in our city. 3. My friend will take part in a conference on Wednesday. 4. The child is playing with matches. 5. Today we'll visit a master class in English. 6. Jane said she needed to look her best that day. 7. Yesterday Nelly came to me to borrow some money. 8. The child needs to breathe in fresh air. 9. Where have you got such an interesting book? 10. I've bought a very expensive dress.

226

good (*прикметник*)

хороший, **добрий**, гарний

well (*прислівник*)

добре, гарно

Everybody knows that Richard is a good football player. ♦ He plays football very well.

Exercise 226. Fill in the gaps with *good/well*.

1. In my opinion Ted is a _ teacher. 2. Sarah plays the piano very _. 3. The child was a _ listener. 4. Our mother bakes cakes very _. 5. Sally drove her car rather _. 6. Sandra lived in a _ two-storeyed building. 7. The pupil isn't a fool, he is a _ one. 8. Find me someone who can sing _. 9. I've learnt that my father did _ at school. 10. Everyone in our family swims _, except my granny.

227

to go **to** some place

ходити, іти кудись

to go home (*без прийменника!*)

йти додому

to go **to** work

йти на роботу

Alice goes to the university in the morning. ♦ After the lessons all the pupils go home. ♦ Father goes for a walk every day except Saturday and Sunday.

Exercise 227. Answer the following questions.

Model: Why have you been so busy lately? – I've had to go to the dentist's.

1. Why are you so trim today? 2. Have you done all your work? 3. Where are you hurrying so early? 4. Nick has been so busy-looking lately. What's up? 5. When did you lose your watch? 6. Why do you need so much money? 7. Where are our children? 8. Why is there nobody at the office? 9. Why are the buses full of people? 10. When did you get acquainted with Sam?

228

to go shopping

ходити до магазину

to do **one's / the** shopping

робити покупки

to go fishing / skating / skiing /

іти на риболовлю / на ковзанку /

hunting / mushrooming

їздити на лижах / ходити по гриби

I usually do my shopping in the afternoon. ♦ In autumn my father used to go hunting. ♦ It's so nice to go shopping having lots of money.

Exercise 228. React to the following.

Model: Why have you quarreled with you husband? – He doesn't want to go shopping.

1. Why do you have bags full of food? 2. What will you do on Saturday? 3. What did your mother order you to do today? 4. Where are your parents

hurrying? **5.** Will you go to the skating-rink with me? **6.** Who are you buying this pair of skies for? **7.** Where is your elder brother? **8.** What do you usually do in summer at your granny's place? **9.** What do you do to get rid of stress? **10.** The meat is delicious. Who has hunted the deer?

229

to go **out / outside**

виходити з дому, **на вулицю**

to go **along** the street

йти вулицею

In cold weather mothers tell their children not to go out because they may catch a cold. ♦ I met Clyde a few days ago while going along the street.

Exercise 229. Translate it into English.

1. Сьогодні так мрячно на вулиці, що не хочеться виходити з дому. **2.** Коли ця пара йде вулицею, усі перехожі милуються нею. **3.** Моя сестра не вийде на вулицю без макіяжу. **4.** Світлана кудись поспішала з валізою, коли ми йшли вулицею. **5.** У мене висока температура, тому я мушу лежати в ліжку й не виходити з дому. **6.** Коли ми відвідували Лондон, нам подобалось ходити його вулицями. **7.** Останні кілька днів наш сусід не виходив на вулицю, і ми занепокоїлись. **8.** Цей багатій не ходить вулицею без охорони. **9.** Коли ми вийшли на вулицю, то побачили натовп біля воріт. **10.** Не виходь із дому, доки я тобі не зателефоную.

230

to hang smth. (hung, hung)

чіпляти, підвішувати щось

to hang smb. (**hanged, hanged**)

вішати, страчувати когось

I bought a beautiful picture and hung it in my room. ♦ They hanged the man for his terrible crimes.

Exercise 230. Translate it into English.

1. Валерія купила чудові штори й почепила їх на вікна. **2.** Цей сумно-звісний убивця був повішений. **3.** Почепіть картину над камином. **4.** Раніше вішали багато невинних людей. **5.** Він такий ледацюга, не може почепити годинника на стіну вже тиждень. **6.** Ця картина виглядатиме краще, коли висітиме у вітальні на стіні. **7.** У той час, як ми чіпляли гірлянди, батьки готували святкову вечерю. **8.** Мій син любить малювати і чіпляти свої шедеври на стіні. **9.** Почепи листок зі списком необхідних продуктів на холодильник. **10.** Хоч Мартін скоїв багато жахливих злочинів, його не стратили.

231

hard (*прикметник*) – важкий, суворий

hard (*прислівник*) – важко, старанно, сильно (*після дієслова*)

hardly (*прислівник*) – **ледве** (*перед смисловим дієсловом*)

My work on the farm was very hard. ♦ You must work hard at your English to enter the college. ♦ He was so tired that he could hardly walk.

Exercise 231. Fill in the gaps with *hard/hardly*,

1. The work of our grandparents on the farm was very . 2. The students of the foreign languages department must work at their pronunciation. 3. She was so ill that she could stand. 4. Mary is working at her French to enter the University. 5. The climate of Siberia is rather . 6. My friend was so happy that he could speak. 7. At first to drive a car is rather , but then it gets easier. 8. Jane was so upset that she listened to me. 9. Rita could walk when she came back home from work. 10. Breathing , she tried to save her friend.

232

to hear smth. / smb.

чути когось / щось

to listen to smb. / smth.

слухати когось / щось

I heard the pleasant sounds of music from the window. ♦ He was listening to the teacher at that time.

Exercise 232. Fill in the gaps with *to hear/to listen* in the necessary form.

1. I the violent sounds of a quarrel from the doorstep. 2. The child kept silent and the granny's fairy-tale. 3. Jack them approaching the house and disappeared behind the door. 4. The story was so interesting that all the pupils it attentively. 5. He usually goes to the river to its calming whisper. 6. The cat the sounds of mice and got interested in them. 7. I that you were born on a train, weren't you? 8. In the evening I enjoy myself, the light music. 9. me, I don't want to do you any harm. 10. We can a lot of useful things on the BBC.

233

a **high** hill / mountain

високий пагорб / гора

a **tall** man / tree / house

високий чоловік / дерево / будинок

a **short** man / boy

невисокий чоловік / хлопець

Слово **tall** стосується об'єктів, висота яких значно перевищує їх ширину.

The Carpathians are not very high mountains. ♦ The tall tree cast a long shadow on the ground.

Exercise 233. Choose the correct word.

1. That (high, tall, short) mountain has been alluring him for a long time.
2. Our house is situated behind a (high, tall, short) hill.
3. This (high, tall, short) man is very talented.
4. My granny planted this (high, tall, short) tree when she was a little girl.
5. We are looking for a good, (high, tall, short) house in the country.
6. This man is so (high, tall, short) that he looks like a pupil.
7. Though Andrew isn't the smallest boy in the group, he is rather (high, tall, short).
8. This country is very picturesque; there are a lot of (high, tall, short) mountains there.
9. Our car couldn't climb that (high, tall, short) hill and a few men helped us.
10. The tree is very (high, tall, short), be careful not to fall off it.

234

to leave home (без прийменника) вийти з дому; залишити дім
to go out (of the house) вийти на вулицю

It was raining hard when I left home, so I took an umbrella with me.

◆ *He left home 20 years ago and hasn't written to us since.*

◆ *Mother told me not to go out if it rained.*

Exercise 234. Translate it into English.

1. Надворі вже сутеніло, коли ми вийшли з дому наших друзів.
2. Він залишив батьківське гніздо 10 років тому.
3. Женя отримав двійку, і батьки не дозволяють йому виходити на вулицю.
4. Коли я залишила дім, почалася злива.
5. Не випускай kota на вулицю, бо він утече.
6. Якщо ти не прибереш у своїй кімнаті, то на вулицю не вийдеш.
7. Вийшовши з дому, я згадала, що забула телефон.
8. Вийди на вулицю, тебе гукає твій товариш.
9. До того, як залишити дім, ми все прибрали.
10. Усі сусіди повиходили на вулицю, щоб попрощатися з нами.

235

to go to hospital лягати до лікарні (щоб лікуватись)
to go to the hospital йти до лікарні (як відвідувач)
to be in hospital лежати в лікарні (як хворий)
to work in / at a hospital працювати в лікарні
to be taken/admitted to hospital покласти, потрапити до лікарні

If you are seriously ill, you should go to hospital. ◆ I am going to the hospital to visit my brother. ◆ Olha won't come today, she is in hospital.

◆ *After the medical college he began to work at a hospital.*

◆ *I didn't know William had been taken to hospital.*

Exercise 235. 1. Fill in the gaps with prepositions.

1. The teacher won't come today, she has gone _ hospital. 2. Our groupmate is very ill and is _ hospital. 3. Mary is a doctor and works _ a hospital. 4. To work _ a hospital is very a difficult and nervous job. 5. The old woman was reluctant to go _ hospital. 6. Francis was the best student in her group and was offered a good job _ a private hospital. 7. When Terry was _ hospital all of us visited her and cheered her up. 8. In my childhood I dreamt of working _ a hospital and wearing a white uniform. 9. Before Sony went _ hospital, she had tried all the possible treatments. 10. The graduates of a medical college are made to work _ a hospital for 3 years.

Exercise 235.2. Your girl-friend has just returned from hospital where she spent three weeks. Find out how she got there and how she was treated.

236

how (прислівник)

як + прислівник / прикметник

what (займенник)

який + прикметник / іменник

How wonderfully Kate is singing! I enjoy it very much. ♦ How fine the weather was that day! ♦ What a good sportsman he is! ♦ What beautiful weather!

Exercise 236. Paraphrase the following statements, make them exclamatory beginning with how/what.

Model: The book is interesting – What an interesting book it is!

1. Jane is dancing best of all today. 2. I enjoy your singing very much. 3. The weather is brilliant this week. 4. Henry is so kind and careful to you. 5. Your advice is really sound. 6. The dress is so trim. 7. Your sister is quite eye-catching. 8. That man is rather a good artist. 9. Our son speaks Spanish fluently. 10. The landlord was so pleasant to us.

237

How long... ?

Як довго..?

How **much time**... ?

Скільки часу..?

How long will it take you to do this exercise? ♦ How much time did you stay there?

Exercise 237. Translate it into English.

1. Як довго ви ще будете пліткувати про подругу? 2. Скільки часу ви пробудете в селі в бабусі? 3. Як довго Віктор буде навчатися за кордоном? 4. Скільки часу вам потрібно, щоб відремонтувати машину? 5. Як довго ваша дочка займалася з репетитором? 6. Скільки часу наші сусіди будуть слухати вночі голосну музику? 7. Як довго ти перекла-

дав цей текст? **8.** Скільки часу ти прожила у Франції? **9.** Як довго вони грають у шахи? **10.** Скільки часу глядачі аплодували артистові?

238

to interest smb.	цікавити когось
to be interested in smb. / smth.	цікавитися кимось / чимось
to take an interest in smb. / smth.	(за) цікавитися кимось / чимось
to show / display (an) interest in smth.	виявляти інтерес до чогось
to lose interest in smb. / smth.	утратити інтерес до когось / чогось
to get interested in smb. / smth.	зацікавитися кимось / чимось

Your affairs don't interest me at all. ♦ I am interested in music.

♦ *Children display interest in computers.* ♦ *Martin took an interest in scientific reseach at college.* ♦ *Jimmy lost interest in the new toy.* ♦ *When did you first get interested in art?*

Exercise 238. React to the following statements, using the words from the list.

Model: You have so many discs. – I am interested in music.

1. I have come to you to speak about my problems. **2.** I saw Nick the other day, he was walking with another girl. **3.** Your child is so gifted. **4.** The Naumenkos have more than 10 ancient pictures at home. **5.** Our teacher likes collecting various stamps. **6.** Phil asked me to give him Inna's phone number. **7.** I have borrowed a lump sum of money and don't know how to pay it off. **8.** All the students of our group except Nina will study French next year. **9.** The headmaster of our school takes care of its development. **10.** You are looking at this photo too long.

239

to study at / to be at / to go to college / university / an institute	навчатися в коледжі / університеті / інституті
to enter an institute / (a) college / (a) university	вступити до інституту / коледжу / університету
to leave / finish / graduate from the institute / university / college	закінчити інститут / університет / коледж
a teacher training college	педагогічний коледж

Studying at a university isn't easy. ♦ *You should have a good knowledge to enter an institute.* ♦ *Most of us will work at a school after graduating from the teacher training university.*

Exercise 239. Ask questions to react to the following, using the words from the list.

Model: Ted is good at tennis. – Will he enter an institute or continue going in for sport?

1. Our niece has left school this year. 2. Since her childhood Cathrine has been dreaming of becoming an actress. 3. This boy failed an exam in History last week. 4. Jack is working at his Spanish with a tutor. 5. Mary goes to Kyiv every week. 6. My friend spends a lot of time in the library, studying. 7. Our groupmates are looking for a job with the help of the Internet. 8. Sydney is living in a hostel. 9. Financial and judicial colleges are in a great demand nowadays. 10. There is a good teacher training college in our town.

240

it's (з апострофом); **its** (без апострофа)

Слово **its** є присвійним відмінком особового займенника **it**, форма **it's** є скороченням від **it is**:

It's a big room. Its walls are yellow.

Exercise 240. Fill in the gaps with its/it's.

1. _ a big, five-storeyed building. 2. _ rather a good idea to go shopping with you. 3. The room was rather light, _ walls were yellow. 4. _ an interesting book by a well-known writer. 5. The book is expensive, _ cover is made of leather. 6. _ the first day of spring today. 7. The river was very clean. _ water sparkled in the sun. 8. _ our college. 9. Our house is new. _ rooms are large and comfortable. 10. _ too late, go home by bus.

241

last, last time, the last time – див. **first** (rule 220).

He visited me for the last time 3 years ago.

Exercise 241 = Exercise 220

242

to **lay** (laid, laid) smth. – класти; накривати, стелити (*перехідне дієслово, вимагає прямого додатка*)

to lay the table – накрити на стіл

to **lie** (lay, lain) – лежати (*неперехідне дієслово*) (**Participle I-lying**)

Ted laid his spoon on the table and stood up. ♦ Sam lay on the beach a long time yesterday.

Exercise 242. Choose a word from the brackets; put it in the correct form.

1. She (lay, lie) her book on the ground and went to the river. 2. Jan was (lay, lie) on the beach the whole day on Sunday. 3. Mother (lay, lie) the table and invited us to dinner. 4. We (lay, lie) the table with a new white tablecloth, waiting for guests. 5. Winter has (lay, lie) the ground with a beautiful carpet. 6. The teacher (lay, lie) his spectacles on the table and stood up. 7. Jack was (lay, lie) in bed the whole week. 8. They have bought a new expensive carpet and (lay, lie) it in the living room. 9. I'm looking for my record book, it was (lay, lie) on the bookshelf yesterday. 10. (lay, lie) your toys on the sand and go to eat ice-cream.

243

to learn (smth.)

вивчати, учити (щось)

to study (smth.)

вивчати, розглядати (щось)

to study at / in some place

навчатися десь

to teach (smb. smth.)

викладати; навчати когось чомусь

The book is about how children learn. ♦ We learn foreign languages at school. ♦ We are studying these facts. ♦ He studies well. ♦ She studies at college. ♦ She teaches at our local school. ♦ Mr Smith teaches us English.

Exercise 243. 1. Choose a word from the brackets; put it in the correct form.

1. My friend (learn, study, teach) Spanish at school. 2. The police are (learn, study, teach) this case. 3. My daughter (learn, study, teach) well. 4. Mary (learn, study, teach) at college. 5. Her mother(learn, study, teach) French at school. 6. It's never too late to (learn, study, teach). 7. (learn, study, teach) my little son to swim, please. 8. I'd like to(learn, study, teach) to drive a car. 9. Nick is eager to (learn, study, teach) at Oxford. 10. The doctor said that he would (learn, study, teach) the patient's history of illness.

Exercise 243.2. Imagine you've met your neighbour who has entered a university. Ask him questions about his choice, his plans for the future, his speciality.

244

to leave smb. alone

залишити наодинці; дати спокій

to be left alone

залишитися наодинці

I am so tired after the exam that I want everyone to leave me alone.

♦ *When the little girl was left alone, she was so scared that she began to cry.*

Exercise 244. Translate it into English.

1. Жертва злочину була такою знервованою, що її родичі попросили міліцію дати їй спокій. 2. Коли моя сестра не в настрої, краще залишити її наодинці. 3. Коли дитина залишилася сама в кімнаті, то почала плакати. 4. Я мрію, щоб мої батьки дали мені спокій. 5. Він украв годинник, коли всі вийшли й він залишивсь наодинці. 6. Емма розповіла мені свій секрет, коли ми залишились наодинці. 7. Коли вже гості підуть додому і я залишуся наодинці з подарунками? 8. Закохані зраділи, коли залишились наодинці. 9. Мати прийшла з роботи втомлена, і ми вирішили дати їй спокій. 10. Дайте спокій дитині й не чіпайте її іграшок.

245

to **leave** (left, left)

залишати, покидати, від'їжджати

to **live**

жити, мешкати

to leave some place

залишити, виїхати звідкілясь

to leave **for** some place

поїхати кудись

We are leaving Kyiv in a few days. ♦ He left Kyiv for his home town two months ago. ♦ She has left for London. ♦ Where does this man live?

Exercise 245. Fill in the gaps with *to leave/to live* in the proper form.

1. We are _ this country next week. 2. Here is the house, where we _. 3. She _ Lviv for her native village. 4. The neighbours _ their house without a word of goodbye. 5. My aunt informed us that they would _ for our place in a month. 6. Our guests have _ for Germany. 7. The Kovalenkos _ this flat 10 years ago. 8. My friend has _ for Germany and I miss her. 9. I'm afraid to _ my native land. 10. Everyone dreams of _for some exotic place during vacation.

246

lik(e)able

симпатичний

sympathetic

співчутливий (*такий, що співчуває*)

Susan is a sympathetic woman, she'll understand you. ♦ Fred was a lik(e)able fellow and girls often went to the pictures with him.

Exercise 246. React to the following statements, using the words from the list.

Model: Ann won't understand you. – Ann won't understand you, she isn't a sympathetic woman.

1. Girls are crazy about Fred. 2. Your mother will understand you. 3. The teacher was very kind. 4. I want to go to the pictures with Nancy. 5. The old

woman helped us a lot. **6.** Jack has failed the exam. **7.** This beggar is so lonely. **8.** The girl is breathtaking. **9.** The little kitten is homeless. **10.** Your elder brother is rather handsome.

247

to look at smb. / smth.	дивитись на когось / щось
to see smb. / smth.	бачити когось / щось
to watch smb. / smth. (<i>без прийменника!</i>)	спостерігати за кимось / чимось
to watch TV (television)	дивитись телевізор

When I opened the door, Jenny was looking at her mother sitting at the sofa.

◆ *She didn't see me enter the room.* ◆ *John looked out of the window and saw snow.*

Exercise 247. Fill in the gaps with *to look, to see, to watch* in the proper form.

- When I came into the room, they were _ at each other and keeping silent.
- My sister didn't _ me enter the room. **3.** Having closed the door, Jenny _ at her parents with guilt. **4.** We enjoyed ourselves, _ the animals fighting.
- He usually _ the latest news in the evening. **6.** Debora _ at her group mates with a condescending smile. **7.** I don't like your _ me working.
- Instead of _ TV you should get ready for your exams. **9.** _ the film, it's rather good. **10.** I haven't _ my sister for three years.

248

to look like smb. / smth.	бути схожим на когось / щось
to look after smb. / smth.	доглядати, піклуватись про когось / щось
to look for smb. / smth.	шукати когось / щось
to look around (smb.)	озиратись навкруги

Exercise 248. Fill in the gaps with *like, for, after, around*.

- This little boy looks very much _ his father. **2.** Betty is looking _ her old granny. **3.** My friend has graduated from the University and is looking _ a job. **4.** He didn't want to have witnesses to his crime and looked _.
- I'm looking _ my black cap, have you seen it? **6.** Please, look _ my luggage, I'll be back in a minute. **7.** The child lost her toy and looked _.
- You don't look _ your photo in the passport. **9.** Look _, there are a lot of people at the shore of the sea. **10.** Look _ a newspaper, it's somewhere in the room.

249

What's the matter?

У чому річ?

There is nothing the matter with me. Зі мною нічого не трапилось.

У стверджувальному реченні слово **matter** замінюється на слова **thing, point, fact, problem**: *The point is that...* - Річ у тому, що...

Уникайте типової помилки *The matter is that he was ill that day.

Exercise 249. Translate it into English.

1. – У чому річ? – Зі мною нічого не трапилось. 2. – У чому річ? – Річ у тому, що я забула вдома книгу. 3. – У чому річ? – Річ у тому, що мій шеф заборонив мені впускати незнайомих. 4. – У чому річ? – Річ у тому, що мама не дозволяє мені виходити на вулицю. 5. – У чому річ? – Річ у тому, що я захворів. 6. – У чому річ? – Річ у тому, що в мене скінчилися гроші. 7. – У чому річ? – Річ у тому, що в мене сьогодні екзамен. 8. – У чому річ? – Річ у тому, що в мене є два квитки до театру. 9. – У чому річ? – Річ у тому, що я проспала початок уроку. 10. – У чому річ? – Річ у тому, що я спізнилась на потяг.

250

may be (*окремо!*)

може бути

maybe (*прислівник*)

можливо, мабуть

'John is absent from school today. He may be ill'.

'Maybe, you are right. He felt bad yesterday'.

Exercise 250. Fill in the gaps with *may be/maybe*.

1. My friend _ ill. She is absent from classes today. 2. _ you are right. There is no use going there by bus. 3. The girl _ scared by the thunderstorm. 4. _, they will come tomorrow. 5. Sheila _ upset by your absence. 6. We will _ lend you some money. 7. Grace _ your contemporary. 8. _, our children have forgotten to close the door. 9. The teacher _ very angry with us. 10. _ you are mistaken.

251

near / nearby 1. (*прикметник*) близький; 2. (*прислівник*) поблизу

near (*прийменник*) - поблизу, біля

nearly (*прислівник*) - 1. майже 2. близько, приблизно

My friend lives in a near / nearby house. ♦ John stood quite near / nearby at that time. ♦ My aunt is nearly forty years old.

Exercise 251. Fill in the gaps with *near, nearby, nearly*.

1. Kelly lives in a _ village. 2. Jack sat quite _ at that time. 3. My mother is _ 50 years old. 4. Sam can sing _ the whole day. 5. We'll live _ the seaside. 6. These people are going to buy a _ house. 7. Tom knows _ 10 languages.

8. The thunderstorm has felled down a _ tree. 9. Gemmy is _ a graduate.
10. Henry must have heard everything, because he stood _ me.

252

to need smb. / smth. (без прийменника!)	потребувати, мати потребу
a (the) need for smth.	потреба у чомусь
to be in need of smth.	відчувати потребу в чомусь

I needed my elder brother to help me with my homework. ♦ Do you need a dictionary to translate this text? ♦ There is a great need for a book on this subject. ♦ He is in need of money.

Exercise 252. Fill in the gaps with "for" if necessary.

1. We have an urgent need _ a good specialist. 2. There is no need _ your going there. 3. My mother always needs _ my help, when she is doing the house. 4. Lucia has a great need _ money. 5. To bake a cake I need _ butter. 6. You don't need _ anyone to help you. 7. Jill said she would have a need _ my help. 8. John needed _ his friend to repair the bicycle. 9. The teacher said there was a real need _ a book on the subject. 10. I needed _ your advice to finish the book.

253

once - одного разу	once more - ще раз
one day - одного дня	once upon a time - колись

I have seen this strange old man only once. ♦ Once / one day we decided to find out where the man lived. ♦ The poem is hard to remember. Let's repeat it once more. ♦ Once upon a time there lived a king.

Exercise 253. React to the following statements, using the words from the list.

Model: How shall I begin my fairy-tale? – You will begin your fairy-tale with the words "Once upon a time..."

1. Have you seen that villain again? 2. Why have you moved to the country?
3. Can you repeat the telephone number? 4. When did the wizard live?
5. Will I meet this girl again? 6. Is the song hard to remember? 7. Have you cooked such a dish yet? 8. Did you talk to him over the phone? 9. When did the story happen? 10. How often did you travel by plane?

254

to operate on smb.	прооперувати когось
to perform / carry out an operation	робити операцію
to have / undergo an operation	бути прооперованим

Exercise 256. Fill in the gaps with *people/pupils/peoples*.

1. Many different _ live in the world. 2. The _ of our form are planting trees in the school garden. 3. On the 1st of May there were crowds of _ in the streets. 4. The _ are away on a holiday now. 5. This scientist has studied _ of Europe. 6. There were a lot of different _ at the party. 7. The people of this country are very friendly. 8. Americans are said to be funny _. 9. Brave and reserved _ work at the police station. 10. The _ of this form are very talented.

257

to pick smth.	зривати, збирати щось
to pick flowers / fruit / mushrooms	зривати квіти / фрукти / гриби
to pick up smth.	підняти, підібрати те, що впало
to pick up a coin / a handkerchief /
a book	підняти монету / хустинку / книгу
to pick up smb.	підвезти когось на автомашині

In autumn many people go to the woods to pick mushrooms. ♦ A man dropped a coin and the boy picked it up. ♦ On my way to the office I picked up a friend at a street corner.

Exercise 257. 1. Fill in the gaps with "up" where necessary.

1. In autumn we usually go to the forest to pick _ mushrooms. 2. The child dropped a toy and the girl picked it _. 3. The boss doesn't let me pick _ anybody in his car. 4. Jenny dropped her handkerchief and Michael picked it _. 5. I enjoy myself, picking _ flowers in the spring field. 6. There was a lot of fruit in my garden and we had to pick it _. 7. When I saw a book lying on the bench, I picked it _. 8. Sure thing, I would pick _ a wallet full of money. 9. Don't pick _ the fruit, it's not ripe. 10. My neighbor shouts at children who try to pick _ her flowers.

Exercise 257.2. Your groupmate's family lives in a village where you plan to spend your summer holidays. Ask him about the possibilities for a good rest there.

258

pleasure (іменник)	приємність, насолода
pleasant (прикметник)	приємний

At the party we got acquainted with a pleasant couple – Mr and Mrs Smith. ♦ It gave me real pleasure to watch this film. ♦ It's a pleasure to meet you.

Уникайте типових помилок *I'll do this work with real **pleasant**.
*I'll do it with **a great pleasure**.

Exercise 258. Choose the correct word from the brackets.

1. At the theatre I got acquainted with a (pleasant, pleasure) man. 2. It's a great (pleasant, pleasure) to bathe in such a clean river. 3. It gave me real (pleasant, pleasure) to meet my friend again. 4. The boy said he would paint the fence with great (pleasant, pleasure). 5. I heard such (pleasant, pleasure) music over the radio yesterday. 6. What a (pleasant, pleasure) voice! 7. Our neighbours, Mr. and Mrs. White are very (pleasant, pleasure). 8. It's a great (pleasant, pleasure) for me to play chess with you. 9. There is no such (pleasant, pleasure) in the world as to read an interesting book. 10. The colour of the wall-paper is rather (pleasant, pleasure).

259

to be popular **with / among** smb. бути популярним серед когось

to be a success **with** smb. мати успіх у когось

The singer is popular among people. ♦ The play was a success with the public.

Exercise 259. React to the following statements, using the words from the list.

Model: The book is sought after. – The book is very popular among the readership.

1. The singer is very illustrious. 2. Our boxer V. Klychko is loved by many people. 3. The song is in the 1st place of hit-parades. 4. Tim is sought after by girls. 5. Mark is a well-known writer. 6. The man is a profound professor. 7. The play was brilliant. 8. The film was breathtaking. 9. This actress is very beautiful. 10. The model is zooming up the status ladder.

260

practice - практика to **practise** ['præktɪs]- практикувати

advice - поради (*вжив. як одиница*) to **advise** smb. - радити комусь

Students of teacher training colleges have their teaching practice at schools. ♦ Mr Brown practises medicine. ♦ Your advice was very useful.

♦ I don't advise you to go there alone.

Exercise 260. Choose a word from the brackets; put it in the correct form.

1. In January we'll have our teaching (practice, practise) at schools. 2. Mr. Smith (practice, practise) medicine. 3. I need a piece of (advise, advice). 4. Sometimes it's very risky to (advise, advice) somebody something. 5. The doctor (advise, advice) me to give up smoking. 6. The students of our faculty should (practice, practise) their English every day. 7. Communicating with

Americans was a good (practice, practise) for us. **8.** Your sound (advise, advice) saved my life. **9.** (Practice, practise) playing the piano more to pass your exam. **10.** Do Ex. 10 to (practice, practise) the rule.

261

at present

зараз, у наш час

presently

незабаром, невдовзі, скоро

The problem of fighting world terrorism is very vital at present.

◆ *Robert sat still reading a letter. Presently he stood up and laughed.*

262

to pre'sent smb. with smth. – (по) дарувати комусь щось

to represent (smb. / smth.) – представляти (когось / щось)

I presented Kate with a book on her birthday. ◆ *The President represents our state abroad.*

Exercise 261, 262. Translate it into English.

1. Проблема наркоманії є актуальною зараз. **2.** Незабаром в університеті відкриється новий факультет. **3.** Я подарувала подрузі на день народження новий бестселлер С.Кінга. **4.** Марія представлятиме нашу школу на конференції. **5.** У наш час важко знайти людину, яка веде здоровий спосіб життя. **6.** Невдовзі наша сім'я поїде на відпочинок. **7.** Цей хлопець представляє Німеччину на чемпіонаті з волейболу. **8.** У нашого шефа в неділю ювілей, а ми не можемо вирішити, що йому подарувати. **9.** У наш час важко купити житло. **10.** Незабаром ми побачимо нове цікаве українське кіно.

263

to prepare **for** smth.

готуватись до чогось

preparation **for** smth.

підготовка до чогось

to **cook** meals / food / dinner

готувати страви / їжу / обід

Kate is busy preparing for tomorrow's exam. ◆ *Have you finished your*

preparation for the party? ◆ *Mother usually cooks a delicious dinner on Sundays.*

Exercise 263. React to the following statements, using the words from the list.

Model: You seem to be so busy these days. – I am preparing for my birthday party.

1. Your command of English is rather good. **2.** Nick and Megan are so busy these days. **3.** Our university is well known throughout the country. **4.** My

mother has gone to the shop to buy some food. **5.** The room is so nicely decorated. **6.** Our relatives will call on us today. **7.** Hanna has passed her exams successfully. **8.** Richard goes in for sport every day. **9.** In spring all people clean their houses. **10.** I have bought a new cookery book.

264

to rain **hard/ heavily**

heavy rain / snow

a **hard/ sharp/ severe** frost

to rain/ snow **heavily/ hard**

a **heavy/ light** rain

a **heavy/ light** snowfall

рясно дощити

великий, сильний дощ / сніг

сильний мороз

сильно дощити / сніжити

сильний / легкий дощ

сильний / легкий снігопад

It was raining hard at this time yesterday.

◆ *There was a heavy rain in this place last month.*

Exercise 264. Fill in the gaps with *heavy/hard*.

1. It was raining _ the whole week. **2.** The sky is overcast with clouds, it will rain _. **3.** Our weather forecast said that there would be no _ snow this winter. **4.** My granny can say when it will be raining _. **5.** There was a _ rain in this village. **6.** Later the snow became so _ that people couldn't open the doors in the morning. **7.** We listened to the weather forecast which predicted _ rain and stayed at home. **8.** The _ rain has soaked me through. **9.** The girl didn't take her umbrella with her and it was raining _. **10.** After _ snow it's good to go skiing.

265

a reason **for** smth.

a reason to do smth.

the reason **that...** / **why...**

for some reason

Але:

a cause **of** smth.

причина чогось

причина щось робити

причина, чому...

з якоїсь причини

причина чогось

What's the reason for your absence from classes? ◆ The reason why I was absent is that I was ill. ◆ Poor memory is the cause of her bad progress at school.

Exercise 265. Translate it into English.

1. Яка причина твого смутку? **2.** Чому (з якої причини) ти вкрав книгу нашого однокласника? **3.** Причина, через яку вона сказала неправду, нам не відома. **4.** З якоїсь причини двері магазину були зачинені. **5.** Причиною нашої суперечки була його собака. **6.** Чому ти не прийшов учора на

вечірку? **7.** Я загубив телефон, і це було причиною, чому я не телефонував. **8.** Складання екзамєну – гарна причина відсвяткувати. **9.** З якоїсь причини подруги не розмовляють. **10.** Причиною всіх моїх нещасть є моя балакучість.

266

to raise (raised, raised) smth.

піднімати щось

to rise (rose, risen) vi

підніматися, вставати

The boy raised his hand showing that he wanted to speak. ♦ The sun rose in the east. ♦ I rose from the chair.

Exercise 266. Choose a word from the brackets; put it in the correct form.

1. The pupil (to raise, rise) his hand showing that he wanted to answer. **2.** The sun (to raise, rise) early that day. **3.** The guests (to raise, rise) from their seats. **4.** Hearing the car approaching the house, I (to raise, rise) from the chair. **5.** Don't (to raise, rise) your hand, if you are not sure what to answer. **6.** Having heard such good news, Mary (to raise, rise) her head and smiled. **7.** We were lying in the sun, but when the strangers came we had to (to raise, rise). **8.** (to raise, rise) from this place, it has been occupied. **9.** The moon hadn't (to raise, rise) by the time we reached town. **10.** When the man (to raise, rise) to his feet, we saw that he was very tall.

267

to receive smb. / smth.

приймати когось; отримувати щось

to revise smth.

повторювати щось

We receive a lot of information by means of TV. ♦ Students are given five days for revising the material before an exam.

Exercise 267. Fill in the gaps with receive/revise in the correct form.

1. Nowadays people prefer to _ letters by means of a PC. **2.** _ the poem, you'll recite it today. **3.** She enjoyed _ guests. **4.** My boss _ a lot of mail every day. **5.** I haven't _ your present on my birthday. **6.** Julia was _ her grammar before a test. **7.** When I _ my first salary, I was very happy. **8.** You should have _ the new words more thoroughly. **9.** Let's do Exercise 15 to _ the rule. **10.** I'll give you some minutes to _ the text.

268

to **remember** smb. / smth.

пам'ятати когось / щось

to remember that...

пригадати, що...

to **remind** smb. that...

нагадати комусь, що...

to remind smb. of smth.
to **resemble** smb. / smth.

нагадати комусь про щось
бути схожим на когось / щось

The pupils remember this rule very well. ♦ In the street I suddenly remembered I had left my coat at home and hurried back to get it. ♦ I decided to remind him of his promise. ♦ The boy resembles his father.

Exercise 268. 1. Answer the following questions, using the words from the list.

Model: Does the son look like his father? – Yes, he resembles him.

1. Have you forgotten this song? **2.** Where are your suitcases? **3.** Why have you overslept? **4.** Did you forget your promise? **5.** Is she still skipping classes? **6.** Can you write your brother's address for me? **7.** Does he look like his mother? **8.** Is this town as large as ours? **9.** Can you live the camera behind? **10.** How did you learn the size of my foot?

Exercise 268.2. You wish to go to another country for your summer holidays. Make up a talk with a travel agent and find out about the cost, the time, the conditions of living in a hotel.

269

the rest of smb. / smth.
as for the rest,...

решта когось / чогось
щодо решти, то.. ,

Словосполучення зі словом "решта" узгоджується в числі з наступним іменником:

The rest of the papers are on the table. ♦ The rest of the vacation was rather dull. ♦ A few boys went to the park. As for the rest, they decided to go to the river and have a swim.

Exercise 269. Translate it into English.

1. Деякі люди загоряли, решта відпочивальників пішли обідати. **2.** Подивись, решта документів лежить у портфелі. **3.** Решта місяця була досить бурхливою. **4.** Кілька студентів брали участь у концерті, решта були глядачами. **5.** Завтра половина групи буде складати екзамен, щодо решти, то вони складають у понеділок. **6.** Ми з татом проведемо вихідні на природі, а щодо решти – вони готуються вступати до університету. **7.** Мені подарували годинник, решта переможців теж отримали цінні призи. **8.** Я представляла своє місто, решта учнів – різні міста та села України. **9.** Моя сестра сьогодні одягнена в святкову сукню, решта випускників теж дуже гарні. **10.** 10 чоловік поїхало до Львова автомобілем, решта вирішили їхати потягом.

270

to have a rest	відпочивати
to go for rest	їхати на відпочинок
to take a rest	перепочити

I usually go to the Crimea for rest in summer. ♦ After that hard work we decided to take a rest.

Exercise 270. React to the following statements, using the words from the list.

Model: I have got a bonus. – I have got a bonus and will go abroad to have some rest there.

1. The summer is so sultry this year.
2. I've been working hard this week.
3. Next week I'll have my vacation.
4. Irene has done a lot of work today.
5. The Nixons are packing things.
6. Jane has bought a ticket to Paris.
7. The Crimea is full of people in summer.
8. The children gathered a lot of fruit.
9. This cafe looks inviting.
10. The whole year I have been saving money for going abroad.

271

to speak	говорити, розмовляти; виступати
to talk	розмовляти, балакати
to say	сказати
to speak English / German	говорити англійською / німецькою
to speak English fluently	вільно говорити англійською
to speak slowly / fast / loud (ly)	говорити повільно / швидко / голосно
to say smth. (a word / a rule)	сказати щось (слово / правило)
to say to smb. + пряма мова; to say that + підрядне речення	
to tell smb. that + підрядне речення	сказати комусь, що... щось
to tell smb. smth. / smth. to smb.	розказати комусь щось
to tell smb. about smth.	сказати / розказати комусь про щось
to tell a story	розповідати історію
to tell the truth	говорити правду
to tell a lie / lies	брехати

The king said to the soldier: 'Take the painter to prison'. ♦ The king told the soldier to take the painter to prison. ♦ The soldier said that the man wanted to eat.

Уникайте помилок типу:

**My friend told about his summer adventures. ♦ *The teacher told that he had corrected our dictations.*

to the _ news over the radio. **9.** To be healthy we should go in for _ every day.
10. Watching _ events on TV is a very good way of spending time.

274

to be a success **with** smb.

мати успіх серед когось

to be a success **in** smth.

мати успіх у чомусь

to succeed **in** smth. / doing smth.

пощастити щось зробити

The new film was a success with young people. ♦ The new clerk was soon a success in his work. ♦ After a few attempts, I succeeded in starting the car.

Exercise 274. Fill in the gaps with prepositions.

1. The new girl was a success _ her groupmates. **2.** This bright worker was soon a success _ his career. **3.** After a string of failures, Jane succeeded _ marrying a good man. **4.** This public figure is a success _ his colleagues. **5.** The girl is very talented and will have a great success _ acting. **6.** Having waited for an hour, I succeeded _ hitching a lift. **7.** At school Bill was a success _ football. **8.** A lot of young people dream of being a success _ their contemporaries. **9.** Jill is a very hardworking girl and wants to have a success _ studying. **10.** After several months of looking for a job, Mary succeeded _ finding a well-paid one.

275

than (сполучник) – ніж (вживається при порівнянні)

then (прислівник) – тоді, потім

John is taller than Robert. ♦ I got up at 7 yesterday. Then I opened the window and began to do my morning exercises.

Exercise 275. Fill in the gaps with *than/then*.

1. Richard is cleverer _ Nick. **2.** I went to the railway station, _ I called my mother. **3.** First think, _ speak. **4.** This car looks older _ that one. **5.** At first it was difficult to speak French, _ I learnt to. **6.** This train goes faster _ the 5 o'clock train. **7.** First I opened the door _ I heard their voices. **8.** We wanted to go to the theatre, but _ changed our minds and stayed at home. **9.** Your brother is older _ mine. **10.** Your group is more united _ ours.

276

true (прикметник) – правдивий, вірний, правильний

the truth (іменник) – правда

We wanted the true information about the accident. ♦ Sam was an honest man and always told the truth.

Зверніть увагу на вживання означеного артикля перед іменником **truth** і на переклад слова "правда?" у розділових запитаннях:

You are busy, aren't you? ♦ He won't go there tomorrow, will he? etc.

Exercise 276. Fill in the gaps with true/the truth.

1. The newscaster wanted _ information from the place of accident.
2. _ is always bitter to hear.
3. The witnesses swear on the Bible to tell only _.
4. There were only 2 _ answers out of 10 in your test.
5. When we found out _, all of us were disappointed.
6. The main character of the play "Dangerous Corner" wasn't prepared to face _.
7. We didn't believe that those coins were real, but it was _.
8. Friends should always tell each other _.
9. The events, described in the book are _.
10. All I need is your _ answer.

277

the town of Nizhyn

місто Ніжин

to be in town

бути в місті

to stay in town

залишатись у місті

to leave town

виїжджати з міста

the village of Petrivka

село Петрівка

The town of Chernihiv is situated on the Desna river. ♦ My uncle usually stays in town at the weekend.

Exercise 277. Translate it into English.

1. Місто Ніжин дуже давнє й має цікаву історію.
2. Ми були в місті, коли це трапилось.
3. Залишайтеся в місті, доки я не приїду за вами машиною.
4. Назва міста Києва походить від імені трьох братів-засновників.
5. Міліція заборонила Сашкові виїжджати з міста.
6. Село Крути стало відомим усій країні після трагічної битви.
7. Його родичі жили в селі Малинівці.
8. Незабаром ми поїдемо до міста Кам'янець-Подільського.
9. У неділю вранці ми виїдемо з міста й приїдемо до тітки пізно ввечері.
10. Цього літа ми залишились у місті.

278

on / aboard a train

у поїзді

in a bus

в автобусі

to go by train / bus / car

їхати поїздом / автобусом / авто

to ride a bus / in a bus

їхати автобусом / в автобусі

On a train to Liverpool Fred met an old friend of his. ♦ This story happened to me in a bus. ♦ We often prefer to travel long distances by train.

♦ In Britain schoolchildren ride to school in a bus.

Exercise 278. Fill in the gaps with prepositions.

1. _ the train to Lviv Tina met a new friend.
2. My wallet was stolen _ a bus.
3. We've decided to go to the seaside _ train.
4. Travelling _ car is the most comfortable way of travelling.
5. We'll go on an excursion _ bus

tomorrow. **6.** My brother is a driver, he drives _ a bus. **7.** I hate the idea of driving _ a bus. **8.** Half of her life she has spent _ a train. **9.** She has to commute to work _ train every day. **10.** I was in a hurry and decided to go _ car.

279

as usual = usually
more than **usual**

звичайно, зазвичай
більше, ніж звичайно

As usual, it takes me 20 minutes to get to my office. ♦ Jack usually wakes up late on Sunday. ♦ I have been working more than usual today.

280

to go for a **walk**
to go to **work**

іти на прогулянку
іти на роботу

I went for a walk in the evening yesterday. ♦ He will soon leave school and go to work.

Exercise 279, 280. Translate it into English.

1. Зазвичай мені потрібно півгодини, щоб дістатися до університету. **2.** Ми звичайно ходимо до магазинів щотижня. **3.** Цього року дощів було більше, ніж звичайно. **4.** Зазвичай ми святкуємо день народження в ресторані. **5.** До того, як піти на прогулянку з собакою, я прибрала квартиру. **6.** Приємно, коли тобі платять більше, ніж звичайно. **7.** Уся сім'я з нетерпінням чекала, коли Микола піде на роботу. **8.** Після роботи він, бувало, ходив на прогулянку до парку. **9.** Цього разу бос хвалив працівників навіть більше, ніж звичайно. **10.** Мені набридло вчитися, я хочу піти на роботу.

281

were - були (*минулий час від дієслова to be*)

where - де; куди (*прислівник, сполучний прислівник*)

They were in Lutsk last week. ♦ We were there last year. ♦ Where did you see him? ♦ Where were you yesterday? ♦ I don't know where he lives.

Exercise 281. Translate it into English.

1. Коли цей хлопець успішно склав вступні іспити, ми були здивовані. **2.** Багатші брати соромились бідного та не спілкувалися з ним. **3.** Батьки були сердиті на Юлю за те, що вона не вступила до коледжу. **4.** Куди ти поспішаєш? **5.** Де ти зустрівся з Робертом? **6.** Його родичі проти того, щоб він їхав у відрядження в місія, де точаться бої. **7.** Чому вас учора не було в кіно? **8.** Де були ваші друзі в той час, як ви загоряли? **9.** Вони були в Лондоні минулого року. **10.** Ми шкодували, що не забрали прибудне цуценя додому.

ЧАСТИНА II

I. ПРИЙМЕННИКИ

282. Запам'ятайте, які прийменники вживаються в наступних виразах:	
to buy smth. from smb.	купувати щось у когось
a child by smb.	дитина від когось
to complain of / about smth. to smb.	скаржитись комусь на щось
to do smth. to the music	робити щось під музику
to go down the hill	спускатися з гори
to be glad about / of / with smth. / for smb.	бути радим з чогось / за когось
to feel guilty about smth. / doing smth.	почуватися винним через щось
to give birth to smb.	народити когось
to be happy about / with smth. / for smb.	бути щасливим з чогось / за когось
to hear smth. on / over the radio / on the BBC	почути щось по радіо / по Бі-Бі-Сі
information about / on smb. / smth.	інформація про когось / щось
to move to some place	переїхати кудись
to prescribe smth. to smb. for some disease	приписати щось комусь від якоїсь хвороби
to speak on TV / on / over the radio / on / over the telephone	виступати по телебаченню / по радіо / розмовляти по телефону
to be sad about smth.	сумувати через щось
to subscribe to smth.	передплатити щось
to sympathise with smb. in smth.	співчувати комусь у чомусь
a visitor to some place	відвідувач якогось місця
at the weekend	у вихідні
at the New Year	на Новий рік
at that time	у той час
BUT: that time	того разу
to be cruel / good / kind / pleasant / polite / rude / sympathetic / (un)fair / (un)grateful / (un)just to smb.	бути жорстоким / хорошим / добрим / присмним / ввічливим / грубим / співчутливим / (не)справедливим / (не)вдячним щодо когось
to close one's eyes to smth.	заплющити очі на щось
to raise one's voice to smb.	підвищувати голос на когось
to be annoyed / cross /	бути роздратованим / сердитим

disappointed / furious /
honest / patient / strict **with** smb.

to hope **for** smth.
a hope **for** smb., **of/for** smth.
to be characteristic / typical **of** smb./
smth.

розчарованим / розгніваним /
чесним / терплячим / суворим
щодо когось
сподіватися на щось
надія на когось / щось
бути характерним / типовим для
когось / чогось

Exercise 282.1. Revise the prepositional phrases from *a child by smb.* up to *information about/on smb./smth.* and fill in the gaps with the corresponding preposition.

1. Mr. Baker is angry because his daughter has a child __ a prisoner. 2. The Sourballs are always complaining __ something to others. 3. Sally likes to do her room __ the music. 4. Hearing the information __ that accident the friends grew silent. 5. Words fail me, I am so happy __ you! 6. Watch your mouth! I don't feel guilty __ your poor results. 7. 'It's now or never,' she thought going __ the hill at high speed. 8. After giving birth __ her child, Roberta felt triumphant. 9. We heard __ the radio that due to the latest recession a lot of people would suffer. 10. The day they met each other was like a dream come true and everybody was glad __ it.

Exercise 282.2. Revise the prepositional phrases from *to move to some place* up to *at that time* and fill in the gaps with the corresponding preposition.

1. __ that time I thought that life was dog-eat-dog. 2. Robert and William are going hitch-hiking __ the weekend. 3. For many years James has been subscribing __ the same newspaper. 4. Our life has dramatically changed since these hotheads moved __ the village. 5. My mother is a has-been and my friends sympathize __ me __ this. 6. Sometimes doctors prescribe wrong medicine __ their patients __ this or that disease. 7. Alexander is a frequent visitor __ Greece; he is interested in this culture. 8. My former groupmate, Diana, is a celebrity now and often speaks __ TV. 9. __ the New Year we wore masks and fancy dresses. 10. Everyone almost fell off his chair and was sad __ the delay of the train.

Exercise 282.3. Revise the prepositional phrases from *that time* up to *to be strict with somebody* and fill in the gaps with the corresponding preposition if required.

1. Tina and Joy had always been close friends, but __ that time they argued angrily. 2. Some people prefer to close their eyes __ something they can't change. 3. Notwithstanding all the efforts Andrew was disappointed _ his achievement. 4. Don't raise your voice __ the child, you'll hurt her psyche.

5. Every time Pete sees this flamboyant doll, Tim's secretary, he is very annoyed ___ her. 6. None understood why the dean should be so furious ___ the student. 7. Children will be children, mums shouldn't expect them to be grateful ___ them. 8. Sheila has married a dark horse and her friends were sympathetic ___ her. 9. Though at the beginning the teacher seemed to be cruel ___ students and demanded much, at the end they appreciated it. 10. Life compels us to be patient ___ the surrounding people.

Revision Exercise on Rule 282.

Make up a talk between a special correspondent of the weekly 'Family' with the mother of a large family about the distribution of duties in their household.

283. У наступних виразах зміна прийменника пов'язана зі зміною значення:

at the beginning of smth. на початку чогось (*книги, уроку тощо*)

in the beginning спочатку, відразу

This character appears at the beginning of the book. ♦ *Let's do some easy work in the beginning.*

to compare smb. / smth. **to** smb. порівнювати, уподібнювати
/ smth.

to compare smb. / smth. **with** smb. порівнювати, щоб знайти спільне,
/smth. відмінне

She compared the child to a noisy monkey. ♦ *Having compared the new dictionary with the old one, he found the new one more helpful.*

to consist **of** smb. / smth. складатися з чогось / когось

to consist **in** smth./doing smth. полягати в чомусь / у тому, що...

Their family consisted of 3 members. ♦ *Your mistake consisted in speaking to him in public.*

in the corner (of a room, box, yard) у кутку (кімнати, коробки, двору)

at / on the corner of a street на розі вулиці

around the corner (of a street) за рогом (вулиці)

Jim was standing in the corner of the school yard, afraid to move.

♦ *There will be a new bookstall at the corner of Green Street.*

♦ *The car disappeared around the corner.*

to be covered **in** smth. бути вкритим, заплямованим чимось

to be covered **with** smth. бути накритим (зверху) чимось

The tablecloth was covered in wine. ♦ *The table was covered with a new tablecloth.*

to interfere in smth.	втручатися в щось
to interfere with smb. / smth.	заважати комусь / чомусь
<i>I hate it when you interfere in my affairs. ♦ The loud noise interfered with my work.</i>	
to die of smth.	померти від хвороби чи переживання
to die from smth.	померти внаслідок травм, пошкоджень
<i>The old man died of pneumonia. ♦ Max met with an accident and died from wounds.</i>	
to make smth. from smth.	робити, створювати щось. (використовуючи як сировину, повністю змінюючи щось)
to make smth. of smth.	робити, створювати щось (шляхом обробки, зміни форми)
<i>Irish stew is made from meat, onions and potatoes. ♦ The statue is made of bronze.</i>	
to part from smb.	розлучатися з кимось
to part with smth.	розлучатися з чимось
<i>The children were parted from their parents. ♦ It's so hard for me to part with my dream.</i>	
to point to smb. / smth.	вказувати на когось / щось (рукою тощо)
to point smth. at smb. / smth.	цілити в когось / щось (з рушниці)
to point out smth./ that + підрядне речення	відмічати, підкреслювати, виділяти
<i>The guide pointed to the ancient church. ♦ The hunter pointed his rifle at the bear and shot. ♦ The teacher pointed out the difficult parts in the material.</i>	
to be sure about smth.	бути впевненим щодо чогось
to be sure of smb./smth.	бути впевненим у комусь / чомусь
<i>The student was sure about the correctness of his answer. ♦ The coach was sure of his team's victory.</i>	
in time	непізно, досить рано
on time	вчасно, точно за розкладом
<i>Make sure you arrive in time to see the beginning of the film. ♦ The train arrived at 8; it was exactly on time.</i>	
to be tired of smth. / doing smth.	утомлюватись від чогось, що набридло
to be tired from smth. / doing smth.	утомлюватись від якоїсь діяльності
<i>They were tired of arguing and decided to stop it. ♦ As I was tired from playing tennis, I decided to take a rest.</i>	
at the top of smth.	зверху чогось

on top	зверху, на вершині, нагорі
at the top / bottom of the page	зверху / знизу сторінки
<i>Exercise 6 is at the top of page 13. ♦ The cat was sitting near a tall fence, another was sitting on top.</i>	
to touch smth. (без прийменника)	доторкнутись до чогось рукою, тілом
to touch on / upon smth.	торкатися, зачіпати якусь тему
<i>The boy touched the hot iron and screamed. ♦ I wouldn't like to touch upon this subject.</i>	
to treat smb. in some way	ставитись до когось, поводитися з кимось якимось чином
to treat smb. for smth.	лікувати когось від чогось
to treat smb. to smth.	пригощати когось чимось
<i>The old professor treated me very politely. ♦ Who has been treating you for this disease? ♦ Susan treated her guests to sweets and fruit.</i>	

Exercise 283.1. React to the following questions, choosing the correct preposition.

Model: Why do you start classes with mouth gymnastics? (спочатку) – In the beginning students should adjust their speech organs to the English sounds.

1. Why do you start your lesson with the test? (на початку).
2. Why do you have hard feelings concerning George? (уподоблювати).
3. What can be the reason for your falling flat? (полягати у чомусь).
4. Where can I find any Turkish restaurant here? (на розі вулиці).
5. Do you have a chic-looking dress? (бути заплямованим).
6. Why is Ann holding against her mother? (втручати-ся).
7. Which of the sportsmen would you like to speak about? (померти в результаті травм).
8. What is your best dish? (робити щось, використовуючи як сировину, повністю змінюючи щось).
9. Where is your neighbour's husband? (розлучатись).
10. Why have you rendered the article so quickly? (виділяти, підкреслювати).

Exercise 283.2. Fill in the prepositions if required.

Once there lived a girl, who was always ___time everywhere she was invited to. Correspondingly, she was treated by people ___ a good way: everyone was sure ___ her and liked her. But one wonderful, amazing summer day, when she was on her way to her best friend's party, she turned out to be the heroine of an unbelievable event. Just when she had to pass a huge hill, ___ top of it Ann (that was her name) saw a nice flower. Suddenly Ann was struck with a blazing desire to touch ___ it. In a few seconds the girl felt very tired ___ the walk and fell asleep. When she woke up, Ann changed a lot.

The worst thing was that Ann got tired __ being an archetypal girl! She began to hate coming everywhere __ time, she couldn't even come __time! All the citizens of the town were touched __ the story, but none could understand what had happened to Ann. She became a completely different person: naughty, cunning. __ top of that, she was sure __ the correctness of her behaviour and couldn't even think that it was wrong. Long days passed and once a good white-bearded wizard from a far-away country came to their land to gather some herbs. He learnt about the event and cured the girl __ her mysterious illness, caused by the magic ill-mannered flower.

Revision Exercise on Rule 283.

Imagine you are a newspaper reporter. You are interviewing a famous writer trying to find out some episodes of his life that found reflection in his books.

II. ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЦІ

АРТИКЛЬ

284. Іменник **permission** звичайно вживається без артикля:

He asked the teacher for permission to stay away from classes.

285. Артикль перед словом **number** змінює його значення й вимагає різного узгодження з дієсловом-присудком. **The number** означає "кількість, число", при цьому присудок стоїть в однині, **a number** означає "декілька" і вимагає присудка у множині:

The number of plays is growing. ♦ A number of plays were staged at the theatre last year.

286. У присвійній конструкції артикль стосується іменника у присвійному відмінку, тому перед **множиною** такого іменника неозначений артикль **не вживається**:

I am rather tired after an hour's work. ♦ At the end of three days' journey they came to a village.

287. Артикль **не вживається** з іменником, перед яким стоїть власний іменник у присвійному відмінку:

Olha's next lesson was much better.

288. Незлічувані іменники **education, importance, knowledge** можуть вживатися з неозначеним артиклем, якщо їм передує прикметник, що вказує на тип освіти, важливості, знань:

Knowledge is a useful thing. ♦ I have a good knowledge of English.

289. Прикметнику **wrong** із наступним іменником звичайно передує означений артикль:

I am afraid I've come at the wrong time.

Exercise 284–289. Choose the article from the brackets (__, a, the, an).

1. __ number of British emigrants is growing. 2. I'm afraid it is not __ day's walk. 3. Daniel's __ future wife is an aspiring person. 4. Judging from their faces, I've come at __ wrong time. 5. The Dean told us about __ huge importance of our work. 6. __ number of students become assistant office managers. 7. __ knowledge is a very expensive thing nowadays. 8. After __ six years' practice he became a splendid doctor. 9. Tom has __ good knowledge of computers. 10. Don't ask me for __ permission to stay away from classes!

ІМЕННИК

290. Іменники **authorities** *керівництво, влада* та **damage** *збитки, пошкодження* не збігаються у числі з їх українськими відповідниками:

The school authorities were ready for the beginning of a new school year.

◆ *The company's damage was immense.*

291. Деякі іменники вживаються з дієсловами як в однині, так і в множині (так звані *collective nouns*): **committee, company, family, government, jury**:

The committee were ready to sign the agreement. ◆ *The jury was unanimous in its verdict.*

Вони самі також можуть мати форму множини:

Many companies may go bankrupt in the crisis.

Слова **the majority, the public** мають лише форму однини, хоч і вживаються з дієсловом як в однині, так і в множині:

The public wants to know the truth. ◆ *The majority are opposed to the new law.*

Exercise 290–291. Put the verb in the correct form (plural or singular).

1. The jury (to be) accused of bribery. 2. The committee (to be) sure about the correctness of preventive measures. 3. The majority of bluecollars (to be) against being made redundant. 4. The airline's damage after the crash (to be) immense. 5. Only once the family (to be) together to celebrate Thanksgiving Day. 6. The government (to be) ready to prevent terror acts. 7. The country's authorities (to be) responsible for the economic recession. 8. The public (to be) against immigration. 9. The company (to be) under the pressure of new technologies. 10. The majority of people (to be) against drinking water unboiled.

292. Деякі іменники (**glass, iron, ice**) є злічуваними, коли називають предмет, зроблений із якогось матеріалу, але незлічуваними, коли стосуються самого матеріалу.

Glass is made from sand and lime. ♦ Can you give me a glass of water?

♦ Ice flows. ♦ Would you like an ice?

293. Якщо іменник після слова **most** стоїть у множині й без артикля, то йдеться про загальну ситуацію. Конкретний випадок позначається словом **most** із наступним прийменником **all** і артиклем **the**:

Most travellers are glad to be back home.

Більшість мандрівників радіють, коли повертаються додому.

Most of the travellers were glad to have a rest.

Більшість з мандрівників були раді перепочити.

Exercise 292–293. Choose the correct article (a, the, an, _).

1. ___ Iron is produced in this region. **2.** I'd like ___ glass of juice. **3.** Give me ___ iron, please, my dress is crumpled. **4.** ___ ice is just another state of water. **5.** May I put ___ ice in your drink? **6.** Most ___ tourists like this spa. **7.** Most of ___ tourists were exhausted by the famine. **8.** Most ___ computers have windows XP loaded on them. **9.** Most of ___ trains are ill-equipped in this country. **10.** Most ___ word puzzlers enjoy studying new dictionaries.

Revision Exercise on Rules 284–293.

Make up a dialogue between a young mother who wants to send her daughter to a kindergarten and her neighbour whose son already attends that kindergarten.

ПРИКМЕТНИК, ПРИСЛІВНИК

294. Запам'ятайте наступні часто вживані прикметники й прислівники, що збігаються за формою: **firm, first, hard, last, long, loud, quick, quiet, right, wide, wrong**:

The music was very loud. ♦ I asked the stranger to speak louder.

♦ This is the right answer. ♦ Put it right. – Скажіть це правильно.

Exercise 294. Translate the following sentences into English.

1. Каріна відповіла на всі питання екзаменаційної комісії правильно, адже готувалася до екзамену протягом року. **2.** Студент отримав нижчу оцінку, бо говорив не дуже голосно. **3.** Мій батько завжди крокує дуже широко, і мені важко йти поруч; здається, ніби я маленьке цуценятко. **4.** Хоча Леся працює дуже старанно, їй часто не щастить на іспитах;

можливо, їй слід бути більш упевненою в собі. **5.** Це правильний напрямок, якщо ти обереш його, то опинишся в нетрях міста. **6.** Не слід говорити занадто довго, бо це справляє погане враження. **7.** Я бігла швидко, бо мій товариш обіцяв підвезти мене до роботи, а в нього в останній момент зламалась машина. **8.** Наша команда приїхала останньою, бо тривалий час ми намагались знайти спонсора. **9.** Ти робиш вправу неправильно, будь уважнішою, інакше отримаєш догану. **10.** Тримай палицю міцніше, бо можеш загубити її під час бігу.

ЗАЙМЕННИК

295. Неозначений займенник **some** та його похідні вживаються:

а) у стверджувальних реченнях:

*I met **someone** you know yesterday;*

б) у питаннях, на які очікується стверджувальна відповідь:

*Was there **something** you wanted?*

в) у пропозиціях і проханнях:

*Would you like **something** to drink?*

Exercise 295. Explain the usage of the indefinite pronoun *some, something/someone.*

1. Is here something you want? **2.** I know someone who can help you. **3.** Would you like some water in your drink? **4.** Don't you need something to eat? **5.** Was there someone you liked at the theatre? **6.** Would you like to watch some films? **7.** Was there something you enjoyed at the party? **8.** Would you like some soup? **9.** Inna has some books you'll find interesting to read. **10.** Jack knows something, something very shocking.

296. Коли підметом у першій частині **розділового** запитання є займенники **anyone, anybody, no one, nobody, none, neither**, то в другій частині вживається особовий займенник у **множині**:

*No one will come to the party, will **they**?*

Exercise 296. React to the following statements as in the model.

Model: The show is like a hallucination. – No one enjoys it, do they?

1. These athletes are rather handsome and have lithe figures. **2.** Politicians who complain about the media are like sailors who complain about the sea (E. Powell). **3.** Dreams come true. **4.** Heroes are people who rise to the occasion and slip quietly away (Tom Brokaw). **5.** Education is more than filling a child with facts. It starts with posing questions (D. Max). **6.** An eye for an eye only leads to more blindness (M. Atwood). **7.** Women are often

awestruck by officers. **8.** Boys like to listen to tales of soldiering. **9.** Fashion is an obsession that never vanes. **10.** Steven Spielberg's films are really fascinating.

Revision Exercise on Rules 294–296.

Imagine you are a TV journalist who is doing a program about young people's activities. Take an interview from a girl you have seen in the park.

ДІЄСЛОВО

297. Після наступних дієслів прийменник **не вживається**. Відповідні українські слова беруть прийменниковий додаток (Див. тж. № 49): **to award smb. smth., to claim smth., to consult smb./smth., to divorce smb., to doubt smb./smth., to guess smth., to influence smb./smth., to jump smth., to mention smb./smth., to treat smb.**

The state awarded Mr. Wilson a medal. ♦ The public are claiming the truth.

♦ Have you consulted a dictionary?

♦ Johny wants to divorce his wife. ♦ We didn't doubt their honesty.

♦ I can't guess the right answer. ♦ Does weather influence your mood?

♦ Don't jump the fence! ♦ Now you mention it I understand it.

♦ Ukrainian people treat their guests well.

298. Після дієслів **to elect, to consider, to call** наступний іменник вживається **без слова as**:

We call him our teacher. ♦ He was elected president.

♦ They consider Robert a possible candidate.

Exercise 297–298. Translate the following from Ukrainian into English.

1. Не слід розмовляти з гостями через поріг, стався до них так, як би ти хотів, щоб ставились до тебе. **2.** Коли Лео згадав про стару легенду, нам усім стало моторошно. **3.** Шкода, що ти перестрибнув через паркан, не дочекавшись, доки я принесу драбину. **4.** Цей продавець часто чимсь роздратований, найменша дрібниця здатна вплинути на його настрої. **5.** Коли я вперше побачив Чарлі, то здогадався про його плани: вразити батька та отримати роботу з високим статусом. **6.** Собаку отруїли з метою пограбувати будинок, я в цьому не сумніваюсь. **7.** Чому до одруження деякі закохані чоловіки співають серенади, а після розлучення не витримують навіть присутності дружини? **8.** Це обурливо, що ти розтринькав кру-

гленьку суму, не порадившись зі мною. **9.** Джек знову й знову розповідав їй про свої пригоди, а вона вимагала продовження. **10.** Громада привітала кмітливих та підприємливих юнаків та нагородила їх цінними подарунками. **11.** До того, як Майкла обрали президентом, він вплинув на політичні погляди більшості мешканців свого району. **12.** Багато хто вважає Ніка людиною з енциклопедичними знаннями, і ніхто не здогадується про тяжку працю цього генія. **13.** Патріка всі звуть лицарем, бо він поводиться з дамами дуже благородно. **14.** Коли учні обрали старосту класу, вона нагадала про обов'язки кожного з них.

299. Зверніть увагу на моделі, у яких вживаються дієслова **to propose, to recommend, to suggest; to suggest / propose (that) smb. (should) do smth.; to suggest / propose / recommend (smb.'s) doing smth.**

У розмовній мові можливий вираз **to suggest (that) smb. does smth.** Вираз **to propose to do smth.** означає "збиратися щось робити":

I suggested we should see the new play. ♦ The chairman proposed opening the meeting. ♦ Father suggested his son took the job. ♦ They recommend you consult the dictionary. ♦ He proposed to speak at once.

Зверніть також увагу на те, що дієслово **to suggest** більш характерне для розмовного стилю, **to recommend** – для офіційного стилю.

Exercise 299. Continue the sentence as in the model.

Model: Kate suggested ... (reign of Queen Victoria). – Kate suggested that we should make a report about the reign of Queen Victoria.

1. The doctor proposes ... (to perform the operation). **2.** The Labour party recommends ... (new rights for blue collars). **3.** Napoleon suggested ... (occupation of Russia). **4.** Greeks proposed ... (development of sciences). **5.** William the Conqueror recommended ... (castle-building). **6.** The teacher suggested ... (etymology of the word). **7.** The police proposed ... (nicknames of criminals). **8.** The fisherman suggested ... (yacht journey). **9.** The duchess suggested ... (to play the piano). **10.** The mother proposed ... (pushchair).

300. Дієслово, що стоїть за відносним займенником у підрядному реченні, узгоджується в числі з **попереднім словом** у головному реченні:

*It is I who **am** wrong. ♦ It is they who **are** right.*

301. Після виразів **either...or** та **neither...nor** присудок узгоджується з **найближчим** підметом, при наявності структури **as well as** присудок узгоджується з **першим** підметом:

*Either you or I **am** wrong. ♦ Neither she nor her parents **are** here.*

♦ *The radio as well as newspapers **is** very important for us.*

302. Дієслово-зв'язка **to be** узгоджується з **підметом**:

The main problem was her children. ♦ Her children were the main problem.

303. Після слів **neither, either (of)** дієслово-присудок має форму **однини**, після **both (of) або both...and** дієслово стоїть у множині:

Neither of us is happy. ♦ I don't think either of the boys is sleeping.

♦ Both Nick and John are good pupils.

Exercise 300–303.1. Open the brackets, using the required form of the verb to be.

1. Bursts of temper as well as criticism (to be) not a sign of professionalism.
2. Neither of the chimpanzees (to be) as clever as a human being.
3. Both of the parents (to be) present.
4. Either Andrew or Peter (to be) a bachelor.
5. Both Daniella and Richard (to be) arriving on New Year's Eve.
6. Women as well as weather (to be) very changeable.
7. Neither gifts nor reproaches (to be) suitable here.
8. The greatest mistake (to be) their meetings.
9. Either of the actors (to be) proud to wear label clothes.
10. The children's letters (to be) their main work.

Exercise 300–303.2. Translate the following sentences into English.

1. Може, хтось із вас розумніший і зупинить усі суперечки, залишивши все так, як є?
2. Як Міссісіпі, так і Волга, Конго, Амазонка є найбільшими річками світу.
3. Ніхто з присутніх не усвідомлював, що це була пастка, яку вигадала господиня вечірки задовго до цього дня.
4. На мою думку, обидва конфлікти є досить тривіальними.
5. Іноді люди навіть не знають, що саме – мрії чи реальність – є для них життям.
6. Критики стверджують, що ані комедії, ані трагедії цього драматурга не заслуговують на схвалення.
7. Багато видатних людей, так само, як і стародавні мудреці, переконані, що справжня перемога – перемога над собою.
8. Головним джерелом прибутків держави були родючі землі Полісся.
9. Книги є найголовнішою одержимістю Пауло Коельйо.
10. Або дотепні жарти, або щедрість хазяїв є ознакою вдалого свята.

304. Якщо іменникова фраза означає час, міру, відстань, то вона звичайно узгоджується з дієсловом **в однині**, коли йдеться про єдине ціле:

Ten days is a long time. ♦ Here is 20 dollars. Is it enough for you?

Exercise 304. Put the verb to be in the correct form.

1. Here (to be) 15 hryvnyas, buy some food.
2. 40 meters (to be) not a long distance to walk.
3. Henry always says that 100 grams of wine (to be) like medicine for him.
4. When you are very ill even 2 meters (to be) a good deal of walk.
5. Twenty days (to be) a short moment for us that summer.
6. The man is

as greedy as Gobsek, even 10 hryvnyas (to be) a lump sum of money for him. **7.** 20 minutes (to be) like a long, boundless field of time when we waited for the results. **8.** 10 meters from the church to the car after the wedding (to be) the happiest road in their lives. **9.** Now even 100 dollars (to be) like a drop in the ocean. **10.** But this (to be) only \$ 60, it is not enough for our family.

305. Слово "вже" при перекладі речення у **Present Perfect Continuous** відповідає прислівнику **now**:

They've been working for two hours now.

Exercise 305. Translate the following into English (see also Rule 56).

1. Ти вже закінчила мити посуд? **2.** Хіба ти вже направила босу листа з проханням просування кар'єрними сходинками? **3.** Ці імігранти вже кілька днів роблять ремонт у будівлі, де нема ані води, ані світла. **4.** Спитай пілотів, чи вони вже посадили гелікоптер. **5.** Хіба Джиммі вже пристосувався до військової служби? **6.** Дитина вже пише літеру "А" протягом кількох хвилин, але це їй ніяк не вдається. **7.** Чи ви вже консультувались у вашого лікаря, які ліки приймати? **8.** Елізабет та Белла живуть вже кілька місяців у своєї подруги, десь у сільській місцевості. **9.** Хіба Джона вже відправили до колонії? **10.** Ваші гості вже викликали таксі чи вони поїдуть на автобусі?

306. Вирази **it/this/that is the first/second, etc. time** вимагають вживання перфектного часу. Однак вирази **for the first/second, etc. time** можуть вживатися з будь-якою часовою формою:

This is the first time I have met you.

When did you come to Paris for the first time?

Exercise 306. Answer the following questions as in the model.

Model: You look very unhappy, what's the reason? – Today is **the last time** I've visited the Uni.

1. Why are you so depressed today? **2.** Who is this girl you are talking to? **3.** When did you visit your parents? **4.** Why do you think Andrew lives in this street? **5.** Is it interesting for you to watch the film? **6.** Do you like San Francisco? **7.** Why do you think him to be a sponger? **8.** Who has told you so many details about the Civil War? **9.** Where did you get acquainted with the artist? **10.** Who is the person at the reception desk?

307. Слова **minute, moment, time** можуть вводити підрядні речення часу, тоді дієслово після них має форму **теперішнього часу** для позначення майбутньої дії:

I'll let you know the moment he comes from work.

Exercise 307. Put the verb in the correct tense form.

1. Irene will understand the truth the moment Eddy (to look) at her. 2. The fund-raising activities will be booming the moment these feature article (to be) published. 3. The police will cancel your license the time they (to find out) your criminal past. 4. Silvia will become suspicious the minute you (to lose) your temper. 5. Everyone will be pleased the moment Roy (to recite) a nursery rhyme. 6. Innete will not blush the minute Ann (to speak) about their money-making scheme. 7. Helen will not blame you or me the moment the firm (to hit) the skids. 8. Pete will look at Russel with admiration the moment she (to play) professionally. 9. The Blacksmiths will be treated better the time they (to give) a house-warming party lavishly. 10. The children will be in seventh heaven the minute they (to arrive) at the amusement ground.

308. У порівняльній конструкції типу **the more/the less** дієслово в першій частині стоїть у **теперішньому** часі:

The more you learn the more you will know.

Exercise 308. Put the verbs in the correct tense form.

1. The more we (to sleep) the less we (to live). 2. The more you (to go) in for sport the less you (to fall ill). 3. The less you (to see a doctor) the more (to feel good). 4. The more you (to eat) the less money you (to have). 5. The more you (to drink) the less you (think). 6. The more you (to play computer games) the less clever you (to be). 7. The more you (to speak) the more people (to laugh) at you. 8. The more languages you (to know) the more human you (to be). 9. The more countries you (to visit) the more you (to like) your land. 10. The more you (to smile) the less trouble you (to have).

309. Віддієслівний іменник вживається з **артиклем і прийменником**, герундій вживається **без артикля й прийменника**:

The writing of letters is a lost art. ♦ Writing letters is a lost art.

Exercise 309. Use the definite article and the preposition of if required.

1. In June students start the preparation for __ taking __ their state exams. 2. I prefer __ watching __ films on TV alone. 3. People say that __ doing __ morning Exercises is very useful for health. 4. Many students don't like __ keeping __ silence during their English classes. 5. __ Translating __ the text by computer will take you less time than __ using __ a dictionary. 6. __ meeting __ former graduates of the University will take place in July. 7. __ findings __ the outstanding scientists are global. 8. __ Finding __ your surname on the list turned out to be a problem, it was so unusual. 9. The government is aimed at __ raising __ living standards. 10. Tom is in the habit of __ sending __ a telegram if he arrives unexpectedly.

310. Для вказівки на те, що якась дія виконується для іншої особи, вживається вираз **to have smth done**:

I want to have my hair cut. – Я хочу постригтися.

She needs to have her shoes repaired. – Їй треба відремонтувати туфлі.

Exercise 310. React to the following statements as in the model.

Model: Why have you invited the carpenter? – Oh, I want *to have my roof repaired*.

1. Your granny has gone to the hairdresser's, hasn't she? **2.** I have lost the heels of my shoes. **3.** Our car won't move. **4.** Mike has a terrible toothache. **5.** The computer has got one of the viruses. **6.** The book is about to fall into pieces. **7.** The foot of the table is very shaky. **8.** The soil in the flower bed is too dry. **9.** The window in the kitchen is dirty. **10.** The tree in front of the house has many old branches.

311. Запам'ятайте граматичні конструкції, у яких вживаються дієслова **to order** "наказувати" і **to demand** "вимагати": **to order smb. to do smth.;** **to order that smth. (should) be done;** **to demand that smth. (should) be done:**

He ordered me to go out. ♦ *He ordered that the car should be repaired.*

♦ *I demand that the noise be stopped.*

Уникайте поширених помилок типу *He ordered to open the door*.

Фраза **to demand to do smth.** означає "хотіти щось зробити":

He demanded to see the director.

Exercise 311. Answer the following questions using to order, to demand.

Model: What are you writing? – The teacher demanded that our reports should be written by Monday.

1. Why are you hurrying to the chemist's shop? **2.** What did the teacher tell you after the class? **3.** Where is my favourite vase? **4.** Why is Nick working in the garden? **5.** What is Ned doing in the garage? **6.** Who has switched off the tape recorder? **7.** What flowers should I buy? **8.** How long will you be staying in Kharkiv? **9.** When do your children do their homework? **10.** Why don't Jack and Roy communicate with the children of illegal migrants?

Revision Exercise on Rules 297-311.

Tomorrow is your younger sister's first day of school. Discuss with your mother what the girl should wear and how she should behave.

III. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ

ТРУДНОЩІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПЕРЕКЛАДОМ ДЕЯКИХ СЛІВ І ВИРАЗІВ

312. Актуальна проблема

Ця часто вживана фраза перекладається як **a topical/vital problem**. Не слід при перекладі вживати слово **actual**, що означає "дійсний, справжній":

Unemployment is a topical problem for many countries.

◆ *Nobody knows the actual reason for the explosion.*

Exercise 312. Fill in the gaps with *actual/topical/vital*.

1. Choosing a sanatorium is a __ moment for our family. 2. Few of us knew the __ reason for Helen's behaviour. 3. The ban on casinos is a __ issue for many gamblers and the staff. 4. Only Ann saw the __ pusher of drugs in the slums. 5. Disagreement between Russia and Georgia was a __ problem during the summit. 6. None thinks during the times of recession about such __ things as the greenhouse effect. 7. The doctor said that my heart was good, but he had some suspicions concerning the __ condition of my health. 8. The strike and demonstration of lorry-drivers in the Crimea became a __ issue for the government. 9. The authorities wanted to hide the __ results of their innovation. 10. We wish the curriculum corresponded to the __ life needs.

313. Будь-який / рос. любой

any – будь-який (з трьох чи більше предметів або осіб):

There are a few books on the table, take any of them.

either – будь-який (з двох предметів чи осіб):

There were two people in the room. I could address either of them.

Exercise 313. Fill in the gaps with *any/either*.

1. There are several students in the hall, you can address __ of them. 2. Aunt Rosa grows flowers, you may visit her and buy __ of them. 3. Mary has two friends, she can address __ of them for help. 4. Jackyl and Hide are the same person, you can't like __ of them. 5. Poor kids are very violent, if you offend __ of them, they will retaliate. 6. All the miners were dirty, Emma couldn't recognize __ of them. 7. Ted has two funny little puppies, Kate may take __ of them. 8. The country has recently survived two conflicts between ethnic minorities, __ of them could have had devastating consequences. 9. Both brothers are computer nerds, __ of them can help you. 10. I saw many convicted prisoners in uniform, __ of them could be Tom.

314. Вибирати

to choose smth. (chose, chosen)

1. Вибирати щось (*коли вирішується, яку річ взяти*):

You may choose up to 5 library books.

2. Вибирати між двома речами:

She chose the red sweater rather than the blue one.

to select smth. – вибирати щось ретельно:

Our shop selects the best products.

to pick smth. – вибирати щось (*не задумуючись над вибором*):

She picked the examination card and looked at it.

Exercise 314. Fill in the gaps with *select/pick/choose*.

1. The teenager couldn't make up his mind whether to ___ the poster of The Queen or the Beatles.
2. Every time when I'm ___ something in the shops for a long time I buy a nasty thing.
3. You'd better ___ the original rather than this terrible fake.
4. Toby ___ the book from the shelf unwittingly and began to turn over the leaves.
5. The greengrocer usually ___ the best fruit and vegetables.
6. My granny has been ___ this sort of roses for many years.
7. We couldn't ___ between comedy and tragedy for our school concert.
8. It was very dark and scary, we couldn't ___ between two paths in the forest.
9. The visitor ___ one of the magazines from the table to kill the time.
10. The magazine promises \$100 for the witticisms of famous contemporary people, so I'm trying to ___ one of them to get the reward.

315. Відвідувати / рос. **посещать**

to go and see smb. – відвідувати когось:

I must go and see my sick friend tonight.

to visit smb. – відвідати когось на офіційному рівні, у зазначений час або через обов'язок:

Will you come and visit me at 5 p.m. tomorrow?

to go to some place – відвідувати регулярно (школу, університет тощо):

John goes to college every day.

to attend smth. – відвідувати регулярно, брати участь:

Students who don't attend classes regularly must produce an excuse.

316. Віддавати перевагу / рос. **предпочитать**

to prefer smth. to smth./to prefer doing smth. to doing smth. –

віддавати перевагу чомусь над чимось:

I prefer cinema to theatre.

◆ *He prefers skiing to skating.*

Exercise 315–316. Translate the following into English.

1. Цей студент юридичного коледжу регулярно бере участь у судових засіданнях, тому суперечка з ним може позбавити глузду навіть досвідченого юриста. 2. Ніхто не знає, хто з першокласних менеджерів відвідає наш семінар. 3. Для того, щоб досягти своєї мети й отримати прибуток, слід регулярно відвідувати університет. 4. Маргарет нещодавно повернулася з Бразилії, чому б нам не відвідати її? 5. Заголовки газет зараз рясніють застереженнями щодо наслідків відвідування психотренінгів. 6. Та невже все більше й більше людей віддають перевагу спілкуванню в Інтернеті над реальним відпочинком з друзями? 7. Можливо, Ірен часто відвідувала духовні зібрання, тому вирішила зайнятися добродійною діяльністю. 8. Наступного тижня генеральний директор відвідає нас, щоб обговорити економічний стан на підприємстві. 9. Не може бути, щоб він надав перевагу рятванню власної фірми над допомогою хворому другу. 10. Хоча Мей часто відвідує шикарні бутики, у неї немає часу, щоб зварити обід.

317. Глядачі / рос. зрителі

spectators – глядачі на спортивних змаганнях, святі тощо:

There were a lot of spectators at the hockey match.

an audience – глядачі в театрі, кінотеатрі тощо:

The play was a great success with the audience.

somebody in the audience – глядач у театрі, кінотеатрі:

Actors often like to look at somebody in the audience during a performance.

a (TV) viewer – телеглядач:

The viewers will see this program on Sunday.

Exercise 317. Match the beginning with the ending

1. Nowadays a lot of VTV programs	were thrown on the stage by the audience
2. During the Olympic Games in Moscow	cater for the needs of TV viewers with a low IQ
3. The actress looked curiously at	the teddy bear with balloons facinated all the spectators
4. The opinion poll showed	someone in the audience
5. The play was praised	an immense success of the soap opera with the viewers
6. For centuries there has been a steady growth of equipment	both by critics and the audience
7. In the nineties A. Kashpirovsky made	to attract audiences back to the theatre

8. The football team enjoyed the cheers	nearly every viewer sit in front of the TV
9. The first interactive TV shows	of the excited spectators
10. After the performance a lot of flowers	fooled a lot of money out of viewers

318. Грати / рос. играть

to play *vt* грати в якусь гру або на музичному інструменті:

to play chess/football/the piano/the violin;

to act *vt* грати (*про акторів*):

to act well/badly/in a film;

to play/act + ім'я персонажа:

to play/act Othello/Hamlet/Juliet;

to play a role грати роль, тж. *to act/play a part.*

She played the part of a witch in an amateur theatrical.

acting *n* гра акторів, акторська майстерність:

good/bad/unforgettable acting

Exercise 318. React to the following statements, making mini-dialogues.

Model: What is your dream? – You see, every male actor dreams of acting Hamlet.

- Do you know that Bruce Willis was a blue-collar guy with a stutter once?
- Why do many stars have some transient business?
- Who is this dashing girl beside Tom Hanks?
- What is your favourite occupation in the evening?
- Why do you want to fine your neighbours?
- Who is going to be Margarita in the famous play after M. Bulgakov?
- Is A. Domagarov the most highly paid actor in Russia?
- How do your children happen to know so many English words?
- What music do you listen to?
- What sport does your brother go in for?

319. Довго

Слово **long** звичайно вживається в питальних і заперечних реченнях, а також у стверджувальних, коли йому передує прислівник **too** або **enough**:

I stayed in the sun too long yesterday.

Вираз (**for**) **a long time** звичайно вживається у стверджувальних реченнях, якщо очікується позитивна відповідь на питання:

Have you been waiting a long time?

Слово *long* і вираз *a long time* у заперечних реченнях можуть приводити до різниці в значенні:

I haven't been here for a long time.

Я давно вже тут не був.

I haven't been here long.

Я тут недавно.

Exercise 319. Translate the following into English.

1. Хоч Тім живе в цьому блискучому маєтку колоніального стилю недавно, він здається справжнім ‘позолоченим’ молодим чоловіком. 2. Кажуть, що Демі Мур давно вже не знімалась у фільмах. 3. Ви вже давно передплатите цю бульварну газету? 4. Ми розмовляли з Карлом досить довго, щоб зрозуміти, що він дивовижний чоловік. 5. Кетрін сказала, що вже давно не ходила по магазинах. 6. Чи Сабріна танцює в групі підтримки вже довгий час? 7. Пліткують, що ця знаменитість занадто довго вживає заспокійливі пігулки. 8. Місцеві жителі кажуть, що цей мільйонер оселився тут недавно. 9. Так трапилось, що ми недавно зустрілися в одному з музеїв. 10. Пітер не може не знати, що людині, яка не досить довго вправлялась у стрільні з рушниці, важко влучити в ціль.

320. До якогось часу /рос. до якого-то времени

till/until до (вживається при вказівці на безперервну дію, що відбувається до якогось певного часу):

We danced till 3 o'clock in the morning.

by/by the time до, найпізніше до (називає той момент, до якого щось відбудеться):

We should reach the village by 5 o'clock.

by + вказівка на час або дату; **by the time** + підрядне речення:

We had finished supper by the time father got home from work.

Exercise 320. Fill in the gaps with till/until or by/by the time.

1. Nancy acted in many Hollywood blockbusters __ she grew old. 2. The toy-doll had been dancing __ the batteries needed recharging. 3. Andrew had been cutting the lawn __ the sun rose high. 4. Mathew had commuted to work every day __ the family moved to the metropolis. 5. Robert had taught me so much __ I entered the California Institute of Technology. 6. Children should come in to have supper __ 5. 7. Jane had become a physics junkie __ 2000. 8. The workers were doing the roof __ the evening. 9. The police had found the criminal __ 1990. 10. Irene will be rehearsing __ 6 today.

Revision Exercise on Rules 312–320.

Two theatre-goers are discussing the new production of the play ‘Romeo and Juliet’ of the local theatre and the acting of the main heroes.

321. Дрібниця / рос. пустяк

Це слово перекладається або іменником **a trifle**, або словосполученням **a trifling thing**, де слово **trifling** має функцію означення:

Peter presented his girlfriend with a few trifles which she appreciated very much. ♦ Don't worry about that episode! It's nothing but a trifling thing.

Уникайте типової помилки: *It was a trifle thing.

Exercise 321. React to the following questions using a trifle; a trifling thing.

Model: Why didn't you say you wanted lettuce and tomato in your hamburger? (to quarrel with the waitress) – I didn't want to quarrel with the waitress over such a trifle.

1. Why did the teacher put you a bad mark for the research paper? (a serious work that requires looking up a lot of information)
2. In what ways are schools in your country and schools in the US different? (address a teacher by his title and last name: Mrs. Ramirez, Prof. Walker)
3. What would happen in your country if students acted the way American students do? (to cheat on a test)
4. Do you always get ready for a test in English? (to get a bad mark)
5. Do you come to classes on time? (a little early)
6. Do you always raise your hand when you know the answer? (not to be in the mood)
7. Did you feel scared on parent-teacher conference day? (poor results)
8. Have you ever had any troubles with writing an essay? (decide on the main ideas)
9. Do you know how long the Mississippi River is? (look up in the encyclopedia)
10. Are you interested in getting high grades? (C is not acceptable)

322. Дуже / рос. очень

Якщо в англійській мові це слово поєднується з прикметником або дієприкметником минулого часу, близьким за значенням до прикметника, то воно перекладається як **very**: *very happy / upset / worried / bored*. Якщо далі стоїть дієприкметник минулого часу з яскраво вираженим пасивним значенням, то **дуже** слід перекладати як **greatly / much / very much**:

She is greatly admired by pupils. Учні в захопленні від неї.

Exercise 322. Fill in the gaps with very or greatly/much/very much.

1. Sometimes teachers are __ uncomfortable saying they don't know the answer to a question.
2. Students are __ encouraged to think for themselves after getting high grades.
3. The boy is __ interested in improving his work.
4. Henry was __ upset by the unfairly low mark on his paper.
5. The actor is __ worried that the script contains many spelling and grammar mistakes.
6. American teachers say new technologies are __ admired by students.
7. Some of us were __ bored by typical questioning techniques.
8. The visitors were __ respected by the local authorities.
9. Tom is __ appreciated by the colleagues for his skills to play "devil's advocate".
10. Robert was __ happy to get all the information from the girl using a variety of methods.

323. Жоден / рос. ни один из

neither of smb./smth. жоден з (*про двох осіб або два предмети*):
Peter and Jane have come to the exam. Neither of them is afraid of it.

none of smb./smth. жоден з (більше ніж про дві особи або два предмети):

There were 20 passengers on the bus. None of them was going to get off at the next stop.

Зверніть увагу, що після цих виразів дієслово-присудок стоїть в однині.

Exercise 323. Fill in the gaps with *neither/none of smb./smth.*

1. Ted and Kathy dress up to go out to dinner. ___ of them is happy about it.
2. Lisa, Bob and Jerry like going to the drive-in, an outdoor movie that you watch from your car. ___ of them wants to go to an indoor theatre.
3. Everyone kept silent. ___ of them wanted to hurt this person's feelings.
4. Zina doesn't go out. ___ of her mates asks her for a date.
5. Cynthia must baby-sit. ___ of her friends can help her.
6. Jeff and Robert have decided to spend Saturday evening together. ___ of them knows exactly what they will do.
7. Most people begin a conversation with small talk such as the weather. ___ of them wants to provoke some breakdown, touching on unpleasant topics.
8. Sarah and I have so many areas of mutual interest! ___ of us is ever bored or annoyed.
9. It is common to compliment one's date. ___ of you should keep it to yourself.
10. The salesperson offered me a nice jacket. ___ of us noticed a spot on it.

324. Забезпечувати / рос. обеспечивать

to provide for smb. забезпечувати когось: *to provide for smb.'s family* забезпечувати сім'ю:

John has recently married and now he is to provide for his family.

to provide smb. with smth. забезпечувати когось чимось:

I'll provide you with a good dictionary.

Exercise 324. React to the following questions using *to provide for somebody/to provide somebody with something.*

Model: Do you have singles bars or dating services? – There's no need. The Internet provides a lot of such services nowadays.

1. What do you think I should do when I go to your country?
2. Are there any customs that we should know before we get to the US?
3. How can we go to the movie in town, being in a village?
4. What would you do if you lost your wallet with cash?
5. Who uses the phone most in your family?
6. How do the students in your group get to the university?
7. How can Ann have so many stylish shoes?
8. What do the orphans do in your country in order to survive?
9. Illegal migrants and political refugees get help in your country, don't they?
10. Are the Internet services accessible to schoolchildren in the provinces?

325. Занадто / рос. слишком

При перекладі виразу "занадто + прикметник + іменник" слід вживати неозначений артикль перед іменником:

It was too difficult a task.

Exercise 325. Fill in the gaps with the correct article (a, the, an, –).

1. It was too fascinating __ walk.
2. __ walk before sleep is very useful.
3. Helen told me everything during __ walk.
4. Katrina was too devastating __ hurricane.
5. __ hurricane is too severe __ storm, often a tropical cyclone.
6. After __ last hurricane many years passed.
7. It is too expensive __ dress.
8. __ dress was really brand new.
9. George was too tricky __ man.
10. It was too risky __ dance.

326. Закінчитись

Зверніть увагу на вживання неозначеного артикля у виразі **to come to an end**:

At last our journey came to an end.

Exercise 326. Fill in the gaps with the correct article (a, the, an, –).

1. At last the most boring lesson in my life came to __ end.
2. At __ end of the book the main character asks Mary to go out with him.
3. Don't read the story from __ end.
4. No doubt, their relationship is coming to __ end.
5. Mr. Collins turned out to be a gentleman in __ end.
6. At __ end of the street we saw a small box with my address on it.
7. Finally all the troubles will come to __ end.
8. After long hours of threats, hysterical sobbing, painful talks she got her new fur coat and his tortures came to __ end.
9. When one's life comes to __ end you only begin to realize what we live for.
10. __ end of the film rocked the audience.

327. Земля

(the) earth / the Earth планета Земля або земля як протилежність небу:
The Earth rotates around the sun. ♦ The parachute floated gently to the earth.

♦ I am the happiest person on earth.

land 1. Поверхня землі на протилежність морю:

At last the sailors saw the land.

2. Місце, де люди живуть, вирощують продукти харчування:

They bought some land to grow wheat on it.

ground тверда поверхня під ногами:

The ground was wet after the rain.

floor підлога, поверхня під ногами всередині будівлі:

He came in and dropped the coat on the floor.

soil земля як родючий шар ґрунту:

Trees and plants grow on soil or earth.

Exercise 327. Say it in English.

1. Планета Земля, як свідчать учені-астрономи, за кілька років опиниться в небезпеці. 2. В ліюмінатор літака можна було побачити рельєф землі. 3. Колись селяни не мали власного шматка землі, кожен був на вагу золота. 4. "Земля!" – закричали врятовані пасажери й заплакали від щастя. 5. Діти завжди бігають босоніж по землі влітку в селі. 6. Будинок потребував негайного ремонту: вікна та підлога були непофарбовані, шпалери потріскалися та вкрилися плямами. 7. Ці родючі ґрунти є неабияким ласим шматком для іноземних інвесторів. 8. Листя повільно, ніби кружляючи в сумному осінньому вальсі, падало на землю. 9. Моя рідна земля, грудочку якої я зберігаю в скарбничці, ніби дає мені наснаги. 10. Дитина весело повзала по підлозі; маленький мандрівник відкривав для себе нові простори, до цього приховані колискою.

328. Звертатись до... / рос. **обращаться к...**

to address smb. (без прийменника) звертатися до когось:

*I addressed a policeman who stood at the crossroads
and asked him for help.*

to address oneself to smth. звертатися до чогось (в офіційній ситуації):

We must address ourselves to the problem of traffic jams.

to address smb. with smth. звернутися до когось із чимось:

John wanted to address the teacher with a request.

to refer to smth. звертатися до чогось:

When we can't understand a word, we can refer to a dictionary.

Exercise 328. Paraphrase the sentences using the phrases with *to address/to refer*.

1. I *asked* a passer-by *for help* when I needed to change a flat tyre. 2. The teacher *called on* the pupils to behave themselves. 3. The foreigner wanted *to plead* the Counsel *for help*. 4. We *used* some new web-services in order to find our relatives. 5. Ted *turned* to his parents to provide him with bed and board. 6. The migrants *appealed* for food *to* the natives. 7. In order to look up some more information, you can *use* Google, Yandex or Wikipedia. 8. Sometimes students *come up to* the Dean asking some private questions. 9. Don't *apply for* teller No. 2. 10. Can I *appeal to* your friend for interference in the problem?

329. Звинувачувати / рос. **обвинять**.

to accuse smb. of smth. звинувачувати когось на словах, часто безпідставно:

You accuse me of the crime I've never committed.

to charge smb. with smth. висувати комусь офіційне звинувачення:

The man was charged with robbery and put on trial.

to blame smb. for smth. звинувачувати, засуджувати (з погляду моралі):

You've got only yourself to blame for your mistakes.

Exercise 329. Say it in English.

1. Сусідки звинувачують Ольгу в тому, що вона отруїла Галиного собаку після того, як він подушив її курчат. **2.** Хлопцю було висунуте обвинувачення в ненавмисному вбивстві з терміном ув'язнення від шести до десяти років. **3.** Вчителі не можуть засуджувати своїх колег у присутності учнів. **4.** Не звинувачуй Петра в усіх своїх нещастях, у них винна лише ти сама. **5.** Перш ніж когось засуджувати, не гріши сам. **6.** Сьогодні Мироненку висунуть офіційне звинувачення в суді. **7.** Не слухай ці марні балачки, що сестри звинувачують тебе у хворобі матері. **8.** Діана різко заперечила матері, коли та спробувала засудити її поведінку. **9.** Нарешті гвалтівника спіймано й він отримає звинувачення у суді. **10.** Щоб когось звинуватити, потрібно мати докази та принаймі одного свідка.

330. Ліс

a forest великий лісовий масив:

Forests cover a large area in Siberia.

a wood/the woods невеликий ліс, гай:

We often go mushrooming to the woods.

Exercise 330. Fill in the gaps with forest/forests or wood/the woods.

1. The northern part of Ukraine is famous for its __. **2.** __ is a large wooded area having a thick growth of trees and plants. **3.** This land on the edge of a __ near our village belongs to my family. **4.** Robin Hood lived in Sherwood __. **5.** Ned was lost in the __ of Siberia. **6.** I like to go to the __ just for a walk, not only to bring home some food. **7.** Tourists are afraid of thick, dark __ in this region, where one can find thousands of snakes. **8.** The __ was awakening from its winter sleep and filling with a great mysterious air of spring. **9.** This hunter's house was at the edge of the __. **10.** Don't go to the __ without adults!

Revision Exercise on Rules 321–330.

Imagine you rent a room in a house. You want to move the furniture round to stick some pictures on the wall. Go and tell this to your landlady.

331. Малий

Слово **small** стосується розміру, величини якогось об'єкта: *a small house/yard/orchard/town* тощо. Слово **little** указує на почуття любові, ненависті, забави, особливо після прикметників тощо:

It was the ugliest little dog you ever saw.

Little також вживається перед власним іменем як зменшувальний компонент: *Little John, Little Susan* тощо.

Exercise 331. Fill in the gaps with *small* or *little*.

1. Nizhyn is a __ town, situated near the river Oster. 2. I dream of a __ orchard with exotic fruit trees and picturesque flowerbeds. 3. Though the yard was unusually __, the children enjoyed playing in it immensely. 4. This __ house will cost you a fortune. 5. __ Jack is the most disobedient little creature I have ever seen. 6. When this sweet-looking __ girl looked at me and smiled, I was mesmerized. 7. In my childhood one __ dog bit me so hard that I have a scar until now. 8. __ mouse, __ mouse, – where is your house? 9. __ John was the best friend of Robin Hood. 10. Both mother and daughter were named Veronica, so people addressed the girl as __ Nicky.

332. Місце / пос. место

Незлічувані іменники **space** та **room** позначають необмежений простір, який може бути зайнятий кимось/чимось:

The wardrobe occupies too much space/room.

Злічуваний іменник **space** позначає певне місце, де можна щось покласти, поставити:

There were no parking spaces left this morning.

Злічувані іменники **place** та **seat** означають конкретні місця для сидіння людей (у театрі, аудиторії тощо):

I'd like two seats for tonight's performance, please.

Exercise 332. Use the required word from the brackets.

1. The table occupied too much (space, seat, place, room). 2. Our neighbours always quarrel over the parking (space, seat, place, room). 3. Please, leave me some (space, seat, place, room) in the car. 4. Nick has got the best (space, seat, place, room) for the concert. 5. The pupil demanded that he should get a (space, seat, place, room) near the blackboard. 6. Look, there is dirt on your (space, seat, place, room). 7. There will be enough (space, seat, place, room) for everybody in this new two-storeyed house. 8. It seemed to me that I had no (space, seat, place, room) in my head for such trifling ideas. 9. There should be (space, seat, place, room) between the words. 10. The (space, seat, place, room) was so very uncomfortable, that Henry couldn't wait until the end of the meeting.

333. Набагато більше /менше

Many/far more + злічуваний іменник у множині: *far more cars*; **much more** + незлічуваний іменник: *much more traffic*; **far fewer** +

злічуваний іменник у множині: *far fewer mistakes*; **much less** + незлічуваний іменник: *much less time*.

Exercise 333. React to the following, using *many/far/much more or far/fewer/much less*.

Model: There are no parking spaces in the yard today!(cars) – Really, there are far more cars here than usual.

1. New technologies will help our firm to overcome recession (profits).
2. Our library is not so big as yours (books).
3. Nelly's test is very good (mistakes).
4. Ted finished his essay earlier than the rest of the class (time).
5. Nowadays it is very difficult to find a job with a high earning potential (unemployed people).
6. This summer all the rivers are shallower than usual (water).
7. Your basket is so light!(fruit).
8. The bus is so very overcrowded! (passengers).
9. Dan is said to have won a lump sum of money in the lottery (lottery tickets).
10. The newspaper is sought after (information).

334. Над

Можливі два варіанти перекладу: **above** і **over**. При цьому слід пам'ятати наступне:

1. Обидва слова вказують на положення вище від чогось:

They built a new room over/above the garage.

2. Слід вживати лише **over** при вказівці на рух з одного боку в інший:

They jumped over the fence.

3. **Over** також вживається, коли щось накривається іншим предметом:

He put a blanket over the sleeping child.

4. Обидва слова можуть означати "більше ніж". **Above** вживається щодо мінімального рівня або фіксованого пункту:

Temperature will not rise above zero tonight.

- Over** вживається з числами, при позначенні часу, грошей, віку:

He is over 50. ♦ It costs over \$100.

Exercise 334. Fill in the gaps with *above/over*.

1. To house a big family, they built a few more rooms ___ the first floor.
2. The cat was so scared by the dog, that he jumped ___ the car and ran away.
3. We put a new tablecloth ___ the table in the dining-room.
4. The temperature has risen ___ zero this week.
5. He is ___ 60, obviously, they are a mismatch.
6. Don't put a blanket ___ the child, it's too stuffy here.
7. Willey spent ___ an hour just to find out where Andrew lived.
8. When Luke finally found a tie that suited him, it cost ___ \$ 300.
9. Both pensioners saw strange objects ___ the house.
10. When we were children, we liked to jump ___ the streams of water in spring.

335. Наскільки я знаю тощо.

Наскільки я знаю/розумію/бачу: **as far as I know/understand/can see; from what I know/understand/can see.**

As far as I know, Peter has been taken ill today. ♦ From what I can see, you dislike this person.

Exercise 335. Answer the following questions, using the words given.

Model: How old is your native town? – As far as I know, it's over 1000 years old.

1. Who wrote "The Lord of the Flies"?
2. When was London founded?
3. Who was the author of the first book in Ukraine?
4. What are the wonders of the world?
5. What is the mystery of the Bermuda triangle?
5. Who was the inventor of the Internet?
6. What is the largest metropolis in the world?
7. Do you know what the longest river in Australia is?
8. How many words can a person know?
9. Who is the most beautiful person in the world?
10. When was Taras Shevchenko born?

336. Наступний, такий / рос. следующий.

Не плутайте два синонімічні вирази: **as follows/the following:**

My plan of action will be as follows: first, to see everything for myself, then to make a decision. ♦ The reason for his absence is the following: he's been ill with the flu these last two weeks.

Exercise 336. Fill in the gaps with as follows/the following.

1. Mary's plan of action was __: first to borrow some money, and then invest it in a profitable business.
2. The main idea of the book is __: God saves the life of a man who is about to commit suicide.
3. The perfect mind-set is __: first crystallize your goals, and then do everything possible to fulfill them.
4. The proof of his guilt is __: Sam saw him crossing the road at 2 p.m.
5. The reason for the panic was __: the animals deserted the island.
6. I appreciated Nick's plan, which was __: first Henry had to tell all the truth, and then he'd be acquitted.
7. The reason for making a mistake in the books was __: someone had changed a few figures promptly.
8. The director told us about innovations which were __: a dress code would be introduced for everybody.
9. The decision was __: to buy all the shares which cost over \$ 5.
10. The plan which I got in my dream was __: first to think up a money-making scheme and then get back all the family jewelry from the loan-shark.

337. На чийсь думку / рос. по чьему-то мнению

Не змішуйте прийменники у двох синонімічних виразах: **to smb.'s mind/in smb.'s opinion:**

To my mind, he is a very talented artist.

Exercise 337. Fill in the gaps with in/to.

1. ___ my mind, this book is worth reading. 2. ___ my opinion, it is better to stay in a big hotel. 3. ___ my mind, you shouldn't solve such a difficult problem in a hurry. 4. ___ my opinion, Jack will represent our group best of all. 5. ___ my mind, your participation in the conference was very active. 6. ___ my opinion, this famous pop star is losing her audience. 7. ___ my mind, she likes working with children. 8. ___ my opinion, this is the best answer today. 9. ___ my mind, it's better to go shopping in the afternoon. 10. ___ my opinion, it's good to revise grammar rules before every test.

338. Не бажати щось робити / рос. не желать делать что-то

Правильно вживайте слово **reluctant** (прикм.), що має негативне значення і не потребує після себе частки **not**:

Peter is reluctant to get up early on Sundays.

Його синонімом є вираз **to be unwilling to do smth.:**

Susan was unwilling to tell the truth.

339. Не можу не зробити щось

can't help doing smth./can't help but do smth.:

We couldn't help telling them the truth = We couldn't but tell them the truth.

Зверніть увагу на відсутність частки перед смисловим дієсловом у другому виразі.

340. Нічого іншого не залишається, як... / рос. ничего не остается, как...

При перекладі цієї фрази зверніть увагу на відсутність частки *to* перед другим дієсловом в інфінітиві: **nothing to do but do smth.:**

There was nothing to do for me but return home. ♦ We had nothing to do but stay at the hotel.

Exercise 338 –340. Say it in English.

1. Ти справді не бажаєш працювати перекладачем чи тобі не подобається лише фірма, у якій ти працюєш? 2. Сестра Мері не бажала їсти манну кашу. 3. Я не можу не захоплюватися музикою таких видатних композиторів, як Бах, Бетховен, Моцарт. 4. Свідок не могла не сказати правду, адже вона поклялась на Біблії. 5. Для нас не залишалось нічого іншого, як запросити Фреда та Таню до себе переночувати. 6. Мій друг не бажає вислуховувати справжні причини різних подій, довіряючись у всьому своїм псевдорадникам. 7. Студенти не могли не захоплюватись вимовою носіїв мови, котрі завітали до нас на заняття. 8. Лізі нічого іншого не залишалось зробити, як попрохати вибачення за те, чого вона ніколи не

говорила. **9.** Чому ти не бажаєш змінити свої погляди на освіту, це ж шанс для тебе піднятися суспільними щаблями? **10.** Щоразу, коли отримую заробітну плату, не можу не купити нову іграшку для сестри.

Revision Exercise on Rules 331-340.

Make up a dialogue in a clothes shop between the shop assistant and a customer who wants to buy clothes for his summer holiday at the seaside.

341. Пара

a pair of smth. одна пара (*взуття, шкарпеток тощо*):

I bought a nice pair of boots yesterday.

a couple чоловік і жінка, пара закоханих, подружжя: *a lovely/nice/devoted couple.*

a couple of smb./smth. пара, декілька, деяка кількість: *a couple of people/stamps/books/words.*

Але: **a pair** кумедна пара (*в іронічному значенні*):

What a strange pair they are!

a class пара (*урок або лекція*):

We had three classes yesterday.

Exercise 341. Fill in the gaps with a pair/a couple/a class.

1. I bought a chic ___ of shoes last week. **2.** Mary and George are a lovely ___!
3. Where is my ___ of stockings which I put on the chair yesterday? **4.** Since the day of their marriage they have never been a devoted ___. **5.** Lena saw a ___ of people running in her direction. **6.** The shelves boasted only a ___ of books.
7. What a strange ___ they were! **8.** The pupils had only two ___ today. **9.** A ___ in college is much longer than at school. **10.** Please, write me a ___ of words at least!

342. Перевіряти

to check smth. перевіряти, чи все гаразд: *to check passports/ tickets/ instruments/ if all are present.* **To correct smth.** перевіряти, виправляти помилки: *to correct dictations/tests/papers.* Але: **to go through the homework** перевіряти домашнє завдання:

The teacher usually goes through the pupils' homework at the beginning of a lesson.

Exercise 342. Choose the correct word from the brackets.

1. The customs officer (to correct, to check) the passports very carefully.
2. Our workers always (to correct, to check) their instruments before work as required by the safety rules. **3.** At the beginning of the meeting let's (to correct, to check) whether all are present today. **4.** (To correct, to check) the

tickets of these two passengers more carefully, they do look very suspicious. **5.** The teacher hasn't (to correct, to check) the dictations yet. **6.** Nick's parents (to check, to go through the homework) every evening. **7.** Nowadays teachers receive puny payment for (to check, to correct, to go through) tests. **8.** George was extremely tired, all the previous night he (to check, to correct, to go through) the papers. **9.** A good teacher should combine (to check, to correct, to go through) the homework with some new, interesting activities based on it. **10.** Some students always argue with the teacher about the way their mistakes are (to check, to correct, to go through).

343. Помститись / рос. отомстить

Зверніть увагу на обов'язкове вживання зворотного займенника й прийменника **on: to revenge oneself (on smb.) помститись (комусь):**
He let me down when I was in trouble and I want to revenge myself on him.

Exercise 343. Fill in the gaps with the corresponding reflexive pronoun.

1. Sarah wanted to revenge ___ **on** the bullies, bringing a gun to school. **2.** Theodore revenged ___ **on** the mayor, filing a complaint of bribery. **3.** The authorities revenged ___ **on** the pupils, making them work hard in the school garden. **4.** Poor soldiers revenged ___ **on** the warrant officer, writing a secret letter to the general. **5.** The child revenged ___ **on** his friends, pouring water **on** them from a water-gun. **6.** The characters of Mykola Gogol very often revenge ___ **on** others in a very smart way. **7.** Recently a group of teenagers revenged ___ **on** the local pensioners damaging all the benches. **8.** None of the mothers wanted to revenge ___ **on** the nanny. **8.** The convicted confessed that both of them had revenged ___ **on** the director of their firm. **9.** Neither of the members of the jury wanted to revenge ___ **on** the accused. **10.** Never try to revenge ___ **on** your enemies, forgive and forget.

344. Причина

a reason for smth. причина чогось:

There was no reason for his anger.

a reason to do smth. причина робити щось:

Is there any reason to support him?

the reason why + підрядне речення – причина, чому ...:

That was the reason why I stayed at home.

Exercise 344. Answer the following questions, paying attention to the structures with *reason*.

1. What was the reason for her missing the classes? **2.** Is there any reason to stay at the hotel? **3.** What is the reason why Henry dislikes Peter? **4.** What

was the reason for James's committing a robbery? **5.** Is there any reason to go down the drain? **6.** Is your gilded friend the reason why you squander all the money on taxis, restaurants and girls? **7.** Was that pair of damaged shoes the reason for his frustration? **8.** Is there any reason not to tell this funny story? **9.** What is the reason for your reading French books in the original? **10.** Is Daniel the reason why you have revenged yourself on Mike?

345. Подорож / рос. путешествие

a journey довга або коротка подорож:

He set out on a 600-mile journey to Africa.

◆ *How long is your journey to work?*

travels довгі подорожі заради задоволення чи цікавості:

He is writing a book about his travels.

travel (незліч.) факт подорожування:

The price includes return air travel and accomodation.

a tour туристична подорож:

When are we going on a tour to Britain?

a trip подорож до певного місця й назад:

She took her cousin on a trip to Guatemala.

Exercise 345. Translate it into English.

1. Літо – найкраща пора для подорожей, нових знайомств та відпочинку.
2. Мої батьки-місіонери вирушили в довгу подорож до берегів Індії.
3. Навіть сьогодні, багато років потому, книга "Подорожі Гуллівера" має величезну популярність серед читачів усього світу.
4. Подорож літаком стає доступною все ширшим верствам населення.
5. Батьки вирішили подарувати молодяттям туристичну подорож до Таїті.
6. Цього року знайомі запросили нас у подорож до себе до Криму.
7. Це туристичне агентство бере на себе відповідальність за якість відпочинку під час подорожей.
8. Коли ми побачили ціну з кількома нулями, то вирішили, що вона включає житло та квиток на літак додому.
9. Пам'ятаю, як ми дітьми годинами могли слухати про подорожі дядька Віталія до Байкалу, Сибіру, Естонії.
10. Наша подорож до бабусиного села автостопом виявилася дуже веселою.

346. Половина чогось

Запам'ятайте структури, у яких вживається слово **half** (без артикля):

1. **Half a** + іменник, що означає одиницю міри, часу, відстані: *half a bottle/a mile/an hour/a pint*:

The nearest village will be half a mile away.

2. **Half of** + займенник:

We knew that half of them were ill.

3. **Half (of) the** + іменник: *half (of) the book/the page/the cheese/the money:*

I am sorry, but half of the books have disappeared.

Exercise 346. Fill in the gaps with *half a/half of/ half of the*.

1. Harris is too drunk, he has quaffed __ bottle of whiskey. 2. The sea was __ mile away from the bungalow. 3. Darina spent __ hour on repacking all the things. 4. William needs __ pint of black paint to decorate the house. 5. __ us visit church every Sunday. 6. __ the page was covered with spots. 7. I gave __ the cheese to the poor children looking very hungry. 8. Give me __ the money I have in the current account. 9. Till Friday you should read __ the book. 10. We knew that __ them would not write the dictation successfully.

347. Починати, розпочинати

Запам'ятайте особливості вживання дієслів **to begin** і **to start**:

1. **To start** більш характерне для розмовного стилю, **to begin** має нейтральне забарвлення:

As soon as everything is quiet, we can begin/start.

2. Слід вживати **to begin** при описі низки подій:

The story begins in a London suburb.

3. **To start** також означає "розпочати якусь подію; завести авто":

Who started the fire? I can't start the car.

4. Після **to begin/to start** у часах групи Continuous не слід вживати **-ing** форму дієслова; у часах групи **Indefinite** можливе вживання як герундія, так і інфінітива:

He started/began crying. ♦ He started/began to cry.

♦ It's starting/beginning to rain.

Exercise 347. Fill in the gaps with *begin/to start*.

1. As soon as we have the necessary sum of money, we can (to begin/to start). 2. The story of the meanest loan-shark (to begin/to start) in Wall Street, New York. 3. Who (to begin/to start) the fight? 4. For nearly an hour Nick couldn't (to begin/to start) the car. 5. Children must have (to begin/to start) the fire in the forest. 6. It's (to start/to begin) to rain. 7. The baby (to start/to begin) crying. 8. The sportsman (to start/to begin) running. 9. At 9 o'clock it (start/to begin) snowing. 10. Everything (to start/to begin) at one of the lessons, when Smith and Taylor quarreled.

348. Приймати / рос. принимать

to receive smb./smth. приймати когось/щось: *to receive visitors/guests/delegations/patients/letters:*

When does Dr. Johnson receive patients?

to accept smth. приймати, не відхиляти щось, погоджуватись на щось: *to accept an offer/a job/ a present/smb.'s help/an invitation:*

I am afraid I can't accept such an expensive present.

Exercise 348. Fill in the gaps with *to receive/ to accept*.

1. Today the boss doesn't (to receive/ to accept) visitors. **2.** The house is ready (to receive/to accept) the guests. **3.** All the faculty was working very hard (to receive/to accept) the delegation from Moscow in a proper way. **4.** This doctor (to receive/to accept) more than 50 patients a day. **5.** When Karl offered me such a wonderful job, I couldn't but (to receive/to accept) it. **6.** Those ear-rings were so very expensive that Rose couldn't (to receive/to accept) them. **7.** The Browns were so very hard-pressed that they (to receive/to accept) any help. **8.** I was so glad Peter had invited me to his house-warming party that I (to receive/to accept) his invitation with great pleasure. **9.** Excuse me, but I can't (to receive/to accept) your offer, it is far too dangerous for me. **10.** Catherine hasn't (to receive/to accept) letters from Roy for ages.

349. Попросити

Зверніть увагу на особливості вживання дієслова **to ask** у значенні "попросити когось щось зробити": **to ask smb. to do smth.**

*It was so stuffy in the room that I asked one of the students
to open the window.*

to ask that smb. should do smth.:

The teacher asked that Peter should read the sentence again.

to ask that smb. do smth.:

The judge asked that Robert take his seat.

to ask that smth. should be done:

He asked that the car should be put into the garage.

Запам'ятайте, що конструкції з підрядним реченням характерні для офіційного стилю мовлення. Вирази з інфінітивом типу **I asked to open the window* є неправильними.

Exercise 349. Paraphrase the following sentences using the phrases given above.

Model: It was so stuffy in the room that I *told one of the students to open the window.* – It was so stuffy in the room that I *asked one of the students to open the window.*

1. The teacher ordered that George should learn the text by heart. **2.** Mother ordered that Peter take the garbage out. **3.** The visitor insisted that the coat should be dried. **4.** The doctor ordered that the patient should be operated on. **5.** It was so late to wait for the rest of the guests that the duchess told the

servants to start the dinner. **6.** The director ordered that the mail should be posted immediately. **7.** The teacher suggested that the study-room should be re-decorated. **8.** The investors ordered that the administration buy new equipment. **9.** The pilots wanted the air traffic control to give them permission to land. **10.** The graduates proposed that the party should be held in the main hall.

350. Раніше, у минулому

Цей вираз має такі англійські еквіваленти: **earlier, in the old days, in the past, formerly:**

Earlier people used candles instead of electricity. ♦ Pete and Nick were great friends in the past.

Exercise 350. Translate the following, using *earlier/in the old days/in the past.*

1. Моя бабуся любить розповідати мені про звичаї, обряди та традиції, які були колись. **2.** Раніше вчитель був дуже шанованою людиною. **3.** Хабарництво як злочин існувало вже в далекому минулому. **4.** Раніше люди не могли вільно спілкуватися між собою, живучи за тисячі кілометрів один від одного. **5.** Колись дівчата роками готували собі посаг (dowry). **6.** Колись лише тяжкохворі та маленькі діти не ходили до церкви. **7.** Раніше люди могли пити воду прямо з річки. **8.** У далекому минулому Україна була могутньою державою з високорозвиненими ремеслами, наукою, економікою. **9.** Колись їжа була без ГМО, ніхто не чув про Е та хімічні речовини. **10.** Раніше автомобіль "Жигулі" вважався дуже престижним.

Revision Exercise on Rules 341–350.

You are a passer-by. Help a lost child to find his (her) family. Ask him (her) where the parents and relatives live, where they work, etc.

351. Рекомендувати

Запам'ятайте конструкції, у яких вживається дієслово **to recommend:**
to recommend smb./smth. to smb. рекомендувати кого/щось комусь:

I recommend you to Mr. White.

to recommend (that) smb. (should) do smth. рекомендувати щось комусь зробити:

We recommend they begin work earlier.

to recommend doing smth. рекомендувати щось зробити:

I wouldn't recommend broaching this subject.

Вираз *to recommend smb. to do smth.* зараз вважається незвичиним і рідкісним.

Exercise 351. React to the following statements, using the phrases in the brackets.

Model: The teacher advised us to start preparing for the test. – Did he really recommend that you start preparing for the test?

1. We advise you this insurance company as the best choice (to recommend something to somebody).
2. The lawyers counselled the defendant to keep a stiff upper lip (recommend that somebody should do something).
3. The publishers praised the book very high (to recommend doing something).
4. The advertisers try to make different products attractive or advisable (to recommend something to somebody).
5. The trip has little to praise it (recommend that somebody should do something).
6. The boss from my previous work advised me this new job (to recommend something to somebody).
7. The sales assistant told us much about the quality of the washing machine (to recommend doing something).
8. The tourist agency gave us very attractive photos with the landscapes of exotic islands (to recommend something to somebody).
9. The magazine gives a very interesting review of the latest films (to recommend doing something).
10. To get a job with a high earning potential we need somebody's support (to recommend somebody to somebody).

352. Рецепт

a recipe [ˈresəpi] кулінарний рецепт; рецепт (у переносному значенні): *a recipe for cabbage soup/a cake/a stew:*

I'd like to put down this recipe for a birthday cake. ♦ This book gives a few useful recipes for a happy marriage.

a prescription рецепт лікаря; **to have the prescription made up** приготувати ліки:

I am going to the chemist's to have the prescription made up.

Але: **receipt** [ri'si:t] квитанція, чек:

I paid the money at the cash-desk and got a receipt.

Exercise 352. Choose the correct word from the brackets.

1. A list of ingredients and directions for making something, especially food preparation, is called a ___ (a recipe, a prescription, a receipt).
2. A method for achieving some desired objective is a ___ (a recipe, a prescription, a receipt).
3. Written instructions from a physician, dentist, etc., to a pharmacist stating the form, dosage strength, etc., of a drug to be issued to a specific patient is called a ___ (a recipe, a prescription, a receipt).
4. The drug or remedy prescribed is called a ___ (a recipe, a prescription, a receipt).
5. A written acknowledgment by a receiver of money, goods, etc., that

payment or delivery has been made is called a ___ (a recipe, a prescription, a receipt). **6.** The act of receiving or fact of being received is called a ___ (a recipe, a prescription, a receipt). **7.** We give or take it to acknowledge payment of (a bill), as by marking it. This is a ___ (a recipe, a prescription, a receipt). **8.** I don't like to read different (a recipe, a prescription, a receipt) for success, printed in women's magazines. **9.** Every time you pay money in any bank, be sure to get (a recipe, a prescription, a receipt). **10.** My granny likes to give her (a recipe, a prescription, a receipt) of different dishes to her friends.

353. Розділяти

to divide розділяти, ділити на частини:

Mother divided the cake between the sons.

to share поділяти, розділяти щось спільне:

They shared one room when they lived in the hostel.

Exercise 353. Fill in the gaps with *to divide/to share* in the corresponding tense form.

1. The Dnieper ___ Ukraine into two parts: the left bank and the right bank. **2.** Watson and Holmes ___ a lot of different experiences together. **3.** The criminals couldn't ___ the money they had taken from the bank. **4.** To be an archetypal couple you should ___ the same ideas. **5.** The child couldn't ___ the cake between her dolls. **6.** The authorities don't ___ the teachers' opinion concerning the curriculum. **7.** The officials were arrested when they tried to ___ the bribes. **8.** Poor Henry had to ___ his room with two bullies. **9.** A lot of people ___ the Holy Fire in Jerusalem. **10.** Soon the land was ___ into three parts for each son.

354. Смак / рос. вкус

Зверніть увагу на відсутність артикля перед словом **taste** у наступних виразах: *to have/show excellent/good/poor taste*:

Susan has such wonderful taste.

a taste for smth. смак до чогось:

My friend tries to develop his son's taste for music by going to concerts regularly.

taste in smth. смак у чомусь:

Robert's flat looked very cosy and showed his good taste in planning the interior.

Exercise 354. Correct the mistakes if you find any.

1. Valery has such a wonderful taste! **2.** Men sometimes show excellent taste. **3.** Jack has been developing his taste of music listening to the classics

from early childhood. **4.** The flat was over furnished and showed Susan's poor taste at designing. **5.** Every girl can gain a wonderful taste for cosmetics during our Visage courses. **6.** Peter, our chief cook, always shows his delicious taste at different cuisines. **7.** The girl helps Rita to develop taste of rhythm. **8.** The present revealed Mark's excellent taste at clothing. **9.** Teddy develops his taste of Arts visiting different museums. **10.** To show a good taste, don't wear too much jewelry.

355. Стипендія

a stipend стипендія для студентів духовних навчальних закладів:

Sebastian studies at a church college and receives a stipend.

a scholarship іменна стипендія для продовження навчання або за видатні досягнення:

Best pupils can get scholarships for brilliant achievements in studies.

a loan кредит для навчання, який повертається у процесі роботи після закінчення вищого навчального закладу:

*Andrew wanted to study medicine and was given
a loan by the local authorities.*

a grant стипендія для студентів державних навчальних закладів:

Students of teacher training universities who have no bad marks receive grants every month.

Exercise 355. Choose the proper word from the brackets.

1. The students who study at a church college receive a (stipend, loan, grant, scholarship). **2.** Every year the best student in the university receives a (stipend, loan, grant, scholarship). **3.** Roger's family was very poor, but his teachers recommended him to the local businessman and he was given a (stipend, loan, grant, scholarship). **4.** Nowadays students receive higher (stipend, loan, grant, scholarship) than ever. **5.** When we were students, we were looking forward to the day of (stipend, loan, grant, scholarship). **6.** The students who don't have money can use a (stipend, loan, grant, scholarship) to get education. **7.** George got "D" in Mathematics, he won't get his (stipend, loan, grant, scholarship) this term. **8.** Ann had brilliant achievements in studies and once even received a (stipend, loan, grant, scholarship). **9.** Nick is working very hard for his uncle's firm to pay off his (stipend, loan, grant, scholarship). **10.** A lump sum of money, a (stipend, loan, grant, scholarship), motivates students to study very seriously day and night.

Revision Exercise on Rules 351355.

Imagine you are a TV host. Have a talk with an experienced traveller who's just returned from a trip to Africa.

356. Сумніватись

Дієслово **to doubt** є перехідним і вимагає прямого додатка без прийменника. Воно вживається в таких конструкціях:

to doubt smth. сумніватися в чомусь:

Do you really doubt his words?

to doubt if/whether + підрядне речення – сумніватись, чи ...:

I doubt if John will come in time.

not to doubt that + підрядне речення – не сумніватись у тому, що ...:

She doesn't doubt that they will finish on time.

Exercise 356. React to the following questions, using the words given.

Model: The lawyer seems to be very persuading (to doubt smth.). – Do you doubt his words?

1. All the guests are supposed to wear fancy costumes (to doubt if...). **2.** There are a lot of books on Fred's table (to doubt whether...). **3.** The tailor works very hard at Joan's dress (not to doubt that...). **4.** Daniel claims he spent \$ 10 000 during his trip to Texas (to doubt if...). **5.** Sarah was at a lecture on Shakespeare yesterday (to doubt smth). **6.** Willie works at a plant (not to doubt that...). **7.** Robert says he feels sorry about the broken car (to doubt whether...). **8.** The neighbour didn't see your key to the door(to doubt if...). **9.** Karl squanders so much money on trifles, as if he were in the black (to doubt smth). **10.** Helen doesn't go out to play with her friends in the evenings, she prepares for an examination (not to doubt that ...).

357. Схвалювати, не схвалювати / рос. одобрять, не одобрять

to approve of smb./smth. схвалювати когось/щось (*поведінку, слова, дії тощо*):

Her father will never approve of her marriage to John.

to approve smth. затверджувати, ухвалювати (*договір, план, проект*):

The Ukrainian Parliament approved the treaty.

to disapprove of smb./smth. не схвалювати, засуджувати когось/щось:

We disapprove of his behaviour.

Exercise 357. React to the following statements, using the words given.

Model: This young man looks very trustworthy (to approve of smb.). – Your father will approve of your marriage to him.

1. Henry speaks too much (not to approve of smth.). **2.** The bill was written by the group of senators not properly (not to approve smth.). **3.** Victor drank much during the party (to disapprove of smth.). **4.** The new bill in the House of Commons is just splendid (to approve smth.). **5.** This manager is very energetic, shrewd and creative (to approve of smb.). **6.** The Dean spoke very glowingly

about the future of the University (to approve of smth.). **7.** The President wasn't satisfied with the budget for the next year (not to approve smth.). **8.** The treaty was given to every member of the House of Lords (to approve smth.). **9.** When the mother heard the news of her son's behaviour, she was very upset (to disapprove of smth.). **10.** Mr. Darby wrote a letter of excuse to Miss Lolita (to approve of smth.).

358. Сцена

a stage сцена, сценічна платформа, підмостки:

The actor stood on stage bowing to the audience.

to be on stage іти (про н'єсу):

Hamlet is on stage at the Drama Theatre.

to go on stage стати актором:

Julia went on stage at the age of 25.

a scene сцена (як епізод з п'єси або життя):

The third act of the play consists of three scenes. ♦ The scene which I saw in the street was terrible.

359. Театр

a theatre театр (як будівля або його працівники):

The Shevchenko Drama Theatre has a good reputation.

a company театральна трупа, актори (вживається з присудком у однині або множині):

A Bratislava theatrical company have come on a tour to our town.

Exercise 358–359. Translate it into English.

1. На сцені була пошкоджена підлога, і актор, не помітивши цього, упав. **2.** Кажуть, зараз у театрі йде відома п'єса "Дядя Ваня". **3.** Леонардо ді Капріо став актором, будучи ще дитиною. **4.** Сцену, яку вчинила Яна, дізнавшись про одруження Євгенія, важко було навіть уявити. **5.** Не сумуй, третій акт п'єси складається з двох дуже цікавих сцен. **6.** Багато акторів п'ють заспокійливе або алкоголь, щоб заспокоїтись перед виходом на сцену. **7.** Після реконструкції Ніжинський драматичний театр здобув ще більшу популярність завдяки чудовому репертуару та таланту трупи. **8.** Цього року провідні театральні трупи приїдуть на відкриття сезону до нашого міста. **9.** Циганка Ада грала особливо натхненно в останній сцені. **10.** Батьки часто не схвалюють бажання дітей стати акторами, вважаючи цю професію непрестижною.

360. Тінь / рос. тень

shade (незліч.) тінь, затінений бік (на відміну від світла):

It is so hot today. Let's look for a place in the shade.

a shadow тінь від якогось об'єкта:

The tree cast a long shadow on the ground.

Exercise 360. Fill in the gaps with shade or shadow.

1. ___ is a relative darkness produced by the blocking out of light; or a place made relatively darker or cooler than other areas by the blocking of light, esp sunlight. 2. She is the ___ of her former self. 3. There is not a ___ of doubt. 4. May your ___ never grow less! 5. Don't catch at ___ — life goes past you. 6. Criminals prefer to live in the ___. 7. ___ is a dark image or shape cast on a surface by the interception of light rays by an opaque body. 8. We tied some blankets to the trees to cast a ___ over us. 9. With his rude behavior he threw our happiness into the ___. 10. There was not even a hint of ___ in the street.

Revision Exercise on Rules 356-360.

Make up a dialogue between a young actress who is looking for a job at a children's theatre and the theatre director who wants to know what rules she would like to receive.

361. Частина / рос. часть

Слово **part** вживається у таких структурах: **(a) part of smb./smth.** + незлічуваний іменник або злічуваний іменник в однині:

Part of the difficulty was caused by her poor English.

A/the + прикметник + part:

A large part of the population is unemployed.

У першій структурі може вживатися неозначений артикль, коли мовець висловлює свій суб'єктивний погляд; об'єктивне ж твердження не потребує артикля.

Запам'ятайте, що злічуваний іменник у множині після **part** не вживається:

**A large part of women go out to work.*

У такому випадку слід казати: *Most women go out to work.*

Exercise 361. Correct the mistakes (if any).

1. Part of the problems were caused by our complete ignorance of traditions and culture of the country we were in. 2. A large part of the cows drowned during the flood. 3. A part of the difficulty was due to the hot weather. 4. Part of the cake was eaten by the cat. 5. The main part of the road was ruined by the earthquake. 6. Part of the jury was not sure concerning the verdict. 7. A large part of damage is caused by negligence. 8. A large part of the population of Ukraine speaks Russian. 9. A large part of men are not bachelors nowadays. 10. A large part of children don't have a kindergarten near the house.

362. Через щось / рос. из-за чего-то

Вираз **due to smth.** належить до іменника, за яким звичайно йде дієслово **to be** у потрібній формі:

Our delay was due to the heavy traffic.

Вираз **owing to smth.** належать до дієслова і стоїть після нього:

The excursion was put off owing to bad weather.

Exercise 362. Fill in the gaps with due/owing to something.

1. The concert was postponed ___ to the illness of the singer.
2. The quarrel was ___ to the spot on the dress.
3. The price of bread was increased ___ to the poor harvest of wheat.
4. The road was impossible to ride ___ to the fallen trees.
5. The fire was ___ to the negligence of the tourists.
6. Our divorce was ___ to the annoying parents.
7. Her bursts of temper were ___ to the overdose of medicine.
8. The discussion was stopped ___ to the words of wisdom of one of the students.
9. The consequences were harrowing ___ to the late help of the peace forces.
10. The war broke out ___ to the wish to settle old scores once and for all.

363. Чийсь друг / знайомий

my friend мій друг:

Robert is my best friend.

a friend of mine один із моїх друзів:

Peter was a friend of mine in childhood.

a friend of John's один із друзів Джона:

I saw a friend of John's yesterday.

Exercise 363. React to the following questions, using the words given.

1. How do you like Nick? (a friend of mine)
2. Why don't you tell all the truth to John? (my best friend)
3. Do you know George has borrowed a lump sum of money from Bill? (a friend of Bill's)
4. Valery is busy today, isn't she? (a friend of mine)
5. Who is this enterprising young girl? (my friend)
6. How long have you known Olha? (a friend of my sister's)
7. Who called the police to help you? (a friend of mine)
8. Who has won during the last sports competition in athletics? (a friend of Henry's)
9. Who is sitting in the corner of the room in a violet dress? (a friend of mine)
10. Are you acquainted with this new surgeon? (a friend of mother's)

364. Широкий

wide широкий (загальноживане слово): *a wide street/room/bed/path.*

The streets in our town are wide and straight.

broad широкий (про частини тіла людини): *broad nose/shoulders.*

I could hardly see the stage behind the man's broad shoulders.

broad (книжн.) широкий (про особливості ландшафту): a broad river/field:

It was impossible to swim across the broad river.

Exercise 364. Fill in the gaps with wide/broad.

1. Our street is the ___ in the town. 2. The landlady invited us to a big ___ room. 3. We decided to buy a ___, comfortable bed made in the Victorian style. 4. This ___ path will lead you to the woodkeeper. 5. The robber had a ___ nose, a scar on his cheek and grey hair. 6. Girls like movie stars with ___ shoulders. 7. Don't try to swim across the river, it's too ___. 8. These ___ fields belong to our grandfather. 9. The room was not as ___ as Tom used to have. 10. Jack looks very much like his father: the same ___ shoulders, black hair, blue eyes.

365. Шкодувати / рос. сожалеть

to be sorry about smth. = to regret smth. Зверніть увагу на відсутність прийменника після дієслова **regret**:

I don't regret my behaviour at yesterday's party.

Exercise 365. Fill in the gaps with about where necessary.

1. All those present were sorry ___ the spoiled party. 2. William doesn't regret ___ his failing at the exams. 3. The pilot regrets ___ the forced landing. 4. Both of them were sorry ___ the consequences of the feud. 5. The teacher regretted ___ the mark he gave a pupil in a fit of anger. 6. The teenagers were sorry ___ the broken window. 7. The waitress regrets ___ her tactless behaviour. 8. The Frenchman was sorry ___ the rude joke. 9. We don't regret ___ our moving to the sticks. 10. Doris doesn't regret ___ her straight speaking.

366. Як, подібно до чогось / рос. как, подобно чему-либо

Не плутайте слова **like** і **as**. Слово **like** (+ іменник/займенник) має такі значення:

1. Схожий на когось/щось у порівнянні з кимось/чимось:

There is no one here like John/you.

2. Такий, як хтось/щось:

You should invite people like the Thompsons to the party.

3. Подібно до, схоже на когось/щось, начебто:

It was like a dream. ♦ He acts like a king.

Але в значенні "у якості когось" слід вживати слово **as**:

I work as a waitress.

Exercise 366. Fill in the gaps with like/as.

1. There was no one on the Faculty ___ Tim. 2. The girl looks very much ___ you. 3. Such people ___ Nilson only spoil the surrounding ones. 4. The wedding was ___ a dream. 5. This boy really plays ___ a football star. 5. My sister works ___ a secretary. 6. The student recites a poem ___ an actor. 7. Valeria doesn't like to work ___ a manager, she wants a top job. 8. The director of the film is looking for someone ___ the late movie star. 9. I couldn't believe all that happened to me, it was ___ the most unbelievable nightmare. 10. All his life he dreamt of working ___ a headmaster.

367. Як він виглядає / рос. как он выглядит?

What does he look like? Який він з себе? (*Ви не знаєте цієї людини*)

How does he look? Як він виглядає? Чи він змінився? (*Ви його знаєте, але давно не бачили*)

What is he like? Що він за людина? Який в нього характер?

Exercise 367. React to the following statements, using the phrases given.

Model: You know, Daniel was dancing with his young wife (Яка вона з себе?) – What does she look like?

1. My brother arrives from Boston today. (Чи він змінився?) 2. Next week a new boss will begin his work. (Що він за людина?) 3. Please, meet my mother-in-law at the airport. (Яка вона з себе?) 4. I haven't seen Thomas for ages. (Як він зараз виглядає, змінився?) 5. My sister will bring her fiancée for dinner today. (Який в нього характер?) 6. I saw a friend of George's yesterday. (Чи він змінився?) 7. The star came to the VIP-party with his daughter. (Яка вона з себе?) 8. Donna is said to have divorced the fifth husband. (Який в неї характер?) 9. This rock singer is sure to come on a tour to our city. (Чи він змінився?) 10. Today I will acquaint you with Professor Voronina. (Що вона за людина?)

Revision Exercise on Rules 361-367.

Act out a dialogue between a daughter who wants to join a sports club and her mother who is afraid the girl won't manage her lessons and sport.

СЛОВА І ВИРАЗИ, ЩО ЧАСТО ПОПЛУТУЮТЬСЯ

368

to attend classes/lessons/lectures відвідувати заняття/уроки/лекції (регулярно – про учнів, студентів):

Students should attend classes regularly.

to observe a lesson/to sit in at a lesson відвідувати урок (з метою вивчення методики його викладання):

The Headmaster will sit in at a Geography lesson today.

to visit smb./smth. відвідувати когось/щось (час від часу, епізодично):

During our excursion to Kyiv we visited a lot of museums.

Exercise 368. Fill in the gaps with *to attend/to observe/to visit/to sit in*.

1. All the pupils should __ classes regularly except for a very serious reason.
2. During the trip we __ a lot of places of interest.
3. The colleagues should __ the lessons of each other in order to improve their teaching methods.
4. The Headmaster must __ at several lessons of new teachers and give advice.
5. The students __ all the lectures of this professor, he is a very interesting person.
6. In order to get a well-paid job I __ some classes of Business English.
7. Today John goes to __ his sick friend.
8. You are running a high temperature, you should __ a doctor.
9. During their school practice students must __ at 10 lessons of English.
10. Nelly __ her granny once a week.

369

an audience публіка; аудиторія (як група людей):

His acting always delighted various audiences.

an auditorium глядацька зала:

The theatre has an auditorium seating 1200 people.

a lecture room/hall аудиторія (як кімната):

The lecture rooms of the University were filled with students at 8.30 in the morning.

Exercise 369. Say it in English.

1. Публіка зустріла співака шквалом аплодисментів.
2. Цього року театр відреставрував глядацьку залу.
3. Ця аудиторія не має дошки і непридатна для заняття.
4. Глядацька зала переповнена людьми, сьогодні аншлаг.
5. Де б трупа не виступала з гастролями, різні аудиторії залишались задоволені.
6. Сьогодні всі студенти пішли на мітинг, тому всі аудиторії порожні.
7. Глядацька зала нашого університету може вмістити 1000 чоловік.
8. Ця аудиторія – музей Великої Вітчизняної війни.
9. Глядацька аудиторія не була готова до новаторської постановки режисера.
10. У цій аудиторії було знайдено вибухівку.

370

to award smb. smth. (без прийменника) нагороджувати когось чимось: *to award smb. an order/a medal/a prize:*

He was awarded a gold medal after finishing school.

to award smth. to smb. присуджувати щось комусь:

They awarded the prize to her.

to reward smb. with smth. винагороджувати когось чимось:

She was rewarded with a bonus for her outstanding work.

Exercise 370. Put in "with" if necessary.

1. The sportsman was awarded ___ a gold medal. 2. The pupil was rewarded ___ a diploma for the best results in studies. 3. The salesmen are usually rewarded ___ a bonus for high sales figures. 4. The dancers were awarded ___ expensive prizes. 5. The student who took part in the contest was awarded ___ a prize. 6. Ten champions will be awarded ___ medals today. 7. The possibility of being rewarded ___ a bonus for one's outstanding work can improve the quality of it. 8. After Boris was awarded ___ a large sum of money he stopped practising completely. 9. The person who'll find the wallet will be rewarded ___ a good prize. 10. The committee decided to reward the chairperson ___ a bonus.

371

a basin таз, миска, чаша, резервуар:

After work he used to wash his hands in a basin.

a pond басейн (як водойма); ставок:

There were a few ponds in the garden.

a swimming pool плавальний басейн:

There will be a competition in the school swimming pool tomorrow.

Exercise 371. Choose the correct word given.

1. You can wash your hands in the ___ (pond, swimming pool, basin), which stands on the chair. 2. A lot of ducks are swimming in the ___ (pond, swimming pool, basin). 3. There is a ___ (pond, swimming pool, basin) at the end of the garden, where you can fish. 4. There are a lot of competitions in the school ___ (pond, swimming pool, basin). 5. To have a ___ (pond, swimming pool, basin) is a question of honour for rich people. 6. Give me a ___ (pond, swimming pool, basin), I have gathered a lot of strawberries and want to wash them. 7. Our park has several wonderful ___ (pond, swimming pool, basin). 8. Don't let the child swim in the ___ (pond, swimming pool, basin) without adults nearby. 9. The ___ (pond, swimming pool, basin) you have given me is broken and all the water leaks away. 10. We usually go for a picnic to the forest, somewhere near a ___ (pond, swimming pool, basin).

beauty (незліч.) краса:

Beauty is only skin deep.

a beauty красуня:

Their elder daughter is a real beauty.

Exercise 372. Fill in the gaps with the articles (a, an, the, –).

1. __ beauty of the picture "Mona Lisa" is eternal. 2. Every girl wants to be __ beauty. 3. __ beauty lies in lover's eyes. 4. The king wanted to marry the poor peasant's daughter because she was __ beauty. 5. In our school there will be __ beauty contest. 6. To be __ beauty a girl should go in for sport, eat healthy food and sleep enough. 7. "__ beauty and __ monster" is a famous opera. 8. Men don't only look for __ beauty; __ wisdom and __ tenderness also play a great role. 9. The child is __ real beauty. 10. We couldn't help admiring __ of the winter forest.

a cabinet – 1. Засклена шафа; футляр:

Put the pills into the medicine cabinet. ♦ Do not wipe the TV set cabinet with a wet cloth.

2. Кабінет міністрів, уряд:

The new cabinet will start work soon.

an office кабінет, офіс:

Yesterday the boss invited me to his office.

a room/study-room/study кабінет (у квартирі):

One of the rooms in my flat will be my study.

Exercise 373. Choose the correct word from the brackets.

1. No one knows who'll be the Finance Minister in the new (a cabinet, an office, a study-room). 2. Nancy works at (a cabinet, an office, a study-room) in the centre of the city. 3. I dream of a big flat with a (a cabinet, an office, a study-room), where I can work without being interfered with. 4. The assistant forgot to put the pills into the medicine (a cabinet, an office, a study-room). 5. The children were playing and didn't notice that the vase fell off the TV set (a cabinet, an office, a study-room) and broke. 6. Today the delegation from Beijing comes to our (a cabinet, an office, a study-room). 7. The house of the rich merchant was old and impressive, but most of all I liked the (a cabinet, an office, a study-room), decorated with expensive species of wood and exotic souvenirs. 8. The bill will be discussed by the (a cabinet, an office, a study-room) next week. 9. Dylan is on friendly terms with everyone in his (a cabinet, an office, a study-room).

10. There is a lot of stale food in the (a cabinet, an office, a study-room) in your kitchen, if you don't clean it, you'll get cockroaches.

374

complexion (незліч.) колір шкіри: *brown/fair/bronze complexion*:

George was a tall handsome man with dark complexion.

build (незліч.)/**constitution** (зліч.) комплекція, статура:

He owed his strong build to regular physical work.

Exercise 374. Choose the correct word from the brackets.

1. My (complexion, build, constitution) is fair, so I need corresponding face powder. 2. Jane is hooked on tall grey-eyed men with dark (complexion, build, constitution). 3. We sunbathed all the day in order to get bronze (complexion, build, constitution). 4. The witness described the criminal as a man of very strong (complexion, build, constitution). 5. The son has the same athletic (complexion, build, constitution) as his father. 6. To have attractive, fresh (complexion, build, constitution) drink a lot of water every day. 7. Hard physical work worked miracles with David's (complexion, build, constitution), who used to be a bag of bones. 8. The brown (complexion, build, constitution) of the girl singled her out from the rest of the children. 9. The employer examined the (complexion, build, constitution) of immigrants very carefully in order to choose the healthiest. 10. The (complexion, build, constitution) of the boy helped him to get the best role in a new film.

375

to be in debt to smb. for smth. бути винним комусь якусь суму:

He is in debt to me for a large sum.

to get into debt заборгувати:

John had to get into debt to buy an expensive car.

to be out of debt розрахуватися з боргами:

I won't be out of debt until I find a regular job.

to be in smb.'s debt бути в боргу перед кимось (у прямому й переносному значенні):

After my friend helped me out I am in his debt.

Exercise 375. Say it in English.

1. Відтоді як Микола заборгував мені 3 тисячі доларів, я його майже не бачив. 2. Сашко любить розкішний спосіб життя, але зарплатня йому цього не дозволяє, доводиться позичати. 3. Коли Тимур урятував Романа, щасливі батьки сказали, що вони в боргу перед ним. 4. Тільки коли мати Петренків переїхала жити й працювати до Ірландії, вони змогли розра-

хуватися з боргами. **5.** Здається, що начальник забув, що Денис заборгував йому кругленьку суму. **6.** Дуже часто ми постаємо перед вибором: або відмовитись від придбання якоїсь речі, або стати боржником. **7.** Доки ти вже сидітимеш у батьків на шиї! Час уже розрахуватися з боргами. **8.** Хочеш позбутися товариша – позич йому гроші. **9.** Батьки нам завжди говорили, що заборгувати дуже легко, зате розрахуватися з боргами дуже важко. **10.** Світлана так мене врятувала на нараді! Я в боргу перед нею.

376

a decade десятиріччя:

He wrote a lot of novels in the last decade of th 19th century.

ten days/a ten-day period декада (десять днів):

Severe frosts are expected in the first ten days of January.

Exercise 376. Translate it from English into Ukrainian.

1. The last decade of the 20th century was rather tough for the Ukrainian economy. **2.** The first ten days at the university are the most difficult ones. **3.** The weather is not expected to change within a ten-day period. **4.** The last ten days of our journey to SAR turned out to be the most dispiriting. **5.** The painter didn't create anything during the last decade of his life. **6.** A lot of outstanding people graduated from our university during the last decade of the 20th century. **7.** The chairman gave us a ten-day period to finish our work. **8.** A personal computer will be in every family till the end of the decade. **9.** The builders promise to finish the repairs in a ten-day period. **10.** Our new employees should learn English and take the TOEFL test in the first days of March.

377

to depart for some place від'їхати кудись (*офіц. стиль*):

After her stay in Tokyo the Queen will depart for London.

to part with smth. розлучити(сь) з чимось:

I find it hard to part with my toys.

to part from smb. розлучити(сь) з кимось:

When John was parted from his sister, he began to cry.

Exercise 377. React to the following statements, using the phrases given.

Model: No one knows when the delegation will leave. – They will depart for London next Monday.

1. My sister is so very economical, she doesn't even like to throw away out-of-date and worn-out clothes. **2.** People feel very sad on the last day of their travel to the sea-side. **3.** When the mother has to set out for work the child

starts crying hysterically. **4.** Our father received a top job in another city. **5.** Andrew has taken Alice's favourite toy by mistake. **6.** This is the last day of the summer holidays and tomorrow will be the 1st of September. **7.** Dora's boyfriend is going to join the army next month. **8.** Tina didn't know what to give me to remember her and presented me with her lucky charm – a large green stone. **9.** Our train is due in seven minutes. **10.** Poor Jane! Nick has got into unbelievable debts.

378

to dissuade smb. from doing smth. відмовляти когось від якоїсь наступної дії:

We dissuaded John from going there alone.

to persuade smb. to do smth. переконувати когось зробити щось:

You won't persuade me to take this risky job.

Exercise 378. Choose the correct word from the brackets.

1. It took us a month to __ (dissuade, persuade) Peter from becoming a boxer. **2.** The sales assistant was very eloquent but still he couldn't __ (dissuade, persuade) me to buy anything. **3.** The track designated for races was so extremely dangerous that all the friends __ (dissuade, persuade) Bert from taking part in it. **4.** The wheeler-dealer __ (dissuade, persuade) Julia that she would dance in a very prestigious disco-club. **5.** This summer there are a lot of snakes in the forest and granny __ (dissuade, persuade) us from going there. **6.** No one for any amount of money can __ (dissuade, persuade) Tim to come back to his ex-wife. **7.** The policeman dressed in plain clothes __ (dissuade, persuade) the official to tell him about the cases of bribery. **8.** Norman is very good at __ (dissuade, persuade) the landlady not to raise the rent. **9.** The employees tried to __ (dissuade, persuade) their chief from making them redundant. **10.** Politicians always try to __ (dissuade, persuade) us with the help of mass media that everything is booming.

379

Dutch голландська мова; голландський:

Dutch is a Germanic language. ♦ Can you give me a slice of Dutch cheese?

the Dutch голландці:

The Dutch live in Holland.

Danish данська мова; данський:

People who live in Denmark speak Danish.

a Dane данець, данка:

Last week I met a Dane in a cafe.

Exercise 379. Fill in the gaps with Dutch, the Dutch, Danish, a Dane.

1. __ is one of Germanic languages. 2. My favorite cheese is __. 3. The __ live in Holland. 4. The man is from Denmark, he speaks __. 5. People who live in Denmark are called __. 6. My friend returned from Denmark last month and he is quite impressed by __ prisons. 7. When a person is very afraid of something but pretends not to be, it is called __ courage. 8. To go __ means that everyone pays in a restaurant for him/herself. 9. My husband is offered a job with high earning potential in Holland, so we must learn __. 10. Henry lives in Denmark now and writes me that __ economy is booming.

380

economic економічний, пов'язаний з економікою: *economic situation/position/problems:*

The economic situation in the country is unstable.

economical економічний, ощадливий: *economical housewife/woman/life:*

*We all knew that Julia was an economical student,
she never wasted money.*

Revision Exercise on Rules 368–380.

At a Youth Festival you meet a student from America who is interested in the aspects of studying at a Ukrainian university. Try to give him as much information as possible.

381

eco'nomics економіка (як наука):

Economics is a compulsory subject for students.

e'conomy:

1. (зліч.) Економіка, народне господарство:

The country's economy was in a deep crisis.

2. (зліч./ незліч.) Ощадливість, економія:

The husband was proud of his wife's economy in keeping the house.

Domestic Economy домоводство:

While at school Alice studied Domestic Economy.

Exercise 380–381. Translate it into Ukrainian.

1. Щоразу, як я питаю поради в Ганни, я не можу не захоплюватись її ощадливістю. 2. Щоб дізнатися повну інформацію про економічну ситуацію в країні, передплати газету "Фінанси і кредит". 3. Шкода, що ти несерйозно ставишся до економіки, це досить цікавий і корисний предмет. 4. Кажуть, що економіка України перебуває в тяжкій кризі. 5. Ощадлива дружина завжди вважалася запорукою стабільного та міцного сімейного життя. 6. Час уже вивчати домоводство як один із обов'язкових предметів

у школі. **7.** Якби Роман був ощадливіший, то не заборгував би. **8.** Та коли ти вже перестанеш скаржитися на економічні проблеми! **9.** Якщо прийде лист від тітки Марти, то обов'язково зверніть увагу на те, як вона розповідає про економію в їхньому кафе. **10.** Надмірна ощадливість Леоніда стала предметом анекдотів, над якими сміється все місто.

382

to encourage smb. to do smth. заохочувати когось робити щось:

Parents should encourage their children to help them about the house.

to discourage smb. from doing smth. відмовляти когось від якоїсь наступної дії:

Of course we must discourage people from committing crimes.

Exercise 382. React to the following questions using *to encourage somebody to do something/to discourage somebody from doing something* as in the model.

Model 1: The students of this group seem to have lost any interest in studies. – Then you should *encourage* them with the help of different interesting activities.

Model 2: This criminal is said not to feel any remorse. – The tough life in prison will *discourage* him *from committing* crimes in future.

1. I think hunting is unfair. **2.** It's dangerous to lie in the sun too long. **3.** Tom has a splitting headache. **4.** There are a lot of ancient castles in Western Ukraine. **5.** This film was made by a very famous film director. **6.** There is a lot of garbage in the streets of our town. **7.** A lot of singers are afraid of a failure. **8.** The girl thinks that she is too fat and not beautiful. **8.** The pupil was awarded a medal for his achievements. **9.** Our neighbour's son always causes a lot of trouble: now he breaks a window, now – pulls all the flowers out of a flower-bed. **10.** Every time the teacher asks Jane to answer in front of the class she is afraid to make a mistake.

383

to excuse smth./doing smth. вибачити, виправдати, пояснити:

He wrote humble letters in which he tried to excuse his actions.

to forgive smb./smth. прощати, не карати за вчинене:

Don't do it. You'll never forgive yourself.

to excuse oneself/to apologize to smb. for smth./doing smth.
просити вибачення перед кимось за щось:

He excused himself and went away, saying he was busy.

◆ *I apologize to you for my rudeness.*

Exercise 383. Answer the following questions using the words given: to excuse smth./doing smth.; to forgive smb./smth.; to excuse oneself/to apologize to smb. for smth./doing smth.

Model: Why did David and Fiona part from each other? – You see, she'll never forgive him his adultery.

1. Why do you interfere in the relationships of your children? **2.** What caused such a feud between your brothers? **3.** What did Henry say when he left so early? **4.** Why were you so rude to the pupils? **5.** Did Fred write to you anything to explain his deeds? **6.** What do the critics say to the publishers after the misunderstanding? **7.** Why doesn't Kate want even to listen to you? **8.** Did you raise your voice to mother yesterday? **9.** Do you disapprove of the boss's behaviour? **10.** Why can't you confess to your colleagues that you've made a mistake?

384

a fabric тканина, матерія: *woolen/silk/cotton fabrics*:

The girl's dress was made of silk fabric.

a factory/mill фабрика: **paper-mill/weaving mill** – паперова/ткацька фабрика:

There is a large textile factory near our house.

Exercise 384. Fill in the gaps with the correct word: (a) fabric, a factory, a mill.

1. This dress is very expensive because it is made of silk ___. **2.** There is a large paper-___ in the suburbs of our city. **3.** Thousands of inhabitants of Pryluky work at the cigarette ___. **4.** There were more than 20 different ___ in Nizhyn 30 years ago. **5.** People in the developed world prefer to wear clothes made of natural ___. **6.** This woolen ___ looks very warm and nice. **7.** My jeans are made of real 100% cotton ___. **8.** Chernihiv weaving ___ is famous abroad for the quality of its ___. **9.** The government should control the ___ as regards environmental pollution. **10.** My parents have some shares of the car ___.

385

to go їхати, подорожувати (*загальне слово*): *to go by car/bus/train/bike*

to travel їхати (*на довгі дистанції*), подорожувати

to travel on/by smth. їхати якимось видом транспорту

to travel/go on foot іти пішки, подорожувати

to drive smth. вести, керувати (*якимсь видом транспорту*): *to drive a car/bus/train*

to drive smb. підвозити когось:

Can you drive me as far as the post-office?

to ride in smth. їхати як пасажир: *to ride in a car/bus/train:*

As I was riding in a bus I met an old friend of mine.

to ride smth. керувати, їхати (на велосипеді, мотоциклі, коні): *to ride a bike/a motorcycle/a horse:*

Many people want to learn to ride a horse.

Exercise 385. Translate it into English.

1. Шкода, що ви не любите їздити автобусом; ви б могли легко економити гроші на пальному. 2. Та коли вже ціни перестануть зростати, подорожувати зараз – надмірна розкіш. 3. Перед тим, як вирішити, яким видом транспорту подорожувати, слід зважити всі "за" і "проти". 4. Моя подруга є членом туристичного гуртка й часто подорожує пішки. 5. Щоб керувати потягом, потрібно бути дуже уважним. 6. Сьогодні я напевно запізнюсь на роботу; може, ти мене підвезеш? 7. Напевно, я загубила гаманець, коли їхала потягом. 8. Можливо, він забився, коли хотів навчитися їздити верхи на коні. 9. Ти так їдеш, ніби кермуєш машиною вперше! 10. Ніколи не слід підвозити підозрілих пасажирів, особливо пізно ввечері.

386

to go with smth. добре пасувати до чогось, гармоніювати (про предмети одягу):

The green shirt doesn't go well with your blue trousers.

to fit smb. пасувати за розміром (про одяг):

This coat doesn't fit me any more.

to match (smth.) пасувати за кольором, стилем (про предмети туалету):

I'd like to buy a hat to match my handbag.

to suit smb. личити комусь:

This black dress doesn't suit you, you are so young.

Exercise 386. React to the following statements as in the model, using to go with smth., to fit smb., to match (smth.), to suit smb.

Model: What can you say about my new green coat? – It really suits you.

1. You seem to be dissatisfied with your husband's outfit. 2. Nelly gave her new expensive dress to Lisa. 3. All the day Gabriel was looking for a new handbag. 4. Tatyana looked gorgeous at the party. 5. I'm in two minds: whether to buy a green skirt or a yellow one. 6. The style of this lady is very elegant. 7. To look splendid every day you'll need a special fashion consultant. 8. The paparazzi usually make fun of stars' dresses. 9. Nowadays bright colours are very fashionable. 10. Bill is not good at combining clothes of different colours.

387

to be grateful to smb. for smth. бути вдячним комусь за щось:

I am grateful to you for your help.

to be thankful бути щасливим, задоволеним:

I am thankful that the rainy season has come to an end and the sun is shining. ♦ I was thankful to see they'd arrived safely.

Exercise 387. Fill in the gaps with *to be grateful* or *to be thankful*.

1. The students were very ___ to the teacher for organizing a trip to Kyiv.
2. Peter was ___ that he had passed all the exams.
3. The child was ___ to the stranger for repairing a bicycle.
4. Diana was ___ that the toughest day of her life had come to an end.
5. The author of the book is ___ to the publishers.
6. Fleur is ___ to her son for encouraging her to take part in the beauty contest.
7. George was ___ that his noisy neighbours had left forever.
8. The girl was ___ to the examiner for understanding her being very nervous.
9. Carl was ___ that his boss offered him a top job abroad.
10. James is ___ to his agent that he had spotted him .

388

by heart напам'ять: *to learn/know smth. by heart*:

The pupils should learn this poem by heart.

at the bottom of one's heart у глибині душі:

At the bottom of my heart I understood that John was right.

from the bottom of one's heart від щирого серця:

On school-leaving day we thank our teachers from the bottom of our hearts.

a heart-to-heart talk відверта розмова:

The headmaster invited Peter to his office to have a heart-to-heart talk with him.

Exercise 388. React to the following statements as in the model, using the phrases from the list.

Model: I'm sick and tired of Kelly's constant lies (a heart-to-heart talk). –

You should have a heart-to-heart talk with her.

1. This poem is very beautiful and rhythmic (by heart).
2. The jury were touched by the speech of the Counsel for the Defence (at the bottom of one's heart).
3. The pupils brought a lot of flowers to congratulate their teacher (from the bottom of one's heart).
4. The director is very angry today (a heart-to-heart talk).
5. This student is very bright (by heart).
6. Rosa praised Hanna's song insincerely (at the bottom of one's heart).
7. Sometimes it is very difficult to decline a present (from the bottom of one's heart).
8. Susan is said to be in love

with your brother (a heart-to-heart talk). **9.** I hate it when people boast of taking giving bribes to the officials (at the bottom of one's heart). **10.** Lily is hooked on The Beatles and sings their songs all the time (by heart).

389

a (public) holiday/bank holiday вихідний з приводу релігійного або національного свята:

The shops are closed tomorrow because it's a bank holiday.

a holiday відпустка, канікули (*на роботі або в школі*):

I like the school summer holidays.

to be on holiday бути у відпустці, на канікулах:

I was last on holiday two years ago.

a vacation канікули у вищих навчальних закладах:

Students often spend their summer vacations fruit picking.

a leave:

1. Відпустка, дозвіл на відсутність з роботи з якоїсь причини:

Susan is on maternity leave.

2. Відпустка на роботі (*офіц. стиль*):

Ted has taken a month's unpaid leave.

Exercise 389. Translate it into English.

1. Перед тим, як їхати за кордон, потрібно дізнатися все про вихідні з приводу національних або релігійних свят у даному регіоні, щоб не мати проблем у майбутньому. **2.** Не може бути, щоб ти не чекав на шкільні канікули! **3.** Цей честолюбний начальник – справжній тиран, його підлеглі не були у відпустці вже кілька років. **4.** Щоб заробити грошей на прожиття та оплатити навчання, студенти часто їдуть на літні канікули до Німеччини чи Польщі. **5.** Справжнім досягненням для жінок усього світу стало право мати трирічну відпустку для догляду за дитиною. **6.** У зв'язку з економічною кризою більшості працівникам підприємства надали відпустку за власний рахунок. **7.** Покровський ярмарок є найулюбленішим святом жителів міста, але цей день, на жаль, не є вихідним. **8.** Коли діти були малими, вони, бувало, їздили на шкільні канікули до бабусі. **9.** Перебуваючи у відпустці, Роман вимкнув телефон, щоб його ніхто не турбував. **10.** Студенти, напевно, святкують кінець сесії та початок літніх канікул, бо музика гримить і звучить голосний сміх.

390

human [ˈhju:mən] людський, властивий людині: *human body/nature/mind/deeds/weakness:*

Human nature is a very complicated thing.

humane [hju:'meɪn] 1. Людський, співчутливий, гуманний: *humane treatment/person/attitude/act.*

War prisoners expected humane treatment from the enemy.

2. Гуманітарний (про науки): *humane learning/studies* – гуманітарна освіта/гуманітарні науки:

Jim got humane learning in college.

humanitarian 1. Людинолюбний, людяний: *humanitarian doctrine/novel:*

"A Farewell to Arms" is a humanitarian novel.

2. Доброчинний, благодійний:

The flood victims received humanitarian help from foreign states.

the humanities гуманітарні науки:

At college students get a good command of the humanities.

Exercise 390. Choose the correct word from the brackets.

1. In this room there is a big scheme of the (humane, human, humanitarian, the humanities) body with Latin names of organs. 2. Sometimes (humane, human, humanitarian, the humanities) weakness is too obvious. 3. The hostages didn't hope for (humane, human, humanitarian, the humanities) attitude from the hijackers. 4. This surgeon is a very (humane, human, humanitarian, the humanities) person and all the patients remember him. 5. The hurricane victims must have received (humane, human, humanitarian, the humanities) help from our country. 6. The philosopher expresses his (humane, human, humanitarian, the humanities) views in the last works. 7. The students of NSU get a good command of (humane, human, humanitarian, the humanities). 8. No one has the right to blame George, he deserves (humane, human, humanitarian, the humanities) treatment. 9. The students argued whether "Dr. Jackyl and Mr. Hide" was a (humane, human, humanitarian, the humanities) novel. 10. The results showed that most students were good at (humane, human, humanitarian, the humanities).

Revision Exercise on Rules 381–390.

You are a sportsman. In your group there is a student who doesn't want to go in for sport. Try to persuade him to join you and explain what sports give to a sportsman.

391

to influence smb./smth. (без прийменника) впливати на когось/щось:

Bad weather often influences people's minds.

to have an influence on smb./smth. мати вплив на когось/щось:

Changes in weather have a negative influence on sick and elderly people.

Exercise 391. Fill in the gaps with "on" if necessary.

1. Rainy days often influence __ my health. 2. The director of the firm has a great influence __ his workers. 3. I don't want you to influence __ my son badly. 4. Marks sometimes have significant influence __ students. 5. Changes in the audience's mood had a strong influence __ the actor. 6. My friend can sometimes influence __ my decisions. 7. The police officer didn't know that the official had a strong influence __ the people. 8. Good knowledge has a great influence __ the employers. 9. The majority can influence __ the public and change their opinion. 10. The political views of the worker influenced __ his attitude to the rest of the staff.

392

to interfere with smb./smth./doing smth. заважати комусь/чомусь:

John constantly interferes with my work.

to interfere in smth. втручатися у щось:

I don't want you to interfere in my affairs.

to prevent smth. перешкоджати чомусь:

What prevented your departure yesterday?

to prevent smb. from doing smth. перешкоджати комусь щось зробити:

Something must have prevented Ted from coming earlier.

Exercise 392. React to the following statements, using the words given.

Model: You and your mother lash at each other too often. – She likes interfering in my affairs and I hate it.

1. Sarah wants me to play with her child (to interfere with smth.). 2. Look, Peter is talking with the officials (to interfere in smth.). 3. Tom and Fiona wanted to leave for Berlin yesterday, but they are still at the airport (to prevent smth.). 4. Valeria wanted to dance in the show very much, but I can't see her on the stage (to prevent smb. from doing smth.). 5. The neighbours are quarrelling too loudly (to interfere with smth.). 6. We want to move from our parents and live separately (to interfere in smth.). 7. The worker was very indignant and wanted to quit his work (to prevent smth.). 8. Fred is late today, unfortunately (to prevent smb. from doing smth.). 9. The businessman will give a bribe to the official today (to prevent smb. from doing smth.). 10. Stephanie couldn't speak over the telephone with me yesterday (to interfere with smb.).

393

to involve smth. бути пов'язаним із чимось:

The construction of a dam on the river involves great problems.

to involve smb. in smth. утягувати, залучати когось до чогось:

Richard wanted to involve his friend in a doubtful scheme.

to be involved in smth. бути втягненим у щось:

He was involved in a financial scandal.

an involved problem складна проблема:

The problem of creating an artificial brain is rather involved.

Exercise 393. Answer the following questions, using the phrases given.

Model: Why are the officials against the building of a new bridge? (to involve smth.) – Because it is sure to involve great financial problems.

1. Why is Diana so unhappy? (to involve smb. in smth.)
2. Henry is said to have been fired last week, isn't he? (to be involved in smth.)
3. Until now the scholars of the whole world don't know how to cure cancer, do they? (an involved problem)
4. The book by Dan Brown caused such a stir in Vatican, didn't it? (to involve smth)
5. What did this wheeler-dealer tell you about his money-making scheme? (to involve smb. in smth.)
6. When did the scandal about the stolen diamonds take place? (to be involved in smth.)
7. Why did the reporter avoid answering your questions? (an involved problem)
8. Where did you discuss the problem of bribery? (to involve smth.)
9. Why don't you want even to communicate with Jack? (to involve smb. in smth.)
10. What was the verdict of the jury? (to be involved in smth.)

394

to lack smth. відчувати нестачу в чомусь:

We lack modern equipment to teach pupils effectively.

lack of smth. нестача чогось:

Many people in Africa suffer from lack of water.

to be lacking (in smth.) не вистачати, бракувати:

We wanted to buy a computer but money was lacking. ♦ The book is lacking in originality.

Exercise 394. React to the following questions, using the words given.

Model: What do you need for the effective study process? (to lack smth.) – We need modern equipment, but we lack it.

1. What do you usually read about? (lack of smth.)
2. Why didn't George buy you a new coat? (to be lacking)
3. Were the guests satisfied with the party? (to be lacking in smth.)
4. Do the students need anything? (to lack smth.)
5. What was the latest news? (lack of smth.)
6. Why was the child crying in the shop? (to be lacking)
7. Why did the librarian phone you yesterday? (to be lacking in smth.)
8. What is the problem with the construction of the new dam? (to lack smth.)
9. Why do you want to borrow some money from a bank? (to be lacking)
10. Were you in the new furniture shop near your house during the opening? (to lack smth.)

395

a magazine журнал (суспільно-політичний або художній):

On our way home I stopped to buy an illustrated magazine.

a journal журнал (науковий):

The University library receives a lot of journals in philology.

a shop/store магазин, крамниця:

There's a furniture shop near our house.

a grocery store бакалійний, продуктовий магазин; **a department store** універмаг.

Exercise 395. Choose the correct form from the variants in brackets.

1. Girls like to subscribe to different fashion (shop, journal, store, magazine).
2. The students of our department should read many (shop, journal, store, magazine) in philology in order to write a research paper.
3. There's a good (shop, journal, store, magazine) near our house, we can buy everything there.
4. In our family everyone has his duties, for example, I'm responsible for the grocery (shop, journal, store, magazine).
5. There is a large department (shop, journal, store, magazine) in the centre of every city.
6. When I travel by train, I always fetch an illustrated (shop, journal, store, magazine) with me.
7. Every week the teacher should work through new (shop, journal, store, magazine).
8. The butter we bought at this (shop, journal, store, magazine) turned out to be spoiled.
9. The books in this (shop, journal, store, magazine) are the cheapest in the town.
10. Our local department (shop, journal, store, magazine) can boast a variety of goods you can buy: from scotch to exclusive cosmetics.

396

a minute ['mɪnɪt] хвилина:

I'll be back in a few minutes.

minute [maɪ'nju:t] (adj.) 1. Дрібний, незначний: *minute details / differences / particles:*

The differences between these two pictures are so minute that it's hard to find them.

2. Детальний, ретельний, точний:

The inspector performed a very minute investigation of the case.

Exercise 396. Translate it into Ukrainian.

1. Шкода, що ви поспішаєте, делегація зі Сходу прибуде за декілька хвилин.
2. Різниця між справжньою купюрою та фальшивою була такою незначною, що навіть досвідчені фахівці, напевно, її не помітили б.
3. Обережно, на килимі, можливо, залишились дрібні часточки скла.
4. Якби рецензенти не звернули увагу на дрібні деталі, статтю

було б уже надруковано. **5.** Цей викладач відомий своїм ретельним ставленням до дипломних робіт. **6.** Хіба поліція не зробила ретельного обшуку місця злочину? **7.** Щоб Михайло надав точну інформацію про свій заробіток? Ніколи! **8.** У нас ще є декілька хвилин до початку вистави, поспілкуймося у вестибюлі. **9.** Іноді навіть одна хвилинка може вирішити людське життя. **10.** Кажуть, що цей науковець проводив дуже ретельне дослідження нового штаму мікробів.

397

to mix smth. змішувати, перемішувати якісь речовини:

To make porridge we should mix oat flakes with milk or water.

to mix up smb./smth. плутати, приймати одне за інше:

Students often mix up similar words.

to be mixed up in smth. бути замішаним у чомусь:

The government official was mixed up in dishonest deeds.

Exercise 397. Ask questions on the following sentences. Have the questions answered.

Model: Mother makes such a tasty cocktail. – What does she mix?

1. This student makes a lot of typical mistakes.
2. Sarah was arrested yesterday.
3. Please, cook something today.
4. Jack called Tina Susan on Monday.
5. The reaction of the official to the accusation astonished the police.
6. Catherine doesn't have a blender at home.
7. The words in this puzzle are jumbled.
8. The newspaper runs that the director of the firm tried his hand at money laundering.
9. To my mind, the girl looks at her teacher with affection.
10. I haven't seen Michael for ages and I wonder what's up with him.

398

to need smth. (сміслове дієслово) мати потребу в чомусь:

I need \$50 to buy this camera.

need do smth. (модальне дієслово) необхідно зробити:

If she wants anything, she need only ask.

Якщо дієслово **to need** є смисловим, то питальні й заперечні речення утворюються за допомогою допоміжних дієслів:

I don't need the bilingual dictionary. ♦ Do you need my help?

У модальному значенні **need** вживається лише у Present Indefinite, звичайно у питальній і заперечній формах, які утворює самостійно:

Need you be present at the meeting? ♦ We needn't open the windows, it's cold here.

Уникайте типової помилки: **I needn't your advice.*

Exercise 398. Correct the mistakes if any.

Model: I needn't this Xerox. – I don't need this Xerox.

1. I need some help to fix the posters on the blackboard.
2. Sam needn't a dictionary, he has an electronic one.
3. Do you need to be present at the party?
4. You don't need to open the door, I have a key.
5. Do they need any help?
6. The boy is so naughty; the teacher needs speak to his parents.
7. The students need to give 10 lessons for a mark.
8. Did you need any support during the conference?
9. The woman is very haughty and needn't anyone to confide in.
10. Francis needs visit a dentist.

399

on smb.'s part з чийогось боку:

It was wrong on your part to do it.

on smb.'s side на чиємусь боці, підтримувати когось:

He was on my side in the argument.

Exercise 399. Choose the correct word from the brackets.

1. It was very sound on Terry's (part, side) to stop the quarrel.
2. Karl spoke glowingly because he knew that everyone was on his (part, side).
3. When David filed for divorce, his relatives thought it was mean on his (part, side).
4. Whatever the Simpsons did, their neighbours were on their (part, side).
5. First give me enough arguments and then ask me to be on your (part, side).
6. Such a noble act was very surprising on George's (part, side).
7. During the meeting Henry understood that the workers were on the (part, side) of his opponent.
8. I will do everything possible to get the students interested in being on your (part, side).
9. The mother-in-law used to be on her daughter's (part, side) during some disputes.
10. On my (part, side), I will be only glad to have you as my guests.

400

a pedagogue [ˈpedəɡɔɡ] учитель-педант, формаліст:

Children dislike pedagogues. – Діти не люблять тих, хто їх вічно повчас.

a teacher/instructor/schoolmaster педагог, учитель:

Vasyl Sukhomlynsky was a talented teacher.

Exercise 400. Choose the correct word from the brackets.

1. I can't help admiring the works by Sukhomlynsky, a prominent Ukrainian (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue).
2. The old lady always grumbles, as if she were a (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue).
3. Only a few among the teaching staff were good (teacher, instructor, schoolmaster,

pedagogue), all the rest were (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue). **4.** What is the difference between a (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue) and a (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue)? **5.** Not to become a (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue), whom the pupils dislike, you should love them whoever they are. **6.** The job of a (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue) is not very prestigious nowadays. **7.** Many little girls dream of becoming a (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue). **8.** Betty entered Nizhyn (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue) Training University. **9.** These courses need a few (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue). **10.** At the beginning of the lesson the (teacher, instructor, schoolmaster, pedagogue) asked the pupils to revise the previous material.

Revision Exercise on Rules 391–400.

Imagine you are the headmaster of a secondary school in your native town. Make up an interview with a young specialist who has just graduated and wants to work in your school.

401

police поліція (вжив. як множина):

The police were already there.

a policy 1. Державна політика: *a peace policy; a give-and-take policy*
– політика кнута і пряника; *the policy of strength:*

Our state pursues a peace policy.

2. Лінія поведінки, курс:

Honesty is the best policy.

3. Страховий поліс:

Fred insured his car and received a policy.

'politics 1. Політика (як наука); (вжив. як одна):

At Cambridge he studied Economics, Politics and Sociology.

2. Політичні події (вжив. як множина):

Old people are fond of discussing politics.

'politic (adj.) 1. Передбачливий (про людину):

He was a politic statesman.

2. Хитрий, спритний (про людину):

A politic man is unscrupulous in achieving his aim.

3. Обережний, поміркований (про вчинок):

He preferred a politic course in dealing with the enemy.

political державний, політичний: *political reasons; a political crisis/figure/situation:*

Mykhailo Hrushevsky was an outstanding political figure.

Exercise 401. Translate it into Ukrainian.

1. The police were searching the flat without a warrant. 2. Nowadays the government of the US keeps to the open door policy. 3. The policy of success is to have faith in oneself. 4. A policy is a must for every driver, if you don't have it – you'll face problems. 5. Students often complain that Politics is not a necessary subject. 6. The policy of the new President will lead to the economic recovery. 7. This criminal was so politic, that the best sleuths couldn't arrest him. 8. George is as politic and cunning as a fox, watch out! 9. The political situation in that country is very unstable. 10. There were some portraits of different political figures on the wall of his study.

402

physic ['fɪzɪk] (незліч.) ліки:

When I was ill, Mother gave me a dose of physic.

physics ['fɪzɪks] (вжив. як одна) /natural science фізика (як наука):

Physics is a compulsory subject at a medical college.

physique [fɪ'zi:k] (незліч.) статура, зовнішність:

Robert was a man of strong physique.

physical (adj.) фізичний:

No one doubts the usefulness of physical jerks.

Exercise 402. Choose the correct word from the brackets.

1. My granny never drinks (physic, Physics, physique, physical) when she is ill, she prefers natural medicine: herbs and fruit. 2. Nick failed his exam in (physic, Physics, physique, physical) yesterday. 3. In the photo Lily was with a man of strong (physic, Physics, physique, physical). 4. After a long period of illness David began to do (physic, Physics, physique, physical) Exercises. 5. Be careful with the (physic, Physics, physique, physical), an overdose can lead to liver damage. 6. Frederic is especially good at (physic, Physics, physique, physical) and is a promising scientist. 7. The (physic, Physics, physique, physical) of the woman indicated that she had been living at subsistence level. 8. (physic, Physics, physique, physical) health is above wealth. 9. To have attractive (physic, Physics, physique, physical) teenagers visit different sports clubs. 10. The (physic, Physics, physique, physical) is so expensive, I can't afford it.

403

to raise a problem порушити, поставити проблему:

We are going to raise the problem of attendance at a student meeting.

to touch upon a problem торкнутися проблеми:

Would you like to touch upon the problem of city transport?

to solve a problem вирішити проблему:

No matter how hard they tried, they couldn't solve this complicated problem.

a solution to a problem вирішення проблеми:

The government is trying to find a solution to the problem of refugees.

to broach a subject/matter торкнутися якоїсь теми:

The trade union members will broach the subject of wage increases at tomorrow's meeting.

Exercise 403. Translate it into English.

1. На зборах ученої ради факультету ставилося питання відвідування студентів у гуртожитку. 2. Я проти того, щоб торкатися проблеми сімейного насилля зараз. 3. Тільки зв'язки з вищими інстанціями допоможуть вам вирішити цю надскладну проблему. 4. Несподівано вирішення проблеми прозвучало з вуст наймолодшого учасника дискусії. 5. У зв'язку з різким підвищенням рівня інфляції профспілка, напевно, торкнеться теми підвищення зарплати освітянам на наступних зборах. 6. Під час проведення обговорення результатів шкільної практики студенти підняли проблему поваги школярів до вчителів. 7. Директор, можливо, зібрав нас, щоб торкнутися проблеми конфліктів у колективі. 8. Вирішити проблему надмірної ваги можливо лише з комплексним підходом до способу життя та мислення. 9. Іноді людям сниться вирішення проблеми, про яку вони думають перед сном. 10. Хіба Петро уникає зустрічі з Романом, щоб не торкатися знову проблеми просування кар'єрними сходами?

404

a prospect:

1. Вид, ландшафт: *a fine/gloomy prospect:*

We couldn't enjoy a fine prospect from the hotel window.

2. Сподівання, перспектива:

A brilliant prospect awaits him after graduating from the University.

in prospect у перспективі:

I don't see any changes for the better in prospect.

an avenue проспект (широка вулиця):

The house stood on a wide avenue lined up with trees.

a prospectus [prɒ'spektʌs] (множ. -es [ɪz]) проспект (друкований стислий опис діяльності якогось закладу або видання):

We have bought a prospectus of the books to be published next year.

Exercise 404. React to the following statements.

Model: There are some disadvantages in the flat. – Really, the prospect is gloomy from the windows.

1. Every student dreams of a job with high earning power. 2. There was a wonderful forest lake near the house. 3. The girl was so bright that the employer of a very prestigious firm offered her a job. 4. During the school - leaving party the pupils shared their views on the future. 5. We've been wandering for hours looking for Sabrina's new house. 6. I need a list of the books to be published next year. 7. The new flat was near the factory. 8. Recession deprives a lot of graduates of their chances for a better life. 9. David moved to the metropolis from the outskirts last month. 10. The newly married lived in a squat with no electricity.

405

really (adv.):

1. Дійсно, фактично:

I am really a biologist.

2. Насправді:

I really don't know enough about him.

3. Хіба, не може бути:

'They say it'll rain soon. – Really, dear'.

actually/in fact/in practice реально, на практиці:

Believe it or not, they actually carried out this project.

in a realistic way/manner реалістично:

He thinks in a realistic way.

Exercise 405. Translate it into Ukrainian.

1. The boy is really astonishingly good at boxing. 2. Rosa really received puny payments from her husband to run the household on. 3. The film was shot in a very realistic way. 4. In practice the new rule turned out to be not so difficult. 5. Actually, according to the statistics, husband battering occurs very often. 6. "The doctor is said to have cured hundreds of patients." – "Really?" 7. In fact, their privately catered parties were the best in the town. 8. I enjoyed the play immensely, the actors performed in such a realistic manner! 9. The weather was really devastating this year. 10. "The book is a dispiriting read." – "Really?"

406

to reclaim smb./smth.:

1. Виправляти, відновлювати:

The ruined city is being reclaimed.

2. Піднімати цілину, проводити меліорацію:

Virgin lands will soon be reclaimed.

3. Морально виправляти (людину):

Religion has a task to reclaim a man from vice.

4. Вимагати повернення (чогось):

The Indians reclaimed the rich pastures captured by the white.

to advertize /amer. **publicize** рекламувати, вихваляти:

If you want to sell a product, you should advertise it.

Exercise 406. Translate it into English.

1. На даний момент відбувається відновлення фасаду справжньої пам'ятки старовини – церкви в центрі нашого міста. 2. Археологи, провівши наукові дослідження, заборонили меліорацію земель недалеко від озера. 3. Священик хотів морально вплинути на засудженого. 4. Місцеві жителі вимагали повернення території, що колись їм належала, і розгорілась кривава ворожнеча. 5. Речі високої якості не потребують реклами. 6. Політики платять чималі гроші, щоб засоби масової інформації створювали гарний імідж для них. 7. Заплямовану репутацію неможливо відновити. 8. Лише релігія може морально виправити людину. 9. Мільйони доларів витрачаються на рекламу товарів, що не варті й копійки. 10. Мешканці міста докладають неабияких зусиль, щоб відновити зруйноване повинно житло.

407

to repeat повторювати:

I don't want to repeat my previous mistakes.

to repeat a course залишатись на другий рік:

Pupils who lag behind run the risk of repeating a course.

to rehearse (vt/i) репетирувати, проводити репетицію:

Julia wanted to rehearse the new play in August.

to coach smb. допомагати учневі, який не встигає, готуватися до екзаменів:

The Maths teacher coached a few pupils in his spare time.

a coach репетитор

408

a repetition повтор, повторення:

Repetition is the soul of teaching.

a rehearsal репетиція (у театрі)

The rehearsal was held on the theatre stage.

a dress rehearsal генеральна репетиція

Exercise 407–408. React to the following statements, using the words from the list.

Model: I made a few mistakes in the last dictation. – Well, you shouldn't repeat them in future.

1. Every student should learn new words every day. 2. The student misses a lot of classes without any reason. 3. The class is going to stage a new play

by Kotlyarevsky. **4.** Unfortunately, nowadays teachers don't want to coach their pupils for free. **5.** The progress was so obvious that George was praised by the teacher. **6.** The salary of a teacher is not enough to buy even the bare essentials. **7.** The play staged by the local theatre was a disaster. **8.** Fred is seriously ill and won't be able to attend classes the whole term. **9.** This book will help you to improve your grammar. **10.** Jane is a new enthusiastic teacher and wants to put a lot of good ideas into practice.

409

a replica копія, репродукція картини; точна копія чогось:

The replica of the picture is in the National Gallery.

a remark/retort репліка, відповідь, зауваження:

During the lecture there were a few remarks from the hall.

a cue репліка (*y n'eci*):

When the actress had her cue, she went onto the stage.

Exercise 409. Translate it into Ukrainian.

1. The experts said it was only a replica of the picture. **2.** Students should learn how to make remarks about their colleagues' answers. **3.** The actor must have forgotten his cue. **4.** That was a clever retort. **5.** The child is a replica of his mother. **6.** The teacher made some remarks concerning discipline during the test. **7.** Unfortunately, there are only replicas of some masterpieces in this collection. **8.** The boy is very shrewd and is famous for his witty remarks. **9.** The question was so surprising that no one could think of a good retort. **10.** The cue of this actor is so funny that the whole audience bursts into laughter.

410

Roman (*n., adj.*) римлянин; латинський, римський:

Most of West European peoples use the Roman alphabet.

novel (*n.*) роман:

Ann is fond of reading historical novels.

Exercise 410. Fill in the gaps with Roman/novel.

1. The whole world can't help admiring __ culture. **2.** Today we studied __ numbers. **3.** __ introduced the first system of law. **4.** The first roads in England were built by the __ soldiers. **5.** Nancy found the letter inside the __ which stood on the shelf. **6.** Some women take love __ with them during a travel. **7.** Sarah is fond of reading historical __, she has a collection of them. **8.** Sometimes young girls expect the life to be like a __. **9.** __ rulers were highly educated. **10.** The works of ancient __ philosophers inspire intelligent people even nowadays.

Revision Exercise on Rules 401–410.

Imagine you are a dramatist who has written a play about young people's lives and wants it to be filmed. Ask a producer about the possibility to make a good film of it.

411

scenery ['si:nəri] (n., незліч.)

1. Декорації (у театрі):

All the scenery was destroyed by the fire.

2. Ландшафт, пейзаж:

The scenery in this part of the country is very picturesque.

a scenario/script, screen play/version сценарій:

The screen play was written by the author of the book.

Exercise 411. Choose the correct word from the brackets.

1. The (scenery, a scenario) was so realistic, that after the film there were disputes about the real characters. 2. The (scenery, a scenario) is very flamboyant in order to amuse the audience. 3. The house cost a fortune, but the (scenery, a scenario) nearby is worth it. 4. The visitors to the museum used to stare at the picturesque (scenery, a scenario) in the picture. 5. The studio appreciated Bill's (scenery, a scenario) and soon he became famous and rich. 6. There is a lot of nice (scenery, a scenario) in the booklet about Nizhyn. 7. The director of the film must have failed to choose the right (scenery, a scenario). 8. The (scenery, a scenario) on stage was to depict the celebration of Christmas Day. 9. The brave writer didn't want to change a word in his provoking (scenery, a scenario). 10. The (scenery, a scenario) of the river Desna has been worshipped by many poets.

412

to smell smth. відчувати запах чогось:

I can smell smoke in the building.

to smell of smth. пахнути чимось:

The man smelled of garlic and old cheese.

to smell good / delicious / awful мати приємний / смачний / жахливий запах:

The stew smells wonderful.

Exercise 412. Use the element in brackets if necessary.

1. The criminal must have smelled (of) a rat and disappeared. 2. The people didn't smell (of) smoke at night; only hot fire woke them up. 3. His clothes smelled (of) onions so much that the rest of the passengers moved aside. 4. The perfume Dana was presented with smelt awful(ly). 5. When we came

home after a long walk, even mashed potatoes smelled delicious(ly). **6.** The smell of the little child was so nice(ly) that Jane couldn't help kissing her. **7.** When we entered the room we smelled (of) very weird smoke of granny's Eastern smoking tobacco. **8.** The policeman smelled (of) alcohol when speaking with a driver and fined him. **9.** The whole house smells (of) thousands of flowers today, on the day of wedding. **10.** The dish smells nice(ly), it's fresh.

413

a spectacle видовище, вид:

The spectacle of the accident made me shudder.

spectacles окуляри:

My aunt's spectacles don't help her any more.

a performance/play спектакль, вистава:

There will be an amateur performance in our club tonight.

a matinee ['mæti:neɪ] вранішня вистава

Exercise 413. Translate it into English.

1. Видовище кориди змусило Романа забути про свої невеселі турботи й цілком поринути в кривавий бій. **2.** Коли тітка одягає окуляри, ми не можемо не сміятись, бо вона така кумедна! **3.** Сьогодні студенти представляють свою першу виставу, присвячену творчості М.В.Гоголя. **4.** Петро запропонував відвідати вранішню виставу, бо квитки на неї удвічі дешевші. **5.** Танець дельфінів був справжнім казковим видовищем. **6.** Дуже часто над дітьми, котрі носять окуляри, прикро кепкують у школі. **7.** Щоб залагодити сварку, Артем запросив Поліну на чудову виставу. **8.** Вранішня вистава справила таке глибоке враження на Риту, що вона вирішила відвідувати всі вистави цього театру. **9.** Ніжинський ярмарок – це ціла феєрія, свято осені та краси. **10.** Хіба Фіона могла красти дорогі окуляри в кращій подруги?

414

a square площа; квадрат:

My house is not far from Shevchenko square.

a small/little public garden сквер:

He liked to sit in the small public garden after work.

Exercise 414. Translate it into English.

1. Сотні робітників вийшли на площі міст та містечок. **2.** Учні нашого класу допомагали саджати дерева у сквері мікрорайону. **3.** Весільний кортеж кілька разів зробив коло площею міста. **4.** Ми домовились

зустрітися біля пам'ятника у сквері. **5.** Бувало, цей поет сидів у маленькому сквері годинами та мріяв. **6.** Більшість магазинів одягу розташовані на площі. **7.** У сквері стало дуже прохолодно, і діти побігли додому. **8.** Уперше я побачила цього чоловіка на площі, коли він роздавав листівки. **9.** Тед не може не посидіти у сквері після напруженого робочого дня. **10.** Сьогодні на площі нашого міста відбудеться святковий концерт, присвячений Дню Незалежності.

415

to stand стояти, бути нерухомим:

I came up to the window and stood still.

to stay залишитися, зупинитися десь:

When we arrived in London, we decided to stay in a big hotel.

to remain залишатися незмінним або після чогось/когось:

The situation remains unchanged. ♦ Very little of the house remained after the fire.

Exercise 415. Choose the correct word from the brackets.

1. The girl came up to the tree and (to stand, to stay, to remain) there waiting for the dog. **2.** After a long day of exhausting negotiations the delegation decided not to fly home but to (to stand, to stay, to remain) in a hotel. **3.** Despite all the warnings of the police, the garbage near the cafe and constant fights (to stand, to stay, to remain). **4.** The actor (to stand, to stay, to remain) as if he were pinned to the floor. **5.** After the party George decided to (to stand, to stay, to remain) at his friend's place. **6.** His knowledge of grammar (to stand, to stay, to remain) the same. **7.** The pain was so horrible that Henry couldn't (to stand, to stay, to remain). **8.** The traveller didn't have any money about him to pay the fare, so he (to stand, to stay, to remain) at the railway station. **9.** Though we have already paid the money, the window (to stand, to stay, to remain) unrepaired. **10.** Susan and Freda could (to stand, to stay, to remain) in the street for hours and discuss topical problems.

416

Сполучники **so, that's why i therefore** означають "тому, ось тому" і вводять підрядні речення наслідку:

It was raining hard, so/that's why/therefore we decided to stay indoors.

Сполучники **as, because, for** "тому що" приєднують підрядне речення причини, яке стоїть після головного речення:

The students didn't go on an excursion that day as/because/for it was put off.

As, крім того, може вводити підрядне речення причини, яке передує головному реченню:

As nobody wanted to fail the grammar test, all came to the consultation in time.

Exercise 416. Fill in the gaps with the corresponding conjunction so/that's why/therefore or as/because/for.

1. She turned away uneasily ___ she hated people to guess about her poverty. 2. ___ the house was built of soft stone, it was damp within. 3. He was grateful to me ___ I didn't laugh at him. 4. It is no good for you to be so strict with me ___ I don't take it seriously. 5. The child was sent abroad ___ the family decided it would be better so. 6. The silence was long, ___ everyone looked puzzled by it. 7. William felt delighted by the situation ___ he could hardly wait for the next morning. 8. The shock of the sudden truth was great, ___ Kate needed several minutes to recover herself. 9. The wounded man was very exhausted, ___ he couldn't walk. 10. The visitors spoke in a whisper, ___ Andrew could catch no more than a word or two.

417

trustful *adj.* довірливий, той, що довіряє іншим:

If you are very trustful, you may be made a fool of by cunning people.

trustworthy ['trʌst,wɜ:ðl] *adj.* надійний, той, кому можна довіряти:

My friend is a trustworthy person who always keeps his secret.

Exercise 417. Choose the suitable word from the list.

1. You are mistaken about Nick, he is not a very ___ person. 2. The servant turned out to be really ___ and could accompany us anywhere. 3. The leader suggested that we should test if the newcomer was a ___ person. 4. Our company can't run the risk of hiring people who are not ___. 5. The mail proved that the person in question was not ___, on the contrary, very suspicious. 6. The manager offered me such an important task, he is really ___. 7. Your ___ nature resembles that of Pinocchio, a famous fool. 8. The reason for our rejection was that we didn't consider this candidate a ___ one. 9. The rest of the team showed the best results, they are ___. 10. The diary of the girl showed that she had fallen a victim to her quality of being ___.

418

to be used to smth. бути звиклим до чогось:

I am not used to such treatment.

to be used to doing smth. мати звичку щось робити:

Steve was used to waking up early in the morning.

to get used to smth./doing smth. звикнути до чогось:

I've been living in this town for a long time, but I can't get used to it.

smb. used to do smth. хтось, бувало, робив щось:

He used to go fishing in fine weather.

Запам'ятайте, що в усіх наведених виразах слово **used** вимовляється як [ju:st].

Exercise 418. React to the following, using a suitable word from the list.

Model: The reception was very official. (to be used to smth.) – I am used to such attitude on the part of our partners.

1. David's friends listen to hard rock. (to be used to smth.) **2.** George is good at playing roulette. (to be used to doing smth.) **3.** The twins look very much alike. (to get used to smth.) **4.** My mother is a good gardener. (smb. used to do smth.) **5.** 'Harry Potter' is a great success with people all over the world. (to be used to smth.) **6.** There was a large swimming pool near our cottage. (smb. used to do smth.) **7.** My son plays the main part in this film. (to get used to smth.) **8.** Everywhere mass media raise the problem of global recession. (to get used to smth.) **9.** Henry's grandmother always interferes with his work. (to be used to smth.) **10.** The boss gets furious easily, doesn't he? (to get used to smth.)

419

to be in the/smb.'s first/second, etc. year at college/University бути на першому/другому курсі коледжу/університету.

a first-year/second-year, etc. student студент першого/другого курсу:

Dick is a third-year student of a medical college.

a graduate ['grædʒuət] випускник вищого навчального закладу.

Exercise 419. Translate it into English.

1. Коли ми були студентами першого курсу, то навчання здавалося неймовірно тяжким. **2.** Сьогодні, згідно з розпорядженням, студенти першого курсу отримують книги. **3.** Сашко, напевно, уже студент другого курсу. **4.** На третьому курсі студенти починають вивчати іноземну мову за вибором. **5.** Коли Марина була студенткою четвертого курсу, вона виграла грант на навчання в США. **6.** Випускники нашого навчального закладу часто отримують гарні пропозиції від працедавців. **7.** Студенти другого курсу зайняли перше місце у змаганнях з шахів минулого місяця. **8.** Щоб освоїти всі секрети професії, Владислав влаштувався до госпіталю вже на третьому курсі. **9.** Цей випускник мріє стати чемпіоном світу з карате, у нього вже є безліч нагород. **10.** Студенти четвертого курсу зараз готуються до випускних іспитів.

420

on one's/the way to some place/home по дорозі кудись/додому:

On his way to school he dropped in at his friend.

half-way to some place на півдорозі кудись:

Half-way to the market I remembered that I had left my purse behind.

to lose one's way заблудитись:

If you lose your way in a big city, ask a policeman for help.

to get lost заблудитись, загубитись:

After asking the crying child a few questions, we understood that he'd got lost.

Exercise 420. Translate it into English.

1. По дорозі додому Мартін, бувало, заходив до пабу потеревенити з друзями. **2.** На півдорозі до магазину я згадала, що вдома забула список речей, які потрібно купити. **3.** Можливо, вони заблукали, у мегаполісі важко знайти потрібний будинок. **4.** Уже надвечір ми зрозуміли, що заблукали. **5.** По дорозі до аеропорту в машині панувала незвична тиша, настрої у всіх був препоганій. **6.** На півдорозі до офісу мене облила брудом дорога іномарка і мені потрібно було повертатися додому, щоб переодягтись. **7.** Не бійся заблукати, спеціальні послуги мобільного зв'язку завжди допоможуть тобі знайти дорогу в будь-якому місті країни. **8.** Напевно, це кошеня заблукало й дуже голодне. **9.** По дорозі до ресторану ми купили букет квітів, щоб привітати іменинницю. **10.** На півдорозі до села ми згадали, що не вимкнули комп'ютер.

Revision Exercise on Rules 411-420.

A first-year student has come home after the first month of studies. She is telling her mother and father about her impressions and her problems.

НАЙУЖИВАНІШІ СЛОВА-ОМОНІМИ, ЩО ЧАСТО ПОПЛУТУЮТЬСЯ

Нижче в алфавітному порядку подаються омоніми, що мають однакову вимову, але різне написання і значення. Їх вживання ілюструється відповідними прикладами.

ad *n* об'ява, реклама: *There are a lot of ads in today's newspaper.*

add *v* додавати: *We should add water to flour to make dough.*

aisle *n* прохід: *They went down the aisle to their seats in the first row.*

isle *n* острів: *The British Isles are situated to the north-west of Europe.*

bare *adj* голий; порожній: *Don't go bareheaded in cold weather.*

bear *n* ведмідь: *Catch the bear before you sell his skin (proverb).*

bear *v* (bore, born/borne) носити: *The evils we bring on ourselves are hardest to bear (proverb).*

beach *n* пляж: *Thousands of people enjoy the sandy beaches of the sea.*

beech *n* букове дерево: *There are large beech forests in the Carpathians.*

beat *n&v* (beat, beaten) удар; бити: *Tom beat his friend yesterday and was punished for it. It was so still I could hear the beat of my heart.*

beet *n* буряк: *Beet is grown in many regions of Ukraine.*

berth *n* койка (на пароплаві, у поїзді тощо): *He likes to sleep on the lower berth while travelling by train.*

birth *n* народження: *On Christmas Day we celebrate the birth of Jesus Christ.*

boy *n* хлопчик: *The boy lost his textbook and was very upset.*

buoy *n&v* буй; ставити бакени: *A few buoys near the shore showed the limits of the swimming area.*

break *n&v* (broke, broken) розрив; перерва; розривати, ламати: *Pupils go into the corridor during the break.*

brake *n&v* гальмо; гальмувати: *I pressed on the brake and the car stopped.*

buy *n&v* (bought, bought) покупка; купувати: *I would like to buy a scarf.*

by *prep*, біля, поруч: *The man was reading a letter by the window.*

canvass *n&v* обговорення; збір голосів перед виборами; проводити передвиборну кампанію: *Presidential candidates start canvassing long before the elections.*

canvas *n* полотно; брезент; картина: *The museum contains a few canvases by Pablo Picasso.*

cell *n* чарунка; тюремна камера; клітина: *The human body consists of millions of cells.*

sell *v* продавати (сь): *The book sells well. She sells fruit in the market.*

cent *n* цент: *The book costs 5 dollars 95 cents.*

scent *n&v* аромат; відчувати: *The scent of flowers in spring is delicious.*

sent *v* послав (Past Simple і Past Participle від **to send**): *I sent a letter to my friend yesterday.*

check *n&v* перевірка; перевіряти; амер.чек. *Our passports were checked on the border. He went to the bank to cash a check.*

cheque *n* банківський чек: *Can I pay for the fridge by cheque?*

chord *n* струна; акорд: *He couldn't play the guitar as one of the chords broke.*

cord *n* мотузка: *I wound the cord around the parcel.*

cite *v* цитувати: *The lecturer often cited quotation from great writers.*

sight *n* зір; видовище: *Out of sight, out of mind (proverb).*

site *n&v* розташування; розташовувати: *The town authorities want to find a good site for a new school. Where have they decided to site the new factory?*

coarse *adj* грубий; непристойний: *Pupils may be punished for using coarse words.*

course *n&v* курс, напрямок; курсирувати: *The ship was on its course for the Pacific Ocean.*

council *n* рада; нарада, консиліум: *The Town Council will have its meeting in a week.*

counsel *n&v* обговорення; порада; радити: *Counsel is no command (proverb).*

cue *n* репліка; натяк; кий (у більярді): *I'm afraid I haven't got your cue.*

queue *n&v* черга; стояти в черзі: *There was a long queue near the cinema.*

curb *n&v* вуздечка; стримувати: *The horse bit the curb and galloped on.*

kerb *n* (also **curb**) край тротуару, узбіччя: *The passers-by went along the road closer to the kerb (curb).*

dear *adj* любий, милий: *On Women's Day we give presents to our dear mothers.*

deer *n* (pl без змін) олень, лань: *There are a lot of deer in our forest.*

due *adj* повинен, має бути: *When is the train due in London?*

dew *n&v* роса; зрошувати: *After the night frost the grass was covered with dew.*

die *v* (died, died) помирати: *Heroes never die – they live on in our memory.*

dye *n&v* (dyed, dyed) фарба; фарбувати: *She usually dyes her hair dark brown.*

fair *n* ярмарок: *The fair in Sorochyntsi is famous all over Ukraine.*

fair *adj* русявий; справедливий: *Susan is fair-headed. She is a fair teacher.*

fare *n* вартість проїзду: *If you don't pay your fare, you may be fined.*

farther *adj&adv* більш віддалений; далі: *Who lives farther from school - Pete or Nick?*

father *n* батько: *Like father, like son (proverb).*

feat *n* подвиг: *The feats of our soldiers during the war will never be forgotten.*

feet *n* ступні ног (pl від foot): *You can catch a cold if you soak your feet in cold water.*

fir *n* ялинка: *There is a fir forest not far from our house.*

fur *n* вовна, хутро: *Sables are valued for their fur.*

flour *n* борошно: *We haven't got any flour left to make a pie.*

flower *n&v* квітка; квітнути: *April showers bring May flowers (proverb).*

gait *n* хода, поступ: *His proud gait showed that he had passed the exam.*

gate *n* ворота, хвіртка: *The garden was surrounded by a tall fence with a gate in it.*

grate *n* камінна решітка: *Andrew sat near the grate watching the fire.*

great *adj* великий: *William Shakespeare is a great English poet and dramatist.*

grip *v&n* хапати; чіпкість: *The drowning man gripped at the boat and nearly upset it.*

grippe *n* грип (хвороба): *Grippe is a catching disease.*

hair *n* волосся: *Long hair and short wit (proverb).*

hare *n* заєць: *If you run after two hares, you will catch neither (proverb).*

hay *n* сіно: *Make hay while the sun shines (proverb).*

hey *int* гей! "Hey!" *I exclaimed when I saw Fred crossing the street.*

heal *v* виліковувати; загоюватися: *The wound isn't serious, it'll heal soon.*

heel *n* п'ята; каблук: *Women are fond of wearing high-heeled shoes.*

hart *n* олень-самець: *The hart stood between the trees, looking at the hunter.*

heart *n* серце: *The heart that once truly loves never forgets (proverb).*

hear *v* (heard, heard) чути; вислуховувати: *Can you hear me?*

here *adv* тут; сюди: *Come here!*

heard *v* почув (Past Simple і Past Participle від to hear): *I've just heard a lovely song on the radio.*

herd *n&v* стадо, череда; скупчуватися: *You can see a herd of sheep on the pasture.*

hole *n* яма, діра: *A little hole in my pocket showed where the coin had dropped out.*

whole *adj* увесь, цілий: *He was working the whole day yesterday.*

hoarse *adj* хриплий, охриплий: *After eating a few ice-creams my voice became hoarse.*

horse *n* кінь: *You can take a horse to the warer, but you cannot make him drink (proverb).*

idle *adj* лінивий; незайнятий: *An idle mind is the devil's workshop (proverb).*

idol *n* ідол, кумир: *Some teenagers look at famous pop stars as their idols.*

in *prep* в, на, за: *There is no milk in the fridge. He met his friend in the street yesterday. Pete will come home in a few days.*

inn *n* трактир, заїжджий двір: *The travelers stayed for the night at a village inn.*

knew *v* знав: (Past Simple від **to know**): *I knew Susan when she was in college.*

new *adj* новий: *A new broom sweeps clean (proverb).*

night *n* ніч: *What is done by knight appears by day (proverb).*

knight *n* лицар: *King Arthur and his knights were well-known in old England.*

lane *n* стежина, вузька дорога: *There are a few lanes in the public garden.*

lain *v* (Past Participle від **to lie**): *I've just lain on the sofa and don't feel like getting up.*

lead *n* свинець: *Bullets are made of lead.*

led *v* вів, керував (Past Simple і Past Participle від **to lead**): *The narrow path led us to a lonely house in the wood.*

made *v* зробив (Past Indefinite і Past Participle від **to make**): *He made a few mistakes in his composition.*

maid *n* дівчина; прислуга: *Bessy worked as a housemaid in a rich people's house.*

meat *n* м'ясо: *One man's meat is another man's poison (proverb).*

meet *v* (met, met) зустрічати: *I'm going to the airport to meet my boss.*

morning *n* ранок: *The morning sun never lasts a day (proverb).*

mourning *n&adj* скорбота; скорботний: *After the plane crash there was a day of mourning in the country.*

oar *n&v* весло; гребти: *Who will sit at the oars while we're boating?*

or *conj* або: *Give the job either to Peter or to John.*

awe *n&v* страх; навіювати страх: *The sight of the deep abyss filled us with awe.*

pain *n&v* біль; мучити: *No pains, no gains (proverb).*

pane *n* віконне скло: *The window panes rattled after a thunderbolt.*

pair *n* пара (**предметів або осіб**): *Can you give me another pair of shoes?*

pear *n* груша: *There are a lot of pears in our orchard in autumn.*

paw *n* лапа: *Velvet paws hide sharp claws (proverb).*

pore *n* пора; свердловина: *The human skin has numerous pores on its surface.*

pour *n&v* злива; лити як з відра: *There are frequent poures in tropical forests.*

peace *n* мир, спокій: *Better a lean peace than a fat victory (proverb).*

piece *n&v* шматок; з'єднувати в ціле: *Can you give me a piece of paper?*

plain *n&adj* рівнина; явний, очевидний; простий: *He liked plain food for breakfast.*

plane *n* літак: *Planes cover long distances in the shortest possible time.*

principal *n* глава, начальник: *Mr. Brown was appointed principal of the university.*

principle *n* принцип; правило: *John is a man of principle, he'll never act contrary to his beliefs.*

rain *n&v* дощ; дощити: *We had few rains last summer. It often rains in autumn.*

reign *n&v* царювання; царювати: *Better to reign in hell than serve in heaven (proverb).*

rein *n&v* повід, вуздечка; загнuzдати: *The hoarse's rein was so short that it hurt the animal.*

rap *n&v* легкий удар; стукотіти: *To call the pupil's attention the teacher rapped his knuckles on the table.*

wrap *n&v* шаль, обгортка; обгортати: *The saleswoman wrapped up the vase and put it on the counter.*

read *n&v* (read, read) читання; читати: *The detective story is a good read. He reads to his son before bedtime.*

reed *n&v* очерет; вкривати очеретом: *Oaks may fall when reeds stand up the storm (proverb).*

right *n&adj* право, правота; правий: *Human rights are protected by law.*

rite *n* обряд, ритуал: *This scientist studied the burial rites of ancient peoples.*

write *v* (wrote, written) писати: *He learned to write at the age of 5.*

role *n* роль: *How do you like this actor in the role of Hamlet?*

roll *n&v* згорток; булочка; котитись: *A rolling stone gathers no moss (proverb).*

rye *n* жито: *Rye is grown in most regions of Ukraine.*

wry *adj* кривий, перекошений: *He greeted me with a wry smile.*

sail *n&v* парус; плавання; плисти: *We could see the white sails of a yacht in the distance.*

sale *n* продаж: *At traditional Christmas sales you can buy things at low prices.*

sauce *n* соус: *What's sauce for the goose is sauce for the gander (proverb).*

source *n* витік; джерело: *The sources of philosophy go down to ancient times.*

sea *n* море: *"The Old Man and the Sea" was written by Ernest Hemingway.*

see *v* (saw, seen) бачити: *I can't see anything without spectacles.*

scene *n* сцена: *The police arrived at the scene of the accident.*

seen *v* побачений (Past Indefinite від **to see**): *I haven't seen Robert for ages.*

seam *n* рубець, шов: *The jacket is so old it may burst at the seams.*

seem *v* здаватись: *It seems to me I have seen you somewhere.*

sew *v* (sewed, sewn) шити: *The little girl likes sewing dresses for her dolls.*

sow *v* (sowed, sowed) сіяти: *As you sow, so shall you reap (proverb).*

sole *n* підошва: *The shoe soles are worn out.*

soul *n* душа: *A little body often harbours a great soul (proverb).*

some *pron* якийсь; декілька: *There are some weak points in your argument.*

sum *n* сума: *What sum of money did you pay for the house?*

son *n* син: *Like father, like son (proverb).*

sun *n* сонце: *The sun was covered with heavy clouds.*

stake *n* кілок, стовп; частка капіталу: *What's your stake in the business?*

steak *n* шматок м'яса; біфштекс: *The story "A Piece of Steak" by Jack London is about a professional boxer.*

steal *n&v* (stole, stolen) крадіжка; красти: *The poor man was put in prison for stealing a horse.*

steel *n&v* сталь; гартувати: *Water pipes are made of steel.*

storey (*амер. story*) ярус, поверх: *Our flat is on the upper storey.*

story *n* оповідання, історія: *This story is familiar to me.*

storeyed (*британський варіант*),

storied (амер.) (у складних словах) поверховий: *The street is lined with multi-storied houses.*

straight *adj* прямий; правильний: *The streets in our town are broad and straight.*

strait *n* протока: *A strait is a narrow passage of water connecting two seas.*

their *pron* їхній: *Where are the Browns and their children?*

there *adv* там: *He came up to the window and stood there.*

tail *n* хвіст: *Dogs wag their tails when they are pleased.*

tale *n* оповідь, історія: *Little children like listening to fairy tales.*

threw *v* кинув, викинув (Past Simple від **to throw**): *The hat was worn out and the old man threw it away.*

through *prep* через: *You can get from Ukraine to Germany through Poland.*

vain *adj* марнославний: *I dislike this man as he is selfish and vain.*

vein *n* вена: *The worker's veins were swollen with tension.*

vale *n* (книжне) долина: *There was a green vale at the foot of the mountain.*

veil *n* & *v* вуаль; закривати: *The woman's face was covered with a veil.*

wail *n* & *v* зойк; голосити: *The old woman was wailing about the loss of her purse.*

wale *n* смуга, рубець: *There were a few wales on the man's face.*

whale *n* & *v* кит; полювати на китів: *Whales live in the waters of the oceans.*

wait *n* & *v* чекання; чекати: *After a long wait they decided to act.*

weight *n* вага: *My weight is seventy-three kilos.*

ware *n* вироби, товари: *A hardware store sells goods made of metal.*

wear *v* (wore, worn) носити (одяг): *We wear sunhats in hot weather.*

where *adv* де, куди: *Where does this man live?*

way *n* дорога; напрям; спосіб: *Where there is a will, there is a way (proverb).*

weigh *v* зважувати: *I asked the salesman to weigh two kilos of apples.*

weak *adj* слабкий; нерішучий: *After his illness Tom was rather weak.*

week *n* тиждень: *He promised to return in a few weeks.*

weather *n* погода: *After rain comes fair weather (proverb).*

whether *conj* чи: *We wondered whether the train would arrive on time.*

wet *adj* & *v* мокрий; намочити: *His hair was wet after the rain.*

whet *n* & *v* засіб для посилення апетиту; посилювати апетит: *A few salty cucumbers whetted my appetite.*

while *conj* поки, у той час як: *Tom was watching TV while his mother was laying the table.*

wile *n* хитрість, обман: *This innocent-looking man is full of wile.*

which *pron* який, котрий: *The story which you are reading is really funny.*

witch *n* & *v* відьма; ворожити: *The Witch is a traditional character in fairy tales.*

whine *n* & *v* жалісне виття; скиглити: *I saw a little girl whining in the yard.*

wine *n* вино: *Wine is in, truth is out (proverb).*

Зміст

Передмова.....	3
Список використаних джерел.....	5
Частина I	6
1. Фонетичні та орфографічні труднощі.....	6
2. Прийменники.....	10
3. Граматичні труднощі	15
4. Лексико-граматичні труднощі.....	61
Частина II	148
1. Прийменники.....	148
2. Граматичні труднощі	153
3. Лексико-граматичні труднощі.....	163
Додаток. Найуживаніші слова-омоніми, що часто плутуються.....	222

Навчальне видання

Трибуханчик Анатолій Миколайович

АНГЛІЙСЬКА
БЕЗ ПОМИЛОК

*Навчальний посібник для студентів
освітньо-кваліфікаційних рівнів
"спеціаліст" і "магістр"
факультетів іноземних мов*

Технічний редактор – І. П. Борис
Верстка, макетування – В. М. Косяк
Книга друкується за авторським редагуванням

Підписано до друку	Формат 60x84/16	Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman	Ум. друк. арк. 13,25	Тираж 300 прим.
Замовлення №	Обл. вид. арк 11,91	

Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя.
м. Ніжин, вул. Воздвиженська, 3/4
(04631)7-19-72
E-mail: vidavn_ndu@mail.ru
www.ndu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2137 від 29.03.05 р.